

CONFERENCE BOOK

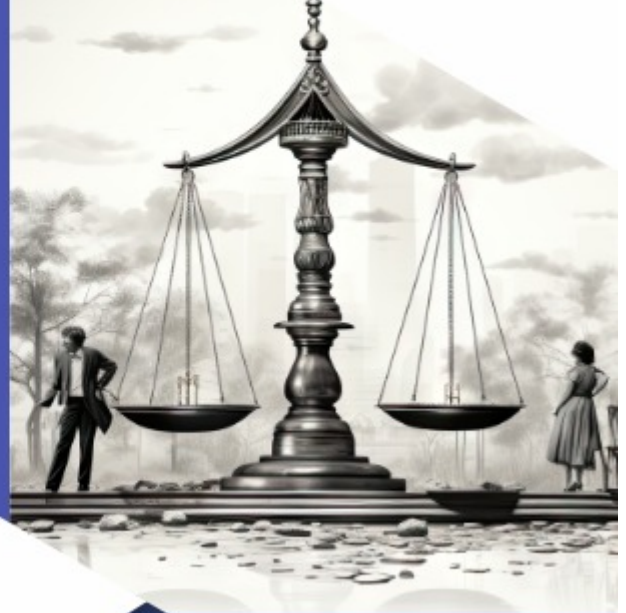

ICSAS ACADEMY

ICSAS

1. ULUSLARARASI
KAMU YÖNETİMİ,
SİYASET BİLİMİ ve
YEREL YÖNETİMLER
KONGRESİ

7 - 9 Mart 2025
İzmir

www.icsasconferences.org

ISBN: 978-625-5962-42-3

**ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON PUBLIC ADMINISTRATION,
POLITICS AND LOCAL GOVERNMENT
MARCH 7 - 9, 2025
İZMİR**

Edited By
Prof. Dr. Elif Akpınar Külekçi

ORGANIZATION
ACADEMY GLOBAL CONFERENCES

EVALUATION PROCESS

All applications have undergone a double-blind peer review process.

PARTICIPATING COUNTRIES

**TURKEY – UAE – Lebanon- Kenya- Ghana- South Africa- Burkina Faso – Senegal-
Nigeria- Taiwan- Vietnam- Japan – China- Malaysia- Myanmar-**

PRESENTATION

Oral presentation

PERCENTAGE OF PARTICIPATION

More than 50 % of paper are presented by participants from maintained countries.

11 papers from Turkey and 17 paper from other countries.

**Members of the organizing committees of the conference perform their duties with an
"official assignment letter"**

LANGUAGES

Turkish, English, Russian, Persian, Arabic

CONGRESS ORGANIZING BOARD

Prof. Dr. Başak Hanedan
Prof. Dr. Hajar Huseynova
Prof. Dr. Dwi Sulisworo
Prof. Zain Musa
Prof. Dr. Sameer Jain
Prof. Yakup Babayev
Prof. Dr. Suyatno
Prof. Dr. Hasan Akan
Prof. Dr. Elif Akpınar Külekçi
Assoc. Prof. Dr. Yeliz Çakır Sahilli
Assoc. Prof. Dr. Berna Koçak
Assoc. Prof. Dr. Dhési Ari Astuti
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Fırat Baran
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Aydın
Assoc. Prof. Dody Hartanto
Assoc. Prof. Dr. Rungchacadaporn
Assoc. Prof. Nazile Abdullazade
Assoc. Prof. Dr. Feran Aşur
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti
Assoc. Prof. Ivaylo Staykov
Assoc. Prof. Dr. Abbas Ghaffari
Assoc. Prof. Dr. Yasemin Taş
Assoc. Prof. Dr. Yeganə Qəhrəmanova
Assoc. Prof. Dr. Bülent Işık
Assoc. Prof. Dr. Nurkan Yılmaz
Assoc. Prof. Dr. Sevrə Fırıncioğulları
Assist. Prof. Ihwan Ghazali
Assist. Prof. Dr. Abışov Elşad Şərafxan oğlu
Assist. Prof. Dr. Mahruki Dovlatzade
Assist. Prof. Dr. Naci Büyükkaracıgan
Assist. Prof. Dr. Songül ATAK
Lecturer Mehmet Nuri Ödük
Dr. Fatih İ. Kurşunmaden
Assist. Prof. Dr. Mehdi Meskini Heydarlou
Dr. Dadash Mehravari
Dr. Gültekin Gürçay
Dr. Aynurə Əliyeva
Dr. Amaneh Manafidizaji

All rights of this book belong to Academy Global Publishing House
 Without permission can't be duplicate or copied.
 Authors of chapters are responsible both ethically and juridically.
 Academy Conference–2025 ©

Issued: 25.03.2025

ISBN: 978-625-5962-42-3

Scientific & Review Committee

- Prof. Dr. Hülya Çiçek – Türkiye
Prof. Dr. Emine Koca – Türkiye
Prof. Dr. Fatma Koç – Türkiye
Prof. Dr. Valide Paşayeva - Türkiye
Prof. Dr. Ali Bilgili - Türkiye
Prof. Dr. Naile Bilgili - Türkiye
Prof. Dr. Başak Hanedan – Türkiye
Prof. Dr. Aysel Güven - Türkiye
Prof. Dr. Bülent Kurtişoğlu – Türkiye
Prof. Dr. Hajar Huseynova – Azerbaijan
Prof. Dr. Dwi Sulisworo – Indonesia
Prof. Dr. Natalia Latygina – Ukraina
Prof. Dr. Yunir Abdrahimov – Russia
Prof. Muntazir Mehdi – Pakistan
Prof. Dr. T.Venkat Narayana Rao – India
Prof. Dr. İzzet Gümüş – Türkiye
Prof. Dr. Mustafa Bayram – Türkiye
Prof. Dr. Saim Zeki Bostan – Türkiye
Prof. Dr. Hyeonjin Lee – China
Prof. Yakup Babayev - Azerbaijan
Prof. Dr. Suyatno – Indonesia
Prof. Dr. Zain Musa – Cambodia
Prof. Dr. Sameer Jain – India
Prof. Mehdi Mohammadzade – Iran
Prof. Dr. Hasan Akan – Türkiye
Prof. Dr. Ika Maryani - Indonesia
Assoc. Prof. Dr. Yeliz Çakır Sahilli - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Berna Koçak - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Dhesi Ari Astuti – Indonesia
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Aydın - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Elif Akpınar Külekçi - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Feran Aşur – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Yasemin Taş – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Bülent Işık - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Nurkan Yılmaz - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Sevra Fırıncıoğulları - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Abdulsemet Aydın – Türkiye

- Assoc. Prof. Dr. Mehmet Fırat Baran - Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Dilorom Hamroeva - Özbekistan
Assoc. Prof. Dr. Abbas Ghaffari – İran
Assoc. Prof. Ivaylo Staykov - Bulgaristan
Assoc. Prof. Dr. Dini Yuniarti – İndonezya
Assoc. Prof. Dr. Ümit Ayata – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Həmzə Əliyev - Azərbaycan
Assoc. Prof. Dr. Okan Sarıgöz – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Eda Bozkurt – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Ahmet Topal – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Abdulkadir Kırbaş – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mesut Bulut – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Fahriye Emgili – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Sandeep Gupta – İndiya
Assoc. Prof. Dr. Veysel Parlak – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Mahmut İslamoğlu – Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Nazile Abdullazade – Azərbaycan
Assoc. Prof. Dr. Yeganə Qəhrəmanova – Azərbaycan
Assoc. Prof. Ali Vandshoari - İran
Assist. Prof. Dr. Göksel Ulay – Türkiye
Assist. Prof. K. R. Padma – İndiya
Assist. Prof. Dr. Omid Afghan - Afghanistan
Assist. Prof. Dr. Maha Hamdan Alanazi - Saudi Arabia
Assist. Prof. Dr. Dzhakipbek Altaevich Altayev - Kazakistan
Assist. Prof. Dr. Amina Salihi Bayero – Nigeria
Assist. Prof. Dr. Ahmad Sharif Fakheer - Jordaniya
Assist. Prof. Dr. Dody Hartanto - İndonezya
Assist. Prof. Dr. Ihwan Ghazali - Malayziya
Assist. Prof. Dr. Mehdi Meskini Heyladou – İran
Assist. Prof. Dr. Bazarhan İmangalieva - Kazakistan
Assist. Prof. Dr. Keles Nurmaşulı Jaylıbay - Kazakistan
Assist. Prof. Dr. Mamatkuli Juraev – Özbekistan
Assist. Prof. Dr. Kalemkas Kalibaeva – Kazakistan
Assist. Prof. Dr. Bouaraour Kamel – Aljerya
Assist. Prof. Dr. Alia R. Masalimova - Kazakistan
Assist. Prof. Dr. Amanbay Moldibaev - Kazakistan
Assist. Prof. Dr. Ayslu B. Sarsekenova - Kazakistan
Assist. Prof. Dr. Bhumika Sharma - İndiya
Assist. Prof. Dr. Gulşat Şugaeva – Kazakistan
Assist. Prof. Dr. K.A. Tleubergenova - Kazakistan

- Assist. Prof. Dr. Cholpon Toktosunova – Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Hoang Anh Tuan – Vietnam
Assist. Prof. Dr. Songül Atak - Türkiye
Assist. Prof. Dr. Botagul Turgunbaeva - Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Dinarakhan Tursunaliyeva - Kirgizia
Assist. Prof. Dr. Yang Zitong – China
Assist. Prof. Dr. Gulmira Abndirasulova – Kazakhstan
Assist. Prof. Dr. Imran Latif Saifi – South Africa
Assist. Prof. Dr. Murat Genç – Türkiye
Assist. Prof. Dr. Monisa Qadiri – India
Assist. Prof. Dr. Vaiva Balciuniene – Lithuania
Assist. Prof. Dr. Meltem Avan – Türkiye
Assist. Prof. Dr. Abışov Elşad Şərəfxan oğlu - Azerbaijan
Assist. Prof. Dr. Mahrukh Dovlatzade – Azerbaijan
Assist. Prof. Dr. Naci Büyükkaracıgan – Türkiye
Assist. Prof. Dr. Raihan Yusoph – Philippines
Dr. Que-Nhu Duong - Vietnam
Dr. Fatih İ. Kurşunmaden – Türkiye
Dr. Mehmet Nuri Ödük – Türkiye
Dr. Ayşe Baran - Türkiye
Dr. Dadash Mehravari – Iran
Dr. Aynurə Əliyeva - Azerbaijan
Dr. Sonali Malhotra – India
Dr. Amaneh Manafidizaji - Iran

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : E-16710634-03-903.07.02-2300384284
Konu : Doç.Dr.Elif AKPINAR
KÜLEKÇİ'nin Görevlendirilmesi

01.12.2023

MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 29.11.2023 tarihli ve E-53120705-000-2300381989 sayılı belge.

Fakülteniz Peyzaj Mimarlığı Bölümü öğretim üyelerinden Doç.Dr.Elif AKPINAR KÜLEKÇİ'nin, Yükseköğretim Genel Kurulunun 15.06.2023 tarihli, 10 sayılı oturumunda alınan 2023.10.183 sayılı kararı gereğince Doçentlik Başvuru Şartlarında bulunan ve doçent olacak adaylardan istenen "Diğer uluslararası/ ulusal bilimsel toplantının düzenleme komitesinde resmi olarak görevlendirilmiş üniversite akademisyen temsilcisi bulunması zorunludur." maddesi gereğince, Academy Global Conference & Journals tarafından yapılan kongrelerin düzenleme kurullarında yolluksuz ve gündeliksiz olarak görevlendirilmesi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Ömer ÇOMAKLI
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: 87c7a395-d4b6-4f7a-abc6-5dee8674e3d1

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ata Turk-universitesi-ebys>

Atatürk Üniversitesi Rektörlü ü 25240 Erzurum

Tel: +90 442 2311023

Elektronik A : www.atauni.edu.tr

Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Bilgi: Mehmet KOÇ

Faks: +90 442 2361014

E-Posta: personel@atauni.edu.tr

ICSAS ACADEMY CONFERENCES
March 7 – 9, 2025
IZMIR

Kongre Baęlantı Linki :

Join Zoom Meeting

<https://us06web.zoom.us/j/88571518350?pwd=fOYazCWBmbAiWrHygjKSjkbbsvotfd.1>

Meeting ID: 885 7151 8350

Passcode: 202224

ÖNEMLİ AÇIKLAMA (Lütfen okuyunuz)

- ZOOM bağlantısı için yukarıda verilen bağlantıyı veya yine yukarıda verilen giriş bilgilerini kullanabilirsiniz.
- Oturum içerisinde en KIDEMLİ olan moderatör olarak seçilir. Moderatörün oturum düzenini gözetmesi, akademisyen adaylarını yönlendirmesi beklenmektedir.
- Oturuma bağlanmadan önce Salon numaranızı adınızın önüne aşağıdaki gibi ekleyiniz. Bu sayede kongre açılışında beklemeden oturumlarınıza gönderilebileceksiniz. Ör. 5 Ahmet Ahmetoglu
- Sunum süresi 10 dakikadır. Bu sürenin aşılmasını moderatörler temin edecektir.
- Sunum sonrası 5 dakikayı geçmeyen soru-cevap, tartışma süresi verilmektedir.
- Sunumlar TÜRKÇE veya İNGİLİZCE yapılabilmektedir.
- Kameralar, oturum süresince toplam % 70 oranında açık olmak zorundadır.
- Sunum yapan katılımcının kamerası açık olmak zorundadır.
- Sunum yapmak zorunludur. Herhangi bir nedenle sunum yapmamış olan katılımcıya sertifika verilmesi ve çalışmasının yayınlanması söz konusu olamaz.
- Katılımcı, kendi oturumda, oturum bitene kadar bulunmak zorundadır.
- Katılımcıların kendi oturumları dışındaki oturumlara katılma zorunluluğu yoktur.
- ZOOM platformunun kapasite sınırı nedeniyle, DİNLEYİCİ, sadece kapasite izin verdiği sürece kabul edilebilmektedir.

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on **at least %70** of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

ICSAS 1st International Conference on Biochemistry and Molecular Biology March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 1	Dr. Öğr. Üyesi Özge ÖZCAN	1	COMPARISON OF R PROGRAM AND CHATGPT IN PHYLOGENETIC TREE CONSTRUCTION: PROBLEMS AND SOLUTIONS	Undergraduate, ÜMMÜHAN ŞAŞ Professor Doctor, YUSUF KURT
		2	Türkiye'deki <i>Anatololacerta anatolica</i> (Werner, 1900) Türünün Genom-Çaplı Belirteçlere Dayalı Filocoğrafyası	Araş. Gör. Ahmet Gökay KORKMAZ Prof. Dr. Çetin ILGAZ Prof. Dr. Yusuf KUMLUTAŞ Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Kürşat ŞAHİN Prof. Dr. Serkan GÜL Doç. Dr. Elif YILDIRIM CAYNAK Doç. Dr. Kamil CANDAN
		3	ARONYA (<i>Aronia melanocarpa</i>) MEYVESİNİN METANOL EKSTRESİNİN ANTIÖKSİDAN ETKİSİNİN BELİRLENMESİ	Dr. Öğr. Üyesi Özge ÖZCAN Öğr. Gör. Elif GEZER ASLAN
		4	GÜVEM MEYVESİNİN (<i>PRUNUS SPINOSA</i> L.) ANTIÖKSİDAN, ANTIMİKROBİYAL VE SİTOTOKSİK ETKİSİNİN BELİRLENMESİ	Mehmet Halim KAHRAMAN Prof. Dr. Figen ERTAN Dr. Öğr. Üyesi Özge ÖZCAN
		5	<i>Escherichia coli</i> ' DE NAKAVT OLMASI İLE FERULİK ASİTE KARŞI DUYARLILIĞI ARTIRAN BAZI GENLER	PhD Student Hatice ÖZTÜRKEL KABAKAŞ PhD Student Kadriye Aslıhan Onat Taşdelen Dr. Öğr. Gör. Merve SEZER KÜRKCÜ Doç. Dr. Bekir ÇÖL
		6	FERULİK ASİTİN BİYOPYARLANIMINI ANLAMADA MOLEKÜLER VE MİKROBİYOLOJİK ÇALIŞMALAR	PhD Student Hatice ÖZTÜRKEL KABAKAŞ Dr. Öğr. Gör. Merve SEZER KÜRKCÜ Doç. Dr. Bekir ÇÖL
		7	<i>Escherichia coli</i> 'DE p-KUMARİK ASİT TOLERANSINI AZALTAN BAZI GENLER: <i>pgpB</i> , <i>fadL</i> , <i>ydeU</i>	KADRIYE ASLIHAN ONAT TAŞDELEN HATİCE ÖZTÜRKEL KABAKAŞ Dr. Öğr. Gör. MERVE SEZER KÜRKCÜ Doç. Dr. BEKİR ÇÖL

ICSAS 1st International Conference on Biochemistry and Molecular Biology March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 2	Prof. Dr. Hasan Ekim	1	The Place of Salt and Iodine in Our Health	Doç. Dr. Meral Ekim Prof. Dr. Hasan Ekim
		2	HYPERTENSION IN ELDERLY PEOPLE	Doç. Dr. Meral Ekim Prof. Dr. Hasan Ekim
		3	MOR LAHANA'DAN (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>capitata</i> f. <i>rubra</i>) İZOLE EDİLEN POLİFENOL OKSİDAZ ENZİMİNİN BİYOKİMYASAL KARAKTERİZASYONU	Y. Lisans Öğrencisi, Çiğdem ULAMAN Dr. Öğr. Üyesi Elif Duygu KAYA
		4	DİYABETİK HASTALARDA LAKTAT/ALBUMİN (L/A) ve SİSTEMİK İMMUN İNFLAMATUVAR İNDEKS (SII) DEĞERLERİNİN DİYABETİK KRONİK BÖBREK HASTALIĞI İLE İLİŞKİSİ	Dr. Öğretim Üyesi Murat ARI Dr. Hakan CENGİZ Dr. Öğretim Üyesi Ayça TUZCU
		5	ANTIMICROBIAL POTENTIAL ACTIVITIES OF VARIOUS SOLVENT EXTRACTS OF <i>Hyocymus aureus</i> (SOLANACEAE)	Elanur DEMİR Alevcan KAPLAN Emine ÇELİKOĞLU Mehmet BOĞA
		6	TIROID UYARICI HORMON TRIYODOTIRONİN VE TIROKSİN HORMONLARININ EŞ ZAMANLI ÖLÇÜLMESİNDE ÇİFT KATLI NANOPARTİKÜL TABANLI İMMÜNOSENSÖR GELİŞTİRİLMESİ	Dr. Öğretim Üyesi ÜMİT YAŞAR Dr. Öğretim Üyesi UMUT KÖKBİŞ Dr. Öğretim Üyesi ZEHRA GÜL YAŞAR Ar. Gör. Dr. BAŞAK GÜNAŞTI MSc. YASEMİN ÖZKÜÇÜK Prof. Dr. ABDULLAH TULİ

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 3	Öğr. Gör. Dr. OKAN DEDE	1	EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇOCUKLARIN DİJİTAL HAKLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	DOÇ. DR. AYŞEGÜL AYYILDIZ ASİL ÖĞRETMEN, ABDURRAHMAN ASİL
		2	EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN PAYLAŞAN EBEVEYNLİK (SHARENTING) HAKKINDAKİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ	DOÇ. DR. AYŞEGÜL AYYILDIZ ASİL ÖĞRETMEN, ABDURRAHMAN ASİL
		3	INTERDISCIPLINARY LEARNING THROUGH STEM AND MAKER ACTIVITIES: AN APPLICATION AT THE PRIMARY SCHOOL LEVEL	Uzm. NESRİN ÖZBABA ULUĞ AYŞEGÜL İLİKÇİ
		4	EĞİTİM PROGRAMLARINDA OYUNLAŞTIRMA YAKLAŞIMLARI: TEORİK TEMELLER VE UYGULAMA ALANLARI	Öğr. Gör. Dr. OKAN DEDE
		5	YAPAY ZEKA DESTEKLİ ÖĞRENME ORTAMLARININ EĞİTİM PROGRAMLARINA ENTEGRASYONU: FIRSATLAR VE ZORLUKLAR	Öğr. Gör. Dr. OKAN DEDE
		6	MAVİ BİLİYE ENSTİTÜSÜ YAZ BİLİM KAMPININ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRESEL DUYGU VE DÜŞÜNCELERİNE ETKİSİ	Uzman Öğretmen GÜLHANIM YAĞMUR Doç.Dr. ÖNDER ŞENSOY Doç.Dr. SEDA ÇAVUŞ GÜNGÖREN Prof.Dr. NAİM UZUN
		7	7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SİSTEM DÜŞÜNME BECERİLERİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK AÇIK UÇLU ANKET GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	Öğretmen AYŞEGÜL ÇİNKİZ Prof. Dr. CANSU FİLİK İŞÇEN

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 4	Dr. Öğr. Üyesi, Fadile AYDIN	1	EXAMINING TEACHERS' PROFESSIONAL BURNOUT, MOTIVATION AND STRESS LEVELS	Dr. Öğr. Üyesi, Fadile AYDIN
		2	INVESTIGATION OF TEACHERS' PROFESSIONAL COMMITMENT, JOB SATISFACTION AND LIFELONG LEARNING LEVELS ACCORDING TO THEIR DESIRES FOR GRADUATE EDUCATION	Dr. Öğr. Üyesi, Fadile AYDIN
		3	Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Öğretmen Kavramına İlişkin Metaforları	Fatmanur Eren Doç. Dr. Gülbin Zeren Nalinci
		4	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SANATSAL YARATICILIK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	Burcu ÖZTAŞ Doç. Dr. Gülbin Zeren NALINCI
		5	ALGILANAN ÖRGÜTSEL DESTEK VE ÖĞRETMEN MUTLULUĞU ARASINDAKİ İLİŞKİ	Dr. Öğr. Üyesi Erdal MERİÇ Öğretmen Fatma BAŞDAĞ Okul Müdürü Kadir BAŞDAĞ
		6	EĞİTİMDE SANAL EVREN (METAVERSE): YENİ UFUKLAR	Öğr. Gör. Dr. Mustafa AKSOĞAN
		7	EĞİTİMDE SANAL ve ARTIRILMIŞ GERÇEKLİĞİN KULLANIMI: GELECEĞİN ÖĞRENME ORTAMLARI	Öğr. Gör. Dr. Mustafa AKSOĞAN
		8	TÜRKİYE'DE ORTAOKUL BİNALARI ÖĞRETİM PROGRAMLARINA NE KADAR UYGUN?	İngilizce Öğretmeni, SİBEL SARAN YILDIZ Doç. Dr. ŞABAN BERK

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON PHILOSOPHY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 5	Prof. Dr. Mikail BATU	1	ETHICAL LITERACY: A CONCEPTUAL DISCUSSION	Prof. Dr. Emet GÜREL Prof. Dr. Mikail BATU
		2	MOBBING AS AN ETHICAL VIOLATION	Prof. Dr. Emet GÜREL Prof. Dr. Mikail BATU
		3	AİLE DANIŞMANLIĞI AÇISINDAN AİLE FONKSİYONLARINA YÖNELİK FELSEFİ BİR YAKLAŞIM: P4C	Aile Danışmanı, ZEYNEP KORKMAZ
		4	GARETH B. MATTHEWS'İN ÇOCUKLUK FELSEFESİ VE P4C YAKLAŞIMI	Bilim Uzmanı, ZEYNEP KORKMAZ
		5	M.S. DAWKINS'DE HAYVANLARA YÖNELİK İNSANBİÇİMCİ DİLİN ELEŞTİRİSİ	Yüksek Lisans Öğrencisi GÜLŞAH ERTÜRK Prof.Dr. HASAN AYDIN
		6	ON NERMI UYGUR'S LANGUAGE-CULTURE RELATIONSHIP AS A POSSIBILITY OF TURKISH PHILOSOPHY	Arş. Gör. Faruk YORGUN

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON FINANCE and BANKING ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON BUSINESS MANAGEMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 6	Dr. Öğr. Üyesi HİLAL OK ERGÜN	1	SECTORAL EXAMINATION OF DIGITAL-BASED PAYMENTS: AN EMPIRICAL ANALYSIS	Dr. Öğr. Üyesi HİLAL OK ERGÜN
		2	ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN TRANSPORTATION SECTOR INDEXES: ARDL BOUNDS TEST APPROACH	Dr. Öğr. Üyesi, ERCÜMENT DOĞRU
		3	BANKACILIK SEKTÖRÜNDE FİNANSAL ESNEKLİK: KATILIM BANKALARI VE GELENEKSEL BANKALARIN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ	Öğr. Gör. Dr. Sevim Ezgi İSLAH Dr. Öğr. Üyesi İsmet BOLAT
		4	TÜRKİYE'DEKİ REASÜRANS ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL ETKİNLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA	Dr. Öğr. Üyesi İsmet BOLAT Öğr. Gör. Dr. Sevim Ezgi İSLAH
		5	THE ROLE OF INTEGRATED MARKETING COMMUNICATION ACTIVITIES IN INDIVIDUALS' ATTITUDES AND BEHAVIORS TOWARDS HEDONIC CONSUMPTION	Dr. Öğr. Üyesi Musa ÇAKIR
		6	THE MODERATING ROLE OF SELF-EFFICACY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZATIONAL COMMUNICATION AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT	Dr., ALAADDIN MOHAMMEDHASSAN

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 7	Prof. Dr. Aynur AYTEKİN ÖZDEMİR	1	PEDİATRİK HASTALARDA TIBBİ GİRİŞİMLERDE NONFARMAKOLOJİK AĞRI YÖNETİMİNDE MEKANİK VİBRASYONUN KULLANIMI	Prof. Dr. Aynur AYTEKİN ÖZDEMİR Araş. Gör. Büşra KÜTÜK
		2	GELİŞİM DÖNEMLERİNE GÖRE HASTA ÇOCUKLA İLETİŞİM	Prof. Dr. Aynur AYTEKİN ÖZDEMİR Araş. Gör. Büşra KÜTÜK
		3	OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARINA VERİLEN ORAL HİJYEN EĞİTİMİNİN ETKİNLİĞİNİN BELİRLENMESİ	Araş. Gör. Büşra KÜTÜK Prof. Dr. Aynur AYTEKİN ÖZDEMİR Erdoğan YILDIZ
		4	DİYABETİK YARALAR VE TEDAVİLER ÜZERİNE BİBLİYOMETRİK ANALİZ	Dr. Öğr. Üyesi Elif AYDIN Doç. Dr. Ayşe KOÇAK SEZGİN
		5	HELICOBACTER PYLORI INFECTION: PREVALENCE, TRANSMISSION, AND PHYTOTHERAPY-BASED TREATMENT APPROACHES	Dr. Öğr. Üyesi Elif AYDIN Doç. Dr. Ayşe KOÇAK SEZGİN
		6	MALE NURSES' EXPERIENCES TOWARDS NURSING PROFESSION FROM THE PERSPECTIVE OF GENDER ROLES: A PHENOMENOLOGICAL STUDY	Student, BİRCAN YILMAZ Res. Assistant Dr., BEDİA TARSUSLU
		7	PLACENTA RETENTION AND CURRENT APPROACHES	Fatma Nur YILMAZ Araş. Gör. Dr., Fatma YILDIRIM Prof. Dr., Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 8	Öğr. Gör. Dr. Emine ERSÖZLÜ	1	ADVANTAGES, ETHICAL PRINCIPLES, AND CHALLENGES OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PERIOPERATIVE NURSING	Öğr. Gör. Dr. Emine ERSÖZLÜ Öğr. Gör. Ümit Topcuoğlu
		2	ROBOTİK CERRAHİDE PERIOPERATİF HEMŞİRELİK ROLÜ VE KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR	Öğr. Gör. Dr. Emine ERSÖZLÜ Öğr. Gör. Ümit Topcuoğlu
		3	BELIEFS ABOUT MIDWIFERY IN PREHISTORY AND ANTIQUITY: GOD AND GODDESSES	Dr. Ebe, SEZİN GÜRSU Prof. Dr., BİRSEN KARACA SAYDAM
		4	EBELERİN SERVİKS KANSERİ KONUSUNDAKİ AKADEMİK FAALİYETLERİ	Dr. Ebe, SEZİN K. GÜRSU Uzman Ebe, SİNEM GÜLÜMSER Uzman Ebe, DENİZ SELÇUK Prof. Dr., BİRSEN KARACA SAYDAM
		5	CHALLENGES FACED BY PATIENT RELATIVES CARING FOR PATIENTS WITH STOMA	Assistant Professor, Melike DURMAZ Research Assistant Dr., Tuğba GÖZÜTOK KONUK
		6	GAMIFICATION AND GAME-BASED LEARNING IN NURSING EDUCATION: INNOVATIVE APPROACHES AND THEIR EFFECTS	Research Assistant Dr. TUĞBA GÖZÜTOK KONUK Assistant Professor, MELİKE DURMAZ
		7	HİPOTİROİDİ HASTALARINDA SEMPTOM ŞİDDETİ VE SEMPTOM YÖNETİMİ: ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	Öğr. Gör., ŞEYMA TRABZON Doç. Dr., HAVVA SERT Doç. Dr., TANER DEMİRCİ
		8	AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI HASTANESİNDE GÖREV YAPAN SAĞLIK PERSONELİNİN HEPATİT B, HEPATİT C VE HIV BULAŞ VE KORUNMA BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞLARI	Öğr. Gör., ŞEYMA TRABZON Dr. Öğr. Üyesi, GÜLSÜM KAYA Hemşire, RASİME ÖZNR HALICI

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON PHILOSOPHY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 9	Doç Dr. Müslüm Arpacı	1	FOSTERING NATIONAL ADVANCEMENT: THE PIVOTAL INFLUENCE OF PHILOSOPHY AND EDUCATION IN THE POST-PANDEMIC LANDSCAPE	Dr. Emre Yılmaz Taha Bilen
		2	EMPOWERING STUDENTS THROUGH SUSTAINABLE LIVING: MOTIVATION AND ECONOMIC SELF-SUFFICIENCY AMONG UNDERGRADUATES IN KENYA	Dr. Öğr. Gör. Ayşe Demir Doç. Dr. Arslan Yavuzoğlu
		3	A PHILOSOPHICAL INQUIRY INTO ABSURDISM AND EXISTENTIALISM IN CONTEMPORARY THEATRE	Dr. Mehmet Kaya
		4	EXPLORING THE SYMBOLISM AND PHILOSOPHY IN HINDU TEMPLE ARCHITECTURE	Araş. Gör. Dr. Elif Öztürk
		5	YALIN İLKELER KULLANILARAK BAKIM PROGRAMI VERİMLİLİĞİNİN OPTİMİZE EDİLMESİ: LIBYA PETROL VE GAZ SEKTÖRÜNDE BİR VAKA ÇALIŞMASI	Doç Dr. Müslüm Arpacı
		6	INTEGRATION OF EASTERN PHILOSOPHIES AND ETHICAL PRINCIPLES IN BUSINESS MANAGEMENT	Cheng Liwei
		7	CORE PRINCIPLES OF THE THEORY OF CONSTRAINTS: A NEW PERSPECTIVE	Dr. Can Aydın
		8		

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON FINANCE and BANKING ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON BUSINESS MANAGEMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 10	Doç .Dr. Hakan Aydın	1	BLOK ZİNCİRİ TEKNOLOJİSİ İLE MERKEZİYETSİZ FİNANS: ETKİLERİ, ZORLUKLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	Dr. Öğretim Üyesi . Gökhan Bütün, Yl. Öğrencisi Gülcan Durmaz.
		2	API GÜVENLİĞİ: GÖMÜLÜ VE AÇIK FİNANS UYGULAMALAR	Nimet Şahin , Dr. Esra Yücel
		3	KIRSAL ALANLARDA KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİN FİNANSA ERİŞİMİ: ENDONEZYA VE TAYLAND ÖRNEĞİ	Buket Oran, Dr. Öğr. Üyesi Fatma Fındık
		4	KOBİ'LERİN FİNANSA ERİŞİMİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ – MODEL YAKLAŞIMI	Nimet Demirci. Doç . Dr. Sevil Doğan
		5	FINANSAL KARAR VERME: TÜRKİYE'DEN FİNANS ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA	Doç .Dr. Hakan Aydın
		6	ETİK FİNANS VE İSLAMİ FİNANS: ÖZELLİKLER, OLASI YAKINSAMALAR VE POTANSİYEL GELİŞİM	Dr. Öğr. Gör. Burak Uzal
		7	FINANS ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIĞI: TÜRKİYE'DEN BİR AMPİRİK ÇALIŞMA	Dr. Feyza Hacılaroğlu.

ICSAS 1st International Conference on Biochemistry and Molecular Biology March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 1	Assoc. Prof. Dr. Sékou Traoré	1	DEVELOPMENT OF AN INTERDISCIPLINARY UNDERGRADUATE COURSE COMBINING BIOLOGY AND CHEMISTRY	Emily J. Carter
		2	ENHANCED PRODUCTION OF EICOSAPENTAENOIC ACID AND FUcoxANTHIN IN COLD-ADAPTED DIATOM SPECIES	Minh Hoang Nguyen, Linh Thi Mai,
		3	BIOPROPHYLLACTIC POTENTIAL OF PYOCYANIN FROM PSEUDOMONAS AERUGINOSA AGAINST SAPROLEGNIASIS IN INCUBATED AFRICAN CATFISH EGGS	A. O. Adeyemi, B. K. Oladipo, C. M. Eze, D. F. Onifade
		4	MONITORING WILDFIRE IMPACT AND ECOSYSTEM RECOVERY USING REMOTE SENSING TECHNIQUES	Assis. Prof. Dr. R. S. Deshmukh
		5	UTILIZATION OF DRONE TECHNOLOGY IN WILDFIRE MANAGEMENT: IGNITION DETECTION AND 3D FUEL LOAD ASSESSMENT"	Ahmed Al-Mansoori, Fatima Al-Haddad
		6	ASSESSMENT OF MICROBIAL CONTAMINANTS IN DRINKING WATER FROM VARIOUS REGIONS OF JORDAN	Ahmed Al-Mansoori, Fatima Al-Haddad
		7	MAPPING RESEARCH TRENDS IN WILDFIRE MANAGEMENT IN MEDITERRANEAN ECOSYSTEMS	Amara Diallo, Assoc. Prof. Dr. Sékou Traoré
		8	Epigenetic Impact of Alpha-Particle Radiation on Drosophila melanogaster: A Short-Term Experimental Study	Muhammed Al-Shehhi

ICSAS 1st International Conference on Biochemistry and Molecular Biology March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 2	Dr. Nino Dolidze	1	DIVERSITY AND CONSERVATION OF USEFUL PLANT FAMILIES IN THE CAUCASUS REGION: A FOCUS ON ENDEMIC AND ETHNOBOTANICAL RESOURCES	Giorgi Ivanidze, Dr. Mariam Svanidze, Dr. Nino Dolidze
		2	ECONOMIC EVALUATION, GROWTH, AND PRODUCTIVITY OF GRAFTED TOMATO VARIETIES USING SOLANUM TORVUM AS ROOTSTOCK	Amina Hassan, Assis. Prof. Dr. Fatima Ahmed, Mohamed El-Sayed
		3	DIFFERENTIAL RESPONSES OF LEAF CARBON, NITROGEN, AND PHOSPHORUS TO CLIMATIC VARIABLES ACROSS BIOMES AND PLANT FUNCTIONAL TYPES	Zhang Wei, Dr. Liu Mei
		4	PHYTOCHEMICAL PROFILING AND FTIR ANALYSIS OF SAPONINS IN THREE NIGERIAN RUELLIA SPECIES: RUELLIA PROSTRATA, RUELLIA LINEARI-BRACTEOLATA, AND RUELLIA BIGNONIIFLORA	Amina O. Adeyemi, Chinedu P. Okeke, Fatima B. Musa, Ibrahim S. Eze, Grace N. Okafor
		5	IMPACT OF PHYSICAL ACTIVITY ON REPRODUCTIVE PERFORMANCE AND SEMEN CHARACTERISTICS OF JERSEY BULLS	James O. Thompson, Michael A. Richardson
		6	EXPERT EVALUATION AND CLASSIFICATION OF HERITAGE TREES: A SOUTHEAST ASIAN APPROACH	R. Sari, D. W. Putra, L. H. Wijaya
		7	FUNGAL PATHOGENS ASSOCIATED WITH THE DECLINE OF ACACIA NILOTICA AND EUCALYPTUS CAMALDULENSIS IN PUNJAB, PAKISTAN	S. Khan, Dr. R. Ali, Assis. Prof. Dr. A. Rehman
		8	EVALUATING THE CURRENT STATE AND FARMERS' PERSPECTIVES ON AGROFORESTRY IN PUNJAB, INDIA	P. Verma, A. Singh, M. Yadav
		9	ENGAGING LOCAL YOUTH IN THE PRESERVATION OF FORESTS AND PROTECTED AREAS IN NEPAL	Rajesh Thapa, Dr. Sunita Gurung

ICSAS 1st International Conference on Biochemistry and Molecular Biology March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 3	Prof. Dr. Aibek Nursultanov	1	ASSESSING WILDFIRE SUSCEPTIBILITY IN THE BIA FOREST REGION OF GHANA: AN INTEGRATED GEOSPATIAL APPROACH	Samuel Osei, Kwame Asante
		2	SEASONAL INFLUENCE OF MINING OPERATIONS ON WATER QUALITY IN THE MFOLOZI RIVER, KWAZULU-NATAL, SOUTH AFRICA	Thabo M. Dlamini, Nomvula S. Khumalo, Sipho N. Mthembu
		3	ASSESSING TREE GROWTH FACTORS IMPACTING CARBON STORAGE IN RESPONSE TO CLIMATE VARIABILITY	A. O. Mensah, K. A. Boateng
		4	ASSESSING SOIL HEALTH AND CONTAMINATION TRENDS IN A MAJOR URBAN CENTER OVER TWO DECADES	Dr. John Mwangi, Assoc. Prof. Dr. Grace Wambui
		5	EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF MECHANIZED WEED CONTROL IN THE RESTORATION OF DEGRADED OAK FORESTS	Ahmed Al-Mansoori, Fatima Al-Harthy
		6	SEASONAL IMPACT ON TERMITE INFESTATION OF WOODEN BEEHIVES IN ENUGU, NIGERIA	Eze Nwankwo, P. U. Okeke
		7	A MATHEMATICAL FRAMEWORK FOR ANALYZING FOREST RESOURCE DEPLETION: IMPACT OF SYNTHETIC PRODUCT INDUSTRIES	Priya Sharma, Rajesh Kumar, Anjali Mehta
		7	ENHANCING CREATIVITY IN TECHNICAL DRAWING EDUCATION: AN ASSESSMENT APPROACH	João R. Almeida, Camila S. Ferreira, Lucas M. Costa, Beatriz L. Oliveira
		8	AGRICULTURAL GOVERNANCE AND RURAL DEVELOPMENT IN KAZAKHSTAN	Prof. Dr. Aibek Nursultanov

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 4	Prof. Dr. Kenji Yamamoto,	1	REVOLUTIONIZING TEACHING METHODS WITH ADVANCED DIGITAL SOLUTIONS	Ling Chen, Haruto Sato, Kwame Boateng
		2	IMPROVING ENGINEERING EDUCATION STANDARDS THROUGH QUALITY ASSURANCE AND SELF-ASSESSMENT	Wei Li, Yuki Nakamura,
		3	BOOSTING HISTORY EDUCATION WITH MULTIMEDIA TOOLS: A CROSS-CULTURAL ANALYSIS	Dr. Samuel Owusu, Dr. Grace Wambui, Dr. Amina Diallo
		4	TRANSFORMING SCIENCE EDUCATION: CUTTING-EDGE APPROACHES TO TEACHING NUCLEAR CONCEPTS	Lin Zhang, Ahmed El-Sayed
		5	EVALUATING MENTAL HEALTH SUPPORT FOR ENGINEERING STUDENTS: THE ROLE OF THERAPIST CHARACTERISTICS	Prof. Dr. Kenji Yamamoto,
		6	OVERCOMING CHALLENGES IN CONSTRUCTION MEASUREMENT EDUCATION	Jamal Mwangi
		7	CHANGING BEHAVIORS THROUGH EDUCATIONAL GAMES: A FOCUS ON ENVIRONMENTAL CONSCIOUSNESS	Sakura Yamamoto, Assoc. Prof. Dr. Ochieng Mwangi
		8	TRANSFORMING LEARNING THROUGH HYBRID EDUCATION: THE IMPACT OF DIGITAL TOOLS	Haruto Tanaka

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 5	Dr. Aoi Yamamoto	1	ADVANCING ROBOTIC SYSTEMS EDUCATION THROUGH INNOVATIVE LEARNING METHODS: A CASE STUDY AT SHANGHAI INSTITUTE OF TECHNOLOGY, CHINA	Wang Lei, Sun Jing, Li Min
		2	INVESTIGATING UNDERGRADUATE STUDENTS' UNDERSTANDING OF MATHEMATICAL CONCEPTS IN RATE OF CHANGE	Haruto Suzuki, Dr. Aoi Yamamoto
		3	EXAMINING THE ROLE OF MATHEMATICAL CONFIDENCE, ENGAGEMENT, AND IDENTITY IN STUDENT ACHIEVEMENT	Wei Liu, Assis. Prof. Tunde Ojo
		4	REVOLUTIONIZING MEDICAL EDUCATION THROUGH AUGMENTED REALITY: A NEW FRONTIER IN EMBRYOLOGY TEACHING	Yuki Sato, Chen Li, Fatima Ali, Haruto Nakamura, Kwame Asante, Nurul Hasanah
		5	A STUDY OF CAREER GOALS AMONG FINAL-YEAR STUDENTS IN THE SCHOOL OF MEDICINE, UNIVERSITY OF LAGOS, NIGERIA	E. Okonkwo, F. Balogun, P. Eze, S. Ahmed, B. Okafor, T. Adeyemi, G. Oladipo, H. Suleiman
		6	IMPROVING EMPLOYEE PERFORMANCE ANALYSIS IN CORPORATE TRAINING USING XAPI: INSIGHTS INTO BEHAVIORAL TRENDS AND PREDICTIVE MODELING	Taro Suzuki, Fatima Ibrahim,
		7	EXPLORING ACTIVE LEARNING PRACTICES AMONG ONLINE GRADUATE STUDENTS: A CASE STUDY IN SOUTH ASIA	Yuki K. Sato, Sipho Dlamini
		8	BOOSTING ONLINE GRADUATE STUDENT PARTICIPATION THROUGH EFFECTIVE TEACHING STRATEGIES IN SOUTH ASIA	Assoc. Prof. Dr. Kwame O. Asante
		9	ASSESSING INTERACTIVE ENGAGEMENT IN BLENDED LEARNING SETTINGS: A FOCUS ON DATA SYNCHRONIZATION AND FEEDBACK LOOPS	Fatima Al-Hassan, Kwame Osei

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 6	Assis. Prof. Dr. Aiko Nakamura	1	EMPOWERING PEDAGOGY STUDENTS WITH LEARNING DISABILITIES: CAREER PATHWAYS AND CHALLENGES IN THAILAND	Somchai Ratanakul Ananya Sirisom
		2	BOOSTING COMPUTATIONAL THINKING IN STEM EDUCATION THROUGH PHYSICAL COMPUTING INNOVATIONS	Dr. Maria Gonzalez
		3	FOSTERING CREATIVITY IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION: THE IMPACT OF GRAPHIC ACTIVITIES IN ZAMBIA	Lindiwe Nkosi Tafadzwa Moyo
		4	TRANSFORMING TEACHER TRAINING WITH TECHNOLOGY-DRIVEN KNOWLEDGE BUILDING: INSIGHTS FROM SECONDARY EDUCATION	Kenji Yamamoto Amina Sani
		5	ASSESSING COGNITIVE LOAD IN PILOT TRAINING: A STUDY ON MODERN RECREATIONAL AIRCRAFT	Chinedu Okeke Youssef Ahmed
		6	INNOVATING STEM EDUCATION WITH NEUROCOGNITIVE LEARNING STRATEGIES	Assis. Prof. Dr. Aiko Nakamura
		7	ENHANCING METACOGNITIVE SKILLS THROUGH MOBILE LEARNING APPS: A STUDY ON HIGH-ACHIEVING STUDENTS	Assoc. Prof. Dr. Haruto Tanaka Sofia Martinez

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 7	Dr. Sofia Martinez	1	ADOPTING EDUCATION 4.0 PRINCIPLES IN MODERN LANGUAGE TEACHING	Dr. Sofia Martinez
		2	THE IMPACT OF SOCIAL SKILLS AND COMMUNICATION TRAINING IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION: PATHWAYS TO FUTURE SUCCESS	Mei Lin, Nadia Ahmed
		3	BUILDING INTERCULTURAL AWARENESS AMONG DIVERSE STUDENT GROUPS IN ISRAELI HIGHER EDUCATION	Rachel Cohen, David Levy
		4	IMPROVING MATHEMATICAL ABILITIES IN CHILDREN WITH AUTISM USING THE PROJECT MIND FRAMEWORK: A PRELIMINARY STUDY:	Dr. James Carter, Maria Gonzalez, Emma Wilson, Michael Brown, Olivia Davis
		5	REDESIGNING CLASSROOM SPACES: A COLLABORATIVE WORKSHOP WITH CHINESE DESIGN STUDENTS	P. J. Anderson, S. T. Nguyen,
		6	ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF THE VARK LEARNING MODEL IN HIGHER EDUCATION SETTINGS	Assoc. Prof. Dr. Emma Harris, Dr. Daniel White
		7	BOOSTING STUDENT PARTICIPATION AND ACADEMIC PERFORMANCE THROUGH INTERACTIVE DIGITAL TOOLS	Fatoumata Diallo
		8	THE ROLE OF EDUCATIONAL MEDIA IN SHAPING THE CREATIVE DEVELOPMENT OF CHILDREN: A CASE STUDY ANALYSIS	Aiko Sato, Li Chen
		9	ADVANCING WRITING SKILLS THROUGH TARGETED TEACHING METHODS: LESSONS FROM A SOUTHEAST ASIAN PROGRAM:	K. Sato, J. Park, A. Ochieng, S. Lee

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 – 9, 2025 IZMIR Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 8	Assis. Prof. Dr. Olivia Carter	1	IMPROVING LANGUAGE SKILLS AND CROSS-CULTURAL AWARENESS: A PILOT INITIATIVE FOR UNIVERSITY STUDENTS FROM A TEACHER TRAINING COLLEGE IN ATEQUIZA, MEXICO	Dr. Sofia M. González, Dr. Carlos A. Martínez, Dr. Isabel T. López
		2	INVESTIGATING ACADEMIC STRESS LEVELS AMONG UNIVERSITY STUDENTS WITH DYSLEXIA	Assis. Prof. Dr. Olivia Carter
		3	REVOLUTIONIZING MEDICAL TRAINING IN BRAZIL THROUGH ADVANCED SIMULATION TECHNIQUES: KEY FINDINGS AND RECOMMENDATIONS	Dr. Ana J. Santos
		4	CURRICULUM REFORM IN CHILEAN UNIVERSITIES: A COMPREHENSIVE EXAMINATION OF POLICY CHANGES	Dr. Camila R. Fernández
		5	USING CHILDREN'S ARTWORK TO GAIN INSIGHTS INTO THEIR EXPERIENCES WITH EQUINE-ASSISTED THERAPY	Dr. Sophia Johnson
		6	THE EFFECTS OF COMMERCIALIZATION ON HIGHER EDUCATION: SHIFTING FOCUS IN TEACHING AND LEARNING PRIORITIES	Emma Thompson, Prof. Dr. Michael Richards
		7	THE ROLE OF COLLABORATIVE WORK ENVIRONMENTS IN SHAPING MIDDLE SCHOOL TEACHERS' PRACTICES	Olivia Carter
		8	EVALUATING THE USE OF CHATBOTS IN UNIVERSITY EDUCATION: FINDINGS FROM AN INITIAL PILOT STUDY	John Smith, L. Williams

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON PHILOSOPHY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 9	Dr. Sofia Oliveira Dr. Hiroshi Tanaka	1	PHILOSOPHICAL HERMENEUTICS AND ITS IMPACT ON JUDICIAL IMPARTIALITY IN BRAZIL	Gabriel M. Costa, Sofia P. Fernandes
		2	A COMPARATIVE STUDY OF SPIRITUAL IMPACTS ON ARCHITECTURAL DESIGN: ISLAMIC AND GOTHIC TRADITIONS	R. Almeida, Y. Chen
		3	EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGION AND DEVELOPMENT: A FOCUS ON ISLAMIC PERSPECTIVES	Leila Marais, Haruto Nakamura
		4	BRIDGING ANCIENT WISDOM AND MODERN SOCIETY: LESSONS FROM SUFI AND ISLAMIC PHILOSOPHY	Dr. Sofia Oliveira Dr. Hiroshi Tanaka
		5	RECONCILING EFFICIENCY AND COMPASSION IN OPEN KNOWLEDGE SYSTEMS: AN EDUCATIONAL APPROACH	Fatima Bakare, Hoang Nguyen, Nurul Hasanah, Kwame Asante, Li Jianyu
		6	THE DEVELOPMENT OF DEMOCRATIC PRINCIPLES IN PAKISTAN: ISLAMIC THOUGHT AND COMPARATIVE POLITICAL THEORY	: Dr. Ali Malik
		7	THE INFLUENCE OF RELIGIOUS AND MORAL VALUES ON NATIONAL SECURITY: INSIGHTS FROM KAZAKHSTAN	A. K. Nurzhanov, B. T. Serikbayev, C. A. Tulegenov, D. S. Askarova, E. M. Kenzhebekov
		8	CRITICAL ANALYSIS OF SERVANT LEADERSHIP: A REVIEW OF EXISTING LITERATURE	Aisha Diallo, Mohamed Kone, Kenji Suzuki

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON PHILOSOPHY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 10	Dr. Aibek Toktogulov	1	UNVEILING SYMBOLISM IN HINDU TEMPLE ARCHITECTURE: A PHILOSOPHICAL PERSPECTIVE	Ali Hassan Aisha Khan
		2	INTEGRATING ETHICAL FRAMEWORKS: A COMPARATIVE STUDY OF ASIAN AND AFRICAN PERSPECTIVES ON BUSINESS ETHICS	Fatima Ahmed Nurzhan Bekov
		3	INNOVATIONS IN OPEN SCIENCE: TRANSFORMING RESEARCH PARADIGMS	PHD Student Zainab Abbas Dr. Aibek Toktogulov
		4	REEVALUATING CONSTRUCTIVIST PARADIGMS: AN EXISTENTIAL AND PHENOMENOLOGICAL PERSPECTIVE	Dr. Ahmed Al-Mansoori
		5	RECONSTRUCTING SELF THROUGH TEMPORAL DYNAMICS: ANALYZING ZHAO TAO'S ROLE IN JIA ZHANGKE'S CINEMATIC UNIVERSE)	Gulnara Iskakova Asim Raza
		6	ENHANCING CONSTRUCTION EFFICIENCY: A STUDY ON THE ADOPTION OF LEAN PRACTICES	Karim Nurpeisov Aisha Malik
		7	ANALYZING AESTHETIC DIMENSIONS IN MUSEUM ARCHITECTURE	Rana Ahmed Aizhan Dr. Abdyrakhmanova
		8	INTEGRATING PHILOSOPHICAL PERSPECTIVES INTO INTERDISCIPLINARY PHYSICAL EDUCATION PROGRAMS	Assis. Prof. Dr. Amina Khamis Dr. Jibril Adamu

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON PHILOSOPHY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 11	Dr. Aibek Toktogulov	1	THE INFLUENCE OF CULTURAL PHILOSOPHY ON INDIVIDUAL IDENTITY IN TURKIC TRADITIONS	Prof.Dr. M. Adebayo
		2	TRADITIONAL EASTERN PRACTICES IN CONTEMPORARY SUSTAINABLE ARCHITECTURE	L. Tanaka N. Ndungu
		3	EXPLORING POSTMODERN TRAGI-COMEDY: AN ANALYSIS OF TOM STOPPARD'S 'ROSENCRANTZ AND GUILDENSTERN ARE DEAD'	Mei-Ling Chen Dr. Carlos Silva
		4	THE ROLE OF ISLAM IN SHAPING CULTURAL VALUES IN KAZAKHSTAN	Kofi Agyeman Amina El-Omari Assoc. Prof .Fatoumata Diallo
		5	ARTISTIC RESPONSES TO CLIMATE CRISIS: EXPLORING INNOVATIVE APPROACHES TO SUSTAINABLE FUTURES THROUGH INTERDISCIPLINARY ART PRACTICE	Amina Bello Mikhail Ndumba
		6	UNVEILING DARKNESS: EXPLORING EXISTENTIAL THEMES AND MUSICAL NARRATIVES IN "TRUE DETECTIVE"	Assis. Prof. Dr. Aiko Tanaka
		7	RETHINKING ABSENCE: THE ROLE OF SILENCE AND PAUSE IN SAMUEL BECKETT'S WAITING FOR GODOT	Jun-Ho Kim Meilin Xu
		8	ADVANCEMENTS IN CONSTRAINT MANAGEMENT THEORY: A COMPREHENSIVE REVIEW	Mei-Ling Chen Hiroshi Takahashi Samuel Nkrumah

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON ECONOMICS March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 1	Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ÇELİK	1	TESTING THE ENVIRONMENTAL PHILLIPS CURVE HYPOTHESIS in TURKIYE	Esmâ ERDOĞAN Müge MANGA
		2	THE LINKAGES BETWEEN ENVIRONMENTAL POLLUTION, HUMAN CAPITAL and GLOBALIZATION: A STUDY ON TURKIYE	Müge MANGA Esmâ ERDOĞAN
		3	HANEHALKI TÜKETİMİ, ENFLASYON VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: GLOBAL KANITLAR	Dr. Öğr. Üyesi Serhat ALPAĞUT
		4	THE RELATIONSHIP BETWEEN CORRUPTION CONTROL AND ECONOMIC GROWTH: AN ANALYSIS BY INCOME GROUPS	Asst. Prof. Dr. Fatih AKIN
		5	UNEMPLOYMENT AND JOB SEARCH PROCESSES IN TÜRKİYE: OCCUPATIONAL GROUPS, JOB SEARCH CHANNELS AND LABOR FORCE PARTICIPATION DYNAMICS	Dr. Öğr. Üyesi Gülferah ERTÜRKMEN Dr. Tuğba KONUK
		6	YOUTH UNEMPLOYMENT IN LABOR MARKETS: CAUSES, CONSEQUENCES AND SOLUTION STRATEGIES	Dr. Öğr. Üyesi Gülferah ERTÜRKMEN
		7	UNEMPLOYMENT HYSTERESIS IN CENTRAL AND EASTERN EUROPEAN COUNTRIES: EVIDENCE FROM FOURIER UNIT ROOT TESTS WITH SHARP AND SMOOTH BREAKS	Dr. Ayşe Nur ŞAHİNLER
		8	THE IMPACT OF REMITTANCES ON DOMESTIC SAVINGS: EVIDENCE FROM TURKIYE	Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ÇELİK

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTELLIGENCE AND INTERNATIONAL RELATIONS March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 2	Prof. Dr. RAMAZAN BİÇER	1	NÖROBİLİM VE İSTİHBARAT: GELECEĞİN OPERASYONEL TEKNİKLERİ	Prof. Dr. Ramazan BİÇER Dr. Eda ALEMDAR
		2	REASONS FOR RELIGIOUS THEMED TERRORISM	Prof. Dr. RAMAZAN BİÇER
		3	DIGITAL DISINFORMATION AND INTERNATIONAL RELATIONS: THE 2024 US PRESIDENTIAL ELECTIONS AND THE DIMENSIONS OF POLITICAL MANIPULATION	Dr. Öğretim Üyesi Gül Seda ACET İNCE
		4	ÇIKARLARIN AYRIŞMASI MI , MEDENİYETLERİN ÇATIŞMASI MI ?	Dr. Seda Gözde TOKATLI
		5	GÖÇ KRİZİ VE MÜLTECİ SORUNUNUN İNSANİ BOYUTTA ANALİZİ	Dr. Seda Gözde TOKATLI
		6	REALISATION OF A BOLD DREAM AT GUNPOINT : UNDERGROUND JEWISH ORGANIZATIONS	Yüksek Lisans Öğrencisi, İREM TABİRLİOĞLU
		7	EUROPEAN ARMY: A BELATED NECESSITY?	Arş. Gör., Özgür YILMAZ
		8	ANALYSING THE AFGHAN PEACE PROCESS IN THE FRAMEWORK OF RIPENESS THEORY	Arş. Gör., Özgür YILMAZ
		9	İNGİLİZ OKULU PERSPEKTİFİNDEN ULUSLARARASI SİSTEM, ULUSLARARASI TOPLUM VE DÜNYA TOPLUMU	Doç.Dr. ABDULLAH TORUN
		10	SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİNDE TÜRKİYE’NİN ÇOK YÖNLÜ DIŞ POLİTİKAYA GEÇİŞİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	Doç Dr. ABDULLAH TORUN

ICSAS 1st International Conference on Public Administration, Politics and Local Government March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 3	Av. Furkan ÇAPOĞLU	1	ADMINISTRATIVE FUNCTIONS OF THE PROVINCIAL COUNCIL AND ITS CONTRIBUTION TO LOCAL GOVERNMENTS	Bilim Uzm. Mehmet YILDIZ Prof. Dr. Erhan GÜMÜŞ Prof. Dr. Ahmet TUNÇ
		2	İDARİ İŞLEM KURAMINDA YOKLUK	AHMET KEMAL KANAT
		3	TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE YÖNETİM PSİKOLOJİSİNİN ETKİNLİĞİ	Av. Furkan ÇAPOĞLU Psk. Mustafa BIYIKOĞLU
		4	TARİHTEN GÜNÜMÜZE YÖNETİM PSİKOLOJİSİ	Av. Furkan ÇAPOĞLU Psk. Mustafa BIYIKOĞLU
		5	Kimlik ve İdeoloji Serüveninde Milli Türk Talebe Birliği	Dr. Öğr. Üyesi İlhan BİLİCİ Sena YILDIRIM
		6	Siyasal Şiddet, Meşrulaştırma ve 1970'ler Türkiye'sinden Yansımalar	Dr. Öğr. Üyesi İlhan BİLİCİ Mustafa Kemal ENTERİLİ

ICSAS 1st International Conference on Public Administration, Politics and Local Government March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 4	Öğr. Gör. Ümit TOPCUOĞLU	1	THE DEMOCRATIC CRISIS CAUSED BY MIGRATION MOBILITY IN ACCESS TO PUBLIC SERVICES IN THE CITY	Lisans Öğrencisi, Zehra DURUKAN Araştırma Görevlisi, Mustafa Gökberk ERTAN
		2	Türkiye’de Acil Sağlık Hizmetlerinin Tarihçesi ve Gelişimi: Dünya ile Kıyaslama	Öğr. Gör. Ümit TOPCUOĞLU
		3	Afet Eğitiminin Toplumsal Faydaları	Öğr. Gör. Ümit TOPCUOĞLU
		4	BEHAVIOR-FOCUSED ENERGY EFFICIENCY FOR SUSTAINABLE CITIES: THE SOCIAL DIMENSION OF URBAN TRANSFORMATION	Doktora Öğrencisi, Melike ÇİÇEK
		5	KENT PARKLARININ KENTSEL FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: ERZİNCAN ÖRNEĞİ	Dr. UĞUR GÜLCÜ Doç. Dr. AHMET YAZAR

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON MATHEMATIC March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 5	Doç. Dr. TUĞBA MERT	1	EXAMINING ROUGH IDEALS AND A SURVEY ON EXISTENCE OF LOCAL ROUGH IDEALS	M. Mustafa BEYDAĞI Prof. Dr. İlhan İÇEN Prof. Dr. A. Fatih ÖZCAN
		2	KINEMATICAL APPROACH TO HELICAL TYPE CURVES	Asst. Prof. Dr. ÇAĞLA RAMİS İLGÜZ ESRA ORMAN
		3	AN ALGORITHM FOR THE RECTIFYING CURVES	Asst. Prof. Dr. ÇAĞLA RAMİS İLGÜZ MUSTAFA VARİLCİ
		4	ANALYSIS OF SOLVING AND APPLICATIONS OF SINGULARLY PERTURBED PROBLEMS	Dr. ZELAL TEMEL
		5	PARA-SASAKIAN MANIFOLDS ADMITTING CONFORMAL RICCI SOLITONS	Prof. Dr. MEHMET ATÇEKEN Doç. Dr. TUĞBA MERT
		6	THE LINEARITY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN MATHEMATICS AND ART: AN INTERDISCIPLINARY APPROACH	Yüksek Lisans Öğrencisi, Büşra ÖZÇELİK Doç. Dr. Ezgi TOKDİL
		7	Uniqueness Theorem For Inverse Nodal Problem	Dr. Öğr. Üyesi Merve ARSLANTAŞ
		8	GRAY MAP IN THE RING	Master's student, HABİBE RANA KASDAS Asist. Prof. Dr. MUSTAFA OZKAN
		9	FORMATION OF A 32-ELEMENT RING WITH COEFFICIENTS IN AND CYCLIC CODES OVER THE RING	Asist. Prof. Dr. MUSTAFA OZKAN Master's student, HABİBE RANA KASDAS

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARCHITECTURE, LANDSCAPE ARCHITECTURE AND URBAN March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 6	Assoc. Prof. Dr. TUBA NUR OLGUN	1	AN EVALUATION OF THE CONSERVATION-TOURISM RELATIONSHIP IN THE CONTEXT OF TUNCELİ/PERTEK CASTLE	Assoc. Prof. Dr. TUBA NUR OLGUN
		2	THE FICTIONAL BALANCE BETWEEN LEED CERTIFICATION SYSTEM AND LANDSCAPE ARCHITECTURE	Asist.Prof. Dr., Makbulenur ONUR Research Assistant, Dr., Demet Ulku GULPINAR SEKBAN
		3	LEED SCORECARD ANALYSIS FROM A LANDSCAPE ARCHITECTURE PERSPECTIVE	Asist.Prof. Dr., Makbulenur ONUR Research Assistant, Dr., Demet Ulku GULPINAR SEKBAN
		4	EFFECTIVE WEED MANAGEMENT AND SUSTAINABILITY IN LANDSCAPES	Research Assistant, RIDVAN TİK Assoc. Prof. Dr., RAMAZAN GÜRBÜZ Assoc. Prof. Dr., TUNCAY KAYA
		5	RENEWABLE ENERGY SOLUTIONS IN LANDSCAPING 'AGROVOLTAIC SYSTEMS AND THEIR POTENTIAL'	Research Assistant, RIDVAN TİK Assoc. Prof. Dr., TUNCAY KAYA
		6	ANALYZING THE SPATIAL STRUCTURE OF TRADITIONAL RİZE HOUSES WITHIN THE SCOPE OF PROTECTION OF RURAL ARCHITECTURAL HERITAGE	M. Arch. Sedanur BİRİNCİ Prof. Dr. Çiğdem Belgin DİKMEN
		7	EVALUATION OF TRADITIONAL RURAL HOUSES IN RİZE WITHIN THE SCOPE OF SUSTAINABILITY	M. Arch. Sedanur BİRİNCİ Prof. Dr. Çiğdem Belgin DİKMEN

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON PRESCHOOL EDUCATION AND EARLY CHILD DEVELOPMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 7	Öğretim Görevlisi, Betül Kübra ŞAHİN YONCA	1	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ BAKIŞ AÇISINDAN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM SINIFLARINDA SINIF YÖNETİMİ	Öğretim Görevlisi, Betül Kübra ŞAHİN YONCA
		2	OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE GELİŞİME UYGUN UYGULAMALAR: OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ	Öğretim Görevlisi, Betül Kübra ŞAHİN YONCA
		3	FARKLI YAŞ GRUBUNDAN ÇOCUKLARIN AYNI SINIFTA EĞİTİM ALMALARINA İLİŞKİN EBEVEYN GÖRÜŞLERİ	Okul Öncesi Öğretmeni, Mizgin AYKUT Prof. Dr., İkbal Tuba ŞAHİN SAK
		4	EFFECT OF PROSOCIAL BEHAVIOR PSYCHOEDUCATION PROGRAM ON PROBLEM BEHAVIORS AND SELF-REGULATION SKILLS OF 5-6-YEAR-OLD CHILDREN	Dr., Burcu BAĞCI ÇETİN
		5	OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARIN ÇOCUK HAKLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Doç. Dr. Dervişe AMCA TOKLU Prof. Dr. Filiz ERBAY Prof. Dr. Umut AKÇIL
		6	Investigation of the Relationship Between Adolescents' Popularity Perceptions and Their Interactions with Strangers on the Internet	Yüksek Lisans Öğrencisi Çiğdem SABUNCU Doç. Dr. Yaşar BARUT Prof. Dr. Soner ÇANKAYA
		7	EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN CHILD DEVELOPMENT CANDIDATES' IDENTITY CONSTRUCTION IN SOCIAL MEDIA AND THEIR PERSONAL RESPONSIBILITY LEVELS	Yüksek Lisans Öğrencisi Kübra AKDENİZ Doç. Dr. Yaşar BARUT Prof. Dr. Soner ÇANKAYA
		8	INVESTIGATING THE REALATIONSHIP BETWEEN ARTIFICIAL INTELİGENCE LEVELS AND ARTIFİCİAL INTELLEİGENCE ANXIETY OF PRESCHOOL TEACHER CANDİDATES	Yüksek Lisans Öğrencisi Kübra KELEŞ Doç. Dr. Yaşar BARUT Prof. Dr. Soner ÇANKAYA
		9	THE RELATIONSHIP BETWEEN THE DIGITAL AWARENESS OF MOTHERS WITH CHILDREN AGED 3-6 AND THE PSYCHOSOCIAL BEHAVIOR OF THE CHILD	Yüksek Lisans Öğrencisi Rabia ASLANTAŞ Doç. Dr. Yaşar BARUT Prof. Dr. Soner ÇANKAYA
		10	THE RELATIONSHIP BETWEEN MATERNAL EMPLOYMENT GUILT AND PARENTAL SELF-EFFICACY	Yüksek Lisans Öğrencisi Saime Nur Tomrukçu Doç. Dr. Yaşar BARUT Prof. Dr. Soner ÇANKAYA

ICSAS 2nd International Conference on Psychological Counseling and Guidance March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 8	Doç. Dr. ÇAĞLA GİRĞİN BÜYÜKBAYRAKTAR Öğr. Gör. Dr. EDA KÖKLÜ BAYRAKCI	1	AN INVESTIGATION OF THE FACTORS AFFECTING THE RESILIENCE OF PARENTS OF CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS	Esra Dereobalı Doç. Dr. Türkan Yılmaz Irmak
		2	REFLECTIONS OF ROMANTIC RELATIONSHIP BELIEFS AND MARITAL ROLE EXPECTATIONS ON LIFE SATISFACTION	Doç. Dr. ÇAĞLA GİRĞİN BÜYÜKBAYRAKTAR Öğr. Gör. Dr. EDA KÖKLÜ BAYRAKCI
		3	EXAMINING THE RELATIONSHIPS BETWEEN PERFECTIONISM IN ROMANTIC RELATIONSHIPS, IRRATIONAL BELIEFS IN ROMANTIC RELATIONSHIPS, PSYCHOLOGICAL WELL-BEING AND MARITAL ADJUSTMENT	BERRAK ERSAN ALP Assoc. Prof. FULYA TÜRK
		4	İLİŞKİDE KARAR VERME BECERİSİNİN DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	BEGÜM UYGUR DOÇ. DR. SEHER MERVE ERUS
		5	İLİŞKİ DOYUMUNUN ÇEŞİTLİ DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	BURÇİN HAZAL AĞCA DOÇ. DR. SEHER MERVE ERUS

ICSAS 2nd International Conference on Psychological Counseling and Guidance March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 9	Assoc. Prof. Ololade M. Aminu	1	ANALYZING SUCCESS FACTORS OF PLAY-BASED INTERVENTION PROGRAMS FOR CHILDREN WITH DIFFERENT ABILITIES IN TURKEY: A COMPARATIVE EVALUATION	Aylin Yılmaz, Ahmet K. Yıldız, Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Şahin
		2	THE SOCIAL DYNAMICS OF PANDEMICS: A CLINICAL SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF PRECAUTIONS AND RISKS	Dr. Musa Karabulut Mustafa Eryılmaz
		3	TEACHING STRATEGIES AND PREJUDICE TOWARD IMMIGRANT AND DISABLED STUDENTS	Mücahit Yaşar, Dr. Öğr. Gör. Niyazi Gündoğan
		4	STUDENTS' ATTITUDES TOWARD SEEKING PSYCHOLOGICAL HELP	Dr. Öğr. Gör. Nihat Kılıç, YL. Öğr. Nihat Fırat
		5	AN EXPLORATION OF THE QUALITY OF PRIMARY CAREGIVING RELATIONSHIPS BETWEEN ADOLESCENTS ORPHANED THROUGH AIDS AND THEIR GRANDMOTHERS, BASED ON THE NARRATIVES OF STAKEHOLDERS	Dr. Selin Demir, Dr. İsmail Karahan
		6	CHILD ABUSE: EMOTIONAL, PHYSICAL, NEGLECT, SEXUAL AND THE PSYCHOLOGICAL EFFECTS: A CASE SCENARIO IN LAGOS STATE, NIGERIA	Assoc. Prof. Ololade M. Aminu

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON FINANCE and BANKING ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON BUSINESS MANAGEMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 1	Assis. Prof. Dr. Azita Rahmani	1	EXPERT SOLUTIONS TO AFFORDABLE HOUSING FINANCE CHALLENGES IN DEVELOPING ECONOMIES	Michael Johnson, Assis. Prof. Dr. Sarah L. Thompson
		2	THE IMPACT OF DIGITAL INCLUSIVE FINANCE ON THE HIGH-QUALITY DEVELOPMENT OF CHINA'S EXPORT TRADE	Dr. Li Zhang, Dr. Ming Chen
		3	ETHEREUM-BASED SMART CONTRACTS FOR TRADE AND FINANCE	Assoc. Prof. Dr. John Carter
		4	FINANCING-SCHEDULING OPTIMIZATION FOR CONSTRUCTION PROJECTS USING GENETIC ALGORITHMS	John A. Thompson Michael B. Harris Laura D. Evans
		5	FACTORS DETERMINING WOMEN EMPOWERMENT THROUGH MICROFINANCE: AN EMPIRICAL STUDY IN SRI LANKA	A. Perera, S. T. Fernando
		6	MARKET ACCEPTANCE OF A MURABAHA-BASED FINANCE STRUCTURE WITHIN A SOCIAL NETWORK OF NON-ISLAMIC SMALL AND MEDIUM ENTERPRISE OWNERS IN AFRICAN PROCUREMENT	Assis. Prof. Dr. Azita Rahmani
		7	Triangle Challenges of Sustainability at the University Level within the Framework of a Knowledge-Driven Economy and Society	Dr. Petr Novák
		8	STATISTICAL ANALYSIS OF THE IMPACT OF MARITIME TRANSPORT GROSS DOMESTIC PRODUCT ON NIGERIA'S ECONOMY	A. T. Johnson, M. L. Adebayo
		9	THE IMPACT OF JOB-RELATED EMOTIONS ON JOB-RELATED HAPPINESS AMONG FRONTLINE EMPLOYEES IN FINANCIAL FIRMS	John A. Thompson, Sarah L. Bennett

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON FINANCE and BANKING ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON BUSINESS MANAGEMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 2	Assoc. Prof. Dr. Ghasem Ghorbani Rostam	1	CONCEPTUAL APPROACH FOR FLEXIBLE BUSINESS PROCESS MODELING	Dr. Hannelore Peeters Prof. Dr. Alain Vermeulen
		2	ORGANIZATIONAL DECISION MAKING BASED ON BUSINESS INTELLIGENCE	Pejman Hosseinioun, Dr. Rose Shayeghi, Assoc. Prof. Dr. Ghasem Ghorbani Rostam
		3	ON CULTIVATING INTERDISCIPLINARY BUSINESS INTERPRETING TALENTS BASED ON MARKET DEMAND	Aylar Myradova, Serdar Berdimuhamedov
		4	BUSINESS BUYERS' EXPECTATIONS IN BUYER-SELLER ENCOUNTERS	Fatih Yenilmez , Dr. Öğr. Üyesi Sude Biçer
		5	SOA EMBEDDED IN BPM: A HIGH-LEVEL VIEW OF THE OBJECT-ORIENTED PARADIGM	Phd İmran Güner
		6	A SPECIFICATION-BASED APPROACH FOR RETRIEVAL OF REUSABLE BUSINESS COMPONENTS FOR SOFTWARE REUSE	Y1. Öğrencisi Adnan Akçay , Dr. Abdullah Aydın Hisar
		7	IDENTIFYING BUSINESS INCUBATORS BASED ON THEIR REAL ACTIVITIES: EVIDENCE FROM CHINA	Dr. Ping Deng, Assis. Prof. Dr. Wentao Yu
		8	PROCESS-BASED BUSINESS TRANSFORMATION THROUGH SERVICES COMPUTING	Sinnakrishnan Perumal, Dr. Nitish Pandey

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON ECONOMICS March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 3	Dr. Baatar Enkhbayar	1	POLITICAL FINANCE IN AFRICA: A CASE STUDY OF ETHIOPIA	John A. Smith, Emily R. Johnson
		2	THE ASSESSMENT OF LOW-CARBON ECONOMY IN JIANGSU, CHINA	Michael Thompson, Sarah Lee
		3	DEVELOPMENT STRATEGY AND TREND ANALYSIS IN THE INFORMATION ECONOMY: INSIGHTS FROM GLOBAL EXPERIENCES APPLIED TO AZERBAIJAN	Farid Məmmədov, Leyla Hüseynova, Elnur Qasimov
		4	ENHANCING INTELLECTUAL CAPITAL TO FOSTER INNOVATION, ENTREPRENEURSHIP, AND SUSTAIN THE KNOWLEDGE ECONOMY	Dr. Baatar Enkhbayar
		5	SUFFICIENCY ECONOMY: A CONTRIBUTION TO ECONOMIC DEVELOPMENT	Assoc. Prof. Dr. Ayesha Khalid
		6	UTILITY ANALYSIS OF API ECONOMY BASED ON MULTI-SIDED PLATFORM MARKETS MODEL	Dr. Claire Moreau
		7	A BALANCED SCORECARD APPROACH FOR EVALUATING STRATEGIC ALIGNMENT OF NATIONAL R&D PROGRAMS IN CREATIVE ECONOMY POLICY	Aylin Əliyeva, Farid Məmmədov, Leyla Hüseynova, Elnur Qasimov, Zəhra Rzayeva
		8	CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR PROMOTING CIRCULAR ECONOMY IN THE CONSTRUCTION SECTOR	I. Petrov, A. Ivanova, D. Sokolov, K. Volkov

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON ECONOMICS March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 4	Assis. Prof. Dr. Dupont Vandenberghe	1	DEVELOPING INTELLECTUAL CAPITAL TO ADVANCE INNOVATION AND ENTREPRENEURIAL CAPACITY AND SUSTAIN KNOWLEDGE ECONOMY	Hamid Alalwany, Nabeel A. Koshak Mohammad K. Ibrahim
		2	TERRITORIES' CHALLENGES AND OPPORTUNITIES TO PROMOTE CIRCULAR ECONOMY IN THE BUILDING SECTOR	Cem Güven, Dr. Öğr. Üyesi Beyhan Yiğit, YL. Öğrencisi. Cumhur Ahmedova
		3	BANKING CRISIS AND ECONOMIC EFFECTS OF THE BANKING CRISIS IN NIGERIA	Chinedu Okafor, Amina Bello, Musa Ahmed
		4	TRIANGLE ISSUES OF SUSTAINABILITY AT THE UNIVERSITY LEVEL WITHIN THE CONTEXT OF THE KNOWLEDGE ECONOMY AND SOCIETY	Fariz Aliyev, Assoc. Prof. Dr. Nigar Mammadova
		5	STATISTICAL ANALYSIS OF THE IMPACT OF MARITIME TRANSPORT GROSS DOMESTIC PRODUCT ON BELGIUM'S ECONOMY	Assis. Prof. Dr. Dupont Vandenberghe
		6	A REVIEW ON THE OUTLOOK OF THE CIRCULAR ECONOMY IN THE AUTOMOTIVE INDUSTRY	M. Schneider, L. Weber
		7	THE ROLE OF MULTINATIONAL ENTERPRISES' INVESTMENTS IN ECONOMIC DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF POLAND	M. Kowalski, J. Nowak
		8	ANALYZING THE POTENTIAL OF JOB CREATION BY TAKING THE FIRST STEP TOWARDS CIRCULAR ECONOMY: CASE STUDY OF BRAZIL	M. K. Schmidt, L. Fischer, P. M. Thomas

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 5	Dr. Carlos Mendes, Prof. Mariana Costa, Sofia Oliveira	1	ETHICAL CHALLENGES IN ANTI-DOPING POLICIES: A COMPARATIVE ANALYSIS OF TURKEY AND INTERNATIONAL STANDARDS	Aisha Rahman
		2	MORPHOLOGICAL DIFFERENCES AMONG FEMALE SPRINTERS IN NIGERIA	Chinwe Okafor, Ibrahim Adamu, Fatima Suleiman
		3	LONG-TERM PHYSICAL TRAINING AND ITS INFLUENCE ON SKELETAL DEVELOPMENT IN SOUTH AFRICAN WOMEN	Nomvula Dlamini, Thabo Maseko
		4	EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN PHYSICAL ACTIVITY, DIET, AND COGNITIVE AGILITY	Ravi Prakash, Dr. Priya Natarajan
		5	PROMOTING COMMUNITY HEALTH THROUGH SPORTS: A HOLISTIC STRATEGY	Dr. Carlos Mendes, Prof. Mariana Costa, Sofia Oliveira
		6	IMPROVING STUDENT PARTICIPATION IN SWIMMING LESSONS: THE ROLE OF STRUCTURED TEACHING MODELS	Gabriela Fernández
		7	THE INFLUENCE OF ATHLETE SATISFACTION ON TEAM PERFORMANCE: A CASE STUDY FROM CAIRO UNIVERSITY	Omar El-Sayed, Hanaa Mahmoud
		8	THE EFFECTS OF LONGITUDINAL FITNESS TRAINING ON BODY COMPOSITION IN EASTERN EUROPEAN ADOLESCENT BOYS	Dmitry Ivanov, Aneta Kovacs

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 6	Assoc. Prof. Dr. Ricardo M. Vasquez	1	EXPLORING PHYSICAL ACTIVITY BEHAVIOR CHANGE, MOTIVATION, AND PERCEIVED BARRIERS AMONG MEDICAL STUDENTS IN TANZANIA	Dr. Amani Kibwana, Fatima Njoroge
		2	THE ROLE OF CREATIVE HOBBIES IN MENTAL WELL-BEING AMONG NURSING STUDENTS: A STATISTICAL ANALYSIS	Researcher Sofia Mendes
		3	CLINICAL TRAINING EXPERIENCES IN PEDIATRIC WARDS: PERSPECTIVES FROM NURSING STUDENTS	Beatriz Tavares, João Henrique Costa
		4	EFFECTS OF MINDFULNESS TRAINING ON STRESS MANAGEMENT AMONG FIRST-YEAR NURSING STUDENTS	Dr. Ahmed Oumar
		5	DETECTION OF LEGIONELLA PNEUMOPHILA IN HOSPITAL WATER SYSTEMS IN LAGOS, NIGERIA USING PCR METHODS	Daniel C. Adebayo, Zhang Wei, Farid Al-Rashid
		6	IDENTIFYING COVID-19 STRAINS THROUGH BLOOD BIOMARKER ANALYSIS IN ATHLETES	Assoc. Prof. Dr. Ricardo M. Vasquez
		7	PHYSICAL AND METABOLIC CHARACTERISTICS OF ELITE KENYAN LONG-DISTANCE RUNNERS: A PERFORMANCE STUDY	Leonardo J. Ferreira
		8	INVESTIGATING THE EFFECTS OF COOL-WATER IMMERSION ON POST-EXERCISE RECOVERY IN HUMID CLIMATES	Samuel Chukwuma, Laila Hussain, Xinyi Zhou

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 7	Assoc. Prof. Dr. Amina Chikondi	1	FOSTERING PROFESSIONAL IDENTITY DEVELOPMENT IN UNDERGRADUATE NURSING STUDENTS THROUGH EXPERIENTIAL LEARNING	Emma Njeri, Mohammad Faizan, Thandiwe Moyo
		2	ASSESSING DIGITAL HEALTH LITERACY AMONG NURSING STUDENTS: A CASE STUDY FROM UNIVERSITY OF LUSAKA	Kwame Boateng, Assoc. Prof. Dr. Amina Chikondi
		3	PROMOTING PROBLEM-SOLVING AND ADAPTABILITY SKILLS IN NURSING EDUCATION THROUGH CASE-BASED LEARNING	Gabriela Rocha, Carlos Mendes
		4	TRADITIONAL HEALING PRACTICES AND MODERN PAIN MANAGEMENT: IMPLICATIONS FOR PALLIATIVE CARE	Fatima Diallo
		5	THE IMPACT OF SIMULATION-BASED LEARNING ON CLINICAL DECISION-MAKING AMONG NURSING STUDENTS	S. Rahman, J. Wang
		6	INTEGRATING ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTO NURSING EDUCATION: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES	Assoc. Prof. Dr. Benjamin Okafor
		7	DEVELOPING MOBILE APPLICATIONS FOR CLINICAL TRAINING IN NURSING: INSIGHTS FROM EDUCATORS	Zhang Min, Halima Yusuf
		8	UTILIZING COMPETENCY-BASED ASSESSMENTS IN MEDICAL-SURGICAL NURSING EDUCATION: A COMPARATIVE ANALYSIS	Sophia Chen, Jin Ho Park, Hassan Idris

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 8	Assist. Prof. Dr. Ahmed Al-Mousa	1	THE ROLE OF CLINICAL PRECEPTORS IN SHAPING UNDERGRADUATE NURSING CURRICULUM	Ayla Pereira, Kofi Mensah
		2	THE IMPACT OF MIDWIFERY EDUCATION ON CLINICAL OUTCOMES	Assis. Prof. Dr. Sara Tan, Dr. James Lee
		3	EFFECTS OF NURSING SERVICES ON THE PHYSICAL WELL-BEING AND BEHAVIORAL PATTERNS OF FEMALE INMATES IN PRISONS	Elena Rodrigues, Fatoumata Diop, Wang Li
		4	TRAITS OF SUCCESSFUL NURSE LEADERSHIP: INSIGHTS FROM WARD NURSES IN SYRIA	Assist. Prof. Dr. Ahmed Al-Mousa
		5	MIDWIFERY AND ITS CONTRIBUTION TO SAFE DELIVERIES IN DEVELOPING COUNTRIES	Lina Zeyad, Khaled Al-Salem
		6	IMPROVING NUTRITIONAL CARE FOR PEDIATRIC CANCER PATIENTS: NURSING INTERVENTIONS	Dr. Laura Oliveira, Dr. Ibrahim Ahmed
		7	IMPACT OF PEER SUPPORT ON PROBLEM-SOLVING SKILLS IN NURSING STUDENTS	Dr. Ahmed Jibril, Prof. Dr. Mei Zhang
		8	EVALUATING NURSING COMPETENCIES IN CLINICAL ENVIRONMENTS: A STUDY OF CAMBODIAN NURSES	Sokha Chea, Nadia Sulaiman

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 9	Assoc. Prof. Dr. Eduardo Silva	1	THE PRACTICAL DELIVERY ROOM EXPERIENCE OF NURSING STUDENTS AT DHOFAR UNIVERSITY	Aisha Al-Harhi, Dr.Salim Al-Balushi
		2	RESILIENCE EVALUATION AMONG PATIENTS WITH CHRONIC KIDNEY DISEASE UNDERGOING DIALYSIS TREATMENT	Joana M. Costa, Ricardo Silva, Helena Marques
		3	PHYSICAL PROPERTIES AND RESISTANT STARCH CONTENT IN RICE FLOUR AFTER A-AMYLASE HYDROLYSIS	Carlos Almeida, Mai Linh Nguyen, Fouad Al-Khoury
		4	MIDWIFERY IN URBAN VERSUS RURAL SETTINGS: A COMPARATIVE STUDY	Phd. Candidate Nora Ahmed, Elias Al-Sabah
		5	MIDWIFERY CARE IN HIGH-RISK PREGNANCIES: A GLOBAL PERSPECTIVE	Dr. Maria Oliveira, Assoc. Prof. Dr. Eduardo Silva
		6	THE ROLE OF MIDWIVES IN POSTPARTUM MENTAL HEALTH SUPPORT	Emma Bennett, Mark Turner
		7	EXPLORING THE ROLE OF MIDWIVES IN BIRTH CONTROL EDUCATION	Dr. Maryam Al-Khalifa, Hana Al-Mansoori

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 10	Dr. Joseph K. Kamau,	1	KNOWLEDGE AND PERCEPTION OF MATERNAL HEALTH CARE AMONG PREGNANT WOMEN IN PUBLIC HOSPITALS IN MAPUTO, MOZAMBIQUE	Carlos M. Fernandes, Lucia P. Andrade, Isabel R. Tavares
		2	CHALLENGES AND MOTIVATIONS IN ACCESSING IMMUNIZATION SERVICES AMONG REFUGEE CAREGIVERS IN ZIMBABWE: A QUALITATIVE ANALYSIS	Patricia T. Moyo, Kwame K. Asante, Prof. Dr. Emmanuel N. Nkrumah, Dr. Joseph K. Kamau, Alexandre D. Nsengiyumva
		3	ENHANCING COLLABORATION IN PALLIATIVE CARE PROVIDERS: INSIGHTS FROM BOTH URBAN AND RURAL AREAS IN NIGERIA	Chinonso I. Okafor, Yemi A. Olufemi, Ruth O. Alade, Akinwale J. Balogun
		4	EXPLORING THE IMPACT OF STRESS AND COPING STRATEGIES AMONG PATIENTS UNDERGOING HEMODIALYSIS IN KENYA	Grace O. Kinyua, Dr. Martin A. Nyambura
		5	EVALUATION OF EVIDENCE-BASED NURSING PRACTICES IN PEDIATRIC DENTAL CARE IN PUBLIC HEALTH SETTINGS	Dr. Regina S. Osei, Dr. Benjamin E. Okoro
		6	ASSESSING THE IMPACT OF HIGH-FIDELITY SIMULATION ON TEAMWORK AND COMMUNICATION AMONG NURSING STUDENTS IN EAST AFRICA	Koffi J. Dufresne, Zainab O. Ajayi, S. Nambiro, Dr. Sheila M. Nyongo
		7	THE ROLE OF COMPLEMENTARY THERAPIES IN PEDIATRIC ONCOLOGY TREATMENT: A STUDY ON THE INTEGRATION OF YOGA	Dr. Solomon J. Okonkwo

ICSAS 2nd International Conference on Psychological Counseling and Guidance March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 11	Dr. Maria Gallo, Prof. Dr. Luca Bianchi,	1	SOCIO DEMOGRAPHIC CORRELATES OF POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER AMONG YOUTH UNDERGOING DOMESTIC VIOLENCE IN EUROPEAN CONTEXTS	Laurent Dupont, Sofia Hernandez
		2	SOCIOLOGY PERSPECTIVE ON EMOTIONAL MALTREATMENT: RETROSPECTIVE CASE STUDY IN A JAPANESE ELEMENTARY SCHOOL	Dr. Maria Gallo, Prof. Dr. Luca Bianchi,
		3	THE IMPACT OF ERIC TRANSFERENCE ON THE DURABILITY OF PSYCHOANALYTIC TREATMENT: AN EXPLORATORY CASE STUDY	Sara Romano, Dr. Lukas Schmidt
		4	THE IMPACT OF THE BUILT ENVIRONMENT ON CHILDREN: ENVIRONMENTAL PERCEPTIONS OF DEPRIVED CHILDREN IN EUROPEAN SLUMS	Elias Becker, Clara Fernández, Nia Thomsen
		5	ASSOCIATION BETWEEN ADHD MEDICATION, CANNABIS, NICOTINE USE, MENTAL DISTRESS, AND OTHER PSYCHOACTIVE SUBSTANCES	Luca Bergamini, Assoc. Prof. Dr. Maria De Luca, Anna Fischer, Dr. Jeanette Nadeau
		6	ADDRESSING GLOBAL TRAUMA: SOMATIC INTERVENTIONS IN PTSD TREATMENT AND CLINICIAN BURNOUT PREVENTION	Marie Dupont, Johannes Fischer, Lucia Moretti

ICSAS 2nd International Conference on Psychological Counseling and Guidance March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 7 Mart / March 7, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 12	Dr. Zola Moyo	1	CORRELATION BETWEEN MEANING IN LIFE AND ACADEMIC PERFORMANCE IN AFRICAN COLLEGE STUDENTS	Amina N'Diaye, Kwame Agyemang, Dr. Zola Moyo
		2	IMPROVING DECISION SUPPORT FOR ORGAN TRANSPLANT	A. M. Ndlovu, P. L. Dlamini, T. O. Adeyemi, J. C. Mbatha, S. S. Nkosi, B. E. Chukwu
		3	LOVE AND MONEY: SOCIETAL ATTITUDES TOWARD INCOME DISPARITIES IN AGE-GAP RELATIONSHIPS	Kwame A. Asante Ngozi O. Okafor Tendai M. Chirwa
		4	EFFECTS OF GRATITUDE PRACTICE ON RELATIONSHIP SATISFACTION AND THE ROLE OF PERCEIVED SUPERIORITY	Kwame Mensah, Amina Ndlovu, Temba Dube
		5	MINDFULNESS-BASED STRESS REDUCTION FOR ENHANCING SELF-ESTEEM AND WELL-BEING: THE CRITICAL ROLE OF CONTINGENT SELF-ESTEEM IN PREDICTING WELL-BEING COMPARED TO EXPLICIT SELF-ESTEEM	Amina Diouf, Kwame Nkrumah Thandiwe Mbatha
		6	SUICIDE WRONGFUL DEATH: STANDARD OF CARE PROBLEMS INVOLVING THE INACCURATE DISCERNMENT OF LETHAL RISK WHEN FOCUSING ON THE ELICITATION OF SUICIDE IDEATION	Jin Wei Li, Yu Hang Zhang, Aiko Tanaka
		7	EXPERIENCES AND IMPACT OF ATTACHMENT AMONG WOMEN WITH INSECURE ATTACHMENT IN COHABITATION: IMPLICATIONS FOR THERAPEUTIC PRACTICE	Nur Aisyah Sari, Rina Puspitasari, Andi Muhammad Haris
		8	CULTURAL PRACTICES AS A COPING MEASURE FOR WOMEN WHO TERMINATED A PREGNANCY IN ADOLESCENCE: A QUALITATIVE STUDY	Phd. Nina P. Wijaya Prof. Dr. Rina H. Putri
		9	HELPING OTHERS AND YOUTH MENTAL HEALTH: A QUALITATIVE STUDY EXPLORING PERSPECTIVES OF YOUTH ENGAGING IN PROSOCIAL ACTIVITIES	Ayesha Tanaka, Rajiv Kumar, Mei Ling Zhao

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON HEALTH MANAGEMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 1	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Düha KOÇ	1	ÇOCUK SAĞLIĞI POLİTİKALARI ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN VOSVIEWER İLE BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	Arş. Gör. Osman ŞAHMAN Arş. Gör. Dr. Semih ISLİCİK
		2	The Impact of Electronic Health Records on Nursing Management	Öğr. Gör. Dr. Emine ERSÖZLÜ
		3	Digitalization in Nursing Management: Technological Innovations and Challenges	Öğr. Gör. Dr. Emine ERSÖZLÜ
		4	Türkiye ve Dünya Genelinde Paramedik Eğitimi ve Lisans Programları	Öğr. Gör. Ümit TOPCUOĞLU
		5	TOPLUMDA İLK YARDIM EĞİTİMİNİN FAYDALARI	Öğr. Gör. Ümit TOPCUOĞLU
		6	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA	Prof. Dr. Yunus Emre ÖZTÜRK Birgül Sena IŞIK
		7	DİGİTALİZATİON and ITS EFFECTS ON REDUCİNG CARBON FOOTPRINT	Prof. Dr. YUNUS EMRE ÖZTÜRK Yüksek Lisans Öğrencisi, AYŞE KEMER
		8	COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ (CBS) İLE 112 AMBULANS ROTALAMA VE ACİL MÜDAHALE OPTİMİZASYONU	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Düha KOÇ
		9	SAĞLIK BİLİŞİMİ KULLANARAK ACİL DURUM YÖNETİMİNDE HATA AZALTMA STRATEJİLERİ	Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Düha KOÇ

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL WORK ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIOLOGY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 2	PROF. DR. OGUZHAN ZENGİN	1	A BIBLIOGRAPHIC REVIEW OF POSTGRADUATE THESES ON POST-TRAUMATIC STRESS DISORDER	Doktorant, MAHMUT SAMİ KÖKTAŞ
		2	ENSURING HEALTHY LIVES AND PROMOTING WELL-BEING FOR ALL IN TURKEY: ALIGNING WITH THE 2030 AGENDA FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT	PROF. DR. OGUZHAN ZENGİN
		3	FROM EDUCATION TO EMPLOYMENT: EXPLORING TURKEY'S PROGRESS TOWARD GENDER EQUALITY	PROF. DR. OGUZHAN ZENGİN
		4	MEDICAL SOCIAL SERVICE PRACTICES FOR CANCER PATIENTS AND THEIR RELATIVES ONCOLOGICAL SOCIAL SERVICE	Asst. Prof., İhsan KUTLU Graduate student, Fatma Sude UZUN
		5	THE SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF HONOR AND CUSTOM KILLING IN TURKEY	Dr. ZEYNEP ŞENTÜRK DIZMAN
		6	DARK TOURISM: SOCIOLOGICAL REFLECTIONS OF DEATH AND SUFFERING	Doktora Öğrencisi Ayşe KÖSE ŞİRİN
		7	ORMAN YANGINLARININ KIRSAL YAPIYA ETKİLERİ ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME	Doktor Öğretim Üyesi, ÜMMÜ BULUT KESKİN
		8	ÜNİVERSİTE-MEKAN İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA ÜNİVERSİTELERİN DÖNÜŞTÜRDÜĞÜ KIRSAL ALANLAR	Doktor Öğretim Üyesi, ÜMMÜ BULUT KESKİN

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 3	Doç.Dr., ŞAHİN İNANÇ	1	DEVELOPMENT OF TIME SERIES BASED CALL COUNT PREDICTION MODELS FOR CALL CENTERS OF ELECTRONIC PAYMENT AND MONEY INSTITUTIONS	Hasan Hüseyin Yurdağül Zehra Sude Sarı Şule Yeşilyurt Ceren Ulus M. Fatih Akay
		2	DELIVERY TIME PREDICTION FOR THE E-COMMERCE SECTOR	Batuhan Taşkapı Hasan Hüseyin Yurdağül Zehra Sude Sarı Ceren Ulus M. Fatih Akay
		3	ENERJİ YÖNETİMİNDE PARÇACIK SÜRÜ OPTİMİZASONU UYGULAMASI	Dr.ONUR MESUT ŞENARAS Doç.Dr., ŞAHİN İNANÇ Prof.Dr., ARZU EREN ŞENARAS
		4	LOJİSTİK YÖNETİMİ İÇİN YAPAY ARI KOLONİSİ OPTİMİZASYONU UYGULAMASI	Dr.ONUR MESUT ŞENARAS Doç.Dr., ŞAHİN İNANÇ Prof.Dr., ARZU EREN ŞENARAS
		5	HUMAN RESOURCES IN THE METAVERSE: A QUALITATIVE STUDY ON RECRUITMENT THROUGH VIRTUAL REALITY	J. Tğm. Dr. Ahmet SARNIÇ
		6	ULTRA DÜŞÜK GÜÇLÜ IOT CİHAZLAR İÇİN GERÇEK ZAMANLI İŞLETİM SİSTEMİ TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ	Mekatronik Mühendisi,ERTAN ARAS Doç. Dr.,DİLŞAD ENGİN
		7	Deep Learning for Fracture Detection: Achieving High Precision and Sensitivity Across Multi-Region X-ray Images	Dr. Refika Sultan DOĞAN Dr. Rukiye Nur KAÇMAZ
		8	DEVELOPMENT OF A RULE-BASED SELLER CLUSTERING SYSTEM	Muhammed Kesici Oğuzhan Mangır Tuğçe Dinç Ceren ULUS M. Fatih AKAY
		9	BIST 100 PRICE PREDICTION WITH GRU	Asst. Prof. İlkay Sibel KERVANCI Asst. Prof. Gözde ÖZSERT YİĞİT
		10	ADRESSING IMBALANCE IN DRUG-TARGET INTERACTION PREDICTION WITH HYBRID FEATURE REDUCTION AND DATA AUGMENTATION STRATEGIES	Asst. Prof. Dr., Gözde ÖZSERT YİĞİT Asst. Prof. Dr., İlkay Sibel KERVANCI

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 4	Dr. Öğr. Üyesi, EMİNE SEÇİL KARAMUKLU	1	Investigation of The Compatibility of Primary School English Course Learning Outcomes with Other Courses in Terms of Social Emotional Learning	Selver TUNA Doç. Dr. Bahadır KÖKSALAN
		2	İLKOKUL TÜRKÇE, HAYAT BİLGİSİ, SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ SORUMLULUK DEĞERİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ	Dr. Öğr. Üyesi, Zekiye ÇAĞIMLAR Uzman Öğretmen, İNCİ YAŞAR
		3	İLKOKUL FEN BİLİMLERİ VE MATEMATİK DERS KİTAPLARININ SORUMLULUK DEĞERİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ	Dr. Öğr. Üyesi, Zekiye ÇAĞIMLAR Uzman Öğretmen, İNCİ YAŞAR
		4	ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÖZEL EĞİTİM MESLEK LİSELERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	Dr. Öğr. Üyesi, EMİNE SEÇİL KARAMUKLU
		5	PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KAYNAŞTIRMA/BÜTÜNLEŞTİRME UYGULAMALARINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI	Dr. Öğr. Üyesi, EMİNE SEÇİL KARAMUKLU
		6	THE IMPORTANCE OF R&D AND EDUCATION STUDIES IN INCREASING CLIMATE CHANGE AWARENESS	Expert Ecologist Bedirhan EKER Associate Professor Yasin ÜNAL

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 5	Doç. Dr. SİBEL ADAR CAN	1	ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK OKURYAZARLIĞI ETKİNLİKLERİNİ GERÇEKLEŞTİRME DURUMLARININ İNCELENMESİ	Yüksek Lisans Öğrencisi, İREM BAŞAĞAÇ Prof. Dr., KÜRŞAT YENİLMEZ
		2	ARCHETYPES: A JOURNEY INTO THE DEPTHS OF THE HUMAN PSYCHE	Assoc. Prof. Dr. Nazile Abdullazade
		3	Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu Olan Ortaokul Öğrencilerinin Bağlanma Stilleri ile Psikolojik Sağlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	Mısra Çiftçi Dr. Öğr. Üyesi, Çağla Çelimli
		4	HASTA VE YAŞLI BAKIM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİ BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK EĞİTİM PROGRAMI İÇİN BİR İHTİYAÇ ANALİZİ	Yüksek Lisans Öğrencisi, MUSTAFA ÖZTÜRK Dr. Öğr. Üyesi BURHAN ÜZÜM
		5	A CASE STUDY BASED ON DIGITAL LITERACY LEVELS OF EFL LEARNERS IN TURKEY: WHAT ARE THEIR PERCEPTIONS?	Assist. Prof. HALENUR OCAKTAN ÇELİKTÜRK
		6	YOUR DIFFERENCE/AWARENESS CREATING A SUSTAINABLE WORLD WITH CREATIVE DRAMA	Assist. Prof. Dr., GÜLİZ ŞAHİN Undergraduate Student, ESRA KARAAL Undergraduate Student, AZRA MAÇÇA
		7	AN EVALUATION ON THE COMPETENCIES OF CLASSROOM TEACHER CANDIDATES IN VISUAL ARTS TEACHING COURSE	Doç. Dr. SİBEL ADAR CAN
		8		

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 6	Dr. Öğr. Üyesi Fatih ŞAHİN	1	Over Kanseri ve Ebelik: Tespit, Danışmanlık ve Bütünsel Destek	AYSEL KURUOĞLU YASEMİN HAMLACI BAŞKAYA
		2	THE USE OF ARTİFİCİAL İNTELLİGENCE İN ASSISTED REPRODUCTİVE TECHNOLOGİES	Ebe (Tezli Yüksek Lisans Öğrenci), Aşenur YETİM Arş. Gör. Dr., Fatma YILDIRIM Prof. Dr., Nuriye BÜYÜKKAYACI DUMAN
		3	A Solution-Oriented Approach in Psychiatric Nursing	Dr. Öğr. Üyesi Fatih ŞAHİN
		4	SAĞLIK ÇALIŞANLARININ YAŞADIĞI İŞ STRESİNİN SİGARA İÇME ARZUSUNA ETKİSİ	Yüksek Lisans Öğr. Havvanur GÜNEŞ Yüksek Lisans Öğr. Fatma Nur DALBOY Doç. Dr. Yasemin HAMLACI BAŞKAYA
		5	EBEVEYNLERİN ATEŞ YÖNETİMİ TERCİHLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Doç. Dr. Funda KARDAŞ ÖZDEMİR Arş. Gör. Melis Can KESGİN GÜNGÖR
		6	SÜNNET OLAN ÇOCUKLARDA DİKKAT DAĞITMA TEKNİKLERİNİ KULLANAN RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ	Arş. Gör. Melis Can KESGİN GÜNGÖR Doç. Dr. Funda KARDAŞ ÖZDEMİR
		7	INVESTIGATION OF WOMEN'S HEALTH LITERACY AND HEALTH BELIEFS ABOUT HUMAN PAPILLOMA VIRUS AND VACCINE: A CROSS-SECTIONAL DESCRIPTIVE STUDY	Hemşire, JANIL ALANUR HAKİM Dr. Öğretim Üyesi ASLI KARAKUŞ SELÇUK

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 7	Doç.Dr.Hafize ÖZDEMİR ALKANAT	1	Maintaining Secure Attachment in Neonatal Intensive Care Unit	Melis İLBASAN Doç. Dr. Handan ÖZCAN
		2	Is Consumption a Risk in Maintaining Fertility?	Melis İLBASAN Doç. Dr. Handan ÖZCAN
		3	SİRKADYEN RİTMİN BOZULMASI VE KRONOTİPİN SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ	Doç.Dr.Hafize ÖZDEMİR ALKANAT
		4	SİRKADYEN RİTİM VE KRONOKEMOTERAPİ ÜZERİNE HEMŞİRELİK NOTLARI	Doç.Dr.Hafize ÖZDEMİR ALKANAT
		5	Is Unsafe Sexual Activity a Risk in the Maintenance of Fertility?	Gülbanu GÜMÜŞOK, Doç. Dr. Handan ÖZCAN
		6	Effects of Endocrine Disruptors on Fertility	Gülbanu GÜMÜŞOK, Doç. Dr. Handan ÖZCAN
		7	MASSAGE TECHNIQUES USED TO REDUCE LABOR PAIN	Assistant Professor, Sebahat Hüseyinoğlu Graduate Student, Sevda Elkatmış
		8	THE POWER OF ART THERAPY İN PREGNANCY, CHİLDBIRTH AND POSTPARTUM	Dr. Öğr. Üyesi, Sebahat HÜSEYİNOĞLU Arş. Gör. Kübra Nur KILIÇ Arş. Gör Begüm CAN Doç. Dr. Reyhan AYDIN DOĞAN

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON NURSING, MIDWIFERY AND HEALTH SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 8	Asst. Prof. Dr., LÜTFİYE NUR UZUN	1	THE IMPORTANCE OF FAMILY-CENTERED CARE IN CHILDREN WITH CHRONIC ILLNESS	Hemşire Nihat GÜNEŞ Dr. Öğr. Üyesi Veysel CAN Dr. Öğr. Üyesi Mehmet BULDUK
		2	BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF GRADUATE THESES ON STREET CHILDREN	Hemşire Nihat GÜNEŞ Dr. Öğr. Üyesi Veysel CAN Dr. Öğr. Üyesi Mehmet BULDUK
		3	Sleep Hygiene During Pregnancy	Nezaket TARHAN Doç. Dr. Handan ÖZCAN
		4	Nursing and Midwifery Interventions in Ovarian Hyperstimulation Syndrome	Nezaket TARHAN Doç. Dr. Handan ÖZCAN
		5	EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSING STUDENTS' CAREER CHOICES AND GENDER ROLES PERCEPTIONS	Damla ŞAHİN Assist. Prof. Dr Bahar ÇOLAK
		6	CODING EMOTIONS: ARTIFICIAL INTELLIGENCE, NURSING AND MASLOW'S PYRAMID OF NEEDS	Asst. Prof. Dr., LÜTFİYE NUR UZUN
		7	The Relationship Between Post Traumas, Psychosocial Difficulties, Quality of Life and Sleep Status of Children Diagnosed with Secondary Enuresis After Earthquake	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin DÜKEN
		8	COMPLICATIONS AND MANAGEMENT OF ABDOMİNAL TRAUMA İN PREGNANCY	Yüksek Lisans Öğrencisi Ebe, Merve KAYA Doç. Dr. Yasemin Hamlacı Başkaya

ICAFVP 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON AGRICULTURE, FOOD, VETERINARY AND PHARMACY SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 9	Assist. Prof. Dr. N. MEZİYET DİLEK	1	TARIMSAL ÜRETİMDE ENERJİ YÖNETİMİNDE YENİLENEBİLİR ENERJİ TEKNOLOJİLERİNİN ÖNEMİ	Prof.Dr. Hasan Hüseyin ÖZTÜRK Dr. Hasan Kaan KÜÇÜKERDEM
		2	SERA İKLİMLENDİRME İÇİN GÜNEŞ ENERJİSİ DESTEKLİ ISI POMPASI KULLANIMI	Prof.Dr. Hasan Hüseyin ÖZTÜRK Dr. Hasan Kaan KÜÇÜKERDEM
		3	ÇİLEK YETİŞTİRİCİLİĞİNDE RİZOBAKTERİ VE VİNAS UYGULAMALARININ GELİŞME VE VERİM ÜZERİNE ETKİLERİ	Neslihan TOPAL Prof. Dr. Ahmet EŞİTKEN
		4	CEVİZ KABUĞUNUN KOH VE İLE KİMYASAL AKTİVASYONU SONUCU ELDE EDİLEN AKTİF KARBONUN KARAKTERİZASYONU	Prof. Dr. ESRA ALTINTIĞ Dr. BİRSEN SARICI
		5	METİLEN MAVİSİNİN MANYETİK AKTİF KARBON İLE GİDERİMİNİN İNCELENMESİ	Prof. Dr. ESRA ALTINTIĞ Dr. BİRSEN SARICI
			İĞDIR OVASI'NDA BULUNAN ARAZİLERİN SULAMA SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ve KAPALI SULAMA SİSTEMİNE GEÇİLMESİ İMKANLARININ ARAŞTIRILMASI	Ziraat Mühendisi, Mehmet Fatih ÇELEBİ
		6	ANTHOCYANNINS AND THE USE OF ANTHOCYANNINS AS FOOD COLOURANTS	Dr. Fatmagül Hamzaoğlu
		7	USE OF COLD PLASMA TECHNIQUE IN FOOD TECHNOLOGY	Assoc. Prof. KUBRA UNAL Assist. Prof. Dr. N. MEZİYET DİLEK
		8	MARINATION PROCESS IN MEAT TECHNOLOGY: OBJECTIVES AND EFFECTS	Assist. Prof. Dr. N. MEZİYET DİLEK
		9	GIDA İŞLEMEDE 3D BASKI TEKNOLOJİSİNE GENEL BAKIŞ	Doç. Dr. Emine NAKİLCİOĞLU Gizem TİRYAKİ
8	KAHVE TELVESİNİN GIDA SANAYİSİ ALANINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	Gizem TİRYAKİ Doç. Dr. Emine NAKİLCİOĞLU		

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIOLOGY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 10	Dr. Carolina Reyes Assoc. Prof. Dr. Jeanette Mbala	1	THE EVOLUTION OF MIDWIFERY PRACTICES: CULTURAL AND MEDICAL PERSPECTIVES FROM TURKEY AND SOUTH AFRICA	Dr. Aylin Demir
		2	INTEGRATING TRADITIONAL AND MODERN MIDWIFERY: A COMPARATIVE STUDY IN INDONESIA AND KENYA	Dr. Siti Rahmawati Dr. Akinyi Njoroge
		3	ASSESSING THE IMPACT OF MIDWIFERY EDUCATION ON MATERNAL AND NEONATAL OUTCOMES IN BANGLADESH AND GHANA	Dr. Farida Chowdhury Dr. Kwame Boateng
		4	THE ROLE OF MIDWIVES IN COMBATING MATERNAL MORTALITY: LESSONS FROM BRAZIL AND UGANDA	Dr. Maria Oliveira Dr. Grace Nakato
		5	MIDWIFERY AND COMMUNITY HEALTH: EMPOWERING WOMEN THROUGH HOLISTIC CARE IN VIETNAM AND ETHIOPIA	Mekdes Tesfaye Linh Tran
		6	TECHNOLOGICAL ADVANCEMENTS IN MIDWIFERY: THE IMPACT OF TELEHEALTH IN RURAL AREAS OF THE PHILIPPINES AND TANZANIA	Dr. Angelica Dela Cruz Dr. Juma Mwinyi
		7	EXPLORING MIDWIFERY POLICY AND PRACTICE: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN MALAYSIA AND ZAMBIA	Noor Hidayah Dr. Bwalya Chisanga
		8	MIDWIFERY INTERVENTIONS FOR HIGH-RISK PREGNANCIES: STRATEGIES FROM MOROCCO AND INDIA	Dr. Salma El Idrissi
		9	THE IMPACT OF MIDWIFERY-LED BIRTH CENTERS ON MATERNAL SATISFACTION: CASE STUDIES FROM MEXICO AND CAMEROON	Dr. Carolina Reyes Assoc. Prof. Dr. Jeanette Mbala

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL WORK March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:00 – 13:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 11	Assoc. Prof. Dr. Natasha Ivanova	1	IMPROVING MATERNAL HEALTH THROUGH MIDWIFERY-LED CARE MODELS: A GLOBAL PERSPECTIVE	Aisha Al-Harthy Dr. Fatima Ibrahim Dr. Elena Petrova
		2	THE ROLE OF MIDWIVES IN PREVENTING POSTPARTUM DEPRESSION: A QUALITATIVE STUDY	Dr. Nawal Al-Mazroui Assis. Prof. Dr. Layla Abdullahi
		3	INTEGRATING TRADITIONAL MIDWIFERY PRACTICES INTO MODERN MATERNAL CARE IN SUB-SAHARAN AFRICA	Esther Mwangi Dr. Safiya Hassan
		4	MIDWIFERY EDUCATION AND SKILL DEVELOPMENT: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES IN THE MIDDLE EAST	Dr. Laila Al-Kindi Mohammed Al-Farsi
		5	TECHNOLOGY-ASSISTED MIDWIFERY: TELEHEALTH SOLUTIONS FOR REMOTE MATERNAL CARE	Assoc. Prof. Dr. Natasha Ivanova
		6	MATERNAL HEALTH DISPARITIES AMONG MIGRANT WOMEN: THE ROLE OF MIDWIFERY SERVICES	Phd. Candidate Maria Fernández
		7	THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF INTERVENTION RESEARCH IN SOCIAL WORK	Prof. Dr. João Henrique Silva
		8	MIDWIFERY INTERVENTIONS IN REDUCING CESAREAN SECTION RATES: A SYSTEMATIC REVIEW	Msc. Sara Abdulwahab

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTELLIGENCE AND INTERNATIONAL RELATIONS March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224				
8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 1	Prof. Dr. Anna Dubois, Dr. Sofia Rossi	1	FEDERALISM AND INTERNATIONAL AFFAIRS: THE ROLE OF SUB-STATE GOVERNMENTS IN EUROPEAN COUNTRIES	Olivier Durand Jan Kowalski
		2	KOREA AND JAPAN ECONOMIC RELATIONS: AN ANALYSIS THROUGH THE WORLD TRADE ORGANIZATION	Emilie L. Dufresne, Matteo P. Costa
		3	SELF-PERCEIVED EMPLOYABILITY OF INTERNATIONAL RELATIONS STUDENTS IN EUROPEAN UNIVERSITIES	Dr. Julian Andersson, Prof. Dr. Claire Dubois
		4	THE ROLE OF EUROPEAN COUNTRIES IN RESOLVING THE RELIGIOUS CONFLICTS IN CENTRAL ASIA	Prof. Dr. Anna Dubois, Dr. Sofia Rossi
		5	PUBLIC RELATIONS FOR THE FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE IN AFRICAN UNIVERSITIES	Adebayo Olumide, Chipo Ndlovu, Kwame Amankwah
		6	CHILEAN BUSINESS ORIENTALISM: THE ROLE OF NON-STATE ACTORS IN THE FRAME OF ASYMMETRIC BILATERAL RELATIONS	Kwame Osei Amina N'Diaye
		7	ECONOMIC GROWTH RELATIONS TO DOMESTIC AND INTERNATIONAL AIR PASSENGER TRANSPORT IN AFRICA	Kwame Nkrumah, Amina Binta, Julius Ochieng, Zanele Moyo
		8	HORIZONTAL DIMENSION OF CONSTITUTIONAL SOCIAL RIGHTS	Amina Oumarou, Thabo Mokoena, Nana Adomah
		9		

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTELLIGENCE AND INTERNATIONAL RELATIONS March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 2	Assoc. Prof. Dr. Fatima Zohra Benkhedda	1	OPERATION STRATEGY AND PUBLIC RELATIONS TRENDS FOR PUBLIC RELATIONS STRATEGIES DEVELOPMENT IN AFRICA	Kwame O. Adom, Nia A. Kwesi
		2	APPLICATION ASPECTS OF PUBLIC RELATIONS BY NONPROFIT ORGANIZATIONS: A CASE STUDY OF THE MIDDLE EAST	Omar Al-Mansouri, Leila Kassem, Tariq Abdullah
		3	APPLICATION'S ASPECTS OF PUBLIC RELATIONS BY NONPROFIT ORGANIZATIONS. CASE STUDY MIDDLE EAST	Omar Al-Sabah, Layla Al-Dosari, Khaled Al-Farouq
		4	THE IDEA OF INTERNATIONAL CRIMINAL JUSTICE IN THE FUNCTION OF PROSECUTION OF INTERNATIONAL CRIMES	Omar Al-Mansoori, Aisha Al-Hashimi
		5	AN EFFICIENT MULTI JOIN ALGORITHM UTILIZING A LATTICE OF DOUBLE INDICES	D. Ahmad R. Al-Hassan, Assis. Prof. Dr. Nadia B. Al-Sayed
		6	EXPLORING THE PROFESSIONAL COMPETENCY CONTENTS FOR INTERNATIONAL MARKETERS IN THE MIDDLE EAST	Mohammad Al-Fahad, Dr. Ali Al-Hassan
		7	THE ROLE OF MIDDLE EASTERN COUNTRIES IN THE UNIFICATION OF COLLISION OF LAW IN INTERNATIONAL TRADE	A. Al-Mansouri, N. Al-Jaber
		8	EXTENDING THE CONCEPTUAL NEIGHBORHOOD GRAPH OF THE RELATIONS FOR THE SEMANTIC ADAPTATION OF MULTIMEDIA DOCUMENTS	Ahmed Al-Mansouri, Assoc. Prof. Dr. Fatima Zohra Benkhedda

ICSAS 1st International Conference on Public Administration, Politics and Local Government March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 3	Assoc. Prof. Dr. Kwame Ndlovu	1	PUBLIC SERVICE ETHICS IN THE MIDDLE EAST: AN EMPIRICAL STUDY	Omar Al-Mansouri Leila Al-Farsi Tariq Al-Hashmi
		2	DISTINCTIVE FEATURES OF LEGAL RELATIONS IN THE AREA OF SUBSOIL USE, RENEWAL AND PROTECTION IN THE MIDDLE EAST :	F. Al-Mohammad, L. Al-Saleh, R. Al-Hassan
		3	THE CONCEPT AND PRACTICE OF GOOD GOVERNANCE IN AFRICA	Assoc. Prof. Dr. Kwame Ndlovu Dr. Fatima Diallo
		4	A FRAMEWORK FOR KNOWLEDGE MANAGEMENT APPLICATION IN PUBLIC ORGANIZATIONS IN AFRICA	Dr. Kwame Mensah, Dr. Amina Ouedraogo
		5	E-GOVERNMENT, DIGITAL TRANSFORMATION, AND THE ONE BELT ONE ROAD INITIATIVE: AFRICA'S OPPORTUNITY	Dr. Amina Coulibaly
		6	CONCEPTUALIZING PRIORITIES IN THE DYNAMICS OF PUBLIC ADMINISTRATION CONTEMPORARY REFORMS	Kwame Osei Fatima Mbatha Amina Diallo Thabo Ndlovu
		7	THE IMPLEMENTATION OF MANDATORY ELECTRONIC DOCUMENT EXCHANGE IN PUBLIC ADMINISTRATION: EXPECTATIONS VERSUS REALITY	Dr. Samuel Njoroge Dr. Amina Diallo
		8	UTILIZING KNOWLEDGE MANAGEMENT TO FOSTER A KNOWLEDGE SOCIETY THROUGH E-GOVERNMENT SERVICES IN AFRICAN NATIONS	Dr. Samuel Njoroge Dr. Aisha Abubakar

ICSAS 1st International Conference on Public Administration, Politics and Local Government March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 4	Adebayo Okonkwo	1	ANALYSIS OF THE EVOLUTION OF IN-SERVICE TRAINING IN PUBLIC ADMINISTRATION: FROM PERSONNEL MANAGEMENT TO HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT	Dr. Wei-Lun Zhang Dr. Noriko Tanaka
		2	ENHANCING ACCOUNTABILITY IN THE PUBLIC SECTOR: LESSONS FROM A CORRUPTION CASE IN NIGERIA	Adebayo Okonkwo
		3	EVALUATION OF MEDICATION ADMINISTRATION PROCESS IN A PAEDIATRIC WARD	Hiroshi Takahashi Mei Lin Zhang Joon-Soo Park Nguyen Thanh Binh
		4	IMPLEMENTING COLLABORATIVE BUSINESS PROCESSES TO MITIGATE INFORMATION LOSS IN PUBLIC ADMINISTRATION	H. Nakamura S. Liang, K. Tham
		5	A LEGAL OPINION ON MITIGATION AND ADAPTATION AIR POLLUTION STRATEGIES FOR LOCAL GOVERNMENTS IN EAST ASIA	Hiroshi Tanaka Mei Lin Zhang
		6	FROM SEPARATISM TO COALITION: VARIANTS IN LANGUAGE POLITICS AND LEADERSHIP PATTERN IN DRAVIDIAN MOVEMENT	Takeshi Yamamoto Li Wei Min Ji
		7	HOW DO POLITICIANS RECOVER THEIR COSTS? THE POLITICAL ECONOMY OF REPRESENTATIVE DEMOCRACY IN ASIAN POLITICS	Mei Ling Zhao Rajiv Kumar
		8	THE ROLE OF REGIONAL CONCEPTS IN PUBLIC POLICY: A STUDY ON THE SOUTH ASIAN CONTEXT	Rajeev Kumar Mei Li Zhang, Amira K. Sulaiman
		9	CONTROLLING YOUTHS' PARTICIPATION IN POLITICS IN YANGON: A CONSTRUCTIVE INCLUSIVENESS FOR GOOD GOVERNANCE IN MYANMAR	Aung Kyaw Zin Mai Thein Lwin

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON MATHEMATIC March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 5	Assis .Prof. Dr. Yumi Tanaka	1	FINITE-SUM OPTIMIZATION: ADAPTIVITY TO SMOOTHNESS AND LOOPLESS VARIANCE REDUCTION	Sungmin Park Dr. Jiawei Zhang
		2	A MODEL OF A NON-EXPANDING UNIVERSE DRIVEN BY THE VACUUM SPACE PROPERTIES	Ryuji Takahashi Ahmed Al-Farsi Zhang Wei
		3	GENERALIZATION OF TSALLIS ENTROPY THROUGH Q-DEFORMED ARITHMETIC	A. P. Kundu R. J. Singh S. M. Patel T. H. Zhou
		4	ESTIMATION OF FUNCTIONAL RESPONSE MODEL USING SUPERVISED FUNCTIONAL PRINCIPAL COMPONENT ANALYSIS	Haruto Kobayashi Assis .Prof. Dr. Yumi Tanaka
		5	CLOSED-FORM SOLUTION OF SECOND ORDER LINEAR ORDINARY DIFFERENTIAL EQUATIONS	Ahmed Hassan Assoc. Prof. Dr. Layla Abdallah
		6	ECONOMIC FORECASTING MODEL IN PRACTICE USING REGRESSION ANALYSIS: THE RELATIONSHIP BETWEEN PRICE, DOMESTIC OUTPUT, GROSS NATIONAL PRODUCT, AND TREND VARIABLES IN OIL PRODUCTION	Kwame Adom, Amina Osei, Dr. Kofi Baidoo
		7	OPTIMIZING SPATIAL INTERPOLATION USING A MULTI-LAYER INVERSE DISTANCE WEIGHTING MODEL FOR ADVANCED REGRESSION AND CLASSIFICATION TASKS IN SPATIAL DATA ANALYSIS	Kwame Adebayo, Chipo Mutasa, Samuel Okello, Nia Ncube

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON MATHEMATIC March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 6	Jomo Kenyatta	1	APPLICATION OF LEGENDRE TRANSFORMATION TO PORTFOLIO OPTIMIZATION	Kwame Adom, Amina Bello, Chijioke N. Okoye
		2	ON DECOMPOSITION OF MAXIMAL PREFIX CODES IN DATA CLASSIFICATION	Chijioke Okafor, Amina Boukari
		3	APPROXIMATION TO THE HARDY OPERATOR IN TOPOLOGICAL SPACES	Amina K. Ndong, Ibrahim A. Mohammed
		4	LOCALIZED MESHFREE METHODS FOR SOLVING 3D HELMHOLTZ EQUATION	Ahmed S. Alim, John M. Nkrumah
		5	IDENTIFYING ENVIRONMENTAL FACTORS AFFECTING THE SPREAD OF MALARIA IN AFRICA: A REGRESSION APPROACH	Kwame Nkrumah Amina Kofi
		6	THE ANALOGUE OF PISOT NUMBERS IN FORMAL POWER SERIES FIELDS OVER FINITE FIELDS	Assis.Prof. Dr.Thierno S. Diallo Dr. Amina F. Kone
			ARTIFICIAL NEURAL NETWORK FOR OPTIMAL INVENTORY MANAGEMENT IN AFRICAN MARKETS	Amina B. N'Diaye, Samuel T. Akoua
		7	IDENTIFYING ENVIRONMENTAL AND SOCIOECONOMIC DETERMINANTS OF TYPHOID FEVER SPREAD IN EAST AFRICA: A REGRESSION ANALYSIS	Jomo Kenyatta Nia Akinyi

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON MATHEMATIC March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 7	Assis. Prof. Dr. Jean-Michel Diop	1	A BIOLOGICAL MODEL FOR THREE SPECIES WITH CROWLEY–MARTIN FUNCTIONAL RESPONSE	Dr. Amina Zelkovic Prof. Dr. Roberto Martinho
		2	OPTIMIZING RELAXATION PARAMETERS FOR EFFICIENT ITERATIVE SOLUTIONS TO ELECTROMAGNETIC SCATTERING PROBLEMS	Prof. Dr. Li Zhao Dr. Amir Rahimi
		3	A COMPARATIVE ANALYSIS OF BAYESIAN AND REGRESSION MODELS FOR PUBLIC HEALTH SERVICE MODELING	Ana García Dr. Yuto Sato
		4	PURE SCALAR EQUILIBRIA IN NORMAL-FORM STRATEGIC GAMES”?	Dr. Mahir Khamidov Jasmine Ugo
		5	QUANTITATIVE ANALYSIS OF STOCK PRICE FORECASTING IN FINANCIAL MARKETS USING THE GEOMETRIC BROWNIAN MOTION MODEL	Milena Tang Assis. Prof. Dr. Jean-Michel Diop
		6	ENHANCED TRIPLE INTEGRAL INEQUALITIES OF HERMITE-HADAMARD TYPE	Lucas Araujo Nabila Riahi
		7	A COMPREHENSIVE REVIEW OF HIGHER-ORDER SPLINE METHODS FOR SOLVING THE BURGERS EQUATION WITH B-SPLINE TECHNIQUES AND THEIR VARIATIONS	Dr. José Pereira Carlos García
		8	A CONJECTURE ON THE ADAM OPTIMIZER	Chijioke Onuoha Sofia Rivera Alhaji Diop Dr. Saeed Hossein

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARCHITECTURE, LANDSCAPE ARCHITECTURE AND URBAN March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 8	Assoc. Prof. Dr. Amadou Toure	1	DEVELOPING A STRATEGY FOR ZERO ENERGY BUILDINGS: A STUDY ON CONVERTING AN OLD OFFICE BUILDING INTO A NET ZERO ENERGY BUILDING FOR HOT-HUMID CLIMATES	Marat K. Tuleubayev, Dr. Amina B. Khairullina
		2	THE FUTURE OF MEDICAL FACILITIES: A SYSTEMATIC REVIEW OF ARCHITECTURAL DESIGN WITH AN INNOVATIVE RESEARCH AND DEVELOPMENT PERSPECTIVE	Akilbek Toktogulov, Aizada Ibragimova, Yerbolat Saduov, Gulzhanat Mukhtarova, Nurlan Esenov
		3	THE EVOLVING IMPACT OF BUILDING FAÇADES IN URBAN SPACES: A COMPARATIVE STUDY OF BAKU	Assis. Prof. Dr. Elvin Mammadov Dr. Leyla Farzalieva
		4	ENERGY CONSERVATION THROUGH ADAPTABLE ARCHITECTURE	Sibusiso Dlamini Thabo Mokoena Amina K. Nguvama, Kwame Adom
		5	DEVELOPING A COMPREHENSIVE APPROACH FOR SUSTAINABILITY ASSESSMENT OF BUILDING ELEMENTS	Dr. Kwame Asante, Lecture Femi Alabi, Dr. Imani Ndlovu
		6	AMBITIOUS ARCHITECTURE: A FRAMEWORK FOR FLOOD RISK MITIGATION	Ibrahim B. Ndlovu, Fatima K. Moyo
		7	BETWEEN ALEXIS NOSSITER AND SAID ALI: AN 'AFFINITARIAN' ARCHITECTURAL EXPLORATION	Mariama Doumbia, Assoc. Prof. Dr. Amadou Toure
		8	A PROPOSAL FOR TEMPORARY SHELTERS FOR DISPLACED COMMUNITIES	L. Dupont, M. Faure, T. Charpentier,

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARCHITECTURE, LANDSCAPE ARCHITECTURE AND URBAN March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 9	Assis .Prof. Dr. Klooster Wouters	1	EXPERT SOLUTIONS TO AFFORDABLE HOUSING FINANCE CHALLENGES IN DEVELOPING ECONOMIES	Lukas Müller, Sophie Vandenberg
		2	ARCHITECTURAL INNOVATION IN THE FACE OF THE CLIMATE CRISIS	Sophia Dubois, Assoc. Prof. Dr. Lucas Martin
		3	DESIGNING ACCESSIBLE HOUSING TO IMPROVE LIVING CONDITIONS FOR PEOPLE WITH DIVERSE NEEDS	Van den Broeck, Assis .Prof. Dr. Klooster Wouters
		4	ASSESSMENT OF FIRE RISKS ASSOCIATED WITH FUEL STATIONS IN THE CITY OF ANTWERP AND EVALUATING RISK MANAGEMENT IN URBAN PLANNING	J. Meier L. Vandenbroeck
		5	THE ROLE OF PERSPECTIVE IN RENAISSANCE ART AND ARCHITECTURE IN EUROPE	Sophie Dupont Marc Lefevre
		6	ACCURACY OF PEAK DEMAND ESTIMATES IN OFFICE BUILDINGS USING ENERGY PLUS SIMULATOR	Lukas Vermeulen, Anna Janssen, Peter De Smet, Michel Van der Velde

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARCHITECTURE, LANDSCAPE ARCHITECTURE AND URBAN March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 10	Assis .Prof. Dr. Akhmetzhanov Dauren,	1	DIGITAL TWINS IN THE BUILT ENVIRONMENT: A FRAMEWORK FOR INTEGRATION AND DEVELOPMENT	Henrik Jansen Anna Vandereycken Tom Duval Laura Casteleyn
		2	FACTORS INFLUENCING THE ADOPTION OF SUSTAINABLE CONSTRUCTION PRACTICES IN EUROPEAN RESIDENTIAL BUILDINGS	Luca Rossi Maria Gonzalez Benjamin Schmidt Sophie Laurent
		3	ADAPTING SPACES TO PANDEMIC CONDITIONS: A FIVE-SCALE DESIGN APPROACH TO PREPARE AND RESPOND	Laura Schmidt Andreas Meier
		4	THE RISE OF CONSTRUCTION MAFIAS IN CENTRAL ASIA: IMPACTS ON THE CONSTRUCTION SECTOR	Timurbek Aslanov Alimzhan Akhmetov Dastan Bekzhanov
		5	A STRATEGY FOR ACHIEVING ENERGY SUSTAINABILITY IN ENTERPRISES	Zhanarbek Toleubekov, Aslanbek Bekzhanov Dr. Alina Syzdykova Ms. Timur Nuraliev
		6	CULTURAL SUSTAINABILITY IN MODERN ARCHITECTURAL DESIGN: CASE STUDY OF ALMATY INTERNATIONAL AIRPORT	A. Tursunov, Dr. R. Dzhumabayev
		7	CROWDING FOR SUSTAINABLE ENERGY INITIATIVES IN SOUTHERN AFRICAN COUNTRIES	Themba Moyo Lerato Nkosi Sipho Dlamini Nandi Mthembu
		8	A QUANTITATIVE APPROACH TO ASSESSING THE AREA OF CORE AND STRUCTURAL SYSTEM ELEMENTS IN TALL OFFICE BUILDINGS	Assis .Prof. Dr. Akhmetzhanov Dauren, Zhanibekova Altnyai

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON PRESCHOOL EDUCATION AND EARLY CHILD DEVELOPMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 11	Dr. Adebayo Olumide,	1	THE APPLICATION OF DRAMA EDUCATION METHODS AMONG EARLY CHILDHOOD EDUCATORS IN CENTRAL ASIA	Nurzhanov Akylbek Aygul Zhanat, Bolatbek Toktarov, Dastan Asanov
		2	THE ROLE OF DRAMA EDUCATION IN ENHANCING CREATIVITY IN PRESCHOOLERS	Aibek Akhmetov, Gulnar Ibraeva
		3	THE SIGNIFICANCE OF MANDATORY EARLY CHILDHOOD EDUCATION FROM THE PARENTS' PERSPECTIVE IN KENYA	Peter Njoroge, Alice Mwangi
		4	PARENTS' PERSPECTIVES ON MANDATORY PRESCHOOL ATTENDANCE IN KENYA	James Mwangi, Faith Njeri
		5	THE ROLE OF PARENTAL ENGAGEMENT IN THE DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN WITH DISABILITIES	Dr. Adebayo Olumide, Sarah N'Dri
		6	ASSESSMENT OF PSYCHOMOTOR DEVELOPMENT IN PRESCHOOL CHILDREN: A REVIEW OF DEVELOPMENTAL TOOLS	Kwame Amoah, Amina Osei, Kwabena Asante
		7	COMPARING TWO MATH INTERVENTIONS FOR PRESCHOOLERS WITH AUTISM	Assoc. Prof. Dr. Thabo Modise, Assis. Prof. Dr. Amina Sekou
		8	INTERACTIVE ROBOTIC TOOL FOR EARLY LEARNING OF MATHEMATICAL AND COLOUR CONCEPTS IN PRESCHOOLERS	David O. Okafor, Grace O. Omoregie,
		9	DEVELOPING A MORAL EDUCATION MODULE FOR PRESCHOOL TEACHERS USING A MODIFIED DELPHI TECHNIQUE	Amina Diallo Dr. Kwame Mensah

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON PRESCHOOL EDUCATION AND EARLY CHILD DEVELOPMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 11:30 – 13:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 12	Dr. Julia Jansen	1	THE CURRICULUM OF ETHICAL EDUCATION IN POLAND	Jan Kowalski Agnieszka Nowak
		2	HOME EDUCATION IN THE EUROPEAN CONTEXT	M. Dubois, L. Mertens
		3	THE ROLE OF EARLY EDUCATION IN DEVELOPING COMMUNICATION AND SOCIAL SKILLS: A FOCUS ON PRESCHOOLERS AND THEIR IMPACT ON CAREERS AND HIGHER EDUCATION	Lukas Janssens Dr. Isabelle Dupont
		4	CASE STUDY: INTEGRATING CAREER EDUCATION WITH UNIVERSITY EDUCATION IN GERMANY	Matthias Fischer Anna Schmidt
		5	COMPUTER-ASSISTED EVALUATION OF INDIVIDUAL EDUCATION PLANS IN SPECIAL EDUCATION SETTINGS	Laura De Bruyn Pieter Janssens
		6	FROM MONOLINGUALISM TO MULTILINGUALISM IN EUROPEAN HIGHER EDUCATION	Lucas P. Jansen Sofia M. De Vries
		7	ESTABLISHING A NEW EDUCATION STRATEGY IN A DIGITAL AGE: THE ROLE OF STUDENT FEEDBACK	Maria Dubois Asssi. Prof. Dr. Jean Dupont
		8	THE ROLE OF ART AND PUBLIC COMMUNICATION IN SOCIAL EDUCATION	Luca D'Amico Sofia Moretti
		9	MODELING CHILD DEVELOPMENT FACTORS FOR THE EARLY INTRODUCTION OF ICTs IN SCHOOLS	M. T. Gossens L. P. Sevens
		10	ETIQUETTE LEARNING AND PUBLIC SPEAKING: IMPACT OF EARLY TRAINING ON HIGHER EDUCATION AND PROFESSIONAL SUCCESS	Anna Van der Meer, Dr. Julia Jansen
		11	MODELING CHILD DEVELOPMENT FACTORS FOR THE EARLY INTRODUCTION OF ICTs IN SCHOOLS	M. L. Dupont, F. H. Garcia

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON THEOLOGY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 1	Prof. Dr. RAMAZAN BİÇER	1	HIRİSTİYAN TEOLOJİSİNİN TEŞEKKÜLÜNDE PAVLOS'UN YERİ VE ÖNEMİ	Prof. Dr., RECEP ÖNAL YL Öğrencisi, Muhammed Berad ÇULHA
		2	ACADEMIC STUDIES IN NORWAY ON ISLAMOPHOBIA AND INTERRELIGIOUS DIALOGUE	Prof. Dr., RECEP ÖNAL
		3	GÜNÜMÜZ TEFSİR MESELELERİ HAKKINDA BAZI TEZLER	Dr. Araştırma Görevlisi Hasan Can ATEŞ
		4	LİBERAL İNSAN HAKLARI KURAMININ ÇÖKÜŞÜ: GAZZE SONRASI DÜNYADA "EVRENSEL" BEYANNAMEYİ SORGULAMAK	Dr. Araştırma Görevlisi Hasan Can ATEŞ
		5	PLANT INTELLIGENCE IN THE CONTEXT OF THE VERSE "THERE IS A GREAT LESSON TO BE LEARNED IN PLANTS" (QUR'AN 26/8)	Prof. Dr. RAMAZAN BİÇER
		6	NEW ACROPOLIS, A NEW AGE RELIGIOUS MOVEMENT	Prof. Dr. RAMAZAN BİÇER
		7	THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGION AND SCIENCE IN THE PRIMARY EDUCATION RELIGIOUS CULTURE AND MORAL KNOWLEDGE CURRICULUM OF THE CENTURY OF TURKIYE MAARIF MODEL	Sümeyye Özdoğan Asst. Prof. Dr. Mehmet Yıldız
		8	AN EXAMINATION OF THE PROBLEM OF BELONGING IN WORDS ATTRIBUTED TO SUFIS ON SOCIAL MEDIA	Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Ulu

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON THEOLOGY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 2	Doç. Dr., Sezai ENGİN	1	Kur'an'ın Mucizeleri ve Onun Hukuk, Ahlak ve Toplum Üzerindeki Etkisi	Azhar Khudhair Abbas AL-AZZAWI Dr. Öğr. Üyesi, Vedat YETKİN
		2	Abese Suresi'nin İniş Sebepleri ve Ayetlerin Anlamına Etkisi: Analitik Bir İnceleme	Mohamad ALDAHHER Dr. Öğr. Üyesi, Vedat YETKİN
		3	HUKUK FAKÜLTELERİNDE İSLAM HUKUKU EĞİTİMİ: SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	Dr. Öğr. Üyesi, Meryem CİHANGİR
		4	İSLÂM HUKUKUNUN TÜRK AİLE HUKUKUNA ETKİSİ: NİKÂH, TALÂK VE NAFKA ÜZERİNE BİR İNCELEME	Dr. Öğr. Üyesi, Meryem CİHANGİR
		5	İmam Mâtürîdî'nin Kudret-İrâde Anlayışı ve Toplumsal Kaderle İlişkisi	RAMAZAN SEZER
		6	Memlûk Dönemi Hadis Şerh Yazıcılığı ve Literatüründe İbn Mülakkın (ö. 804/1401)	Doç. Dr., Sezai ENGİN
		7	IMAM MÂTURÎDÎ'S UNDERSTANDING OF GREAT SIN AND INTERCESSION	KÜBRA AKTİ
		8	Kur'an'daki "Ey İman Edenler" Hitabının Psikolojik Tefsir Çerçevesinde Analizi	Sedat ÖZMEN Dr. Öğr. Üyesi, Vedat YETKİN

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON MATHEMATICS March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 3	Assoc. Prof. Dr. Nihal TAŞ	1	TEACHING MATHEMATICS: COMBINING TRADITIONAL AND MODERN APPROACHES	Nuride ORUCOVA Elgayid ALÍZADE
		2	SOME PROPERTIES OF GENERALIZED b -KANNAN TYPE MAPPINGS	Assoc. Prof. Dr. Nihal TAŞ Asst. Prof. Elif KAPLAN
		3	SOME INTEGRAL TYPE FIXED-CIRCLE RESULTS ON G-METRIC SPACES	Assoc. Prof. Dr. Nihal TAŞ
		4	BANACH CONTRACTION THEOREM IN TRIPLE CONTROLLED S-METRIC TYPE SPACES	Asst. Prof. Dr. ELİF KAPLAN Assoc. Prof. Dr. NİHAL TAŞ
		5	A NEW PRECONDITIONING REFLECTED FORWARD-BACKWARD-FORWARD ALGORITHM FOR MONOTONE INCLUSION PROBLEM AND ITS APPLICATION	Asst. Prof. Ebru ALTIPARMAK
		6	ON CONTROLLED PARTIAL METRIC SPACES	Assist. Prof. Dr. Elif GÜNER Prof. Dr. Halis AYGÜN
		7	NOVEL ENTROPY-BASED TOPSIS METHOD FOR DECISION-MAKING PROBLEMS IN LINEAR DIOPHANTINE SPHERICAL FUZZY ENVIRONMENT	Assist. Prof. Dr. Elif GÜNER Prof. Dr. Halis AYGÜN
		8	DİL EVRİM TEORİSİ İÇİN MATEMATİKSEL BİR YAKLAŞIM	Dr. EMİLE F. DOUNGMO GOUFO Dr. M KHUMALO Dr. IGNACE TCHANGOU TOUDJEU Dr. AHMET YILDIRIM

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARCHITECTURE, LANDSCAPE ARCHITECTURE AND URBAN March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 4	Prof. Dr. Nilgün GÜNEROĞLU	1	Typomorphology of Green Spaces: Plants Role in Creating Cultural and Ecological identity on University Campuses	Prof. Dr., CENGİZ ACAR Landscape Architect, LAYA MOSTOFI
		2	EVALUATION OF URBAN AGRICULTURE STUDIES AND PRACTICES IN THE CONTEXT OF LANDSCAPE ARCHITECTURE	Prof. Dr. Habibe ACAR Prof. Dr. Nilgün GÜNEROĞLU
		3	THE USE OF RENEWABLE ENERGY SOURCES IN LANDSCAPE DESIGN	Prof. Dr. Nilgün GÜNEROĞLU Prof. Dr. Habibe ACAR
		4	ZAMANIN GÖLGESİNDE BİR SİLÜET; VAN İSKELE YATILI İLKÖĞRETİM BÖLGE OKULU (YİBO)	Dr. Öğr. Üyesi Yaşar SUBAŞI DİREK
		5	ANTİK ÇAĞDAN İTİBAREN KENT FORMU ANLATISININ SİLİFKE ÖRNEKLEMİ ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ	Öğr. Gör. Dr., MELTEM AKYÜREK ALGIN

ACADEMY 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON LAW AND FORENSIC SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 5	Dr. Öğretim Üyesi SELCEN NUR KIŞLA	1	MERMİ ÇEKİRDEKLERİ ÜZERİNDEKİ BALİSTİK KARAKTERİSTİK İZLERE TOPRAK ETKİSİNİN ZAMANA BAĞLI OLARAK İNCELENMESİ	Prof. Dr. AYLİN YALÇIN SARIBEY EZGİ KARACA
		2	GÖÇMEN İŞÇİNİN HUKUKİ STATÜSÜNE İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİ ÇERÇEVESİNDE GÖÇMEN İŞÇİLERİN HAKLARININ KORUNMASI	Dr. Öğretim Üyesi SELCEN NUR KIŞLA
		3	THE ROLE OF THE UN SECURITY COUNCIL IN THE IMPLEMENTATION OF THE PROVISIONAL MEASURES OF THE INTERNATIONAL COURT OF JUSTICE	Dr. Öğretim Üyesi SEHER ÇAKAN
		4	9 MM ÇAPINDA TABANCAYLA YAPILAN ATIŞLARDA KUMAŞ YÜZEYLER ÜZERİNDEKİ ATIŞ ARTIKLARININ ZAMANA BAĞLI DEĞİŞİMİNİN İNCELENMESİ	PROF. DR. AYLİN YALÇIN SARIBEY RUMEYSANUR SAVAŞ
		5	ISIYA MARUZ KALMIŞ BULGULAR ÜZERİNDEKİ PARMAK İZLERİNİN İNCELENMESİ	PROF. DR. AYLİN YALÇIN SARIBEY SIDAL KAYA
		6	TOPRAK YÜZEYLER ÜZERİNDE KAN LEKESİ MODEL ANALİZİ VE FOURIER DÖNÜŞÜMLÜ KIZILÖTESİ SPEKTROSKOPİSİ (FTIR) İLE İNCELENMESİ	PROF. DR. AYLİN YALÇIN SARIBEY DİLEK KIZILBOĞA
		7	6390 SAYILI KANUNUN KÖY ORTA MALLARININ HUKUKİ STATÜSÜ VE USUL HUKUKUNA ETKİSİ	Dr. Öğretim Üyesi, İlker KARAÖNDER
		8	SUYA EL ATMANIN ÖNLENMESİ DAVALARINDA GENEL SU-ÖZEL SU AYRIMININ SONUÇLARI	Dr. Öğretim Üyesi, İlker KARAÖNDER

ICAFVP 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON AGRICULTURE, FOOD, VETERINARY AND PHARMACY SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 6	Prof. Dr. Ali BİLGİLİ	1	A Case of Toxidermia Associated with Metronidazole and Terbinafine Use	Saadi Fatima Zohra
		2	The Impact of Early Detection on Acetaminophen Toxicity : A Case Study Analysis	BESSAID Kamilia, TOUAMI Fadila, MILOUD ABID Dalila, KRID Meriem, ABOUREJAL Nesrine,
		3	Pediatric Tebufenpyrad Toxicity: A Case Report of Accidental Ingestion	TOUAMI Fadila, BESSAID Kamilia, MILOUD ABID Dalila, KRID Meriem, ABOUREJAL Nesrine
		4	TREATMENT OF ARTICULATIO CUBITI LUXATION WITH LINEAR TYPE IA EXTERNAL FIXATION IN A CAT: A CASE REPORT	Dr. Öğr. Üyesi, Kerem YENER Doç. Dr., Ünal YAVUZ
		5	Walnut Green Husk Extract as a Sustainable Feed Additive in Ruminant Nutrition	Res. Asst. Atakan BUNDUR Prof. Dr. Özge SIZMAZ,
		6	Ammonia Emissions in Poultry: Environmental Impacts and Mitigation Strategies	Res. Asst. Atakan BUNDUR Prof. Dr. Özge SIZMAZ,
		7	ANTIFUNGAL POTENTIAL OF <i>RICINUS COMMUNIS</i> EXTRACTS AGAINST SOIL-BORNE PATHOGENS	Dr. Öğr. Üyesi RAZİYE KOÇAK Dr. Öğr. Üyesi ÖZDEN SALMAN
		8	MEDICINES USED IN IRREGULAR HEART RHYTHMS IN CATS AND DOGS	PhD Student Bülent Burak DOĞAN Prof. Dr. Ali BİLGİLİ

ACADEMY 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON LAW AND FORENSIC SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 7	Assoc. Prof. İtir ERKAN	1	ASSESSMENT OF BIOLOGICAL AND ENVIRONMENTAL FACTORS AFFECTING VIOLENCE BEHAVIOUR IN FORENSIC SCIENCES	Assoc. Prof. İtir ERKAN
		2	Vital Security Interests of States in International Law	Assist. Prof. Heidar Piri
		3	ABUSE OF DUTY IN THE PUBLIC SECTOR: A COMPARATIVE ANALYSIS ACROSS HEALTHCARE, EDUCATION, AND LAW ENFORCEMENT IN EUROPE	Ilma Bici Adrian Gashi
		4	TÜRK HUKUK SİSTEMİNE UYGUN YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ HUKUKİ KARAR DESTEK SİSTEMİ: KURAMSAL ÇERÇEVE VE MİMARİ ÖNERİ	Öğr. Gör. Dr. MUHAMMED BURAK GÖRENTAŞ
		5	GENDER CHANGE IN ACCORDANCE WITH CREATION ACCORDING TO ISLAMIC LAW	Arş. Gör. Dr. MUSTAFA ÜNAL
		6	SUÇ EĞİLİMLERİNİN NLP İLE TESPİTİ: KRİMİNAL DÜŞÜNCE VERİ SETİNİN OLUŞTURULMASI VE ROBERTA MODELİNİN EĞİTİLMESİ	Arş. Gör. Adli Psikolog HAKKI HALİL BABACAN Avukat, Yls Öğr., SERHAT KAAN SEVSAY

ACADEMY 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON LAW AND FORENSIC SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 8	Doç. Dr. Fatih GÜLER	1	The Sources of Inheritance Laws in the Facilitation Treatise by Muhammad ibn Abi Bakr al-Mar'ashi, Sajqili Zadeh (1150 h.)	Doktora Öğrencisi Shahinah Hameed Abdullah Prof. Dr. Ali Rıza Gül
		2	RELEASE IN THE PRACTICE OF KASÂME IN OTTOMAN CRIMINAL LAW	Dr. Öğr. Üyesi Abdsussamed ATASOY
		3	FUNCTIONS OF COLLECTION ENDORSEMENT IN BILLS OF EXCHANGE AND THE SITUATION PRESENTED BY PERSONAL DEFENSES	Dr. Öğr. Üyesi, BUKET ÇATAKOĞLU AYDIN
		4	EXAMINATION OF THE IMPACT OF DATA COLLECTED THROUGH THE INTERNET ON STATE SOVEREIGNTY FROM THE PERSPECTIVE OF INTERNATIONAL LAW	Assoc. Prof. Dr. Süleyman DOST Habibe Betül YAVUZ
		5	THE IMPACT OF THE CONSTITUTIONAL COURT ON CONDOMINIUM LAW	Doç. Dr. Fatih GÜLER
		6	ANAYASAL BİR ORGAN OLARAK MAHALLİ İDARELERİN SEÇİMLERİNDE MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ADAYLIK VE SEÇİLME ORANLARI	Rabia GÜLER Doç. Dr. Fatih GÜLER
		7	TÜKETİCİ HUKUKU KAPSAMINDA AVUKATLIK SÖZLEŞMELERİNDEN KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIKLARDA ARABULUCULUK	Dr. Öğr. Üyesi Gaye TUĞ LEVENT

ACADEMY 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON LAW AND FORENSIC SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 9	Dr. arlos Eduardo Martins	1	THE RISE OF CYBER FRAUD IN FINANCIAL REPORTING: A CALL FOR FORENSIC ACCOUNTING SOLUTIONS	M. Ahmed Farooq,
		2	INTEGRATING KNOWLEDGE MANAGEMENT INTO FORENSIC SCIENCE PRACTICE	Laila Hossain,
		3	THE IMPACT OF INEFFICIENT DATA STORAGE ON MEMORY UTILIZATION	Tan Kien Hwa, Siti Nabilah Ahmad,
		4	MANAGING FORENSIC INVESTIGATIONS IN THE AFTERMATH OF A STRUCTURAL DISASTER: THE COLLAPSE OF THE SÃO PAULO SHOPPING MALL	Dr. arlos Eduardo Martins
		5	OVERCOMING BARRIERS IN DIGITAL EVIDENCE COLLECTION: THE PATH TO ADMISSIBILITY	Chia Su Ling,
		6	FORENSIC SCIENCE IN GHANA'S LEGAL FRAMEWORK: A STUDY ON PATHOLOGICAL TRUTHS	Assoc. Prof. Dr. Kwame Nkrumah Owusu
		7	LEVERAGING HEURISTIC MODELS FOR DETECTING MONEY LAUNDERING ACTIVITIES IN FINANCIAL INSTITUTIONS	Vincent Tano,
		8	THE ROLE OF ARMED GROUPS IN INTERNAL CONFLICTS: A STUDY OF THE SYRIAN CIVIL WAR	Dr. Zainab Khalil,
		9	AUTOMATING DIGITAL FORENSICS INVESTIGATIONS: THE ROLE OF ONTOLOGY FRAMEWORKS IN ENHANCING EFFICIENCY	Ramesh Natarajan,

ACADEMY 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON LAW AND FORENSIC SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 10	Assis. Prof. Dr. Ayesha Karim	1	RELATIONSHIP BETWEEN CRIMINAL BEHAVIOR AND MENTAL ILLNESS IN TEENAGERS	S. Rahman, A. Sayed, M. Hassan, K. Abdullah
		2	CRIMINAL LAW INSTRUMENTS TO COUNTER CORPORATE CRIMES IN SOUTH AFRICA	Thando Mhlongo
		3	SEXUAL AND GENDER BASED CRIMES IN INTERNATIONAL CRIMINAL LAW: MOVING FORWARDS OR BACKWARDS?	Assis. Prof. Dr. Ayesha Karim
		4	THE NATURE OF ORIGIN OF NEW CRIMINAL OCCURRENCES IN THE WEST BANK REGION: CULTURAL AND CRIMINOLOGICAL “INTERSECTION” IN 2010-2020	Lecture Dr. Sami Al-Najjar
		5	SMUGGLING OF MIGRANTS AS AN INFLUENTIAL FACTOR ON NATIONAL SECURITY, ECONOMIC AND SOCIAL LIFE IN TURKEY	Samuel Kibaki
		6	CYBER SECURITY IN KENYA: A COLLABORATION BETWEEN COMMUNITIES AND PROFESSIONALS	Esther Muthoni, Juma Njoroge,
		7	Psychopathic Disorders and Judges Sentencing: Can Neurosciences Change This Aggravating Factor in a Mitigating Factor?	Dr. Ahmed Fathi
		8	THE CONDUCT OF LAUNDERING MONEY THROUGH TRANSPORT OF CASH IN THE MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA REGION	Ali Mansour

ACADEMY 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON LAW AND FORENSIC SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:00 – 17:00 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON II	Prof. Dr. Mariana Fernández	1	THE ROLE OF LEGAL INTERPRETATION IN SHAPING A HIGHLY QUALIFIED JUDICIARY IN ARGENTINA	Prof. Dr. Mariana Fernández
		2	THE DEFENSE ATTORNEY'S ROLE IN THE CRIMINAL JUSTICE SYSTEM OF EGYPT, CAIRO 2020	Dr. Ahmed Hassan Hamed Al. Jobeyir
		3	SEXUAL AND GENDER-BASED VIOLENCE IN INTERNATIONAL LAW: MOVING TOWARDS JUSTICE OR RETREATING?	Amina Belhaj
		4	JUDICIAL REFORMS IN A POST-CONFLICT COUNTRY: BUILDING LEGITIMACY THROUGH SYSTEMATIC CHANGE	Assoc. Prof. Dr. Samuel Kofi Asare
		5	THE BALANCE BETWEEN LEGAL AUTHORITY AND KNOWLEDGE IN THE NIGERIAN SUPREME COURT Authors:	Tunde Adedeji
		6	LEGAL TOOLS TO COMBAT CORPORATE CRIMES IN SOUTH AFRICA	Dr. Nkosi Mthembu
		7	KNOWLEDGE MANAGEMENT IN FORENSIC SCIENCE: A GLOBAL PERSPECTIVE	Ahmed Al-Mansoori Mei-Ling Wang
		8	THE DEVELOPMENT AND EXECUTION OF THE VISION FOR FORENSIC SCIENCE 2025 IN KENYA "	Amina Ouma, Samuel Ndegwa, Grace Wambui, David Odhiambo
		9	FINANCIAL STATEMENT FRAUD: A CALL FOR INTEGRATING FORENSIC ACCOUNTING IN CORPORATE PRACTICES	Mariama Diop

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON THEOLOGY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 1	Assoc. Prof. Dr. M. K. Niyazov	1	FOSTERING ISLAMIC EDUCATIONAL VALUES IN EARLY CHILDHOOD THROUGH NARRATIVE TECHNIQUES	Samuel Kofi Appiah, Amara Zahra Al-Hassan
		2	GENDER DYNAMICS AND ISLAMIC EDUCATION IN CONTEMPORARY GEORGIA: INSIGHTS FROM KVEMO KARTLI	A. Omotoso, Assis. Prof. Dr. M. Zhang, K. Amari
		3	EXPLORING THE SIGNIFICANCE OF NAMES AMONG THAI MUSLIM STUDENTS: AN EXAMINATION OF VALUES AND IDENTITY	Iman Al-Farouq, Mônica da Silva, Dr. Kenji Nakamura
		4	INTERACTIONS BETWEEN MALAY AND CHINESE COMMUNITIES: A CIVILIZATIONAL ANALYSIS	Aisha Alimova, Dr. Liu Yanjun
		5	THE EMERGENCE OF ISLAMIC TOURISM IN KAZAKHSTAN: A NEW TREND OR A RELIGIOUS REVIVAL?	Assoc. Prof. Dr. M. K. Niyazov
		6	REVISITING APOSTASY LAWS: A CONTEMPORARY PERSPECTIVE	Sara Kofi, Lecture Dr. Ibrahim Ahmed
		7	ZAMZAM WATER AS CORROSION INHIBITOR FOR STEEL REBAR IN RAINWATER AND SIMULATED ACID RAIN	Ahmed A. Elshami, Stéphanie Bonnet, Abdelhafid Khelidj
		8	ISLAM, GENDER AND EDUCATION IN CONTEMPORARY GEORGIA: THE EXAMPLE OF KVEMO KARTL	N. Gelovani, D. Ismailov, S. Bochorishvili

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON THEOLOGY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 2	Assoc. Prof. Dr. Farida Al-Mansoori	1	EXPLORING THE INTERACTIONS BETWEEN POLITICS AND RELIGION IN CONSTITUTIONS: A CROSS-NATIONAL COMPARISON	Dr. Mei-Ling Zhou Dr. Samuel Okoro Rachid Benali
		2	FAITH AND CULTURAL IDENTITY IN ASIA AND AFRICA: COMPARATIVE INSIGHTS FROM BUDDHISM AND CHRISTIANITY	Assoc. Prof. Dr. Farida Al-Mansoori
		3	THE IMPACT OF ISLAM ON SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT: A COMPARATIVE STUDY ACROSS COUNTRIES	Wang Wei Hassan Bahrami
		4	RELIGIOUS INFLUENCE IN THE JUDICIAL SYSTEM: A STUDY OF FAMILY COURTS IN SOUTH ASIA	Rajesh Kumar Fatima Al-Zahra
		5	ISLAMIC VIEWS ON WOMEN'S HEALTH AND REPRODUCTIVE RIGHTS: PERSPECTIVES FROM MIDDLE EASTERN COUNTRIES	Dr. Yara Al-Farsi Dr. Yunus Al-Rahman
		6	THE INTERPLAY BETWEEN RELIGION AND POLITICS IN MODERN EGYPTIAN SOCIETY	Ahmed Zaki Yasmin Khoury
		7	DEMOCRATIC PROCESSES AND RELIGION: A STUDY OF THE INFLUENCE OF CHRISTIANITY IN LATIN AMERICA	Francisco Torres Dr. Natalia Ramirez
		8		

ICSAS 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON THEOLOGY March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 3	Assis. Prof. Dr. Sofia Rodrigues	1	THE IMPACT OF EARLY ETIQUETTE LEARNING ON PUBLIC SPEAKING AND RELIGIOUS INTERPRETATION IN EUROPEAN CONSTITUTIONS	Alexander Dubois Emilie Lefèvre
		2	THE INFLUENCE OF EARLY LEARNING ON PUBLIC SPEAKING AND CULTURAL AND RELIGIOUS IDENTITIES: A COMPARATIVE STUDY OF EUROPEAN PERSPECTIVES	Lucie Moreau Dr. Thierry Dubois
		3	THE EXAMINATION OF THE INTERCONNECTION BETWEEN RELIGION AND DEVELOPMENT: FOCUSING ON CHRISTIANITY	Lucas Fernandez Prof. Dr. Ana Maria Silva
		4	UNDERSTANDING THE SILENCE: WHEN COURTS AVOID RELIGION	Assis. Prof. Dr. Sofia Rodrigues
		5	ISLAM AND THE VALUES OF UZBEK CULTURE	Mukhammadali Buzroev, Jamshid Djalilov, Nodira Tursunova, Zafarbek Abduzayev
		6	MAINTENANCE OF PHILOSOPHICAL, HUMANISTIC, AND RELIGIOUS VALUES IN THE SECURITY OF THE UZBEK NATION	D. A. Karimov, M. K. Muminov, R. S. Tursunov, N. B. Shamsiev
		7	WHOOEAIISM: A CONCEPT OF RELIGION ORIGIN AMONG THE KAZAKH PEOPLE	Nurzhan K. Kudaibergenov, Aida Z. Yessentayeva

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 4	Prof. Dr. Rika Santoso	1	USING INFORMATION THEORY TO ANALYZE COGNITIVE SYSTEMS IN HUMANS AND MACHINES	Timur Akhmetov, Aygul Tursunbekova, Bekzat Zhanibekov
		2	USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TO IMPROVE DECISION-MAKING IN SYSTEMS ENGINEERING: A CASE STUDY IN MACHINE VISION	Ahmed A. Al-Hassan, Fatima B. Al-Sayed
		3	USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE TO IMPROVE DECISION-MAKING IN SYSTEMS ENGINEERING: A CASE STUDY IN MACHINE VISION	Ahmed A. Al-Hassan, Fatima B. Al-Sayed
		4	ADVANCES IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE FOR SPEECH RECOGNITION TECHNOLOGY	Ahmed A. Al-Sabah Layla M. Al-Farsi
		5	DEVELOPING INTELLIGENT ENTERPRISE SOLUTIONS USING REFERENCE ARCHITECTURE	Dimas Prasetya, Prof. Dr. Rika Santoso
		6	PREDICTING BANK TELEMARKEETING SUCCESS USING ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS	Lecture. Dr. Dmitry Ivanov, Dr. Sergey Petrov
		7	ATTITUDE OF UNIVERSITY STUDENTS TOWARDS THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION	T. Nguyen, P. Tran, L. Hoang, V. Pham
		8	A PROACTIVE APPROACH TO INNOVATION MANAGEMENT	Maria Ionescu, Dr. Radu Popescu
		9	COMPARATIVE STUDY ON THREE ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNIQUES FOR PRECIPITATION FORECASTING IN RAIN DOMAIN	Minh Nguyen, Ha Thi Lan, Thanh Nguyen, Quang Duy Le

ICSAS 4th INTERNATIONAL CONFERENCE ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 5	Eleni Papadopoulou	1	REIMAGINING INTELLIGENCE: INSIGHTS FROM INFORMATION THEORY	Dr. Eduardo Silva, Akira Nakano
		2	LEVERAGING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN SYSTEMS ENGINEERING: INSIGHTS FROM A REMOTE SENSING APPLICATION	Amina Z. N'Guessan, Hiroshi T. Nakamura
		3	ENHANCING SPEECH RECOGNITION THROUGH ADVANCED STATISTICAL MODELS	Dr. Amina Al-Mohamed, Dr. Li Wei
		4	STRATEGIC DECISION-MAKING THROUGH ADVANCED DATA ANALYTICS	Amina Nkosi, Ryo Tanaka, Kofi Asante
		5	INTEGRATIVE FRAMEWORK FOR INTELLIGENT ENTERPRISE SYSTEMS	Maria Silva, Jun-Ho Lee
		6	FORECASTING TELEMARKEETING SUCCESS IN BANKING USING DEEP LEARNING TECHNIQUES	Javier Morales, Liu Wei, Amara Ndiaye
		7	ENHANCING SOFTWARE RELIABILITY THROUGH ADVANCED COMPUTATIONAL TECHNIQUES	Aisha Nkosi, Hiroshi Tanaka, Pedro Lima, Eleni Papadopoulou
			ADVANCED APPROACHES FOR PRECIPITATION FORECASTING USING MACHINE LEARNING TECHNIQUES: A COMPARATIVE ANALYSIS	Léa Roussillon, Mikhail Ivanov, Amina Jalloh, Hiroshi Nakamura, Sofia Silva
			ADVANCEMENTS IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPROACHES FOR DISSOLVED GAS ANALYSIS IN TRANSFORMERS: A COMPREHENSIVE REVIEW	Dr. Liang Wei, Dr. Emil Kato
	8	EXPLORING PROACTIVE STRATEGIES IN INNOVATION MANAGEMENT	Dr. Liang Wei, Dr. Emil Kato	

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON HEALTH MANAGEMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 6	Prof. Dr. Sophia Bernard	1	HEALTHCARE WASTE MANAGEMENT PRACTICES IN ETHIOPIA: AN INVESTIGATIVE STUDY	F. Mulugeta Tadesse, A. Alemayehu Berhanu, S. Kibrom Tesfaye, M. Dawit, L. Tsegaye
		2	ASSESSING ENVIRONMENTAL RISKS AND THE PERCEPTION OF RISK TO IMPROVE HEALTH AND WELL-BEING IN POOR AREAS OF ADDIS ABABA	Tesfaye Mulugeta, Mekonnen Dibaba, Samuel Getachew, Muluye Ayenew, Teshome Gebremedhin
		3	EMERGENCY HEALTH MANAGEMENT AT A ROMANIAN UNIVERSITY	I. Popescu, M. Dumitrescu, L. P. Ionescu, V. R. Stanescu
		4	KNOWLEDGE MANAGEMENT: A COMPREHENSIVE MODEL FOR INNOVATION DIFFUSION IN THE PUBLIC HEALTH SECTOR	Dr. Lucie Dupont, Prof. Xavier Martin, Dr. Claire Lefevre
		5	DEVELOPMENT OF SPORTS NATION IN THE CONTEXT OF HEALTH MANAGEMENT	Charlotte Lemoine, Pierre Lefebvre, Elise François
		6	THE IMPACT OF INTERNET OF HEALTH THINGS IN IMPROVING SENIOR PATIENT-PHYSICIAN INTERACTIONS IN SHARED HEALTHCARE MANAGEMENT	Prof. Dr. Sophia Bernard
		7	THE IMPACT OF INADEQUATE MEDICAL WASTE MANAGEMENT ON HUMAN HEALTH AND THE ENVIRONMENT: A COMPREHENSIVE REVIEW	Lucie Dubois, Thomas Lefevre, Adrien Boucher, Isabelle Moreau
		8	STRATEGIC APPROACH TO MAINTENANCE MANAGEMENT IN ORGANISATIONS	Lucas M. Wehling, Isabelle V. Van Houten
		9	A COMBINED STRATEGY FOR THE MANAGEMENT OF DISEASES AND DIAGNOSTIC SYSTEM IN RURAL COMMUNITIES	M. T. Dubois, J. R. Lefevre

ICSAS 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON HEALTH MANAGEMENT March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 7	P Dr. J. De Smet	1	MUNICIPAL SOLID WASTE MANAGEMENT CHALLENGES IN EUROPE: A NEW APPROACH TO KNOWLEDGE MANAGEMENT	Thomas De Smet, Isabelle Lemoine
		2	HOSPITAL WASTE MANAGEMENT IN EUROPE: A STUDY OF BELGIAN HOSPITALS	Dr. J. De Smet, A. Vermeulen
		3	CULTURAL INFLUENCE IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT: A COMMUNICATION PERSPECTIVE	M. Lemoine, T. De Smet
		4	COMMUNICATION AND HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF CULTURAL ALIGNMENT	A. Ali, S. Mahmoud
		5	HEALTHCARE WASTE MANAGEMENT IN TURKEY: A CASE STUDY IN ISTANBUL	Özlem Yılmaz, Assis. Prof .Dr. Abidin Fırcı, Murat Özdemir
		6	MANAGING CHANGE PROJECTS IN SUPPLY CHAINS: A CASE STUDY OF A LEBANESE TECHNICAL SERVICES FIRM	Rami Al-Hassan Layla Zoghbi Nabil Khoury
		7	MANAGING MULTIPLE CHANGE PROJECTS IN SUPPLY CHAINS: A CASE STUDY OF A QATARI MULTI-TECHNICAL SERVICES COMPANY	Khaled Al-Mansoori Layla Ahmed Hassan Fathi

ICAFVP 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON AGRICULTURE, FOOD, VETERINARY AND PHARMACY SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 8	Dr. Mina Mehani, Prof. Dr. Nasrin Salhi	1	HARNESSING THE POWER OF GARLIC AND TURMERIC: AN ORGANIC SOLUTION FOR CONTROLLING TOMATO PESTS AND IMPROVING YIELD	Carlos Silva, João Pereira, Mariana Santos
		2	EXPLORING THE EFFICACY OF BANANA PEELS AS A BIOSORBENT FOR MANGANESE REMOVAL FROM AQUEOUS SOLUTIONS	Dr. Ahmed Hussein, Sara Ali, Mohammad Farooq
		3	INVESTIGATING THE BROAD-SPECTRUM ANTIMICROBIAL ACTIVITY OF EUCALYPTUS CAMENDULENSIS ESSENTIAL OIL AGAINST SELECTED BACTERIA AND FUNGI	Dr. Julia Vargas, Marta Delgado, Juan Gonzalez
		4	CRAFTING THE SQUARE WATERMELON MOLD: A MECHANICAL FORCE GAUGE DESIGN AND DEVELOPMENT JOURNEY	Dr. Mina Mehani, Prof. Dr. Nasrin Salhi
		5	UNVEILING FIBRINOLYTIC PROTEASE-PRODUCING ENDOPHYTIC FUNGI RESIDING IN HIBISCUS LEAVES FROM SHAH ALAM	Mohd Sidek, Zainon Mohd, Zaidah Zainal
		6	IMPACT OF BOVINE COLOSTRUM SUPPLEMENTATION ON INTESTINAL ENZYME ACTIVITY IN JUVENILE DOURADO SALMINUS BRASILIENSIS: A HISTOCHEMICAL INVESTIGATION	Ahmad Noor Ariffin, Aishah Shamsudin
		7	REVOLUTIONIZING SQUARE WATERMELON PRODUCTION: THE INNOVATIVE DESIGN AND DEVELOPMENT OF A MECHANICAL FORCE GAUGE	Tahere Valeria, Sara Ladjel

ICAFVP 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON AGRICULTURE, FOOD, VETERINARY AND PHARMACY SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 9	Dr. João Pereira	1	Exploring the Cytotoxic Potential of Eugenia caryophyllata Extracts: A Fractionation Approach Using Sulforhodamine-B Assay	Maria Costa, Dr. João Pereira
		2	Evaluating the Stability and Imaging Quality of 18F-FDG: The Effect of Polyethylene Glycol in Nuclear Medicine	Hanan Al-Mansouri, Fatima Al-Harthy, Sultan Al-Dosari
		3	Development of Amino Acid-Based Biodegradable Micelles for Targeted Cancer Drug Delivery	Dr. Mohamed Amin, Prof. Ahmed Mansour
		4	Impact of Lost-to-Follow-Up on Health-Related Quality of Life in Tuberculosis Patients: A Case Study from Somalia	Dr. Fatima Abdulkadir, Ibrahim Mohamed
		5	Exploring the Antimicrobial Properties of Clove Oil: Synthesis, Characterization, and Efficacy Testing	Dr. Khadija Abdelrahman, Prof. Ibrahim Moussa
		6	Antibiotic Resistance in Acute Care Units: A Study on Prescription Practices and Intervention Strategies in Tunisia	Dr. Maher Ben Salah, Dr. Lina Amara, Omar Saad
		7	Evaluating the Hepatoprotective Effects of Cinnamomum verum in Animal Models: A Study on Carbon Tetrachloride-Induced Liver Injury	Dr. Khalid Saleh, Rasha Ahmed

ICAFVP 5th INTERNATIONAL CONFERENCE ON AGRICULTURE, FOOD, VETERINARY AND PHARMACY SCIENCES March 7 - 9, 2025 İzmir Meeting ID: 885 7151 8350 Passcode: 202224 8 Mart / March 8, 2025 / 15:30 – 17:30 Time zone in Turkey (GMT+3)				
Salon	Moderator		Bildiri No ve Başlığı / Paper ID and Title	Authors
HALL / SALON 10	A Assoc. Prof. Dr. Benaziz Dorbane	1	UNVEILING CHLOROBUTANOL'S ANTIMICROBIAL PROWESS: A SYNTHESIS, CHARACTERIZATION, AND EFFICACY EVALUATION	Dr. Nazmul Mosaddik, Ashik Huda, Abdul Awal
		2	OPTIMIZING FUROSEMIDE DISPERSIBLE TABLETS FOR PEDIATRIC USE: A COMPREHENSIVE FORMULATION AND EVALUATION STUDY	Dr. Shafiqur Nabi, Rukhsana Shaheen, Mustofa Rahman
		3	UNVEILING THE ANTIFUNGAL POTENTIAL OF SOUTH AFRICAN MEDICINAL PLANTS: A TRADITIONAL KNOWLEDGE-GUIDED EXPLORATION	Nadia Bahdja, Thili Malha, Zahoua Taoufik, Mourad Marzouk, Hadjadj Mekacher
		4	NAVIGATING THE THERAPEUTIC LANDSCAPE OF TOXIC PLANTS: AN ETHNOBOTANICAL EXPLORATION OF TRADITIONAL MEDICINE PRACTICES IN TLEMEN, ALGERIA	Assoc. Prof. Dr. Benaziz Dorbane
		5	HARNESSING THE ANTIBACTERIAL POWER OF SILVER DIAMINE FLUORIDE IN FISSURE SEALANTS: A COMPREHENSIVE EVALUATION	Assis. Prof. Dr. S. Djeraba
		6	REPLICATING HUMAN SKIN WITH SHED SNAKE SKINS: DEVELOPMENT OF A NOVEL MODEL MEMBRANE FOR PERCUTANEOUS ABSORPTION RESEARCH	Dr. Elyebdri Asma, Soumia Addoun
		7	PRECISION DRUG DELIVERY OF GLIBENCLAMIDE: EXPLORING THE IMPACT OF POLYVINYL PYRROLIDONE AND ETHYL CELLULOSE CONCENTRATION ON RELEASE PROFILES AND KINETICS	Assoc. Prof. Dr. Nassima Boumediou
		8	OPTIMIZING NITROGEN MANAGEMENT IN AGRICULTURE: BALANCING FERTIGATION PRACTICES WITH BIOSORPTION BY SOIL MICROORGANISMS	: Dr. Ahmed Al-Mansoori, Dr. Fatima
		9	ENHANCING NIGELLA SATIVA L. YIELD THROUGH BIOFERTILIZER AND MANURE APPLICATION: A COMPARATIVE ANALYSIS	Dr. Lucas Fernandes, Prof. Dr. José Rodrigues
		8	UNVEILING THE NUTRITIONAL AND FUNCTIONAL PROPERTIES OF OAT GRAINS: A COMPREHENSIVE CHARACTERIZATION	Dr. Siti Nurhaliza Binti Abdul Aziz, Prof. Dr. Mohd. Zainal Abidin

Contents

İDARİ İŞLEM KURAMINDA YOKLUK	1
TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE YÖNETİM PSİKOLOJİSİNİN ETKİNLİĞİ	11
TARİHTEN GÜNÜMÜZE YÖNETİM PSİKOLOJİSİ	13
KİMLİK VE İDEOLOJİ SERÜVENİNDE MİLLİ TÜRK TALEBE BİRLİĞİ	15
SİYASAL ŞİDDET, MEŞRULAŞTIRMA VE 1970'LER TÜRKİYE'SİNDEN YANSIMALAR	30
GÖÇ HAREKETLİLİĞİNİN KENTTEKİ KAMUSAL HİZMETLERE ERİŞİMDE YOL AÇTIĞI DEMOKRATİK KRİZ	41
Türkiye’de Acil Sağlık Hizmetlerinin Tarihçesi ve Gelişimi: Dünya ile Kıyaslama	43
Afet Eğitiminin Toplumsal Faydaları	47
SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTLER İÇİN DAVRANIŞ ODAKLI ENERJİ VERİMLİLİĞİ: KENTSEL DÖNÜŞÜMÜN SOSYAL BOYUTU	51
KENT PARKLARININ KENTSEL FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: ERZİNCAN ÖRNEĞİ	53
PUBLIC SERVICE ETHICS IN THE MIDDLE EAST: AN EMPIRICAL STUDY.....	67
DISTINCTIVE FEATURES OF LEGAL RELATIONS IN THE AREA OF SUBSOIL USE, RENEWAL AND PROTECTION IN THE MIDDLE EAST	68
THE CONCEPT AND PRACTICE OF GOOD GOVERNANCE IN AFRICA.....	69
A FRAMEWORK FOR KNOWLEDGE MANAGEMENT APPLICATION IN PUBLIC ORGANIZATIONS IN AFRICA	70
E-GOVERNMENT, DIGITAL TRANSFORMATION, AND THE ONE BELT ONE ROAD INITIATIVE: AFRICA’S OPPORTUNITY.....	71
CONCEPTUALIZING PRIORITIES IN THE DYNAMICS OF PUBLIC ADMINISTRATION CONTEMPORARY REFORMS	72
THE IMPLEMENTATION OF MANDATORY ELECTRONIC DOCUMENT EXCHANGE IN PUBLIC ADMINISTRATION: EXPECTATIONS VERSUS REALITY	73
UTILIZING KNOWLEDGE MANAGEMENT TO FOSTER A KNOWLEDGE SOCIETY THROUGH E-GOVERNMENT SERVICES IN AFRICAN NATIONS	74
ANALYSIS OF THE EVOLUTION OF IN-SERVICE TRAINING IN PUBLIC ADMINISTRATION: FROM PERSONNEL MANAGEMENT TO HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT.....	75
ENHANCING ACCOUNTABILITY IN THE PUBLIC SECTOR: LESSONS FROM A CORRUPTION CASE IN NIGERIA.....	76
EVALUATION OF MEDICATION ADMINISTRATION PROCESS IN A PAEDIATRIC WARD	77
IMPLEMENTING COLLABORATIVE BUSINESS PROCESSES TO MITIGATE INFORMATION LOSS IN PUBLIC ADMINISTRATION.....	78
A LEGAL OPINION ON MITIGATION AND ADAPTATION AIR POLLUTION STRATEGIES FOR LOCAL GOVERNMENTS IN EAST ASIA	79

FROM SEPARATISM TO COALITION: VARIANTS IN LANGUAGE POLITICS AND LEADERSHIP PATTERN IN DRAVIDIAN MOVEMENT	80
HOW DO POLITICIANS RECOVER THEIR COSTS? THE POLITICAL ECONOMY OF REPRESENTATIVE DEMOCRACY IN ASIAN POLITICS	81
THE ROLE OF REGIONAL CONCEPTS IN PUBLIC POLICY: A STUDY ON THE SOUTH ASIAN CONTEXT	82
CONTROLLING YOUTHS' PARTICIPATION IN POLITICS IN YANGON: A CONSTRUCTIVE INCLUSIVENESS FOR GOOD GOVERNANCE IN MYANMAR	83
İL ENCÜMENİNİN YÖNETİMSEL İŞLEVLERİ VE YEREL YÖNETİMLERE KATKILARI	84

İDARİ İŞLEM KURAMINDA YOKLUK

AHMET KEMAL KANAT
ON DOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
av.ahmetkanat@gmail.com
ORCID NO: 0009-0002-3674-0193

ÖZET

Hukuki işlemin kurucu unsurlarından en az birinde bazı durumlarda birden fazlasında var olan ağır ve açık hukuka aykırılık ve eksiklikler işlemin hukuk düzeninde baştan itibaren geçersiz olmasını sağlayacaktır. Söz konusu yokluk hali yalnızca adli yargıda değil idari yargıda da gündeme gelebilecektir. Bu bakımdan idari işlemler için de yokluk kurumundan bahsedilebilecektir. İdari işlemde mevcut bulunan ağır ve bariz hukuka aykırılıkların idari işlemi yoklukla malul kılacağı söylenebilecektir. Bir hukuki işlemde bahsedebilmek için öncelikle bu hukuki işlemin hukuka uygun bir biçimde kurularak var olması gerekir. Bir hukuki işlemin geçerli olup olmamasından daha önce hukuki işlemin hukuka uygun bir biçimde kurulup kurulmadığı incelenmelidir. Kurucu unsurları bakımından eksiklik içeren bir işlemin geçerlilik ve sıhhat bakımından inceleme konusu olamayacağı açıktır. Bu yönden eksik olan işlem hukuken hiç var olmamış bir işlem niteliği taşıyacaktır. İdari işlem hakkında yokluk incelemesi yapılırken idari işlemin unsurları bakımından ayrı ayrı inceleme yapılması gerekmektedir. Bilindiği gibi idarenin işlemlerinde; yetki, amaç, sebep, şekil ve konu unsurları bakımından hukuka uygunluk incelemesi yapılması gerekmektedir. Yokluk üzerine bir inceleme yapıldığında da işbu unsurlar bakımından inceleme gerçekleştirilmelidir. Yokluk ile malul bir işlem ister hukuki olsun ister idari olsun baştan itibaren hukuken doğmamış bir işlemdir. Ancak idari işlemde, idarenin yapmış olduğu işlemin yokluğu hakkında bir karar verilene kadar söz konusu işleme dayanarak başka işlemler yapmış olabilir veyahut yapmış olduğu işlemin devamını sağlamış olabilir. Bu bakımdan idari işlemin baştan itibaren geçersiz olduğundan bahsetsek dahi işlem maddi anlamda sonuç doğurmuş olabilecektir. Bu nedenle idari işlemler bakımından yokluk bahsinin ayrıca inceleme yapılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELELER : İdari İşlemde Yokluk, İdari İşlem, İdari İşlemin Unsuruları, İdari Yargı, Ağır ve Bariz Hukuka Aykırılıklar

GİRİŞ

Hukuki işlemin kurucu unsurlarından en az birinde bazı durumlarda birden fazlasında var olan ağır ve açık hukuka aykırılık ve eksiklikler işlemin hukuk düzeninde baştan itibaren geçersiz olmasını sağlayacaktır. Söz konusu yokluk hali yalnızca adli yargıda değil idari yargıda da gündeme gelebilecektir. Bu bakımdan idari işlemler için de yokluk kurumundan bahsedilebilecektir. İdari işlemde mevcut bulunan ağır ve bariz hukuka aykırılıkların idari işlemi yoklukla malul kılacağı söylenebilecektir.

Bir hukuki işlemde bahsedebilmek için öncelikle bu hukuki işlemin hukuka uygun bir biçimde kurularak var olması gerekir. Bir hukuki işlemin geçerli olup olmamasından daha önce hukuki işlemin hukuka uygun bir biçimde kurulup kurulmadığı incelenmelidir. Kurucu unsurları bakımından eksiklik içeren bir işlemin geçerlilik ve sıhhat bakımından inceleme konusu olamayacağı açıktır. Bu yönden eksik olan işlem hukuken hiç var olmamış bir işlem niteliği taşıyacaktır.

İdari işlem hakkında yokluk incelemesi yapılırken idari işlemin unsurları bakımından ayrı ayrı inceleme yapılması gerekmektedir. Bilindiği gibi idarenin işlemlerinde; yetki, amaç, sebep, şekil ve konu unsurları bakımından hukuka uygunluk incelemesi yapılması gerekmektedir. Yokluk üzerine bir inceleme yapıldığında da işbu unsurlar bakımından inceleme gerçekleştirilmelidir.

Yokluk ile malul bir işlem ister hukuki olsun ister idari olsun baştan itibaren hukuken doğmamış bir işlemdir. Ancak idari işlemde, idarenin yapmış olduğu işlemin yokluğu hakkında bir karar verilene kadar söz konusu işleme dayanarak başka işlemler yapmış olabilir veyahut yapmış olduğu işlemin devamını sağlamış olabilir. Bu bakımdan idari işlemin baştan itibaren geçersiz olduğundan bahsetsek dahi işlem maddi anlamda sonuç doğurmuş olabilecektir. Bu nedenle idari işlemler bakımından yokluk bahsinin ayrıca inceleme yapılması gerekmektedir.

I. GENEL OLARAK HUKUKİ İŞLEMLER

Hukuki işlem, bireyin dış dünyaya yansıtılan ve hukuki sonuç doğuran iradeleridir. Dış dünyaya yansıtılmamış iradenin herhangi bir hukuki işlem meydana getirmeyeceği, hukuki sonuç doğurmayacağı söylenebilecektir. Hukuki işlemler, hukuk sınırları içerisinde hukuki sonuç doğurmak amacıyla bulunan idari işlem ve beyanlardır(Ayan, 2020, s.91).

Bu tanımdan hukuki işlemin iki temeli olduğu anlaşılabilir. Bunlar, ‘‘irade beyanı’’ ve ‘‘hukuki sonuçtur.’’ İrade beyanı, bireyin içindeki düşünce ve tasavvurlarını dışarı vurması ile meydana gelmektedir (Antalya, 2019, s.114).

İrade beyanı hukuki sonuç doğurmadığı takdirde hukuken incelenmesinde bir anlam da bulunmayacaktır. İrade beyanı ile hukuk aleminde birtakım değişiklikler gerçekleştiğinde tam anlamıyla bir hukuki işlem gerçekleştiğinden bahsedilebilecektir. Bireyin irade beyanı ile

meydana gelen hukuki sonucun uygun olduğu durumlarda uygunluk olması gerektiği de ayrıca belirtilmelidir. Söz konusu husus hukuki işlemin diğer hukuki fiillerden farkını göstermektedir.

A. HUKUKİ İŞLEMLER

Doktrinde ‘‘hukuki muamele’’ veya ‘‘hukuki tasarruf’’ olarak da adlandırılan hukuki işlemler, hukuki bir sonuç doğurmayı hedefleyen irade beyanlarıdır. Bir veya birden fazla bireyin, hukuki sınırlar içerisinde, mevzuatta başka unsurlar gösterilmişse onların da gerçekleşmesi ile, hukuki sonuç doğurmayı hedefleyen irade beyanları ile oluşan hukuki olgulardır. Kurucu unsurların bir arada bulunması ile hukuki işlem meydana gelecektir. Söz konusu unsurlar bir araya gelmediğinde ise bir hukuki işlemin hukuken varlık dahi kazanmayacağı ifade edilecektir. Hukuken sonuç doğurmayan irade beyanı ise sadece dış dünyaya yönelik bir beyandan ibaret olacaktır.

B. HUKUKİ İŞLEMİN BİR TÜRÜ OLARAK ‘‘İDARİ İŞLEM’’

İdari işlemler, yetkili kamu ajanları tarafından hukuk alanında değişiklik yaratmak üzere açıklanan iradelerdir. İdare hukuku bakımından idari işlemin söz konusu olması için yalnızca ‘‘irade beyanı’’ ile ‘‘hukuki sonuç’’ yeterli olmamakta, aranan kurucu unsurlar genişlemektedir. İYUK m.2’ de idari işlemin yetki, şekil, sebep, konu ve amaç unsurları bakımından inceleme konusu yapılması gerektiği ifade edilmiştir. Bu unsurlar yüksek mahkeme kararlarında da idari işlemin kurucu unsurları olarak belirtilmektedir.¹

İdari işlemin tanımlanmasında maddi ve organik ölçüt kullanılmaktadır. Organik ölçüt uyarınca, kamu hukuku alanında işlemin Anayasa ifade edilen ‘‘Yasama’’, ‘‘Yürütme’’ ve ‘‘Yargı’’ unsurlarının hangisi tarafından yapıldığı ortaya konulmalıdır. Bu ölçüt uyarınca idari işlem, idari makamlarca yapılan işlemdir (Gözübüyük, Tan, 2007, s.420).

Ancak bu ölçüt günümüzde yeterli olmamaktadır. Yasama ve yargı organları da idari işlem niteliğinde işlemler yapabilmektedir. Bu nedenle idari işlemin belirlenmesinde maddi ölçüt bakımından inceleme yapılması gerekmektedir. Maddi ölçüte uyarınca idari işlem, idare hukuku alanında yürütülen faaliyetlerde söz konusu olur. Hangi devlet erki tarafından kullanılırsa kullanılsın ‘‘idare işlevi’’ alanında gerçekleştirilen işlemler idari işlem olarak kabul edilecektir (Akyılmaz, Sezginer, Kaya, 2023, s. 392).

II. HUKUKİ İŞLEMLERDE SAKATLIK TEORİSİ

Hukuki işlemler, hukuk düzeninde belirtilen şartları sağladığında baştan itibaren geçerli olarak hukuk düzeninde var olmaktadır. Ancak hukuki işlemin kurucu unsurlarında,

¹ Danıştay 1. Dairesi’nin, 13.04.2004 tarihli ve E. 2004/36 K. 2004/42 sayılı kararında; ‘‘...Bu işlemler, ancak idari yargıda idari işlemin unsurları (yetki, şekil, sebep, konu, maksat) açısından hukuka aykırı olduğu savıyla dava konusu yapılabilir...’’ denmektedir. Karar için bkz. <http://www.danistay.gov.tr>, Erişim Tarihi: 10.05.2023.

geçerlilik unsurlarında ve sıhhat unsurlarında sakatlıklar meydana gelmiş olabilir. İdare hukukunda kural, idari işlemin hukuka uygun olarak kabul edilmesidir. Söz konusu durum hukukumuzda “hukuka uygunluk karinesi” olarak adlandırılmıştır. Ancak bu işlemlerin kanunda belirtilen belirli niteliklerden yoksun olması da söz konusu olabilir. Bu durumda hukuka uygun olmayan idari işlem hakkında karar vermeye, idari işlemin hukuka aykırılığının tespitine yetkili olan merciler mahkemelerdir. Hukuka uygun olmadığı mahkemece verilen bir kararla saptanmayan idari işlem baştan itibaren geçerli olarak kabul edilecektir. Başka bir ifade ile, idari işlemin hukuka uygun olması için; idari işlem meydana getirilirken uyulması gereken şartlardan hiçbirinin yoksun bulunmaması gerekir (Özgen, 1960, s.40).

İdari işlem bakımından hukuki anlamda sakatlık incelemesi yapılırken üç ihtimal söz konusu olabilecektir. Bunlarda ilkinde idari işlem hukuka uygun, geçeli ve sağlıklıdır. İkinci ihtimalde hukuken var olan bir işlem vardır ancak bu işlemin geçerliliği ve sağlığı zedelendiğinden işlem sakattır. Üçüncü ihtimalde ise ortada bir irade mevcuttur ancak irade bulunan açık ve bariz sakatlık nedeniyle bu irade hukuk düzeninde herhangi bir şekilde var olmamıştır (Özyörük, 1973, s.219.).

III. YOKLUK MÜESSESİ

Yokluktan bahsettiğimizde hukuken hiç doğmamış; dünyada varlık kazanmamış bir hukuki işlemde bahsederiz. Ortada bir işlemin var olmadığının kabulü halinde idareye özgülenebilecek bir halde bulunmamalıdır. İşlemin yokluğu da herkes tarafından her zaman ileri sürülebilecektir (Tandoğan,1976, s.59).

A. YOKLUK HALLERİ

Yokluğun amaç unsuru dışında idarenin dört unsuru bakımından da söz konusu olabileceği doktrinde hâkim görüş olarak kabul edilmektedir. Amaç unsurun subjektif niteliği, söz konusu unsur bakımından yokluk incelemesi yapma ihtimalini ortadan kaldırmaktadır. Yine belirtilmesi gerekir ki idari işlemin unsurları açısından meydana gelen hukuka aykırılıklar esas olarak “iptal” yaptırımını ile karşılaşacaktır. Ancak hukuka aykırılığın ağır ve bariz bir nitelikte olması halinde “yokluk” söz konusu olabilecektir. Bir idari işlemin yok olduğundan bahsettiğimizde, o işlemin madden hiç var olmadığını mı; yoksa çok ağır ve bariz hukuka aykırılık teşkil etmesi nedeniyle işlemin hukuken yok sayıldığı mı anlaşılacağı doktrinde tartışma konusudur. Birinci hale “maddi yokluk”, ikinci hale ise “hukuki yokluk” denilmektedir. (Erkut, 1988, s.72-73)

İdari işlemin madden hiç var olmadığının kabulü halinde unsurları bakımından yapılacak bir incelemeden de bahsedilemeyecektir. Bu nedenle idari işlemin unsurları bakımından yapılacak olan yokluk incelemesinin “hukuki yokluk” hallerinde söz konusu olacağı ifade edilecektir.

B. İDARİ İŞLEMİN UNSURLARI BAKIMINDAN YOKLUK

Hukuki yoklukta işlemler asıl olarak madden var kabul edilse de bazı hallerde hukuken yok kabul edilmektedir. İdari işlemin hangi halde “iptal” edileceği hangi halde “yok” sayılacağına tespiti bir hayli zordur. Bunun temel nedenlerinden biri hukuki yokluk teoreminin mevzuatımızda açık bir şekilde düzenlenmemesi; yargı kararları ve doktrin ışığında geliştirilmesidir (Erkut, 1988, s.73).

1. YETKİ UNSURU BAKIMINDAN YOKLUK

Tek taraflı irade beyanı ile kamu gücü kullanılarak idari makamların idari işlem tesis edebilmesi, yetki olarak adlandırılmaktadır. İdare hukukunda asıl olan yetkisizliktir. Kamu görevlilerinin yetkileri mevzuatta açıkça belirlenmelidir. (Yıldırım, 2008, s.149)

İdare yetkilerini sınırını teşkil eden yetki kurallarına sıkı şekilde uygun hareket etmelidir. Yetkinin kamu düzenine ilişkin genel kabul gören bir diğer husustur. Kamu düzenine ilişkin olmasının neticelerinden biri yetki unsuru bakımından hukuka aykırılığın herkes tarafından, her zaman ileri sürülebilmesidir. Bir diğeri ise yetkisiz kişi tarafından düzenlenen bir hukuki işlemin sonradan verilecek icazetle hukuka uygun hale getirilememesidir. Yetki unsuru bakımından yokluk meydana getirilebilecek sakatlıklar “fonksiyon gaspı”, “yetki gaspı” ve “ağır ve bariz yetki tecavüzü” olarak üç başlıkta toplanabilir.

a. Fonksiyon Gaspı Teşkil Eden Hukuka Aykırılıklar

Anayasa’ımızda da düzenlendiği üzere üç tane devlet erki bulunmaktadır. İdarenin diğer devlet erkleri olan yasama ve yargının görev alanına girerek işlem yapması ile fonksiyon gaspı oluşur (Günday, 2017, s.142).

Danıştay 10. Dairesi bu konuda vermiş olduğu bir kararda;² vakıflar ile ilgili bir hukuki uyuşmazlıkla ilgili mahkemece verilmesi gereken bir kararı idari makamın vermesi işlemi yoklukla malul kılacağını ifade etmiştir.

b. Yetki Gaspı Teşkil Eden Hukuka Aykırılıklar

İdare adına irade açıklamaya yönelik herhangi bir yetkisi bulunmayan bir kişi veyahut idareye tamamen yabancı bir kişinin idari işlem gerçekleştirmesi halinde meydana gelen hukuka aykırılık haline yetki gaspı denir (Tandoğan, 1976, s.68).

Bu hukuka aykırılık halinde idareye ait bir işlem bile söz konusu olmamaktadır. Hakkında işlem gerçekleştirilen konu idarenin görev ve yetki alanında yer alsa da kişi

² Danıştay 10. Dairesi’nin 23.01.2007 tarih ve E. 2006/6084 K. 2007/65 sayılı kararı için bkz. Danıştay Dergisi, 2007, Sayı 115, s. 338., Online Erişim: https://www.danistay.gov.tr/assets/pdf/yayinlar/dergi/20_05_2019_043000.pdf, Erişim Tarihi 10.05.2023

bakımından yetkisiz halde bulunan bir işlem mevcuttur. Tandoğan'a göre yetki gaspındaki hukuka aykırılık idari sıfattaki kusurdan kaynaklanmaktadır (Tandoğan, 1976, s.69).

İdari teşkilat içerisinde bulunmakla birlikte idare adına işlemde bulunma yetkisi bulunmayan kişinin de gerçekleştirmiş olduğu hukuki işlem yetki gaspı nedeniyle yoklukla malul olacaktır. Ayrıca yetkisizlik halinin yer bakımından, zaman bakımından veya kişi yönünden de mevcut olabileceği belirtilmelidir. Bazı hallerde idare personeli bir işlemi yapma konusunda belirli bir yerle veyahut belirli bir zamanla kayıtlandırılmaktadır. Bu hallerde söz konusu personelin bu kayıtlanmayı aşmak pahasına işlem yapması yetki gaspı sonucunu doğuracaktır (Gözübüyük, 2007, s.223).

c. Ağır ve Bariz Yetki Tecavüzü

Bu hukuka aykırılık halinde idare adına irade açıklamaya yetkili bir kişi bulunmaktadır. Ancak bu kişi başka bir idari merciin veyahut görevlinin yetkisi alanına giren bir konuda irade açıklarak işlemi hukuka aykırı hale getirmektedir (Yıldırım, 2008, s.151.).

Yetki tecavüzünden bahsedildiğinde asıl olan işlemin yargı organlarınca "iptal" edilmesidir. Bunun temel nedeni yetki tecavüzünün, fonksiyon ve yetki gaspı kadar ağır ve bariz hukuka aykırılık teşkil etmemesidir. Ancak yetki tecavüzünün belirtilen hukuka aykırılık halleri gibi ağır ve bariz hukuka aykırılık teşkil edecek ağırlıkta olması halinde yokluk kurumu söz konusu olabilecektir (Günday, 2017, s.131).

Bu duruma da en bariz örnek bir bakanlık yetkilisinin diğer bakanlığın yetkisine ait olan bir hususta irade açıklamasıdır. Böylesine açık ve bariz hukuka aykırılık halinde yokluk kurumunun meydana geleceği doktrinde hâkim görüş olarak kabul edilmektedir (San, 1967, s.308).

2. ŞEKİL UNSURU BAKIMINDAN HUKUKA AYKIRILIK

İradenin dış dünyaya yansırken bürüneceği şekil ve usulü, hukuki işlemlerin şekil unsurunu meydana getirir. İdari işlemlerde kural yazılılıktır. Bunun temel nedeni ise yazılı olma halinin bir hukuki güvenlik meydana getirmesidir.

İdare hukukunda yazılılık şeklinin esastır. Ancak mevzuatta yazılılık dışında şekil şartları da öngörülmüş olabilir. İdari işlemin yazılı olmasına gerek olmadığına dair de kanuni düzenleme mevcut olabilecektir. İşbu halde de bir hukuka aykırılıktan bahsedilemeyecektir. İdari işlemin gerekçeli olması, kamu personelinde yönelik savunması alınmadan disiplin cezası verilememesi şekil unsuru bakımından diğer örneklerdir.

İdari işlemlerde şekil unsuru bakımından meydana gelen hukuka aykırılıklar genel olarak iptal edilme yaptırımına maruz kalacaktır. Ancak belirli hallerde şekil bakımından

meydana gelen eksiklikler yokluk yaptırımının söz konusu olmasını sağlayabilecektir. (Tandoğan, 1976, s.78.)

3. SEBEP UNSURU BAKIMINDAN HUKUKA AYKIRILIK HALLERİ

İdareyi işlem yapmaya sevk eden saike sebep denilmektedir. Bir diğer ifade ile idari işlemin gerekçesi idari işlemin sebebini meydana getirecektir. (Günday, 2017, s.138).

İdari işlemin sebebi kanunda açıkça belirlenmiş olabileceği gibi, idareye sebep konusunu belirleme açısından takdir yetkisi de tanınmış olabilir. Ancak idare de takdir yetkisini kullanırken kamu yararına ve olayın gereklerine uygun olarak hareket etmek zorundadır. Aksi halde yine sebep unsuru bakımından hukuka aykırılık söz konusu olacaktır (Yıldırım, 2008, s.182).

Kanunda bir sebep öngörülmesi halinde o sebep göz önüne alınmadan veyahut başka bir sebeple işlem yapılması, idari işlemi sebep unsuru bakımından hukuka aykırı hale getirecektir. Geçerli bir sebebe dayanmayan yetkiyi idarenin kullanabilmesi mümkün değildir

4. KONU UNSURU BAKIMINDAN HUKUKA AYKIRILIK HALLERİ

İdari işlemin konusu, idari işlemin doğurduğu sonuçtur. Kanunda konu unsuru açıkça belirlenmiş olabilir. Böyle bir durumda idare kanunda belirtilen dışında hukuki sonuç meydana getirebilecek bir idari işlemde bulunamayacaktır. Aksi halde idari işlem konu yönünden hukuka aykırı olacaktır. Konu unsuru, sebep unsuru ile idari işlemi özel hukuk işlemlerinden ayıran unsurlardandır. İdare hukukunda idarenin işlemin konusunu belirleme konusunda hiçbir yetkisi bulunmamaktadır. (Günday, 2017 s.144).

Danıştay'ın konusu mümkün olmayan işlemlerin yoklukla malul olacağına dair kararları da mevcuttur.³ Yine bir idareye ait taşınmazın diğer bir idare tarafından kamulaştırılması hali de konu yönünden hukuka aykırılığın yokluk yaptırımını doğurabileceğine ilişkin bir diğer örnektir. İdari işlemin yargı makamlarınca iptal edilmesi halinde, idarenin iptal edilen idari işlemi tekrar edercesine aynı yönde düzenleme yapması halinde idari işlemin konu unsuru yönünden ağır ve bariz hukuka aykırılık teşkil edeceğinden yokluk kurumunun söz konusu olabilecektir.

5. AMAÇ UNSURU BAKIMINDAN HUKUKA AYKIRILIK HALLERİ

İdarenin bir işlemde bulunurken hedeflediği yarar, amaç unsuru olarak adlandırılır. İdarenin işlemlerinde temel amaç kamu yararadır. Kamu yararı idarenin objektif/genel amacıdır. Bunun yanında sübjektif/özel yararlar da hedeflenmiş olabilir. Amaç unsurunun kamu düzenine ilişkin olduğundan bahsedilemeyecektir. Bu nedenle de bu unsur bakımından hukuka aykırılık

³ Danıştay 6.Dairesi, 15.02.1993 tarih, E.1992/2315 – K.1993/461, legalbank.net

tarafarla ileri sürülmelidir. Hâkim tarafından işbu hukuka aykırılık resen göz önüne alınamayacaktır (Gözübüyük, Tan, 2007, s.568).

Amaç unsuru bakımından meydana gelen hukuka aykırılığın yokluk yaptırımı ile malul olmayacağı doktrinde hâkim görüşür. Amaç unsuru bakımından bu genel kabulün nedeni, söz konusu unsurun sübjektifliğinden kaynaklanmaktadır (Özay, 2004, s.499).

Amaç unsuru bakımından meydana gelen hukuka aykırılıkların tespitinin zor olması da işbu nedene dayanmaktadır. İdari işlemin amaç unsuru bakımından söz konusu olan hukuka aykırılık ne kadar açık ve bariz olursa olsun yokluk kurumu söz konusu olmayacaktır. Burada yalnızca iptal edilebilirlik yaptırımı uygulama alanı bulabilecektir.

SONUÇ

İdare hukukunda da inceleme konusu olan yokluk müessesesi esas olarak özel hukuktan idare hukukuna geçmiş hukuki bir kurumdur. Yokluk kurumu idare hukuku kapsamında, idarenin kendisine özgü hal ve özelliklerine uygun olarak incelenmelidir. Bu kurum pozitif hukukumuzda düzenleme alanı bulamamış; yargısal içtihatlar aracılığı ile kabul edilmiştir. Bu bakımdan yokluk kurumunun söz konusu olabilmesinin şartları ve çerçevesi yargısal içtihatlarla gelişmiştir.

Yokluk, asıl olarak bir varlığın meydana gelmemesi halidir. Söz konusu durum, idari işlemin maddi alemde hiç var olmaması halinde gündeme gelebileceği gibi; işlemin kurucu unsurlarında eksiklik olması halinde de gündeme gelebilecektir. İlk durum doktrinde maddi yokluk olarak adlandırılırken, ikinci durum hukuki yokluk olarak adlandırılmaktadır. Yokluk kurumunda işlemin her ne kadar hiç var olmadığından bahsetsek de fiili durumun tespiti için mahkeme kararına ihtiyaç duyulmaktadır. Belirttiğimiz tespit hakkında hangi yargı kolunun görevli olduğuna dair de farklı görüşler bulunmaktadır. Bir görüş, idari işlemin hiç var olmadığından bahisle adli makamları görevli görmektedir. Diğer görüşe göre de her ne kadar yoklukla malul bir işlemde bahsedilse de idari kimliği nedeniyle tespitin idari mahkemelerde yapılması gerekmektedir.

İdari işlemin yokluğu hakkında karar verecek olan merciin mahkemeler olduğu belirtilse de idare mahkemelerinde "tespit davası" adlı bir dava türü bulunmamaktadır. Bu nedenle yokluğun tespiti "iptal davaları" ile sağlanacaktır. Mahkemeler iptal davası formu ile yargılamayı gerçekleştirmelidir. Bu dava sonucunda verilecek olan karar hakkında da yargı içtihatlarında farklılıklar oluşmuştur. Mahkemelerin vermiş oldukları kararlarda; sadece yokluğu tespit eden bir kararla yetindiği görüldüğü gibi, yokluğun tespiti ile iptal kararı verdikleri de görülmüştür. Diğer bir yöntem ise yokluğun tespiti ile karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesidir. İdarenin yoklukla malul bir işlemle karşılaştığında nasıl hareket edeceği pozitif hukukta düzenleme alanı bulmamıştır.

Bu nedenle genel hükümler uygulama alanı bulacaktır. Yoklukla malul bir işlemin idare tarafından her zaman kaldırılabilirliğine ilişkin herhangi bir şüphe bulunmamaktadır. Ancak idarenin böyle bir işlemi her zaman geri alıp alamayacağına ilişkin öğretide tartışma bulunmaktadır. Bize göre idarenin yoklukla malul bir idari işlemi her zaman geri alabileceğinin kabul edilmesi hukuk devleti açısından kabul edilmelidir. Yokluk en ağır hukuki yaptırımdır. İdare hukuku alanında varlığı, idare karşısında güçsüz durumda kalan kişiler bakımından elzemedir. Yoklukla malul bir işlemin mahkemelerce tespit edilmesi, tespit uyarınca da idarenin gecikmeksizin işlem ve eylemlerde bulunması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

YAZILI KAYNAKLAR

ANTALYA, G.(2019). Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Cilt I, 1. Bası, İstanbul: Seçkin Yayınları,

AYAN, M. (2020). Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 12. Bası, İstanbul: Filiz Kitapevi,

ERKUT, C. (1988). İdare Hukukunda Yokluk Teorisi, S.1-3 İstanbul: İHİD.

GÜNDAY, M.(2017). İdare Hukuku, 11. Bası, Ankara: İmaj Yayıncılık.

GÖZÜBÜYÜK, Ş./ TAN, T. (2007).İdare Hukuk, Cilt I, 5. Bası, Ankara: Turhan Kitapevi.

GÖZÜBÜYÜK, Ş. (2007). Yönetmelik Yargı, Ankara: Turhan Kitapevi.

AKYILMAZ, B./ SEZGİNER, M./KAYA, C.(2023). Türk İdare Hukuku, 17. Bası, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

ÖZAY, İ.(2004). Günışığında Yönetim, İstanbul: Filiz Kitabevi.

ÖZYÖRÜK, M.(1973). “İdare Hukuku Dersleri”, Ankara: Ankara Üniversitesi.

SAN, Ç.(1967). İdari Tasarruflarda Yokluk ve Butlan, Sayı 308, s.25-47, Ankara: Türk İdare Dergisi.

TANDOĞAN, S.- (1976). Objektif Ve Sübjektif Tasarruflarda Yokluk, İdare Hukuku Ve İdari Yargı İle İlgili İncelemeler I, Danıştay Tasnif ve Yayın Bürosu Yayınları, No: 21, Ankara, s. 33-115.

YILDIRIM, T.(2008). İdari Yargı, İstanbul: Beta Yayınları

İNTERNET KAYNAKLARI

www.danistay.gov.tr

www.legalbank.net

TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE YÖNETİM PSİKOLOJİSİNİN ETKİNLİĞİ

Av. Furkan ÇAPOĞLU

Karadeniz Teknik Üniversitesi, fcapoglu5319@gmail.com-ORCID ID: 0000-0003-1378-0192

Psk. Mustafa BIYIKOĞLU

Acıbadem Üniversitesi, mustafabiyikoglu@gmail.com-ORCID ID: 0009-0003-4806-197X

ÖZET

Kamu yönetimi disiplini gereği ve tarihsel olarak birçok disiplinle etkileşim içinde olan bir yapıya sahiptir. 16. yüzyıl sonunda ortaya çıkan küreselleşme süreci ülkelerin toplumsal ve siyasal değişimleri ile birlikte kamu yönetiminde interdisipliner bir ilişkiye girdiği alanların içinde psikolojinin ağırlık kazanmasına neden olmuştur. Bu yönden özellikle bakıldığında yönetim psikolojisi bireylerin ve grupların örgütsel davranışlarını inceleyerek, kurumların daha verimli ve etkili yönetilmesine katkı sağlamaktadır. Özellikle Türk kamu yönetiminde, yönetim psikolojisinin uygulanması, çalışanların motivasyonu, iş tatmini ve verimliliği açısından kritik bir rol oynamaktadır. Beşeri ilişkiler ekseninde kamu yönetimi genellikle hiyerarşik ve bürokratik yapısıyla öne çıkmaktadır. Bu yapı, karar alma süreçlerinde katılımcılığı sınırlayabilir ve çalışanların psikolojik ihtiyaçlarını göz ardı edebilir. Geleneksel otoriter yönetim anlayışı ve merkezi idare teşkilatı çalışanların kendilerini ifade etmelerini zorlaştırırken, yenilikçi ve insan odaklı yönetim anlayışı çalışanların bağlılığını artırarak kamu hizmetlerinin kalitesini yükseltebilir. Personellerin iş ortamında psikolojik iyi oluşlarını destekleyen uygulamalar, günümüzün yaygın sorunu olan stres ve tükenmişlik gibi sorunların önüne geçebilir. Kamu yöneticilerinin psikolojik faktörleri dikkate alarak yöneticilik yapması, hem çalışanların moralini yükseltecek hem de kamu hizmetlerinin etkinliğini artıracaktır. Katılımcı yönetim anlayışının benimsenmesi, çalışanların karar alma süreçlerine dâhil edilmesini sağlayarak örgütsel aidiyeti güçlendirebilir. Katılımcılık sorunlar konusunda hareket ve çözüm alanı yaratmakla beraber kamu hedeflerinin gerçekleştirilmesi açısından ek bir uygulama alanı bulacaktır. Sonuç olarak bu çalışmada Türk kamu yönetiminde yönetim psikolojisinin dikkate alınması, kamu çalışanlarının iş tatmini ve performansını artırırken, vatandaşlara sunulan hizmetlerin daha kaliteli ve etkin olmasına da katkı sağlayacaktır.

Yönetimde psikolojik yaklaşımların benimsenmesi kamu sektöründe daha verimli, insan odaklı ve sürdürülebilir bir yapının oluşturulmasına yardımcı olmanın yanı sıra uygulama odaklı emsal teşkil eden bir anlayış ortaya koyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim Psikolojisi, Beşeri İlişkiler, Türk Kamu Yönetimi, Disiplinler

TARİHTEN GÜNÜMÜZE YÖNETİM PSİKOLOJİSİ

Av. Furkan ÇAPOĞLU

Karadeniz Teknik Üniversitesi, fcapoglu5319@gmail.com-ORCID ID: 0000-0003-1378-0192

Psk. Mustafa BIYIKOĞLU

Acıbadem Üniversitesi, mustafabiyikoglu@gmail.com-ORCID ID: 0009-0003-4806-197X

ÖZET

Yönetim psikolojisi, bireylerin ve grupların örgüt içindeki davranışlarını inceleyen bir bilim dalıdır. Yönetim süreçlerinin insan psikolojisi ile bağlantısını analiz eden bu alan, geçmişten günümüze bilimsel temellerle süregelen bir dinamiğe sahiptir. Yönetim psikolojisinin gelişimi, endüstri devrimi ile birlikte hız kazanmış ve zaman içinde bilimsel yönetim yaklaşımlarıyla birleşerek modern yönetim anlayışının temelini oluşturmuştur. Yönetim psikolojisinin kökenleri, 19. yüzyılın sonlarına dayanmaktadır. Frederick Taylor'ın 1911'de ortaya koyduğu **Bilimsel Yönetim Teorisi**, iş yerinde verimliliği artırmak için sistematik bir yaklaşım geliştirmiştir. Ancak bu teori, insan faktörünü yeterince göz önüne almaması nedeniyle eleştirilmiştir. 1920'lerde yapılan **Hawthorne Çalışmaları**, çalışanların verimliliğinin sadece fiziksel çalışma koşullarına bağlı olmadığını, sosyal ve psikolojik faktörlerin de büyük rol oynadığını göstermiştir. Elton Mayo ve arkadaşları tarafından yürütülen bu araştırmalar, örgüt içindeki insan ilişkilerinin ve motivasyonun önemini vurgulayarak **İnsan İlişkileri Teorisi'nin** temelini atmıştır. 1950'lerden itibaren Abraham Maslow'un **İhtiyaçlar Hiyerarşisi** ve Herzberg'in **İki Faktör Teorisi**, çalışan motivasyonunu anlamada önemli modeller olarak öne çıkmıştır. Daha sonra Douglas McGregor'un **X ve Y Teorisi**, yöneticilerin çalışanlara yönelik algılarının yönetim tarzlarını nasıl şekillendirdiğini açıklamıştır. Günümüzde ise yönetim psikolojisi, organizasyonel davranış, duygusal zeka, liderlik ve stres yönetimi gibi konularla daha geniş bir perspektiften ele alınmaktadır. Yönetim psikolojisi, günümüz iş dünyasında ve kamu yönetiminde önemli bir yer edinmiştir. Çalışanların psikolojik iyi oluşlarını dikkate alan yönetim yaklaşımları, iş verimliliğini artırırken tükenmişlik ve stres gibi olumsuz faktörleri azaltmaktadır. Kamu ve özel sektörde başarılı yönetim için, liderlerin çalışan psikolojisini anlamaları ve ona uygun yönetim stratejileri geliştirmeleri gerekmektedir. Bu çalışmada sonuç

olarak, yönetim psikolojisinin tarihsel gelişimi, insan odaklı yönetim anlayışının önemini ortaya koymuştur. Modern kamu yönetiminde sürdürülebilir başarı ve etkin kamu hizmetleri için psikoloji temelli yönetim yaklaşımlarının benimsenmesi kritik bir gerekliliktir.

Anahtar Kelimeler: İhtiyaçlar Hiyerarşisi, Yönetim Psikolojisi, Bilimsel Yönetim Teorisi, Kamu Yönetimi

KİMLİK VE İDEOLOJİ SERÜVENİNDE MİLLİ TÜRK TALEBE BİRLİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi İlhan BİLİCİ

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi,
ilhan.bilici@erdogan.edu.tr – ORCID ID: 0000-0002-4085-7274

Sena YILDIRIM

Yüksek Lisans Öğrencisi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi,
sena_yildirim24@erdogan.edu.tr – ORCID ID: 0009-0002-4010-8625

ÖZET

Milli Türk Talebe Birliği (MTTB), 1916 yılında Osmanlı İmparatorluğu döneminde kurulmuştur. Osmanlı'nın son döneminde gençleri bir araya getirmeyi amaçlayan MTTB, 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte milli değerler ve Türk kimliği üzerine odaklanan bir platform olarak varlığını sürdürmüştür. Ancak 1960'lar ve 1970'lerdeki toplumsal ve siyasal gerilimler, MTTB'nin siyasi kimliğinde önemli dönüşümler yaratmıştır. Özellikle 1960'ların sonlarından itibaren ideolojik olarak sağ siyaseti esas alan bir yapıya bürünen MTTB, milliyetçi bir çizgide konumlanarak *Bozkurt* simgesiyle tanınan bir hareket haline gelmiştir. Bu dönemde, Türkiye'deki sol hareketlere karşı daha sert bir tutum benimseyen MTTB, muhafazakâr ve milliyetçi görüşlerin savunucusu olmuştur.

1980'lerin başında Türkiye'deki siyasi atmosferin köklü değişimi, MTTB'nin ideolojik yöneliminde de büyük bir dönüşüme yol açmıştır. 1980 askeri darbesi sonrasında faaliyetleri durdurulan MTTB, 1985'te yeniden faaliyete geçmiş ve bu süreçte milliyetçi çizgiden uzaklaşarak *Kur'an* simgesini benimseyen İslami bir kimlik geliştirmiştir. Böylece MTTB, Türk milliyetçiliğinden daha çok İslami değerlere dayanan bir yapıya evrilmiş ve gençliği dini referanslarla toplumcu bir anlayış doğrultusunda yetiştirmeye odaklanmıştır. Bu doğrultuda mevcut çalışmanın temel amacı *Bozkurt*'tan *Kur'an*'a uzanan bu dönüşümün temel dinamiklerini ve aktörlerini analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: *Milli Türk Talebe Birliği, Siyasi Dönüşüm, Bozkurt Sembolü, Kur'an Sembolü*

ABSTRACT

The National Turkish Students Union (MTTB) was founded in 1916 during the Ottoman Empire. Aiming to bring young people together during the last period of the Ottoman Empire, MTTB continued to exist as a platform focusing on national values and Turkish identity with the establishment of the Republic of Türkiye in 1923. However, the social and political tensions of the 1960s and 1970s led to significant transformations in the political identity of MTTB. Especially from the late 1960s onwards, MTTB took on an ideologically right-wing political structure and became a nationalist movement known for its Grey Wolf symbol. In this period, MTTB adopted a harsher stance against the leftist movements in Türkiye and became the defender of conservative and nationalist views.

The radical change in the political atmosphere in Türkiye in the early 1980s led to a major transformation in the ideological orientation of MTTB. After the 1980 military coup, MTTB was suspended from its activities, but it resumed its activities in 1985 and in this process, it moved away from the nationalist line and developed an Islamic identity adopting the symbol of the Qur'an. Thus, MTTB evolved into a structure based on Islamic values rather than Turkish nationalism and focused on raising the youth in line with a socialist understanding with religious references. Accordingly, the main purpose of the present study is to analyse the main dynamics and actors of this transformation from Grey Wolf to Qur'an.

Keywords: *National Turkish Student Union, Political Transformation, Gray Wolf Symbol, Quran Symbol*

GİRİŞ

Milli Türk Talebe Birliği (MTTB), 1916 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde, Türk gençliğinin kültürel, eğitimsel ve millî değerler etrafında birleşmesini sağlamak amacıyla kurulan bir öğrenci örgütüdür. Kuruluşu, Osmanlı Devleti'nin savaş ve siyasi çalkantılarla sarsıldığı bir döneme denk gelmektedir. Başlangıçta apolitik bir karaktere sahip olan MTTB, gençlerin millî bilinçle yetişmesini amaçlayan çeşitli kültürel ve eğitim faaliyetlerine odaklanmış ve Türk milletinin tarihî mirası ile geleceği arasında bir köprü kurmayı hedefleyen bir gençlik hareketi olarak şekillenmiştir. Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte örgüt, daha geniş kitlelere hitap ederek Türk gençliğini millî değerler doğrultusunda eğitmeye devam etmiştir.

Ancak 1960'lı ve 1970'li yıllar, Türkiye'nin siyasi yapısında köklü değişimlerin yaşandığı bir dönem olmuş ve bu süreç, MTTB'nin ideolojik çizgisinde de belirgin bir dönüşüme yol açmıştır. Bu dönemde Türkiye'de sağ ve sol ideolojiler arasındaki kutuplaşma

ve toplumsal çatışmaların artması, MTTB'nin siyasal yönelimini doğrudan etkilemiş ve örgüt milliyetçi bir çizgiye evrilmiştir. 1960'ların sonlarından itibaren MTTB, Türk milliyetçiliğini vurgulayan bir yapıya bürünmüş ve *Bozkurt* sembolü, bu ideolojinin bir simgesi hâline gelmiştir. Bu dönemde örgüt, Türk milletinin tarihî köklerine, kültürel mirasına ve millî kimliğine dayanan bir hareket olarak kendini konumlandırmış, seküler milliyetçi bir anlayış çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmüştür.

1980'lerin başında Türkiye'nin toplumsal ve siyasal yapısında yaşanan köklü değişimler, MTTB'nin ideolojik yöneliminde de önemli bir dönüşümü beraberinde getirmiştir. 1980 askeri darbesi sonrasında örgütün faaliyetleri durdurulmuş; ancak 1985'te yeniden yapılandırılarak, önceki milliyetçi çizgisini terk etmiş ve İslamcı bir kimliği benimsemiştir. Bu dönüşüm, MTTB'nin yalnızca sembolik düzeyde bir değişim yaşamadığını, aynı zamanda örgüt içindeki ideolojik yapının da köklü bir şekilde evrildiğini göstermektedir. *Bozkurt*'tan *Kur'an*'a yönelen bu değişim, MTTB'nin Türk milliyetçiliğinden İslamcı bir perspektife kayışını ve Türkiye'deki gençlik hareketlerinin, dönemin siyasal atmosferine nasıl tepki verdiğini ortaya koymaktadır.

Bu ideolojik dönüşüm süreci, yalnızca MTTB özelinde bir değişim olmanın ötesinde, Türkiye'nin toplumsal, kültürel ve siyasal yapısındaki geniş kapsamlı dönüşümlerle paralellik arz etmektedir. İslamcı düşüncenin toplumsal alanda güç kazandığı bir dönemde gerçekleşen bu evrim, Türkiye'deki gençlik hareketlerinin ve ideolojik yönelimlerin, toplumsal dinamikler doğrultusunda nasıl şekillendiğini ve birbirleriyle nasıl etkileşime girdiğini anlamak açısından kritik bir örnek teşkil etmektedir.

Bu çalışma, MTTB'nin tarihsel süreci boyunca geçirdiği ideolojik dönüşümü inceleyerek, seküler milliyetçilikten İslamcı söyleme geçişin nasıl şekillendiğini ve bu değişimin toplumsal ve siyasal bağlamdaki etkilerini analiz etmeyi amaçlamaktadır. MTTB'nin kuruluşundan günümüze kadar geçirdiği dönüşümler ele alınarak, Türk gençliğinin millî ve dinî kimliklerinin nasıl şekillendiği ve bu sürecin Türkiye'nin siyasal ve toplumsal yapısıyla nasıl ilişkili olduğu detaylı bir şekilde değerlendirilmektedir. Bu bağlamda çalışma, MTTB'nin ideolojik evrimini sadece örgütün kendi içsel dönüşümü olarak değil, aynı zamanda dönemin siyasal kutuplaşmaları ve toplumsal değişimleriyle iç içe geçmiş bir süreç olarak ele almaktadır. Türk gençlik hareketlerinin seküler milliyetçilikten İslamcı söyleme geçişinin derinlemesine analiz edildiği nadir akademik çalışmalardan biri olan bu araştırma, aynı zamanda Türkiye'deki sağ ideolojik yönelimlerin tarihsel gelişimini anlamak açısından da önemli bir katkı sunmaktadır.

1. MİLLÎ TÜRK TALEBE BİRLİĞİ'NİN KURULUŞU

Millî Türk Talebe Birliği'nin temelleri, Osmanlı dönemi yükseköğretim kurumu olan Darülfünun bünyesinde atılmış ve resmi olarak 1916 yılında Millî Türk Talebe Birliği (MTTB) adıyla kurulmuştur (Çav, 2010: 96). İstanbul merkezli bu öğrenci örgütü, Türk gençliğini millî ve manevî değerler doğrultusunda yetiştirmek amacıyla faaliyet göstermiştir. Kuruluşundan itibaren üniversite öğrencilerine yönelik çeşitli kültürel, sosyal ve ideolojik etkinlikler düzenleyen MTTB, Türk milletinin bağımsızlık, özgürlük ve kültürel mirasını savunmayı temel hedefleri arasında görmüştür.

1.1. MTTB'nin Tarihsel Arka Planı, Faaliyetleri ve Etkileri

MTTB, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde, özellikle I. Dünya Savaşı yıllarında, gençliğin toplumsal meselelerde daha aktif bir rol üstlenmesi gerekliliğinden doğmuştur. Öğrenciler arasındaki dayanışmayı artırmayı ve toplumsal bilinci güçlendirmeyi hedefleyen bu yapı, zamanla millî bir misyon üstlenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarında yeni rejimin idealleriyle uyumlu faaliyetlerde bulunmuştur.

MTTB'nin temel amacı, Türk gençliğini kültürel ve toplumsal açıdan bilinçli ve sorumlu bireyler olarak yetiştirmektir. 1960'lı yıllarda üniversite gençliği farklı ideolojik akımların etkisi altına girerken, MTTB Türk milliyetçiliğini savunan bir yapı olarak ön plana çıkmış ve gençleri millî değerlere sahip çıkmaya teşvik etmiştir (Millî Türk Talebe Birliği, t.y.). Örgütün ideolojik çizgisi, Türk milliyetçiliği ve muhafazakârlık ekseninde şekillenmiş; bağımsızlık, özgürlük ve halk egemenliği kavramlarını temel alarak gençlerin eğitimine katkı sağlamayı amaçlamıştır (Çiçekçi, 2019: 46-47).

MTTB, düzenlediği kültürel etkinliklerle öğrencilere millî kimliği öğretme noktasında önemli bir etki yaratmıştır. Seminerler, konferanslar ve eğitim programlarıyla gençlerin tarihsel ve kültürel bilinçlerini pekiştirmiştir. Bunun yanı sıra, öğrenci hakları konusunda da çalışmalar yürütmüş ve üniversite gençliğinin örgütlü temsilcisi konumuna gelmiştir (Akyel, 2010: 9).

MTTB, gençleri yalnızca akademik alanda değil, toplumsal ve siyasal konularda da bilinçlendirerek, millî değerlere sahip çıkmalarını sağlamayı hedeflemiştir. Bu doğrultuda düzenlediği etkinliklerle Türk tarihinin ve kültürel mirasının genç nesillere aktarılmasını teşvik etmiştir (Oruç, 2004: 5). Türkiye'nin modernleşme sürecinde millî ve manevî değerlerin korunmasına yönelik çalışmalar gerçekleştiren MTTB, özellikle 1960'lı yıllardan itibaren siyasî atmosferde de etkili olmuş ve sağ ideolojiye yakın bir çizgi benimseyerek siyasal gençlik hareketleri içinde önemli bir aktör hâline gelmiştir.

Örgüt, yalnızca siyasî alanla sınırlı kalmayarak, entelektüel gelişime de katkı sunmuştur. Okuma grupları, tartışma platformları ve yayın faaliyetleri aracılığıyla gençlerin düşünsel gelişimini desteklemiş; tiyatro etkinlikleri, şiir dinletileri ve edebî tartışmalar gibi kültürel faaliyetlerle sanat ve edebiyatın korunmasına katkıda bulunmuştur. Ancak MTTB, Türkiye'nin çalkantılı siyasal dönemlerinde faaliyetlerini durdurmak zorunda kalmış, ancak her defasında yeniden yapılanarak varlığını sürdürmeyi başarmıştır.

Bugün eski etkisini kaybetmiş olsa da MTTB, Türk gençliğinin şekillenmesinde önemli bir rol oynamış ve yetiştirdiği bireyler Türkiye'nin siyasal, kültürel ve akademik hayatında derin izler bırakmıştır. MTTB'nin tarihî süreci, Türkiye'nin modernleşme ve kimlik inşa sürecinin ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirilmeli ve milliyetçilik ile muhafazakârlık eksenindeki ideolojik dönüşümlerin bir yansıması olarak ele alınmalıdır.

1.2. 1923-1950 ARASI MTTB'NİN GELİŞİMİ

MTTB, 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla birlikte, genç nüfusun toplumsal ve kültürel reformlara uyum sağlamasını amaçlayan bir yapıya dönüşmüştür. Cumhuriyet'in ilk yıllarında hızla değişen siyasal ve toplumsal dinamikler içinde yer alan MTTB, Atatürkçü milliyetçilik, laiklik ve modernleşme ilkelerini benimseyerek, gençliği bu değerler doğrultusunda yetiştirmeyi hedeflemiştir. Bu dönemde örgütün faaliyetleri yalnızca üniversite öğrencileriyle sınırlı kalmamış, daha geniş toplumsal kesimlere yönelik ideolojik bilinçlendirme çabalarını da içermiştir (Koç, 2022: 30-34).

1.2.1. Cumhuriyet'in İlk Yıllarında MTTB ve Milliyetçilik

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte, Türk milliyetçiliği devletin temel ideolojisi hâline gelirken, MTTB bu düşüncenin gençler arasında yaygınlaştırılmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Modernleşme sürecine uyum sağlarken, geleneksel İslam kültürü ile Cumhuriyet'in seküler yapısını sentezlemeyi amaçlayan bir kimlik inşasına yönelmiştir. Bu çerçevede, Atatürk inkılaplarını savunmakla birlikte, İslam'ın modernleşme süreçleriyle uyumlu bir çerçevede yeniden yorumlanabileceğini öne sürmüştür. MTTB'nin bu dönemdeki etkinlikleri, ulusal kimlik inşasını bilimsel, kültürel ve dinî unsurlarla destekleme amacına hizmet etmiştir (Aydın, 2020: 41-43).

1930'lardan itibaren, örgütün söylemi daha belirgin bir şekilde Türk-İslam sentezi eksenine kaymaya başlamıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki katı laik yaklaşımdan farklı olarak, MTTB, halkın dinî inançlarını modern Türk kimliğiyle bütünleştirmeye yönelik daha pragmatik bir anlayış benimsemiştir. Ancak bu yaklaşım, zaman zaman Cumhuriyet'in laik temelleriyle çatışmış ve örgüt içinde ideolojik gerilimlere neden olmuştur. Buna rağmen,

MTTB Cumhuriyetçi ve milliyetçi değerler çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmüştür (Öztürk, 2016: 105-106).

1.2.2. 1950'ler ve Demokrat Parti Dönemi: MTTB'nin Muhafazakârlaşması

1950 seçimleriyle Demokrat Parti'nin (DP) iktidara gelmesi, Türkiye'nin siyasal yapısında köklü değişimlere yol açmış ve bu süreç MTTB'nin ideolojik yönelimini de etkilemiştir. DP'nin daha liberal ve muhafazakâr bir siyaset anlayışını benimsemesi, MTTB'nin söyleminde önemli bir dönüşüme neden olmuş ve örgüt, milliyetçiliği İslamcılıkla harmanlayan bir çizgiye yönelmiştir. Bu dönemde MTTB'nin etkinlikleri yalnızca üniversite gençliğiyle sınırlı kalmamış, toplumun geniş kesimlerine hitap eden bir yapıya evrilmiştir. Camilerde düzenlenen konferanslar, dinî içerikli yayınlar ve kültürel etkinlikler, örgütün faaliyetlerinin temelini oluşturmuştur (Türkölmez, 2014: 47-50).

1950'lerden itibaren, MTTB yalnızca Cumhuriyetçi bir öğrenci örgütü olmanın ötesine geçerek, muhafazakâr gençlik hareketinin önemli bir temsilcisi hâline gelmiştir. Gençlerin dinî ve milliyetçi kimliklerini güçlendirmeye yönelik faaliyetler, örgütün temel misyonu hâline gelmiş; DP'nin kültürel ve dinî değerlere verdiği önem, MTTB'nin söylemini daha muhafazakâr bir çizgiye kaydırmıştır. Bu dönemde MTTB, İslam'ı modern Türk kimliğinin ayrılmaz bir parçası olarak yeniden yorumlamış ve gençler arasında dinî eğitimin güçlendirilmesi gerektiği düşüncesini ön plana çıkarmıştır (Duman & Yorgancılar, 2018: 11).

1.3. 1960'LAR VE 1970'LER: İDEOLOJİK DÖNÜŞÜMÜN BAŞLANGICI

Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte Türkiye'de toplumsal yapıyı yeniden şekillendiren politikalar uygulanmış ve bu süreç, gençlik hareketleri üzerinde belirleyici bir etki yaratmıştır. 1960'lar ve 1970'ler, Türkiye'de gençlik hareketlerinin ideolojik olarak yeniden yapılandığı bir dönem olmuştur. Bu süreçte MTTB, siyasal ve toplumsal değişimlere bağlı olarak ideolojik çizgisini yeniden gözden geçirmiştir. Özellikle laiklik ve milliyetçilik gibi kavramlara ilişkin yaklaşımlarında önemli dönüşümler yaşanmıştır (Öztürk, 2016: 123-124).

1.3.1. 1960'lar: Toplumsal Dinamiklerin Etkisi

1960'lar, dünya genelinde siyasi hareketlerin ve toplumsal çalkantıların yoğunlaştığı bir dönemdir. Batı'da Vietnam Savaşı'na karşı öğrenci protestoları ve yükselen sol hareketler, Türkiye'deki üniversite gençliği üzerinde de etkili olmuştur. Bu süreçte MTTB, Cumhuriyet'in kurucu ilkelerini savunan bir söylem benimsemiş ve laikliği, devletin dinî işlerden bağımsızlığını vurgulayan bir çerçevede ele almıştır. Örgüt, laikliğin Cumhuriyet'in temel değerlerinden biri olarak gençlere aktarılması gerektiğini savunarak, toplumsal değişimlere karşı temkinli bir duruş sergilemiştir (Türkölmez, 2014: 52-57).

Bu dönemde MTTB'nin laiklik anlayışı, Batı'daki sekülerleşme tartışmalarından etkilenmiş, ancak bu sürece karşı daha muhafazakâr bir duruş geliştirmiştir. Laiklik, örgütün perspektifinde, dinin kamusal alanda gereksiz yere öne çıkarılmaması gerektiği şeklinde yorumlanmıştır. Ancak zamanla, özellikle Batı'da yükselen sekülerleşme eğilimleri, Türkiye'de de laiklik anlayışının sorgulanmasına yol açmış ve bu durum MTTB içinde farklı ideolojik yaklaşımların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

1.3.2. 1970'ler: Laiklik Anlayışındaki Dönüşüm

1970'ler, Türkiye'de toplumsal gerilimlerin ve ideolojik kutuplaşmanın arttığı bir dönemdir. Bu süreçte MTTB'nin laiklik anlayışı, önceki yıllardaki devlet merkezli yorumdan uzaklaşarak, daha kültürel ve yerel bir perspektife kaymıştır. Özellikle 1970'lerin başlarında, MTTB Batı tipi laikliğin Türk milletinin tarihî ve kültürel değerleriyle uyumlu olmadığı görüşünü benimsemeye başlamıştır (Okutan, 2004: 12). Örgüt, laikliğin yalnızca devletin dinî işlerden bağımsızlığını sağlamaktan öte, dinin toplumsal hayatta güçlü bir şekilde var olması gerektiğini savunan bir anlayış geliştirmiştir. Bu bakış açısı, özellikle sol hareketlere karşı bir tepki olarak şekillenmiştir.

Bu dönemde MTTB, Batı kaynaklı sekülerleşme modellerine karşı daha belirgin bir direnç göstermiştir. Gençlik hareketleri arasında artan ideolojik radikalleşme, MTTB'nin söylemini daha muhafazakâr bir çizgiye taşımış ve geleneksel değerleri ön plana çıkarmasına neden olmuştur. Laiklik, MTTB açısından yalnızca devletin tarafsızlığı değil, aynı zamanda dinî değerlerin toplumsal yaşamda etkin bir şekilde korunması gereken bir ilke hâline gelmiştir. Bu süreç, örgütün sol ideolojiye karşı mesafesini netleştirdiği bir dönemi de ifade etmektedir (Yorgancılar, 2006: 16-22).

1.4. İSLAMCILIĞIN GÜÇLENMESİ VE *KUR'AN*'A DAYALI KİMLİK

MTTB ve Türkiye'deki İslamcılığın güçlenmesi, 1960'lar ve 1970'lerde yaşanan toplumsal, siyasal ve kültürel dönüşümlerle paralel bir süreç izlemiştir. Bu dönemde hem küresel ölçekte hem de Türkiye'de İslamcı hareketler, toplumsal yapıyı ve bireysel kimlikleri yeniden şekillendirme çabası içinde olmuştur. MTTB'nin bu süreçte İslamcı düşünce ve *Kur'an*'a dayalı kimlik inşası üzerindeki etkisini anlamak için dönemin düşünsel çerçevesi, ideolojik yapıları ve gençlik üzerindeki etkileri incelenmelidir.

1.4.1. İslamcılığın Güçlenmesi ve MTTB'nin Rolü

1960'lar ve 1970'ler, Türkiye'nin siyasal ve toplumsal yapısında köklü değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. 1960 askeri darbesi sonrasında siyasal düzende önemli dönüşümler gerçekleşmiş, bu durum muhafazakâr kesimlerde derin bir kırılma yaratmıştır. Demokrat

Parti'nin devrilmesi, dindar kesimlerde hayal kırıklığına yol açarken, İslamcı düşüncenin daha örgütlü bir şekilde yükselişini tetiklemiştir. Bu bağlamda, MTTB milli ve dini değerlere dayalı bir gençlik hareketi olarak konumlanmış, laikleşme sürecine karşı dini değerleri ön plana çıkaran bir söylem benimsemiştir (Okutan, 2004: 24).

MTTB'nin 1960'lardan itibaren İslamcı bir çizgiye yönelmesinde toplumsal ve siyasal etkenler belirleyici olmuştur. Necip Fazıl Kısakürek gibi İslamcı aydınlar, bu dönemde gençlik üzerinde büyük bir etki yaratmış, MTTB'yi İslamcı düşüncenin taşıyıcısı haline getirmiştir. Laik devlet anlayışına karşı bir tepki olarak gelişen gençlik hareketleri, *Kur'an*'ın toplumsal ve bireysel yaşamda merkezi bir rol oynaması gerektiğini savunmuş ve bu doğrultuda İslami kimliğin inşasını amaçlamıştır (Akyel, 2010: 35).

18 Mart 1965'te gerçekleştirilen 47. Genel Kurul toplantısında Rasim Cinisli'nin genel başkan seçilmesi, MTTB'nin ideolojik yöneliminde önemli bir dönüm noktası olmuştur. Cinisli'nin liderliğinde MTTB, milli ve manevi değerlere dayalı bir çizgiye oturtulmuş, Türk-İslam sentezi doğrultusunda hareket etmeye başlamıştır. 1965'ten kapanışına kadar geçen süreçte, Birliğin fikriyatında İslami vurgu giderek artmış ve bu eğilim 1970'lerin ortalarından itibaren daha belirgin hale gelmiştir. Cinisli'den sonra İsmail Kahraman ve Burhaneddin Kayhan gibi liderler, MTTB'nin İslamcı söylemini daha da pekiştirmiştir (Boynukalın, 2012: 59).

1.4.2. MTTB ve *Kur'an*'a Dayalı Kimlik

1970'lerden itibaren MTTB, İslamcı gençlik örgütlerinin ideolojik temelini oluşturan *Kur'an*'a dayalı bir kimlik anlayışını benimsemiştir. Cumhuriyet'in modernleşme politikalarına karşı bir tepki olarak şekillenen bu kimlik, İslam'ın toplumsal hayatın her alanında belirleyici bir unsur olması gerektiği görüşüne dayanmıştır (Okutan, 2004: 31).

Bu dönemde MTTB, Necmettin Erbakan liderliğindeki Millî Görüş Hareketi ile yakın ilişkiler geliştirmiştir. Millî Görüş ideolojisi, İslam'ın sadece bireysel bir inanç alanı ile sınırlı kalmaması, aynı zamanda toplumsal ve siyasal yapıyı şekillendirmesi gerektiğini savunmuştur. MTTB de bu doğrultuda, sağ siyasete genç kadrolar yetiştiren bir okul işlevi üstlenmiştir.

MTTB içindeki gençler, İslamcı kimliği yalnızca bireysel bir inanış olarak değil, kültürel ve toplumsal bir yapı taşı olarak değerlendirmiştir. Necmettin Erbakan ve Millî Görüş Hareketi'nin etkisiyle, İslamcı kimlik oluşturma çabası, yalnızca bireysel bir inanç meselesi olmaktan çıkıp toplumsal dönüşüm projesine dönüşmüştür (Sadoğlu ve Okutan, 2008: 14). Bu süreçte MTTB, İslamcı fikirleri geniş bir toplumsal tabana yaymada önemli bir rol üstlenmiştir.

1.4.3. İslamcılığın Güçlenmesinin Toplumsal Yansımaları

MTTB'nin etkisiyle İslamcılığın güçlenmesi, yalnızca gençlik hareketleriyle sınırlı kalmamış, Türkiye'nin siyasal yapısında da önemli dönüşümlere yol açmıştır. 1970'ler boyunca, MTTB ve benzeri yapılar, gençlerin dini kimliklerini yeniden şekillendirirken, daha geniş çaplı bir İslamcı dönüşümün de zeminini hazırlamıştır. Bu süreçte İslamcı hareketler, *Kur'an*'ı yalnızca bireysel bir inanç sistemi olarak değil, toplumsal yapıyı yeniden inşa etmenin temel referansı olarak konumlandırmıştır (Türkölmez, 2014: 90-94).

1970'lerin sonlarına gelindiğinde, MTTB ve diğer İslamcı gençlik hareketleri Türkiye'de siyasi yapıyı etkileyen önemli aktörler haline gelmiştir. Bu dönemde Necmettin Erbakan liderliğindeki Millî Görüş hareketinin yükselişi, İslamcılığın toplumsal ve siyasal düzeyde giderek güçlendiğini göstermektedir. MTTB'nin gençlik üzerindeki etkisi, *Kur'an*'a dayalı kimlik anlayışını benimseyen hareketlerin, siyasal alanda daha görünür hale gelmesine katkı sağlamıştır.

Ancak 12 Eylül 1980 askeri darbesi, MTTB açısından en büyük kırılma noktalarından biri olmuştur. Darbe sonrasında diğer siyasi ve toplumsal örgütlenmeler gibi MTTB de kapatılmış ve faaliyetleri durdurulmuştur. Bu gelişme, yalnızca örgütsel bir kesintiye değil, aynı zamanda İslamcı hareketlerin ideolojik ve kurumsal düzeyde yeniden yapılanmasını gerektiren bir duraklamaya da yol açmıştır.

1.4.4. MTTB'nin İdeolojik Dönüşümünde Önemli Aktörler

MTTB'ye dair yapılan söyleşiler ve yazılar, dönemin önde gelen isimlerinin görüşlerini yansıtmaktadır. Bu bağlamda, MTTB'nin ideolojik dönüşümüne katkı sağlayan bazı önemli isimler ve söylemleri şu şekildedir:

Rasim Cinisli (1965-1967 Dönemi Genel Başkanı): MTTB'nin milliyetçi-muhafazakâr çizgiye yönelmesinde etkili olan Cinisli, "*İlk olarak düşünülmesi icap eden husus; 'Millî Birlik' fikrini sağlam unsurlara dayayıp kökleştirmektir.*" diyerek millî birlik ve beraberliğin önemine vurgu yapmıştır (Millî Türk Talebe Birliği, t.y.).

Necip Fazıl Kısakürek: MTTB'nin düzenlediği konferanslarda sıkça yer alan Kısakürek, İslamcı düşüncenin gençler arasında yayılmasında etkili olmuştur. "*Büyük Doğu ideali, İslam'ın ihyası ve inşasıdır.*" diyerek İslam'ın toplumsal yaşam içindeki yerine dikkat çekmiştir (Koç, 2022: 43-44).

Necmettin Erbakan: MTTB ve Akıncılar teşkilatlarıyla yakın ilişki kuran Erbakan, gençlere yönelik söylemlerinde özellikle anarşi ortamında şiddetten uzak durulması gerektiğini vurgulamıştır. Fehmi Çalmuk'un *Büyük Doğu'nun Atlıları* kitabında Erbakan'ın şu sözlerine yer verilir: "*Gençler, kan gölüne dönen ülkemizin bu manzarası, emperyalistlerin eseridir...*

Emperyalistlerin oyunu için vereceğimiz tek damla kan yoktur... Yabancı ideolojilerle zehirlenen bu insanlara, doktorun hastasına yanaştığı gibi yaklaşacaksınız... Bu büyük milletin bir kesimi bugün farklı tavır sergilese de, özünde bizdendir ve mutlaka bize gelecektir." (Çalmuk, 2018). Bu ifadeler, Erbakan'ın toplumsal barışa verdiği önemi ortaya koymaktadır. 1965-1980 yılları arasında MTTB, milliyetçi-muhafazakâr bir çizgide ilerlemiş, komünizmle mücadele kapsamında çeşitli etkinlikler düzenlemiştir. MTTB ve Akıncılar teşkilatlarıyla kurduğu ilişki, Erbakan'ın gençlerin millî ve manevi değerlere bağlı yetişmesine verdiği önemi göstermektedir. Bu süreçte, MTTB'nin amblemindeki *Bozkurt* sembolü *Kitap* ile değiştirilmiş, İslami yönü daha belirgin hale gelmiştir.

İsmail Kahraman (1967-1969 Dönemi Genel Başkanı): Kahraman döneminde MTTB, anti-komünist faaliyetlere ağırlık vermiştir. Kahraman, "*MTTB, milliyetçi ve mukaddesatçı görüşün buluşma ve yönetim yeri haline geldi.*" diyerek teşkilatın ideolojik duruşunu özetlemiştir (Milli Türk Talebe Birliği, t.y.).

Recep Tayyip Erdoğan: MTTB'ye dair olumlu görüşlerini çeşitli vesilelerle dile getiren Erdoğan, gençlik yıllarında MTTB içerisinde aktif rol almıştır. 2023 yılında MTTB'nin 62. Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullanmıştır:

"Sınırlarımız içinde ve çevresinde yaşanan hadiseler, gençlerimizin sorumluluğunu artırmaktadır. Bu süreçte MTTB gibi kuruluşlarımızın önemi daha da artmaktadır." (T.C. İletişim Başkanlığı, 2023).

Ömer Öztürk (1971-1980 Dönemi Genel Başkanı): Öztürk, MTTB'nin millî ve manevi değerlere bağlı bir gençlik yetiştirme misyonuna vurgu yapmıştır. 26 Mart 1971'de genel başkan olarak yaptığı ilk konuşmada şu ifadeleri kullanmıştır (Mevlana Takvimi, 2019):

"Memleketimizin içinde bulunduğu şartlar dâhilinde yüksek tahsil gençliğine büyük görevler düşmektedir. Yarının yürütücü kadrosu olan gençlik, bugünün sakat maarif politikası neticesinde, maziden kopuk, istikbali düşünebilme kapasitesinden mahrum bir tarzda yetiştirilmektedir. Eğitimimizin millî olması, mazisine lâyık, istikbaldeki vazifesine hazır, mukaddesatına bağlı gençler yetiştirmek, orta tahsilden itibaren talebelerle çok yakından ilgilenmek ve onları kazanmak, birer mücahit ruhuyla yetişmelerini sağlamak, başlıca görevimiz olmalıdır."

1.5. GÜNÜMÜZDE MTTB'NİN YAPISI VE ETKİNLİKLERİ

Milli Türk Talebe Birliği (MTTB), kurulduğundan bu yana Türk gençliğini etkileyen önemli bir kuruluş olmuştur. Başlangıçta, Türk milletinin kültürel ve toplumsal değerlerini savunmak, gençliği millî bilinçle yetiştirmek ve aktif bir toplum oluşturmak amacı güden

MTTB, zamanla hem Türkiye'nin içindeki siyasi dinamiklerde hem de küresel değişimlerle şekillenen ideolojik bir dönüşüm geçirmiştir. Bugün, MTTB, eski yıllarda sahip olduğu milliyetçi ve dini temeller üzerine yeni bir anlayış geliştirmiştir (Özer, 2023: 7).

1980'lerin sonlarına doğru hızlanan bu dönüşüm, MTTB'nin ideolojik yapısında belirgin bir değişim yaratmıştır. 1960'lı yıllarda, özellikle gençlik hareketlerinin yoğunlaştığı dönemde, MTTB, Türk milletinin bağımsızlığını savunmak ve laikliği korumak amacıyla milliyetçi bir söylem benimsemiştir (Noyan, 2022: 123-124). Ancak, 1980'lerin sonlarından itibaren Türkiye'deki toplumsal yapının daha muhafazakâr ve dini değerlere dayalı bir hale gelmesi, MTTB'nin ideolojik yaklaşımını değiştirmiştir. 1990'lar ve sonrasında, siyasi ortamın dinamikleşmesiyle birlikte, dini değerler MTTB'nin söyleminde ve faaliyetlerinde daha belirgin hale gelmiştir. Bugün, MTTB, sadece Türk milliyetçiliğiyle değil, aynı zamanda İslami değerlere dayalı bir söylemle hareket etmektedir (Duman ve Yorgancılar, 2018: 12).

1990'lardan itibaren yeniden yapılandırılmaya çalışılan MTTB, 1965-1980 dönemindeki etkinliğini yakalamakta zorluk çekmiştir. Türkiye'deki siyasal ve toplumsal değişimlere paralel olarak, MTTB, daha çok muhafazakâr gençliğin buluşma noktası haline gelmiştir. Günümüzde ise MTTB'nin iç yapısı, ideolojik çeşitliliğin arttığı ve gençlerin toplumsal sorunlara duyarlı hale geldiği bir dönemi yansıtmaktadır. 2000'li yıllardan itibaren, MTTB'nin faaliyetleri yalnızca siyasi söylemlerle değil, aynı zamanda sosyal sorumluluk projeleri ve kültürel etkinliklerle de şekillenmiştir. MTTB, üniversite kampüslerinin ötesine geçerek, gençlerin toplumsal hayatın her alanında aktif olmalarını teşvik etmektedir. Bu bağlamda, çevre temizliği, hayır işleri ve insan hakları gibi konularda farkındalık yaratmaya yönelik projeler, MTTB'nin toplumsal anlamda daha geniş bir etki alanı oluşturmasını sağlamıştır (Yorgancılar ve Akın, 2017: 52).

Günümüzde MTTB'nin dikkate değer özelliklerinden biri, Türk geleceğini yalnızca siyasi ideolojilerle değil, aynı zamanda kapsayıcı bir toplumsal sorumluluk anlayışıyla şekillendirmeye çalışmasıdır. MTTB, gençlerin sadece yerel değil, küresel sorunlara da duyarlı olmalarını teşvik etmekte, uluslararası platformlarda projelerle gençleri aktif hale getirmektedir. Bu yaklaşım, MTTB'nin küresel ölçekte de etkin bir sivil toplum hareketi olarak varlık göstermesini sağlamaktadır (Yorgancılar ve Akın, 2017: 55).

Çelebi'ye (2023: 113-114) göre, MTTB'nin günümüzdeki devamı olarak kabul edilen Birlik Vakfı, geçmişteki etkinliğini ve gücünü büyük ölçüde yitirmiştir. Bu değişimin arkasında sosyo-politik, ideolojik ve teknolojik dinamiklerdeki dönüşümler yer almaktadır. Birinci neden, 1970'li ve 1990'lı yıllarda İslami gençliği mobilize eden tehdit algılarının ortadan kalkmasıdır.

MTTB'nin kuruluşundan itibaren karşı durduğu Komünizm tehlikesi artık geçerliliğini yitirmiştir. Ayrıca, 1990'lı yıllarda İslami kesimlerin karşı karşıya kaldığı Kemalist baskılar, AK Parti iktidarı döneminde azalmıştır. Başörtüsü yasağı, İmam-Hatip liselerinin katsayı sorunu ve Ayasofya'nın ibadete açılması gibi uzun yıllardır çözüm bekleyen sorunlar, bu kesimdeki dayanışmayı zayıflatmıştır. İkinci neden, genç kuşakların ideolojik bilinç eksikliğidir. Günümüz üniversiteli gençliği, geçmişteki gibi toplumsal sorunlara ideolojik bir çerçeveden yaklaşmak yerine, bireysel ve pragmatik kaygılarla hareket etmektedir. 1970 ve 1990'lı yıllarda gençler, ideolojik değerler doğrultusunda toplumsal hareketlerin öncüsü olurken, günümüz gençliği, bireysel başarıya odaklanmaktadır. Üçüncü neden ise iletişim teknolojilerindeki dönüşümdür. Sosyal medya platformlarının yaygınlaşması, toplumsal hareketlerin niteliğini ve kitleselliğini değiştirmiştir. Geçmişte meydanları dolduran gençlik hareketleri, bugün sosyal medya aracılığıyla daha fazla etki yaratmaktadır. Son olarak, AK Parti iktidarının MTTB'nin ideolojisine yakın politikalar izlemesi, bu organizasyonun geçmişteki gibi mobilize edici bir güce ihtiyaç duymasını engellemiştir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Millî Türk Talebe Birliği (MTTB), 1960 ve 1970'li yıllarda Türkiye'de hız kazanan toplumsal değişim sürecinde önemli bir ideolojik dönüşüm yaşamış, Türk milliyetçiliğinden İslami değerlere dayalı bir yapıya evrilmiştir. Bu dönüşüm, yalnızca MTTB'nin iç yapısındaki değişiklikleri değil, aynı zamanda Türkiye'deki sağ siyasetin ve muhafazakâr gençliğin İslam merkezli bir kimlik kazanma sürecini de simgeler. MTTB'nin milliyetçi söylemden İslamcı bir paradigmaya yönelmesi, sağ hareketlerin İslami kimlik ekseninde şekillenmesine katkı sağlamış ve gelecekteki muhafazakâr yapıların oluşumunda kalıcı bir etki bırakmıştır.

MTTB'nin ideolojik değişimi, Türkiye'deki hızlı toplumsal dönüşüm ve siyasi kutuplaşma ile paralel bir süreç izlemiştir. 1960 askeri darbesi sonrası Türkiye'de sol hareketlerin etkisi artarken, sağ kesimlerde bu duruma karşı bir direnç geliştirilmiştir. MTTB, bu dönemde komünizm karşıtı söylemiyle öne çıkmış ve kendisini millî değerlerle tanımlayan bir gençlik hareketi olarak konumlandırmıştır. Ancak, bu millî değerlerin ötesinde, İslam'ın birleştirici kimlik sunabileceği düşüncesi güç kazanmış ve sağ ideolojide İslam'ın merkezde olduğu yeni bir söylem ortaya çıkmıştır.

1970'lerde, Necmettin Erbakan'ın Millî Görüş Hareketi ile yükselen İslami söylem, MTTB gibi öğrenci birlikleri arasında hızla yayılmıştır. İslami değerler, milliyetçiliğin ötesinde güçlü bir kimlik unsuru olarak öne çıkmış ve MTTB, İslam'ı toplumu bir arada tutan temel değer olarak vurgulamıştır. Bu dönemde MTTB, gençlerin dini değerlere dayalı bir toplumsal

sorumluluk anlayışını benimsemeleri için rehberlik etmiştir. Milliyetçilikle başlayan kimlik arayışı, yerini İslam'a bırakmış ve MTTB, gençleri İslam merkezli bir dünya görüşüyle yetiştirmiştir.

MTTB'nin ideolojik dönüşümü, sadece söylemle sınırlı kalmamış, faaliyetlerine ve gençlerin toplumsal bilinçlenmesine de yansımıştır. Milliyetçiliğin simgesi *Bozkurt* figürü yerine İslami semboller kullanılmaya başlanmış, bu da sağ gençliğin İslam ahlakıyla birleşen bir kimlik geliştirmesine olanak tanımıştır. MTTB, gençleri İslam'a dayalı etik anlayışı benimsemeye teşvik etmiş ve topluma hizmet etmeye yönelik eğitim süreçleri inşa etmiştir. Bu değişim, Türkiye'de sağ siyasetin İslamcı bir çerçeveye oturmasını hızlandırmış ve sağ ideolojiye sahip gençlerin İslami kimlik etrafında birleşmesini sağlamıştır.

MTTB'nin geçirdiği dönüşüm, Türkiye'de muhafazakâr ve sağ ideolojilerin İslami değerlerle şekillenmesinde kalıcı bir miras bırakmıştır. MTTB, İslam'ın toplumsal birleştirici gücünü, sağ kesimde güçlü bir unsur haline getirmiş ve muhafazakâr gençliğin din ekseninde şekillenmesine öncülük etmiştir. Bu süreç, milliyetçi bir bakış açısına sahip gençlerin İslam ile bütünleşmesini sağlayan bir köprü işlevi görmüş, sağ siyasetin İslami değerler etrafında yeniden tanımlanmasına katkıda bulunmuştur.

Sonuç olarak, MTTB'nin milliyetçilikten İslam'a geçişi, sağ siyasetin İslami değerlere dayalı bir eksende yeniden yapılandığı dönemi simgeler. MTTB, gençleri dini değerlerle yoğurarak topluma kazandıran bir eğitim kurumu haline gelmiştir. Bugün, bu dönüşümün izleri, Türkiye'de muhafazakâr gençliğin İslam merkezli bir kimlik etrafında birleşmesini sağlamaktadır. MTTB'nin ideolojik değişimi, Türkiye'nin muhafazakâr siyasetine yeni bir yön kazandırarak, İslamcılığın etkinliğini artırmış ve sağ siyasetin geleceğinde etkili olacak bir neslin yetişmesine öncülük etmiştir.

KAYNAKÇA

- Akyel, S. (2010). *MTTB ve MTTB'liler*. Hemenora Yayınları.
- Aydın, M. K. (2020). *Milli Türk Talebe Birliği ve Basındaki Gücü: Birlik Gazetesi*. Berikan Yayınevi.
- Boynukalın, A. (2012). *Türkiye Sağ Siyasetinde Bir Gelecek Planlaması: 1960-1980 MTTB* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi.
- Çalmuk, F. (2018). *Büyük Doğu'nun Atlıları*. Hoton Yayınları.
- Çav, E. (2010). *Tanzimat'tan Cumhuriyete Türkiye'de Değişen Gençlik Hareketleri ve Milli Türk Talebe Birliği Deneyimi (1916-1980)* (Doktora Tezi). Mimarşinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.

Çelebi, M. B. (2023). Siyasal kimlik inşasında bir öğrenci hareketi: Milli Türk Talebe Birliği. İ. Bilici (Ed.), *Türk Siyasal Hayatında Siyasi Fikir Temsilleri-1* (1. baskı, s. 113-114). Tezkire Yayınları.

Çiçekçi, İ. (2019). *İslamcı Düşünce ve Yayıncılık Faaliyetleri: Milli Türk Talebe Birliği Örneği* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi.

Duman, D., & Yorgancılar, S. (2018). *Türkçülükten İslamcılığa Milli Türk Talebe Birliği*. Maarif Mektepleri.

Fazıl Kısakürek. (n.d.). National Turkish Students' Union: A student movement and Necip Fazıl Kısakürek. *Türk İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi - Journal of the Academic Studies of Turkish-Islamic Civilization*, 17(33), 23-63.

Koç, N. (2022). *Milli Türk Talebe Birliği: Bir Öğrenci Yapılanması ve Necip*.

Mevlana Takvimi. (2019). *M.T.T.B. ve Muhterem Ömer Muhammed Öztürk*. <https://mevlanatakvimi.com/m-t-t-b-ve-muhterem-omer-muhammed-ozturk/> (Erişim tarihi: 28/12/2024).

Milli Türk Talebe Birliği. (n.d.). <https://mttb.com.tr/> (Erişim tarihi: 24/11/2024).

Milli Türk Talebe Birliği. (n.d.). https://www.mttb.org.tr/sayfalar/tarihce/94?utm_source=chatgpt.com (Erişim tarihi: 28/12/2024).

Noyan, B. (2022). *Milli Türk Talebe Birliği'nin İdeolojik Dönüşümü ve Antikomünizm (1916-1971)* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

Okutan, M. Ç. (2004). *Bozkurt'tan Kur'an'a Milli Türk Talebe Birliği (MTTB) 1916/1980*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Oruç, Z. (2004). *Bir Öğrenci Hareketi Olarak Milli Türk Talebe Birliği*. Pınar Yayınları.

Özer, S. S. (2023). *Dünden Bugüne Milli Türk Talebe Birliği*. Etkin Yayınevi.

Öztürk, E. (2016). Milli Türk Talebe Birliğinde değişen milliyetçilik anlayışı ve anti-komünizm (1965-1971). *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25, 103-126.

Sadoğlu, H., & Okutan, M. Ç. (2008). 1960'larda Türkiye'de din, siyaset ve demokrasi: Muhafazakârlıktan İslamcılığa. *Demokrasi Platformu*, 4(14), 87-102.

T.C. İletişim Başkanlığı. (2023). Cumhurbaşkanı Erdoğan, Milli Türk Talebe Birliği Genel Kurulu'nda konuştu. <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/cumhurbaskani-erdogan-milli-turk-talebe-birligi-genel-kurulunda-konustu> (Erişim tarihi: 28/12/2024).

Türkölmez, O. (2014). *Türkiye'de Dindar Milliyetçiliğin Oluşum Süreci: Milli Türk Talebe Birliği Örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi.

Yorgancılar, S. (2006). *1965 Sonrası İslamcı Bir Öğrenci Hareketi Olarak Milli Türk Talebe Birliği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi.

Yorgancılar, S., & Akın, M. H. (2017). *100. Yılında Milli Türk Talebe Birliği*. Çizgi Kitabevi.

SİYASAL ŞİDDET, MEŞRULAŞTIRMA VE 1970'LER TÜRKİYE'SİNDEN YANSIMALAR

Dr. Öğr. Üyesi İlhan BİLİCİ

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi,
ilhan.bilici@erdogan.edu.tr – ORCID ID: 0000-0002-4085-7274

Mustafa Kemal ENTERİLİ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi,
mustafakemal_enterili24@erdogan.edu.tr – ORCID ID: 0009-0000-5037-1107

ÖZET

İnsanoğlunun varlığından itibaren yaşamında her zaman etkili olan şiddet algısı, toplumların sosyalleşmesiyle birlikte ortak yaşama dahil olmuştur. Birçok düşünürün göre bireylerin doğuştan gelen şiddet eğilimi, onların iletişim diline yansımaktadır. Birey, toplum ve grupların otorite ile olan ilişkilerini inceleyen politik felsefe ise şiddet kavramını ayrı bir konu olarak ele almaktadır. Şiddetin politik bir bağlam içermesi nedeniyle literatürde ‘siyasal şiddet’ kavramı geliştirilmiştir. Siyasal şiddetin ortaya çıkmasındaki temel unsurlardan biri, eylemi gerçekleştiren kişi ya da grupların, hedefleri doğrultusunda iktidar mekanizmalarının dikkatini çekmeyi amaçlamasıdır. Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen eylemler, üçüncü kişiler yani tanıklar ve mağdurlar üzerinde bir korku kültürünün oluşmasına neden olmaktadır.

Demokratik yönetim biçimlerinde de karşımıza çıkan siyasal şiddet kavramı, demokrasinin uzlaştırıcı işlevinden uzaklaşarak bireylerin siyasal şiddete katılımını kolaylaştıracak yöntemleri benimsemesine yol açabilmektedir. Çoğulculuk ortamında bireylerin siyasal haklarına duyulan saygı, bazen çoğunluğun aldığı kararlara azınlığın tabi olmasını gerektirmektedir. Politik alanda kendini ifade edemeyen azınlık unsurları ise şiddetin araçsallaştırılmasına yönelebilmektedir. Grup içi ya da bireysel kabullerle aksiyonerlik kazanan şiddet kavramı, yine aksiyonerler tarafından meşrulaştırılabilmektedir.

Bu bağlamda mevcut çalışmanın temel amacı, siyasal şiddet kavramının doğasını incelemek ve onun meşrulaştırılabilir alanlarını sorgulamaktır. Bu sorgulamanın gerçekleştirilmesi sürecinde, teorik bilginin somut gerçekliğe bürünmesine imkân tanıyacak ve anlamlandırılmasına katkı sunacak bir çerçeve oluşturulması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda,

özellikle 1970’li yılların Türkiye’inde vuku bulan siyasal şiddet olaylarında, tarafların meşrulaştırma stratejileri de ele alınacaktır. Böylelikle, 1970’li yıllarda sağ ve sol siyasetin şiddete başvuran grupları üzerinden bir değerlendirme yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Siyasal Şiddet, Meşrulaştırma, İdeolojik Çatışma, Türk Siyasal Hayatı.

ABSTRACT

The perception of violence, which has always been effective in the lives of human beings since the existence of human beings, has been included in common life with the socialisation of societies. According to many thinkers, the innate tendency of individuals to violence is reflected in their language of communication. Political philosophy, which analyses the relations of individuals, societies and groups with authority, deals with the concept of violence as a separate subject. Since violence involves a political context, the concept of ‘political violence’ has been developed in the literature. One of the main factors in the emergence of political violence is that the individuals or groups who carry out the action aim to attract the attention of power mechanisms in line with their goals. Acts carried out for this purpose cause a culture of fear on third parties, i.e. witnesses and victims.

The concept of political violence, which is also encountered in democratic forms of government, can lead individuals to adopt methods that facilitate their participation in political violence by moving away from the conciliatory function of democracy. Respect for the political rights of individuals in an environment of pluralism sometimes requires the minority to be subject to the decisions taken by the majority. Minority elements that cannot express themselves in the political arena may turn to the instrumentalisation of violence. The concept of violence, which gains activism through in-group or individual acceptances, can be legitimised by the activists.

In this context, the main purpose of the present study is to examine the nature of the concept of political violence and to question its legitimisable areas. In the process of realising this questioning, it is aimed to create a framework that will enable the theoretical knowledge to be translated into concrete reality and contribute to its meaning. In this direction, the legitimisation strategies of the parties in the incidents of political violence that took place in Türkiye in the 1970s will be discussed. In this way, an evaluation will be tried to be made over the groups of the right and left politics that resorted to violence in the 1970s.

Keywords: Violence, Political Violence, Legitimisation, Ideological Conflict, Turkish Political Life.

GİRİŞ

Bireylerin doğuştan sahip oldukları en temel haklardan biri, potansiyel tehditlere rağmen yaşam hakkıdır. Bireyler bu hakkı savunurken bilinçli ya da bilinçsiz şekilde şiddet kullanmak zorunda kalmışlardır. Thomas Hobbes ve Walter Benjamin'e göre şiddet uygulama eğilimi doğuştan gelirken, Jean-Jacques Rousseau ve Max Weber'e göre ise sonradan kazanılmaktadır. Bu bağlamda değerlendirildiğinde, şiddetin savunma ve saldırı amaçları doğrultusunda kullanıldığı görülmektedir. Şiddet, taleplerin yerine getirilmesi için sözlü ya da fiziksel zorlamaya başvuran bir olgu olarak günümüzde siyaset, ekonomi, sosyoloji ve psikoloji gibi birçok alanda karşımıza çıkmaktadır. Literatürde şiddet, uzlaşmanın ya da karşıtlığın bir sonucu olarak ele alınmaktadır (Eren, 2005). Bu çalışmada, politik şiddet bağlamında bireylerin gerçekleştirdiği eylemlerin meşruiyeti tartışılacaktır. Siyasal bir perspektiften ele alındığında, şiddet kavramının ideolojik nedenler taşıması gerekmektedir (Şen, 2018). İdeolojik gerekçelere dayanan her eylem, siyasal şiddet başlığı altında değerlendirilmektedir. Bu çerçevede birey ve iktidar ilişkilerinin analiz edilmesi, siyasal şiddetin tarihsel kökenlerine ulaşılmasını sağlayacaktır. Klasik siyaset felsefecilerine (Hobbes, Rousseau ve Locke) göre toplum içinde ortaya çıkan çatışmaların uzlaşmayla çözülmesi amacıyla bireyler, bazı haklarından feragat ederek bir 'toplum sözleşmesi' imzalamışlardır. Hobbes'un ortaya koyduğu toplum sözleşmesi düşüncesi, devletin kurulmasını ve otoritenin merkezileşmesini sağlamıştır. Bu sayede birçok devlet, egemenlik ilkesi gereğince toplumun huzur ve güvenliğini sağlama amacı taşımaktadır.

Monarşi, oligarşi ve demokrasi gibi farklı rejimlerle yönetilen toplumlar, çıkar çatışmaları yaşadıklarında otoriteye karşı direnme hakkını kullanmaya çalışmış ve taleplerini kabul ettirmek amacıyla diplomatik yollar yerine şiddete başvurmuşlardır. Örneğin, Roma İmparatorluğu'nda imparatora karşı isyan eden asiler ya da Osmanlı İmparatorluğu'nda padişahın otoritesini tanımayan eşkıyalar, tarihteki siyasal şiddetin ilk dönem örnekleri arasında yer almaktadır (Topçu-Ateş, 2022). Siyasal amaçlar doğrultusunda yönetime karşı barışçıl olmayan yöntemlerle taleplerini dayatmaya çalışan aktörler, ideolojik gerekçelerle hareket ederek, gerektiğinde ölümü bile göze alabilmektedir. Şiddetin meşruiyetini oluşturan ideolojik algı, aynı zamanda bireysel şiddetin kolektif şiddete dönüşmesinde de önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle demokrasilerle birlikte kitle örgütlenmeleri güçlenmiş ve bireylerin siyasal katılımı artmıştır (Yavan, 2018). Siyasal katılımın çoğunluğu oluşturmasıyla ortaya

çıkan yeni iktidar yapısı, toplumdaki tüm bireyler üzerinde söz sahibi olurken, bazı azınlık grupları siyasi amaçlarını demokratik yollarla gerçekleştirmeye çalışırken, bazıları ise şiddeti bir araç olarak kullanarak otorite üzerinde baskı kurmayı hedeflemektedir.

Türk siyasi hayatında demokrasinin dezavantajlarını ortaya koyan en önemli olaylardan biri, 1960'ların sonunda başlayan ve giderek artık gösteren sağ-sol çatışmasıdır. 1968 ile 1980 yılları arasında yaşanan sağ-sol çatışmaları, demokrasinin aksamasına ve birçok kişinin ölümüne neden olmuştur. Dış borçlanmalar, refah seviyesinin azalması, işsizlik ve öğretim elemanlarındaki yetersizlikler, öğrencilerin protestolarla başlayan ve daha sonra sokağa dökülen kanlı eylemlere kadar varan süreçleri tetiklemiştir. İlk başlarda sol görüşlü öğrencilerin ayaklanmalarıyla başlayan siyasi şiddet, daha sonra sağ görüşlü öğrencilerin de katılımıyla ülke genelinde şiddetin tırmanmasına yol açmıştır (Koca, 2018).

İç ve dış siyasette benimsenen politikaları ideolojik olarak reddeden sol görüşlü öğrencilerin, iktidar odaklarına yönelik protestolarda yetersiz kalması ve sağ görüşlü öğrencilerin bu protestolara karşılık vermesi, her iki tarafın da siyasi şiddete başvurmasına ve politik ortamda kaosun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Sonrasında gerçekleşen askeri müdahale, kabinenin değişmesine ve siyasi şiddetin azalmasına yol açmıştır. 1971 yılında verilen muhtıra ve 1973 yılında yapılan anayasal değişikliklerle anayasanın özgürlükçü yönü törpülenmiş (Arslan, 2002), ardından gerçekleştirilen geniş çaplı tutuklamalarla Türk siyasetinde siyasi şiddet, askeri müdahalenin karanlık yüzü ile bir kez daha karşı karşıya kalmıştır. 1974 yılında Ecevit-Erbakan koalisyonunun çıkardığı af ile mahkûmlar serbest bırakılmış ve işçilerin de katılımıyla sol cenaha yönelik ilgi artmıştır. 1975'ten itibaren giderek ivme kazanan siyasi şiddet, demokrasinin işlevselliğini tamamen kaybetmesine ve toplumun kaos içinde yaşamasına sebebiyet vermiştir. 12 Eylül 1980 darbesiyle Türk Silahlı Kuvvetleri yönetime el koymuş, böylece hem demokrasi hem de siyasi şiddet bir duraklama dönemine girmiştir. Bu bağlamda mevcut çalışmanın amacı siyasi şiddet ve meşrulaştırmaya ilişkin kavramsal çerçeve çizilerek 1970'li yılların Türkiye'sinde vuku bulan siyasi şiddet olaylarında, tarafların meşrulaştırma stratejilerini yüzeysel bir perspektifle incelemektir.

1. Kavramsal Çerçeve: Siyasi Şiddet ve Meşrulaştırma

Thomas Hobbes'un 'insan insanın kurdudur' sözü darbı mesel hükmüne geçtiği herkesçe malumdur. Bireylerin topluma karışmasıyla birlikte çıkarları doğrultusunda başkalarına potansiyel bir tehdit oluşturduğunu savunan Hobbes'a göre insan, doğası gereği

şiddete yatkındır (Hobbes, 2021). Benzer argümanı Freud'un zihin dünyasında da rastlamak mümkündür. Ancak Rousseau ve Weber'e göre birey, şiddeti doğuştan değil, sonradan kazanmaktadır. Bu bağlamda Rousseau, şiddetin temel kaynağının insanlar arasındaki eşitsizlik olduğunu savunmaktadır (Rousseau, 2015). Genel olarak bakıldığında, bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda zorunlu bir yol olarak şiddete başvurdukları sonucuna varılabilir. Siyasal şiddet de benzer amaçlar taşımakta olup bireyler veya toplumlar, politik hedeflerini gerçekleştirmek isterken hukuki eksiklik hissettiklerinde genellikle hukuk dışı bir yöntem olarak siyasal şiddeti araç olarak kullanmaktadır.

Siyasal şiddet kavramı, bireyler arası ilişkilerden çok birey ve otorite arasındaki ilişkilerde ortaya çıkmaktadır. Siyasal şiddetin temelinde, birey-devlet ilişkisinde taraflardan birinin beklentilerinin karşılanmaması sonucunda şiddetin bir araç olarak kullanılması yatmaktadır (Yıldırım, 2022). Otoritenin kararlarına uymamak ve taleplerini kabul ettirmek amacıyla otoriteye karşı baskı oluşturmak, hatta toplumda terör ortamı yaratmak, siyasal şiddetin en önemli argümanlarından biridir. Thomas Hobbes, Jean-Jacques Rousseau ve John Locke gibi düşünürlere göre devletin oluşumu, toplumun uzlaşmaya vararak barış ve güvenliği sağlamak amacıyla bir yönetim yapısı oluşturmasıyla gerçekleşmiştir. Devletin doğuşuyla birlikte toplum, oluşturduğu yapının barış ve güvenliği sağlaması için yönetilmeye razı olmuştur. Ancak zamanla, devletin kurucu unsurları, yönetme yetkisi verdikleri mekanizmayı politik şiddet kullanarak yönlendirmeye çalışmıştır.

Ancak devletin zayıflaması şiddetin başlıca kaynakları arasında yer almaktadır. Devlet baskı aygıtları aracılığıyla kendisine varlık kazandıran barış ve güvenlik ortamını sağlayamadığı takdirde, siyasal şiddet toplumda korku üretmeye devam edecektir. Walter Benjamin'e göre şiddet, hukukun her zaman engelleyemediği bir unsur olmanın yanı sıra, hukukun özünde bulunarak ona yön vermektedir (Arslan, 2024). Weber'e göre ise şiddet, devlet ve iktidar ile özdeşleşmektedir. Bu bağlamda hem iç hem de dış amaçlar doğrultusunda meşru bir araç olarak görülmektedir (Yıldırım, 2022). Devletin bir enstrüman olarak kullandığı ya da bireylerin siyasal amaçlar gerçekleştirmek üzere başvurduğu şiddetin biçimi siyasal şiddet olarak ele alınmaktadır. Ancak burada şunun belirtilmesi gerekiyor ki bireysel siyasal şiddet kullanımı devletin onu kullanma biçiminden önemli ölçüde farklılaşmaktadır. Bu bağlamda aralarında amaçsal bir farklılık bulunmaktadır. Diğer bir ifadeyle, siyasal şiddeti bir enstrüman olarak kullanan bireyler kamusal bir çıkarı gerçekleştirmekten öte bireysel bir amacı ya da menfaati maksimize etme eğilimindedirler.

Failin perspektifinden bakıldığında şiddet eylemi, sıklıkla şiddetin nedeni veya kökeni ile ön plana çıkmaktadır. Şiddeti uygulayan birey ya da toplumların bu eylemi hangi amaçla gerçekleştirdiğini anlamının en iyi yolu, onların meşru nedenlerini kavramaktan geçer (Aytekin, 2024). Bu düşünceye paralel olarak, haksızlığın kaynağı olarak görülen kişiler, gruplar veya toplumlar düşman olarak tanımlanmakta ve bu algı üzerinden şiddetin meşrulaştırılması sağlanmaktadır (Şöhret, 2021). Şiddet eylemini gerçekleştiren faili ve bu eylemi anlayabilmek için öncelikle failin bakış açısından değerlendirme yapmak, ardından kullandığı meşruiyet kaynağını ideolojik olarak ele almak gerekmektedir. Bu süreç, eylemin politik şiddet olarak nitelendirilip nitelendirilmeyeceğini belirlemektedir.

Şiddetin fail tarafından meşrulaştırılması sırasıyla “Doğru değil, bu adil değil, sizin suçunuz ve siz kötüsünüz” basamakları üzerinden gerçekleşmektedir (Kurum-Avcı, 2018: 64). İlk aşamada otoriteye yönelik eleştirilerle başlayan süreç, zamanla failin mevcut düzeni değiştirmek için attığı adımlara dönüşmektedir. Ancak bu süreçte belirleyici unsurlar açısından söylevin öneminden bahsetmek yerinde bir teşebbüs olsa gerektir. Siyasal şiddetin faillerine yönelik yapılan moral konuşmaları, onların kendilerine olan güvenini korumasına yardımcı olmaktadır. Faillerin meşruiyet sağlama sürecindeki bir diğer önemli unsur ise grup içi ve grup dışı etkileşimdir. Radikalleşmenin grup içinde kolektif kimliğin bireysel kimliğin önüne geçmesine yol açma ihtimali taşımaktadır (Kurum-Avcı, 2018). Grup içindeki dayanışma sayesinde bireyler, kendilerini grubun bir parçası olarak görmekte ve ulaşılmak istenen politik amacın bir basamağı olarak konumlandırmaktadır. Öte yandan, demokrasiler, topluma siyasal katılım hakkı tanınması ve şiddeti uzlaştırma kapasitesi bakımından halka güven vermektedir (Hazır, 1990). Vatandaşların siyasal isteklerini demokratik kurallar çerçevesinde dile getirme imkânı, bireylerin siyasal şiddeti yalnızca zaruri durumlarda bir araç olarak görmelerine ve öncelikli olarak demokratik haklarını kullanmalarına neden olmaktadır. Toplum düzeninin önceden belirlenmiş yasalarla korunması, siyasal şiddetin önlenmesine katkı sağlayacak bir unsurdur. Ayrıca, yalnızca hukuki düzenlemeler değil, aynı zamanda güçlendirilmiş bir egemenlik anlayışı da siyasal şiddeti azaltmaya yönelik etkili politikalar arasında yer almaktadır.

2. Sol Siyasetin Siyasal Şiddeti ve Meşrulaştırma Stratejileri

27 Mayıs 1960'ta Türk Silahlı Kuvvetleri, Demokrat Parti iktidarına karşı yapılan askeri müdahale ile yönetime el koymuştur. Müdahalenin ardından yaklaşık bir yıl sonra 1961 Anayasası yürürlüğe girmiştir. 1961 Anayasası, temel hak ve özgürlüklerle ilgili sınırlamaları kaldırarak bireylere geniş siyasal haklar tanımış ve özgürlükçü bir anlayışı benimsemiştir

(Arslan, 2002). Yeni anayasa ile gelen özgürlükçü yaklaşım, bireylerin siyasal haklarını kullanmalarında oldukça geniş yetkiler sunmuştur. Ayrıca, 1961 Anayasası ile birlikte özgür düşünsel ve yazınsal bir ortam doğmuştur (Ak, 2015). Aydınların fikirlerini paylaşmalarında herhangi bir engel teşkil etmeyen yeni Anayasa, toplumun şekillenmesinde önemli katkılar sağlamıştır. Bu dönemde yapılan serbest fikir tartışmaları ve siyasal özgürlük, toplumun siyasete erişimini kolaylaştırmıştır. Böylece, 1961 Anayasası ile siyasal özgürlük sağlayan bireyler dernekleşmeye başlamış ve kutuplaşma süreci hızlanmıştır (Yavan, 2018). Türkiye'de sosyalist görüş, ilk kez Türkiye İşçi Partisi (TİP) tarafından siyasi olarak temsil edilmiştir. 1965'ten itibaren, Türkiye İşçi Partisi Türk siyasal hayatında önemli bir rol üstlenmiştir (Bozkurt, 2017). Dünya genelinde yükselen sosyalizm ideolojisi, Türkiye'de kendisini TİP'in ideolojik yorumunda bulmuştur. Ayrıca, Türkiye İşçi Partisi'nin üniversitelerdeki gençlik örgütü olarak bilinen Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF), üniversite öğrencilerinin siyasal etkileşimini kolaylaştırmıştır. Ancak, 1968 yılında İşçi Partisi'nin 2. Kurultayı'nda FKF, Türkiye İşçi Partisi'nin temkinli çizgisinden saparak daha militarist bir rol benimsemiştir (Bozkurt, 2017).

Sosyalizmin üniversitelerdeki yansımaları olan Fikirler Kulübü'ne bağlı öğrenciler, ilk başlarda öğretim eksikliklerini protesto etmeye başlamışlardır (Koca, 2018). Özellikle İstanbul ve Ankara'da başlayan eylemler, kısa süre içinde tüm Anadolu'ya yayılmıştır. Türkiye'deki sosyalizm, Çin devlet başkanı Mao ve Arnavutluk devlet başkanı Enver Hoca'nın fikirleriyle yeşermiştir (Yavan, 2018). Türkiye İşçi Partisi ile Fikirler Kulübü'nü ayıran temel özellik ise yukarıda bahsedilen fikirsal ayrılıklardan kaynaklanmaktadır. İlk başlarda üniversite reformlarıyla başlayan siyasal protestolar, daha sonra Amerikan Birleşik Devletleri'ne ait 6. Filo'nun Türkiye'ye gelmesi ve aynı dönemde Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne ziyarete gelen Amerikan büyükelçisine yönelik saldırılar ile siyasal mücadele sokak şiddetine dönüşmüştür (Aydemir, 2014). 1970'lerden itibaren sağ görüşlü öğrencilerin de katıldığı siyasal şiddet eylemleri ile Türkiye'de kaos ortamı egemen olmuştur. Karşılıklı üniversite eylemleri, silahlı çatışmalar, banka soygunları ve bombalı eylemler, toplumda huzursuzluk yaratmış ve demokrasinin işlerliğini kaybetmesine neden olmuştur. Artan çatışmalar ve meydana gelen ölümler sonrasında, 12 Mart 1971 tarihinde hükümete muhtıra verilmiştir (Aydemir, 2014). Muhtıra sonucunda Demirel hükümeti istifa etmiş ve yerine Nihat Erim'in liderliğinde yeni bir kabine iktidara gelmiştir. Siyasal şiddetin azalmasına yönelik yapılan bu politikalarla birlikte sol görüşlü birçok kişi tutuklanmış, 1975 yılına kadar siyasal şiddet eskisine oranla azalmış olsa da tamamen sona ermemiştir.

1974 yılında Ecevit-Erbakan koalisyonunda imzalanan ‘Rahşan Affi’ ile birlikte tutuklu sol görüşlü mahkumlar serbest kalmış ve Türkiye’de siyasal şiddet yeniden tırmanışa geçmiştir. 1976’dan itibaren öğrenci ve akademisyenlerin yanı sıra işçiler de eylemlere katılmıştır (Yavan, 2018:93). Bu gelişmeler siyasal şiddetin kitlesel olarak artışına ve demokrasinin duraklamasına neden olmuştur. Giderek tırmanan şiddet ortamı ise halkın korku duymasına ve güvenlik arayışına girmesine yol açmıştır. Böylelikle, 12 Eylül 1980’de Türk Silahlı Kuvvetleri, Orgeneral Kenan Evren komutasında yönetime el koymuştur (Küçük, 2019). Yapılan askeri müdahaleden iki yıl sonra ise temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırıldığı 1982 Anayasası yürürlüğe girmiştir. Böylece, 1961 Anayasası ile sağlanan özgürlükler, 1982 Anayasası ile yeniden sınırlandırılmıştır.

Böylelikle, 1960’larda dünya genelinde ortaya çıkan sosyalizm dalgası Türkiye’de de yer edinmiştir. Yaşanan borçlanmalar, refah düzeyinin bozulması, istihdam sorunları ve Türk Lirası’nın değer kaybetmesi gibi ekonomik ve politik krizler, sol görüşe yatkın bireyler tarafından otoriteye karşı yapılan eylemlerde birer gerekçe olarak ileri sürülmüştür (Aydın, 2022). Eleştirilerin yetersiz kalması sonucunda, sol cenaha yatkın bireylerin ideoloji ve isteklerini meşrulaştırmasıyla siyasal şiddet eylemleri toplumda meydana gelmeye başlamıştır. Keza, aşağıda değinileceği üzere, sağ görüşlü öğrencilerin bu durumu tehdit olarak algılaması ve kendi meşru gerekçeleriyle siyasal şiddete dayanarak yaptıkları müdahaleler, toplumda kaos ortamını meydana getirmiştir.

3. Sağ Siyasetin Siyasal Şiddeti ve Meşrulaştırma Stratejileri

1970’li yıllar Türkiye’inde yoğunlaşan protestolar ve gerçekleşen eylemler sonucunda, milliyetçi ve muhafazakâr bireylerin ideolojik amaçları doğrultusunda örgütlenmesi ve siyasal şiddete başvurmaları, sol görüş karşısında sağ görüşün bir aktör olarak yerleşmesine neden olmuştur. Türk siyasetinde sağ görüş, genel itibariyle iki farklı ideoloji üzerinden incelenmektedir: milliyetçilik ve muhafazakârlık. Özellikle 1970’lerde yaşanan siyasal şiddet eylemleri üzerinden milliyetçi cenah, muhafazakâr cenaha oranla daha aktif bir karaktere sahip olmuştur. Bundan hareketle mevcut çalışmada milliyetçi tandanslı siyasal şiddet eylemleri ve meşrulaştırma biçimlerine daha fazla değinilecektir. Bu süreçte özellikle Alparslan Türkeş’in, Cumhuriyetçi Milliyetçi Köylü Partisi’nin lideri olmasıyla milliyetçi cenahın siyasi temsil hakkının görünür olma çabalarında önemli bir artış olmuştur (Yavan, 2018). Türkeş’in Dokuz Işık Doktrini ile kendilerine siyasal amaç belirleyen milliyetçi cenah, bu sayede yaptıkları siyasal şiddet eylemlerine meşruluk sağlamıştır. Özellikle en büyük tehdidi Komünizmin yayılması olarak gören milliyetçi cenah, yaptığı şiddet eylemlerinde de otoritenin korunmasını

sağlamayı amaçlamıştır. Sağ görüşün sokak ve üniversite olaylarına karışması ise 1968 yılında Ankara Üniversitesi'nde kurulan “Ülkü Ocakları” ile başlamıştır (Yavan, 2018: 91). Ülkü Ocakları'nın kurulmasıyla beraber milliyetçilerin tek bir çatı altında toplanması ve örgütlenmesi gerçekleşmiştir. Genel olarak Komünizm ve Marksizm gibi ideolojilerin uygulanmasını engellemek ve devlet otoritesini sağlamak amacıyla üniversite ve sokak olaylarına karışmışlardır. Yapılan siyasi eylemler sonucunda gerginliğin tırmanmasına ve yönetimin askeri kanat tarafından durdurulmasına neden olmuşlardır.

Sağ görüş, siyasal şiddetin meşruluğunu komünizmin toplumsal tehlike olarak görülmesi ve ideolojik amaçlardan kaynaklı sağlamaktadır. Komünizmin inançlara aykırı olarak yorumlanması, yapılan mücadelenin dinsel doktrinle temellendirilmesine yol açmıştır. Ayrıca milliyetçiliğin kullandığı mitsel argümanlar, bireylerin eylemsel motivasyonlarını desteklemektedir. Benimsenen meşrulaştırma stratejileri, sağ görüşün eylemlerinde artışa neden olurken, aynı zamanda toplumda korku ve güvensizliğin yayılmasına yol açmıştır. Tüm bunların ışığında ülkede kaos ve anarşi egemen olmuştur. Yapılan askeri müdahaleler ile olaylara karışan birçok vatandaş, tutuklamalar ve idam cezalarına maruz kalmıştır. Ayrıca, devlet mekanizması tarafından politize olmuş halk pasifleştirilmiş ve depolitize edilmiştir (Küçük, 2019). Gerçekleşen pasifleştirme ile halkın hem hukuki hem de kültürel siyaseti askıya alınmıştır.

SONUÇ

Şiddet kavramı, kimine göre doğuştan, kimisine göre ise sonradan sosyal yaşam sayesinde elde edilen bir eylemdir. Bireylerin yaşamlarını devam ettirmeleri ve çıkarları doğrultusunda uyguladıkları şiddet, günümüzde birçok disiplin açısından incelenmektedir. Birey-otorite ilişkisi içerisinde incelenen politik şiddet, amaçları gereği ideolojik anlam taşımak zorundadır. Şiddetin, politik şiddet olarak yorumlanmasındaki en önemli kriterlerden biri de eylemin ideolojik olarak yorumlanabilir olmasıdır. Bu bağlamda siyasal şiddet ve meşrulaştırma kavramlarının doğasını inceleyerek 1970'li yılların Türkiye'sinde vuku bulan sağ ve sol tandanslı aktörlerin eylem biçimlerini ilgili kavramlar doğrultusunda değerlendirmek mevcut çalışmanın amaçları arasındadır. 1970'li yıllarda meydana gelen sağ ve sol görüşlü öğrencilerin çatışması sonucunda ortaya çıkan siyasal şiddet kavramı, her iki görüş üzerinden de incelenmiş ve gerçekleştirilen eylemlerin meşruluğu sorgulanmıştır. 1960'larda dünyayı etkisi altına alan sosyalizm dalgası ve Türkiye'nin yaşadığı ekonomik problemler, öğrencilerin ayaklanmalarına neden olmuştur. İlk başlarda provokatör eylemlerle başlayan ideolojik hareketler, daha sonra yerini siyasal şiddete bırakmıştır. Gerçekleşen 6. Filo eylemleri ve

Amerikan büyükelçisine yönelik saldırılar, sosyalist grubun artık siyasal haklarını kullanmak yerine siyasal şiddeti benimsediklerini ortaya koymaktadır. Özellikle sol eğilimi benimseyen grupların bu kadar çabuk kitleleşmesindeki en büyük etkenlerden biri de Anadolu'nun çeşitli yerlerinden okumak için gelen öğrencilerin ileride işsizlik sorunu ile karşılaşma ihtimalleri, onları siyasal haklarını aramaya sevk etmiştir. buna karşılık 1968 yılında Türkeş'in siyasi lider olmasıyla birlikte, hemen ardından Ankara Üniversitesinde kurulan "Ülkü Ocakları" Türkiye'de solun eylemlerine dur diyebilecek bir yapının var olduğunu göstermiştir. Ancak her iki grubun da ideolojik amaçları doğrultusunda gerçekleştirdikleri siyasi eylemler, ülkede gerginliğin artmasına ve toplumun korku ile büyümesine neden olmuştur. Yapılan çeşitli eylemler ve örgütlerin mali destek için gerçekleştirdiği banka soygunları, yönetimin aksamasına ve otoritenin egemenliğinin sarsılmasına yol açmıştır. Sonuç olarak, yapılan eylemlerin grup içi ve grup dışı etkileşimler, söylemler, ideolojik amaçlar ve savunmalar gibi çeşitli nedenler aracılığıyla meşruluk kazandığı sonucuna ulaşılabılır.

KAYNAKÇA

- Ak, G. (2015). 1960'larda Niyazi Berkes: Sol Kemalist bir düşünürün yeniden doğuş temrinleri. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, (53), 31-52.
- Arslan, H. (2024). Hobbes ve Benjamin'in şiddet kavramına dair görüşlerinin mukayesesi. *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi İİBF Dergisi*, 8(1).
- Arslan, Z. (2002). Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması: Anayasanın 13. maddesi üzerine bazı düşünceler. *Anayasa Yargısı*, 18(1), 139-154.
- Aydın, T. (2022). Türk basın ve kamuoyunun siyasal şiddet ile imtihanı -1978 Maraş olayları-. In F. Kılıç & M. Kılınç (Eds.), *Nobel Yayınları* (pp. 50-72).
- Aydemir, S. S. (2014). 12 Mart 1971 askeri muhtırasına giden süreçte üniversite olayları. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 3(5), 43-51.
- Aytekin, H. Y. (2024). Heinrich Popitz düşüncesinde şiddet ve beden. *International Journal of Economics, Politics, Humanities and Social Sciences*, 7(1).
- Bozkurt, C. (2017). 1968 olaylarının Türk siyasetine etkisi: Milliyetçi hareketin -komando kampları-. *Türk Dünyası Araştırmaları*, 117(231), 67-84.
- Eren, A. (2005). Korku kültürü, değerler kültürü ve şiddet. *Aile ve Toplum Dergisi*, 2(9).
- Hazır, H. (1990). Demokrasi ve siyasi terör. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 3(1), 35-49.
- Hobbes, T. (2021). *Leviathan* (Çev. Litera Yayıncılık). İstanbul: Litera Yayıncılık.

- Küçük, A. (2019). Türkiye’de sosyal ve siyasal değişim: 1980 ve sonrası. *Econharran*, 3(4), 20-45.
- Koca, M. (2018). 68 öğrenci olayları ve üniversitelerde politik şiddet. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 87-109.
- Kurum, M., & Avcı, E. (2018). Radikalizm ve aşırıcılıktan terörizme: Siyasal şiddetin araçsallaştırılması. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 14(28), 37-90.
- Rousseau, J. J. (2015). *İnsanlar arasındaki eşitsizliğin kaynağı* (Çev. Say Yayınları). İstanbul: Say Yayınları.
- Şöhret, M. (2021). Siyasal terörizm ve dinin araçsallaştırılması. *Karadeniz Araştırmaları*, 18(71), 515-534.
- Şen, Y. F. (2018). Şiddet, siyasal şiddet ve terör. *Polis Akademisi Yayınları*, 1, 24-55.
- Topcu, N., & Ateş, D. (2022). Siyasal şiddetin evrimine örnekler üzerinden bir bakış. *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 196-220.
- Yavan, M. K. (2018). Siyasal şiddet, terörizm ve Türkiye örneği: 12 Eylül süreci. *Türk Dünyası Araştırmaları*, 120(237), 81-102.
- Yıldırım, U. T. (2022). Siyasal şiddetin anlam karmaşasının temelleri üzerine. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 15(89), 477-486.

GÖÇ HAREKETLİLİĞİNİN KENTTEKİ KAMUSAL HİZMETLERE ERİŞİMDE YOL AÇTIĞI DEMOKRATİK KRİZ

Lisans Öğrencisi, Zehra DURUKAN

Kapadokya Üniversitesi,

zhrdurukan008@gmail.com – 0009-0007-4271-1459

Araştırma Görevlisi, Mustafa Gökberk ERTAN

Kapadokya Üniversitesi,

gokberk.ertan@kapadokya.edu.tr - 0000-0001-9484-4463

ÖZET

Göç kimi zaman isteğe bağlı bir şekilde gerçekleşen kimi zaman ise mücbir sebeplerden dolayı yaşanan ulusal veya uluslararası düzeyde bir nüfus hareketliliğidir. Yaşanan nüfus hareketliliğinin kentlere birtakım etkileri olmaktadır. Bu etkiler özellikle ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel alanlarda hissedilmektedir. Kent düzeyinde hissedilen etki kentli üzerinde de etkisini göstermektedir. Nüfus yoğunluğu artışı, işsizlik, sosyal çürüme, ulaşım problemleri, konut sorunu, enflasyon, suç oranı artışı, güvenlik krizi, gıda krizi, çevresel bozulma gibi toplumsal problemleri tetikleyen göç; kent halkı için kamusal hizmetlere erişim noktasında demokratik krize yol açmaktadır. Göç hareketliliğinin nüfus yoğunluğunu ve kamusal hizmetlere olan ihtiyacı arttırması kaynakların adil şekilde dağıtılmasını zorlaştırmaktadır. Kentin yaşam alanı kapasitesinin ve yerel yönetimlerin bütçesinin sınırsız olmadığı gerçeği göz önünde bulundurulduğunda yoğun göç alan kentler güvenlik riskinin arttığı, sosyal gerginliklerin yaşandığı, yerel yöneticilere olan güvenin azaldığı, toplumsal ayrışmanın olduğu, kamusal hizmetlere erişimin kısıtlandığı yerleşim alanlarına dönüşmektedir.

Bu araştırmanın hipotezi göç hareketliliğinin kentliler için kamusal hizmetlere erişimi zorlaştırması ve demokratik krize yol açmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Kamusal Hizmet, Demokratik Kriz, Kent, Kentli

THE DEMOCRATIC CRISIS CAUSED BY MIGRATION MOBILITY IN ACCESS TO PUBLIC SERVICES IN THE CITY

ABSTRACT

Migration is a national or international population mobility, sometimes voluntary and sometimes due to force majeure. Population mobility has some effects on cities. These effects are felt especially in economic, social, political and cultural areas. The impact felt at the city level also has an impact on the urban dwellers. Migration, which triggers social problems such as increased population density, unemployment, social decay, transportation problems, housing problems, inflation, increased crime rates, security crisis, food crisis, environmental

degradation, leads to a democratic crisis for the urban population in terms of access to public services. Migration mobility increases population density and the need for public services, making it difficult to distribute resources fairly. Considering the fact that the living space capacity of the city and the budget of local governments are not unlimited, cities with high levels of migration turn into settlements where security risks increase, social tensions arise, trust in local administrators decreases, social segregation occurs, and access to public services is restricted.

The hypothesis of this research is that migration mobility makes access to public services more difficult for urbanites and leads to a democratic crisis.

Keywords: Migration, Public Service, Democratic Crisis, City, Urbanite

TÜRKİYE’DE ACIL SAĞLIK HİZMETLERİNİN TARİHÇESİ VE GELİŞİMİ: DÜNYA İLE KIYASLAMA

Öğr. Gör. Ümit TOPCUOĞLU

Karabük Üniversitesi,

umittopcuoglu@karabuk.edu.tr- [0000-0003-2031-5862](mailto:umittopcuoglu@karabuk.edu.tr)

Özet

Bu çalışmada, Türkiye’de acil sağlık hizmetlerinin tarihsel gelişim süreci kapsamlı bir şekilde ele alınmış ve dünya genelindeki uygulamalarla karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Acil sağlık hizmetlerinin ülkemizde geçirdiği evreler, sağlık sistemine entegrasyon süreci ve uluslararası standartlarla uyumluluğu detaylı bir şekilde analiz edilmiştir.

Çalışmada, Türkiye’de acil sağlık hizmetlerinin tarihsel gelişimi Osmanlı döneminden günümüze kadar uzanan geniş bir perspektiften değerlendirilmiş, özellikle 1990’lardan sonra gerçekleştirilen reformların sağlık hizmetlerindeki etkileri üzerinde durulmuştur. Bununla birlikte, Türkiye’nin acil sağlık hizmetleri sunumundaki güçlü ve zayıf yönleri belirlenerek, farklı ülkelerle yapılan kıyaslamalar ışığında kapsamlı bir analiz sunulmuştur. Gelişmiş ülkelerin acil sağlık sistemleriyle Türkiye’nin sistemi arasındaki benzerlikler ve farklılıklar vurgulanmış, hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Ayrıca, acil sağlık hizmetlerinde kullanılan lojistik, teknoloji, personel eğitimi ve müdahale süreleri gibi kritik faktörler açısından Türkiye’nin mevcut durumu, dünya genelindeki örneklerle karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Çalışma, geniş kapsamlı bir literatür taraması, uluslararası kuruluşların raporları ve istatistiksel verilerin analizi ile desteklenmiş olup, konuyla ilgili bilimsel literatüre katkı sağlayacak özgün bir bakış açısı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Acil Sağlık Hizmetleri, Türkiye, Tarihsel Gelişim, Karşılaştırmalı Analiz, Sağlık Sistem

Giriş: Acil sağlık hizmetleri, sağlık sistemlerinin en önemli yapı taşlarından biridir. Hızlı ve etkili müdahaleler sayesinde hayati tehlikelerin önüne geçilmesi ve komplikasyonların azaltılması sağlanmaktadır (Yılmaz, 2021). Türkiye’de acil sağlık hizmetlerinin geçmiş, Osmanlı dönemine kadar uzanmakla birlikte, modern hizmet anlayışına geçiş Cumhuriyet döneminde gerçekleşmiştir (Kaya & Yılmaz, 2022).

Türkiye’de Acil Sağlık Hizmetlerinin Tarihçesi Osmanlı Dönemi Osmanlı İmparatorluğu’nda acil sağlık hizmetleri daha çok askeri ve doğal afet durumlarında aktif rol oynamıştır. O dönemde kullanılan ilk yardım yöntemleri ve seyyar hastaneler, bugünkü modern

uygulamaların temelini oluşturmuştur (Eren, 2020). Savaş dönemlerinde yaralı askerlerin hızlı tedavi edilmesi için oluşturulan pratik çözümler, sağlık hizmetlerinin etkinliğini artırmıştır.

Cumhuriyet Dönemi Cumhuriyetin ilanı ile birlikte sağlık alanında kapsamlı reformlar gerçekleştirilmiş, 112 Acil Servis sistemi gibi çağdaş acil sağlık hizmetleri kurulmuştur (Demir, 2019). Sağlık Bakanlığı'nın öncülüğünde, bu hizmetlerin ülke genelinde standardize edilmesi ve erişilebilirliğinin artırılması hedeflenmiştir (Aydın, 2023).

Dünya ile Kıyaslama Gelişmiş Ülkeler Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa ülkelerinde acil sağlık hizmetleri, 20. yüzyılın ortalarından itibaren organize ve profesyonel bir yapıya kavuşmuştur (Smith et al., 2021). Ambulans hizmetleri, acil tıp uzmanlığı ve kriz yönetimi alanlarında bu ülkeler öncü konumdadır. Özellikle Almanya ve İngiltere'de acil tıp eğitimi ve standartları dünya çapında kabul görmektedir (Müller, 2022).

Gelişmekte Olan Ülkeler Türkiye, gelişmekte olan ülkeler arasında acil sağlık hizmetlerinde dikkat çeken bir konumdadır. Ancak kırsal bölgelerde hizmet erişimi ve ambulans altyapısı gibi konularda hala gelişim potansiyeli bulunmaktadır (Aliyev, 2020). Özellikle afet durumlarında hızlı müdahale kapasitesinin artırılması gerekmektedir (Kaya, 2021).

Türkiye'de Acil Sağlık Hizmetlerinin Gelişim Süreci

- 112 Acil Çağrı Merkezlerinin Kurulması ve Yaygınlaştırılması (Yılmaz, 2021)
- Acil Tıp Uzmanlığı Eğitiminin Yaygınlaştırılması (Kaya & Yılmaz, 2022)
- Ambulans ve Ekipman Standartlarının Yükseltilmesi ve Modernizasyonu (Demir, 2019)
- Sağlık Bakanlığı'nın Acil Durumlara Müdahale Kapasitesinin Güçlendirilmesi (Aydın, 2023)
- Ulusal ve Uluslararası Tatbikatlarla Kriz Yönetimi Becerilerinin Geliştirilmesi (Smith et al., 2021)
- Türkiye'de Mevcut Acil Sağlık Hizmetleri Kapasitesi 2024 yılı itibarıyla, Türkiye genelinde 5.668 ambulans ve 3.494 acil yardım istasyonu aktif olarak hizmet vermektedir. Yaklaşık 6 milyon vatandaş ambulanslarla sağlık tesislerine nakledilmiştir (Sağlık Bakanlığı, 2024). Türkiye'de 15.466 Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) personeli görev yapmaktadır ve bu personel, yurt içi ve yurt dışında medikal kurtarma hizmetlerinde yer almaktadır. Kış şartlarında hizmet verebilecek 232 palet takılabilen ambulans ve 21 kombi paletli ambulans (snowtrack) filoda bulunmaktadır. Ayrıca, 6 deniz ambulansı ve 13 helikopter ambulans da hizmettedir (Sağlık Bakanlığı, 2024).

Güncel Durum ve Gelişmeler:

Türkiye'de acil sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi amacıyla, 112 acil sağlık hizmetleri ülke genelinde tüm kentsel ve kırsal bölgeleri kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmıştır. 112 istasyon sayısı 2.466'ya ulaşmış olup, gelen acil çağrılara kentlerde ilk 10 dakikada ve kırsal alanlarda ilk 30 dakikada ulaşma oranları %95'in üzerine çıkararak, gelişmiş ülkelerdeki vakaya ulaşma süreleri yakalanmıştır. Özellikle hava ambulans hizmetleri kapsamında, 13 helikopter ambulans, 2 uçak ambulans ve deniz ambulansları aktif olarak görev yapmaktadır (Sağlık Bakanlığı, 2024).

SAĞLIKTA DÖNÜŞÜM PROGRAMI VE AACİL SAĞLIK HİZMETLERİ

Türkiye’de sağlık sisteminin yapısal dönüşümünü hedefleyen ve 2003 yılında uygulanmaya başlanan Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP), sağlık hizmetlerinin daha bütüncül, erişilebilir ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulmasını amaçlamaktadır. Bu reform süreci kapsamında, acil sağlık hizmetlerinde önemli değişiklikler gerçekleştirilmiş; hastane öncesi ve hastane içi acil sağlık hizmetlerinin kalitesinin artırılması, müdahale sürelerinin kısaltılması ve sağlık personelinin kapasitesinin geliştirilmesi gibi alanlarda kapsamlı düzenlemeler hayata geçirilmiştir.

Bu dönüşüm çerçevesinde, acil sağlık hizmetlerinin altyapısı güçlendirilmiş, ambulans hizmetleri genişletilmiş, çağrı merkezi sistemleri modernize edilmiş ve hastane acil servisleri daha etkin hale getirilmiştir. Özellikle 112 Acil Sağlık Hizmetleri sisteminde gerçekleştirilen reformlar sayesinde, acil vakalara müdahale süresi kısaltılmış, coğrafi engellerin aşılmasına yönelik hava, deniz ve kara ambulansları hizmete alınmış ve hasta yönlendirme sistemleri daha verimli hale getirilmiştir.

Acil servislerdeki kapasitenin artırılması amacıyla devlet ve özel hastanelerde çeşitli düzenlemeler yapılmış, triyaj sistemleri ile hastaların önceliklendirilmesi sağlanmış ve **acil** sağlık personelinin sayısı ve eğitim kalitesi artırılmıştır. Ayrıca, acil sağlık hizmetlerinin dijitalleşmesi sürecinde coğrafi bilgi sistemleri (CBS), teletıp uygulamaları ve hasta yönlendirme sistemleri gibi yenilikler kullanıma alınarak hizmetlerin daha hızlı ve etkin şekilde sunulması hedeflenmiştir.

Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında hayata geçirilen reformlar, Türkiye’de acil sağlık hizmetlerinin niteliğini artırarak vatandaşların sağlık hizmetlerine erişimini kolaylaştırmıştır. Ancak, uluslararası standartlarla karşılaştırıldığında, insan kaynağı kapasitesinin güçlendirilmesi, acil servislerdeki hasta yoğunluğunun azaltılması ve dijital sağlık teknolojilerinin daha etkin kullanımı gibi alanlarda geliştirilmesi gereken noktalar bulunmaktadır. Türkiye’deki acil sağlık hizmetlerinin daha ileri seviyeye taşınabilmesi için teknolojik yatırımların artırılması, sağlık personelinin sürekli eğitimi ve hasta yönlendirme sistemlerinin daha verimli hale getirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Dünya Standartlarına Uyum

- Uluslararası Protokollerin Sağlık Sistemine Entegrasyonu (Müller, 2022)
- Eğitim Programlarının Güncel Gereksinimlere Göre Düzenlenmesi (Aliyev, 2020)
- Teknolojik Altyapının ve Dijital Sistemlerin Geliştirilmesi (Kaya, 2021)
- ISO ve JCI gibi uluslararası kalite standartlarına uygunluk sağlanması (Eren, 2020)

Sonuç:

Türkiye’nin acil sağlık hizmetleri, dünyanın en büyük kamusal sağlık hizmeti veren sistemlerinden biri olma özelliğine sahiptir. Ancak, küresel sağlık sistemleriyle tam entegrasyon ve dünya standartlarına ulaşmak için, hizmetin hızlı, sürdürülebilir ve erişilebilir hale getirilmesi gerekmektedir.

Türkiye, kamusal acil sağlık hizmetlerini en geniş kapsamda ve ücretsiz sunan ülkelerden biri olarak dünya genelinde önemli bir konumda yer almaktadır. 112 Acil Sağlık Hizmetleri ağı, kırsal ve kentsel bölgelerde hızlı müdahaleyi sağlayarak vatandaşların hayatını kurtarmada kritik bir rol oynamaktadır. Özellikle son yıllarda yapılan reformlar ve yatırımlarla birlikte ambulans sayısının artırılması, hava ambulansı sisteminin devreye alınması ve teknoloji tabanlı yönlendirme sistemlerinin kullanılması, hizmetin etkinliğini büyük ölçüde artırmıştır.

Ancak, küresel sağlık standartları açısından değerlendirildiğinde, Türkiye'nin erişilebilirlik, afet yönetimi, kırsal bölgelerde müdahale sürelerinin azaltılması ve insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesi konularında daha ileri adımlar atması gerekmektedir. Özellikle coğrafi olarak erişimi zor bölgelerde acil sağlık hizmetlerinin zamanında sunulması, hastaların hayatta kalma oranlarını artırmak için büyük önem taşımaktadır.

Kaynakça:

Aydın, M. (2023). Türkiye'de Acil Sağlık Hizmetlerinin Gelişimi. Sağlık Bilimleri Dergisi.
Demir, A. (2019). 112 Acil Servis Hizmetleri ve Yönetimi. Tıp ve Toplum. Eren, H. (2020). Osmanlı'dan Günümüze Acil Sağlık Hizmetleri. Tarih ve Tıp Araştırmaları. Kaya, E., & Yılmaz, A. (2022). Acil Tıp Eğitiminde Türkiye'nin Yeri. Eğitim ve Sağlık Dergisi. Müller, T. (2022). Emergency Medical Services in Europe. European Health Journal. Smith, J., Brown, P., & Lee, W. (2021). Advances in Emergency Healthcare Systems. Journal of Emergency Medicine. Aliyev, R. (2020). Developing Emergency Health Services in Developing Countries. Global Health Review.

AFET EĞİTİMİNİN TOPLUMSAL FAYDALARI

Öğr. Gör. Ümit TOPCUOĞLU

Karabük Üniversitesi, umittopcuoglu@karabuk.edu.tr- [0000-0003-2031-5862](https://doi.org/10.1501/0000000320315862)

Özet

Afetler gerçekleşme zamanı bilinmeyen olağan yaşamı etkileyen durumlardır. Afet toplumsal olarak reaktif ve proaktif sürekli hazır oluşu gerektirmektedir. Afetler gerçekleşmesiyle birlikte hızlı, doğru ve güvenilir müdahaleler insan hayatını kurtarmada son derece önemlidir. Olayın gerçekleştiği andan itibaren her türlü yardıma hazır olmak ise ancak iyi bir planlama ve toplumsal farkındalık ile mümkündür. Afetler bölgesel olarak farklılık gösterebilmektedir. Kimi bölgede sel, cıg kimi bölgede ise deprem olarak karşımıza çıkmaktadır. Afet eğitimi, bireylerin ve toplumların afetlere karşı bilinçli ve hazırlıklı olmasını sağlayarak can ve mal kayıplarını en aza indirmeyi amaçlayan süreçlerin bir tanesidir. (Lindell & Perry, 2012). Bu eğitimler sayesinde toplumda afet farkındalığı artmakta, risk yönetimi becerileri gelişmekte ve afet sonrası toparlanma süreci hızlanmaktadır (Paton & Johnston, 2006). Afet eğitimi, bireylerin panik ve kaosa kapılmadan doğru adımları atmalarını sağlarken, toplumsal dayanışmayı güçlendirir (Wisner, Gaillard, & Kelman, 2012). Ayrıca, afet sonrası ekonomik ve sosyal kayıpların minimize edilmesine katkıda bulunarak sürdürülebilir kalkınmaya destek olur (UNISDR, 2015). Eğitim programlarının erken yaşlardan itibaren müfredata eklenmesi, uzun vadede daha dirençli bir toplum oluşmasını sağlar (Bryant, 2005). Bu çalışmada afet eğitiminin bireysel ve toplumsal düzeyde yarattığı etkiler ele alınarak, afet yönetimi politikalarına yönelik öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet eğitimi, toplumsal dayanıklılık, risk yönetimi

1. Giriş

Afetler, doğal veya insan kaynaklı olaylar sonucunda büyük kayıplara neden olabilen olgulardır. Bir olgunun afet olarak kabul edilmesi için bazı unsurların bir araya gelmesi gerekmektedir. Öncelikle, toplumu tehdit edici bir olayın meydana gelmesi gereklidir. Bu olay genellikle deprem, sel, yangın, gibi mevcut yerel kaynaklarla önlenemeyecek bazen ulusal veya uluslararası yardıma ve müdahaleye ihtiyaç duyulan farklı şekillerde ortaya çıkabilir. Afetlerin neden olduğu zararları en aza indirmek için etkili afet yönetimi stratejileri ve toplumsal farkındalık geliştirilmelidir. Risk değerlendirmesi, topluma yönelik farkındalık eğitimleri, afet önleme çalışmaları, acil durum planlaması ve müdahale kapasitesinin artırılması, afetlere karşı daha dirençli bir toplum oluşturmanın vaz geçilmez unsurlarıdır.

Afet eğitimi, bireylerin ve toplumların bu olaylara karşı daha hazırlıklı olmasını sağlayarak can ve mal kayıplarını en aza indirir (Lindell & Perry, 2012). Bu çalışmada, afet eğitiminin toplumsal faydaları ele alınarak, eğitim programlarının etkinliği ve uygulanabilirliği değerlendirilmektedir.

2. Afet Eğitiminin Bireysel ve Toplumsal Katkıları

- **Bilinçlenme ve Farkındalık:** Afet eğitimleri, bireylerin riskleri tanımasını ve doğru önlemler almasını sağlar (Paton & Johnston, 2006). Afetlerin etkilerini en aza indirmek ve toplumun afetlere karşı hazırlıklı olmasını sağlamak için toplumsal bilinçlenme ve farkındalık büyük önem taşır. Afet bilinci, bireylerin ve toplumların olası afetlere karşı bilgi sahibi olmalarını, gerekli önlemleri almalarını ve afet sonrası doğru tepkileri verebilmelerini sağlar. Bilinçlendirme çalışmaları, afetlerin türleri, olası etkileri ve korunma yolları hakkında toplumun eğitilmesini bu sayede hazır oluşluk durumunu artırır.
- **Toplumsal Dayanışma:** Afet sırasında ve sonrasında bireylerin yardımlaşma bilinci kazanmasını destekler (Wisner, Gaillard, & Kelman, 2012). Afet anında ve sonrasında, bireylerin yalnızca kendilerini değil, çevrelerindeki insanları da koruyabilmeleri, dayanışma kültürünün gelişmesine bağlıdır. Bu sayede, afet eğitimi bireylerin sorumluluk bilincini artırarak, kriz anlarında birbirlerine destek olmalarını teşvik eder.
- **Ekonomik ve Sosyal Kazanımlar:** Afet sonrası kayıpların minimize edilmesini sağlayarak ekonomik sürdürülebilirliği destekler (UNISDR, 2015). Afetlere hazırlık için yapılan yatırımlar, farkındalık faaliyetleri ve eğitimleri afet sonrası oluşabilecek büyük ekonomik kayıpları en aza indirerek toplumsal ve bireysel düzeyde finansal sürdürülebilirliği artırır.

3. Dünyadaki Topluma Yönelik Afet Eğitimleri

Dünyada birçok ülke, afet eğitimini topluma kazandırmak için farklı programlar geliştirmiştir. Japonya, afet eğitimi konusunda en ileri ülkelerden biridir ve ilkokuldan itibaren çocuklara deprem tatbikatları ve afet bilinci eğitimleri verilmektedir (Lindell & Perry, 2012). ABD’de FEMA (Federal Emergency Management Agency), toplumu afetlere hazırlamak için kapsamlı eğitim materyalleri ve tatbikatlar düzenlemektedir (Paton & Johnston, 2006). Avrupa Birliği, afet farkındalığını artırmak için çeşitli projeler yürütmekte ve toplum bazlı eğitim programlarını teşvik etmektedir (Wisner, Gaillard, & Kelman, 2012). Türkiye’de ise AFAD tarafından geliştirilen eğitimler ve tatbikatlar, halkın afetlere karşı bilinçlenmesini sağlamaktadır (UNISDR, 2015).

4. Afet Eğitimi ve Uygulama Modelleri

Eğitim programlarının, ilkokuldan itibaren müfredata eklenmesi ve toplumun farklı kesimlerine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılması gerekmektedir (Bryant, 2005).

Uygulamalı tatbikatlar ve simülasyonlar, afet durumlarında doğru müdahale becerilerinin geliştirilmesine katkıda bulunur (Lindell & Perry, 2012).

5. Afet Eğitiminin Sosyal Boyutu

Afet eğitimi, toplumun geneli için kritik bir öneme sahiptir. Eğitimin toplum içinde yaygınlaştırılması, topluluk dayanıklılığını artırarak kriz anında daha bilinçli hareket edilmesini sağlar (Paton & Johnston, 2006). Eğitim programlarının özellikle dezavantajlı gruplara erişimini sağlamak, afet sonrası eşit toparlanma süreçlerine katkıda bulunur (Wisner, Gaillard, & Kelman, 2012). Afet bilinci yüksek bir toplum, kriz anlarında daha organize hareket eder ve afet sonrası toparlanma sürecini hızlandırır. STK'ların afet eğitimindeki rolü, yalnızca kriz anında müdahale etmekle sınırlı kalmayıp, toplumun her kesimine yönelik bilinçlendirme çalışmaları yürütmek, gönüllüleri eğitmek ve toplumsal dayanıklılığı artırmak gibi geniş kapsamlı faaliyetleri içerir.

6. Afet Eğitiminde Medyanın ve Sosyal medyanın Rolü

Medya, afet farkındalığını artırmada önemli bir araçtır. Televizyon programları, sosyal medya ve kamu spotları aracılığıyla afet bilinci yaygınlaştırılabilir (UNISDR, 2015). Afet eğitimine yönelik kamu bilgilendirme kampanyaları, toplumun bilinç düzeyini artırarak afet anındaki tepkileri iyileştirebilir (Bryant, 2005). Medya ve sosyal medya, afet hazırlığında, kriz anında ve afet sonrası toparlanma süreçlerinde kritik bir rol oynar. Geleneksel medya araçları olan televizyon, radyo ve gazeteler, afet bilinci oluşturma, erken uyarı sistemlerini duyurma ve afet sonrası resmi bilgilendirmeleri geniş kitlelere ulaştırma konusunda önemli bir işlev görür. Kamu spotları, belgeseller, uzman görüşleri ve haber programları aracılığıyla toplum, afetlere karşı bilinçlendirilir ve olası risklere karşı hazırlıklı hale getirilir. Ayrıca, medya aracılığıyla yapılan bilinçlendirme kampanyaları, insanların afet anında nasıl hareket etmeleri gerektiği konusunda eğitim almalarına yardımcı olur. Sosyal medya ise hızlı bilgi akışı sağlaması, geniş bir erişim alanına sahip olması ve anlık etkileşim imkânı sunması nedeniyle afet yönetiminde giderek daha fazla kullanılan bir araç haline gelmiştir. Afet öncesinde sosyal medya, bilinçlendirme kampanyalarının yürütülmesi, afet risk haritalarının paylaşılması ve eğitim materyallerinin geniş kitlelere ulaştırılması için etkin bir şekilde kullanılabilir. Afet anında ise sosyal medya, acil durum bilgilerini hızla yayarak yetkili kurumların halkı bilgilendirmesine yardımcı olur. Erken uyarı sistemleri sayesinde bireyler riskli bölgelerden tahliye edilebilir, güvenli alanlar hakkında bilgilendirme yapılabilir ve ihtiyaç duyulan yardım talepleri sosyal medya üzerinden yetkililere iletebilir.

Afet sonrası süreçte medya ve sosyal medya, yardım organizasyonlarını koordine etmek, bağış kampanyalarını duyurmak ve afet mağdurlarına psikososyal destek sağlamak için önemli bir araç olarak kullanılır. Sosyal medya platformlarında yapılan paylaşımlar, ihtiyaç sahiplerine yardımların daha hızlı ulaşmasını sağlayarak kriz yönetimini kolaylaştırır. Ayrıca, afet sonrası psikolojik destek ve travma yönetimi

konusunda farkındalık yaratılarak, toplumun afetin etkilerini daha hızlı atlatmasına katkıda bulunulur. Yeniden yapılanma sürecinde medya, hükümetlerin ve yerel yönetimlerin attığı adımları şeffaf bir şekilde duyurarak, toplumun afet sonrası gelişmeleri takip etmesine yardımcı olur.

7. Sonuç ve Öneriler

Afet eğitimi, bireylerin ve toplumların afetlere karşı daha dirençli olmasını sağlayan kritik bir unsurdur. Eğitim programlarının yaygınlaştırılması, toplumun genel afet yönetim kapasitesini artırarak afet sonrası toparlanma süreçlerini hızlandırır (Paton & Johnston, 2006). Afet eğitiminin etkinliği artırılmalı ve bu süreçler kamu ve özel sektör iş birliğiyle desteklenmelidir (UNISDR, 2015). Ayrıca, medya desteği ve toplum temelli eğitim stratejileri ile afet eğitimine katılım artırılabilir. Sivil toplum örgütlerinin bu konuda desteklenmesi toplumun afet konusunda desteklenmesine büyük katkı sağlayacaktır. Sonuç olarak, afet eğitimine yapılan yatırımlar, gelecekte **daha güvenli, dirençli ve bilinçli bir toplum oluşturmak** için en önemli adımlardan biridir. Afetlerin olası etkilerini en aza indirmek ve toplumun afetlere karşı hazırlıklı olmasını sağlamak, sürdürülebilir kalkınma ve insan güvenliği açısından kritik bir öneme sahiptir.

Kaynakça

Bryant, E. (2005). *Natural hazards*. Cambridge University Press.

Lindell, M. K., & Perry, R. W. (2012). *Communicating environmental risk in multiethnic communities*. SAGE Publications.

Paton, D., & Johnston, D. (2006). *Disaster resilience: An integrated approach*. Charles C Thomas Publisher.

UNISDR. (2015). *Sendai framework for disaster risk reduction 2015–2030*. United Nations Office for Disaster Risk Reduction.

Wisner, B., Gaillard, J. C., & Kelman, I. (2012). *Handbook of hazards and disaster risk reduction and management*. Routledge.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTLER İÇİN DAVRANIŞ ODAKLI ENERJİ VERİMLİLİĞİ: KENTSEL DÖNÜŞÜMÜN SOSYAL BOYUTU

Doktora Öğrencisi, Melike ÇİÇEK
Bursa Uludağ Üniversitesi,
melkeglmz@hotmail.com - 0009-0009-0412-2113

ÖZET

Kentsel dönüşüm projeleri enerji verimliliğini artırmak ve sürdürülebilir kentler oluşturmak için önemli fırsatları içermektedir. Enerji verimliliği literatür de genel olarak teknolojik çözümler ve altyapı yatırımları ile ele alınsa da bireylerin ve toplulukların enerji tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi ve sosyal dinamiklerin kentsel dönüşüm süreçlerine dahil edilmesi önem arz etmektedir. Çalışma kentsel dönüşüm projelerinde enerji verimliliği sağlamak için sosyal kuralların, toplum dinamiklerinin ve yerel katılımın nasıl etkili olabileceğine odaklanmaktadır. Bu kapsamda çalışmada bireylerin ve toplulukların enerji tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi ve enerji verimliliği politikalarına katılımının önemine vurgu yapılmaktadır. Çalışmanın bulguları toplum tabanlı enerji kooperatifleri, yerel enerji tasarrufu kampanyaları ve katılımcı yönetim yaklaşımları gibi yaklaşımların bireylerin enerji verimliliği politikalarına olan ilgisini arttırabileceği ve uzun vadeli davranış değişikliklerini teşvik edebileceğini göstermektedir. Çalışma sonucunda eğitim programları, teşvik mekanizmaları ve enerji tüketimini görünür hale getiren akıllı uygulamalar gibi stratejilerin toplumda enerji tasarrufu bilincini arttırabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında kentsel dönüşüm projelerinde enerji verimliliği standartlarına uyumun yanı sıra bireylerin enerji tüketim davranışlarını değiştirecek sosyal projelerin uygulanması önerilmektedir. Çalışmada enerji verimliliğini artırmak için yalnızca teknolojik çözümler değil aynı zamanda sosyal ve davranışsal stratejilerin de uygulanması gerektiğini vurgulanmakta ve yerel yönetimlere kentsel dönüşüm projelerinde toplum katılımını teşvik eden bütünsel stratejiler geliştirmeleri önerilmektedir. Özellikle kentsel dönüşümün sosyal boyutunun enerji verimliliği politikalarına entegrasyonu, sürdürülebilir şehirler yaratma hedeflerine ulaşmada kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enerji verimliliği, sürdürülebilir kentler, kentsel dönüşüm, sosyal katılım.

**BEHAVIOR-FOCUSED ENERGY EFFICIENCY FOR SUSTAINABLE
CITIES: THE SOCIAL DIMENSION OF URBAN TRANSFORMATION**

ABSTRACT

Urban transformation projects include important opportunities to increase energy efficiency and create sustainable cities. Although energy efficiency is generally addressed with technological solutions and infrastructure investments in the literature, changing the energy consumption habits of individuals and communities and incorporating social dynamics into urban transformation processes are important. The study focuses on how social rules, community dynamics and local participation can be effective in achieving energy efficiency in urban transformation projects. In this context, the study emphasizes the importance of changing the energy consumption habits of individuals and communities and their participation in energy efficiency policies. The findings of the study show that approaches such as community-based energy cooperatives, local energy saving campaigns and participatory management approaches can increase individuals' interest in energy efficiency policies and encourage long-term behavioral changes. As a result of the study, it was concluded that strategies such as education programs, incentive mechanisms and smart applications that make energy consumption visible can increase energy saving awareness in society. Within the scope of the study, in urban transformation projects, in addition to compliance with energy efficiency standards, it is recommended to implement social projects that will change individuals' energy consumption behaviors. The study emphasizes that not only technological solutions but also social and behavioral strategies should be implemented to increase energy efficiency and recommends local governments to develop integrated strategies that encourage community participation in urban transformation projects. In particular, the integration of the social dimension of urban transformation into energy efficiency policies plays a critical role in achieving the goals of creating sustainable cities.

Keywords: Energy efficiency, sustainable cities, urban transformation, social participation.

KENT PARKLARININ KENTSEL FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ: ERZİNCAN ÖRNEĞİ

Dr. UĞUR GÜLCÜ

Bağımsız Araştırmacı, ug.gulcu@gmail.com – 0000-0003-0454-573X

Doç. Dr. AHMET YAZAR

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, ahmet.yazar@erzincan.edu.tr - 0000-0003-0350-8080

ÖZET

Kent parkları bir kentte veya yakın çevresinde yaşayan nüfus açısından önemli olduğu kadar ekolojik açıdan kentte yaşayan canlılar açısından da farklı ve önemli işlevlere sahiptir. Kentin kamusal mekanlarından olan kent parkları kentte yaşayanların ruhsal, zihinsel ve bedensel sağlıkları açısından olumlu etkiler yaratarak yaşam kalitesinin artmasına olumlu katkı sağlamaktadır. Kent parkları günümüzün hızlı nüfus artışı ile birlikte rant arayışına yenik düşen kentlerinde toplumsal yaşam açısından çok daha önemli hale gelmiştir.

Kentte yaşayan farklı sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel düzeydeki kesimlerin kentsel imkanlardan yararlanma ve kentsel yaşam kalitesindeki artışı ya da azalışı algılama düzeyleri farklıdır. Farklı toplum kesimleri kentin farklı mekanlarında farklı eşitsizlikleri deneyimlemektedir. Kent parkları da kentsel eşitsizliklerin gerçekleştiği birer mekan olmanın yanı sıra bu eşitsizliklerin gözlemlenebileceği toplumsal kesişim noktalarıdır. Farklı eşitsizlik görünümleri; sosyo-ekonomik eşitsizlik, mekânsal eşitsizlik, etnik ve kültürel eşitsizlikler, cinsiyet eşitsizliği, ulaşım eşitsizliği ve bu konu dahilinde önemli bir eşitsizlik türü olan yeşil alanlara erişim eşitsizliği kentsel fırsat eşitsizliğinin farklı görünümleridir.

Araştırma sahası Erzincan kent merkezini oluşturan 3 farklı mahalledeki kent parklarıdır. Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş olup gözlem tekniği kullanılmıştır. Kent parklarına gidilerek park kullanımı gözlemi yapılmıştır. Parklara farklı günlerde belirli zaman aralıklarında gidilerek parkların hangi gruplar tarafından daha çok kullanıldığı, hangi grupların daha az kullandığı, parkların bakımlı olup olmadığı, donatıların yeterli olup olmadığı, özetle parkların nasıl ve ne sıklıkta kullanıldığı gözlem notlarına aktarılmış ve analiz edilmiştir.

Mevcut kent parklarının kentsel eşitsizlikler göz önünde bulundurularak erişilebilir hale getirilmesi, yeni oluşturulacak kent parklarının ise erişim eşitsizliği yaratmayacak şekilde kentin farklı kesimlerinin gereksinimlerini karşılayacak ve yaşam kalitesini artıracak şekilde tasarlanması son derece önemlidir.

Anahtar Kelimeler : Kent parkı, Fırsat eşitsizliği, Erişim eşitsizliği, Erzincan

1.GİRİŞ

Kent parkları bir kentte veya yakın çevresinde yaşayan nüfus açısından önemli olduğu kadar ekolojik açıdan kentte yaşayan canlılar açısından da farklı ve önemli işlevlere sahiptir. Kentin kamusal mekanlarından olan kent parkları kentte yaşayanların ruhsal, zihinsel ve bedensel sağlıkları açısından olumlu etkiler yaratarak yaşam kalitesinin artmasına olumlu katkı sağlamaktadır (Konakoğlu ve diğ., 2021). Kent parkları günümüzün hızlı nüfus artışı ile birlikte rant arayışına yenik düşen kentlerinde toplumsal yaşam açısından çok daha önemli hale gelmiştir.

Çalışma kapsamında ele alınan fırsat eşitsizliği kavramı literatürde esas olarak fırsat eşitliği ifadesiyle kullanılmaktadır. Bu kavram yaşamı eşit imkanlarla sürdürme, mevcut fırsatlara eşit derecede erişimi ifade etmektedir. Çoğunlukla eğitimle ilgili konularda fırsat eşitliği üzerinde durulmaktadır. Ancak bu kavramsal içerik kentsel imkanlara uyarlandığında yine ortada bir fırsat eşitliği veya eşitsizliğinden söz etmek mümkündür. Bu açıdan çalışma kapsamında ele alındığı gibi belirli bir mekânsal mesafe kat edilerek kentsel mekanların sağladıkları yararları erişim söz konusu olduğu için fırsat eşitsizliği kavramı daha çok erişim eşitsizliği anlamında kullanılmıştır.

Çalışmanın diğer önemli kavramı olan kent parkları, kamusal niteliği öne çıkan ve bitki çeşitliliği bakımından nitelikli yeşil alanlardan oluşan, yarı peyzaj düzenlemelerine sahip mekanları ifade etmektedir. Literatürde, parklara ilişkin sınıflandırmada İngilizce *community park* olarak kullanılan bu tür parkların kamusal kullanım niteliği vurgulanmaktadır.

Çalışmanın amacı, Erzincan kentinde bulunan kamusal nitelikli kent parklarının kullanımına ilişkin erişim eşitsizliğini ortaya koymaktır.

Kent parklarının karşı karşıya olduğu başlıca sorunlar; kentsel gelişim baskısı, kaliteli yeşil alan niteliklerinin azalması, kent parklarına erişimdeki eşitsizlikler, kent parklarının kent sakinlerinin kullanım taleplerini çeşitlendirecek içerikten yoksun olması olarak sıralanabilir.

2. KENT PARKLARI

Kent parklarını “aktif ve pasif rekreasyon alanları için ve her yaşta insana uygun olarak tasarlanmış, şehrin doğal ve kültürel yönleriyle bütünleşmiş yerler olarak” tanımlamak mümkündür (Kılıç ve Polat, 2019: 154).

Sosyo-kültürel açıdan Türkiye’de kent parklarının kullanımı özellikle yakın doğu ve Ortadoğu kentlerindeki parkların kullanım niteliği ile örtüşmektedir (Brueste ve Rahimi, 2015). Ülkemiz açısından kent sakinleri yoğun biçimde özellikle tatil günlerinde veya dönemlerinde bu tür parkları daha çok oturma, yürüyüş ve piknik-mangal aktiviteleri amacıyla kullanmaktadır (Türkoğlu ve Koramaz, 2017: 57).

Barker ve arkadaşlarının (2017: 3) yapmış oldukları araştırmada kent parklarının iki ana işlevi, sağlıklı bir rekreasyonel yeşil alan sağlamak ve kentin varsıl kesimleri ile yoksul kesimleri arasında kaynaştırıcı bir mekân yaratmak olarak belirtilmiştir.

Günümüz kentlerindeki araç yoğunluğu, sanayileşme ve fosil yakıt kullanımının artışı hava kirliliğinin artışı da beraberinde getirmiştir. Bu nedenle kent parkları sahip oldukları bitki çeşitliliği ve yoğunluğuyla havanın ve suyun filtrasyonunu sağlayan alanlardır (Chiesura, 2004: 336; Barker vd., 2017: 4). Ayrıca kamusal parklar sahip oldukları biyoçeşitlilik ve sundukları ekosistem hizmetleri açısından da son derece önemli alanlardır. Kentleşmenin etkisiyle azalan kent içi ağaç miktarına kıyasla kent parkları görece barındırdıkları ağaç miktarı sayesinde gürültü ve rüzgar önleme ile kentsel soğutma işlevlerine de sahiptirler (Chiesura, 2004: 336; Breuste ve Rahimi, 2015: 1).

Kent parkları çevresinden yeşil alan niteliği bakımından belirgin biçimde ayrılan ve insanların hem ruhsal hem de fiziksel iyileşmeleri için önemli bir araç niteliği taşıyan yerlerdir. Stres azaltma, sağlıklı yaşlanma, spor ve eğlence aktiviteleri ile fiziksel ve ruhsal sağlığı iyileştirme, çocuklar açısından sağlıklı kilo ile ilişkili etkileri (Chiesura, 2004: 336; Breuste ve Rahimi, 2015: 2) olan kent parkları kullanıcıları üzerinde olumlu etkiler yaratarak yaşam kalitesini yükseltmektedir (Türkoğlu ve Koramaz, 2017: 57).

Kent parklarında kültürel aktiviteler, şenlikler, festival ve konserler düzenlenebilir. Yerel kültürün yaratıcı sanatlarla kesiştiği bu kamusal alanlarda aynı zamanda kentin farklı kültürel ve etnik kökendeki sakinleri kendiliğinden bir entegrasyonu gerçekleştirilebilirler (Ellis ve Schwartz, 2016: 2). Kent parkları aynı anda pek çok farklı toplumsal grupların kullanımına açıktır. Bu nedenle kamusal nitelikli parklar birer toplumsal kesişim noktalarıdır. Ancak park kullanıcılarının çeşitliliği, kullanıcılar arasında gerginlik riskini de oluşturmaktadır.

Kent parkları kentte yaşayan çok farklı gruplar tarafından kullanılan alanlardır. Özellikle kent merkezinde yer alan kent parklarının kullanım sıklığı ve kullanan grupların çeşitliliği çok fazladır. Bu açıdan farklı görüşten, kültürel ve etnik kesimden insanın bir araya geldiği toplumsal mekanlar olan kent parkları birer buluşma ve kesişim noktası niteliğindedir. Bu niteliği sayesinde kent parkları farklı dünya görüşlerinin müzakere edildiği birer demokrasi mekanı olma potansiyelini de bünyesinde taşımaktadır (Barker vd., 2017: 4, 10).

Kent parkları sahip oldukları kent mobilyaları ve rekreasyon gereçleri ile de bireylerin ve ailelerin dinlenebilmeleri ve doğayla iç içe olmaları, çocukların oyun oynayabilmeleri için kentin karmaşası içinde eşsiz olanaklar sunmaktadır (Barker vd., 2017).

Parkların kente ve mahalleye aidiyeti pekiştirdiği söylenebilir. Toplumsal gelişim açısından, bireylerin sosyalleşmesi açısından son derece önemli işlev gören parklar çocukların ve gençlerin gelişiminde de büyük pay sahibidir. Ayrıca kullanımı yoğun parklar kentsel güvenlik algısına olumlu yönde katkı yapmaktadır (Ellis ve Schwartz, 2016: 4). Kentsel hafıza ve kişilerin hatıraları açısından da kent parkları kent kimliğinin oluşmasına katkı sağlamaktadırlar. Örneğin Ankara'da Kuşulu Park ve Gençlik Parkı, İstanbul'da Gülhane Parkı kentle özdeşleşmiş parklardır (Konakoğlu ve Bekar, 2021: 214).

Kent parkları gayrimenkul fiyatlarını da etkilemektedir. Parkların yakınında bulunan evlerin değerinin görece %8-20 arasında daha yüksek olduğu, ticari ofislerin kira bedellerinin %7 daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Kılıç ve Polat, 2019: 155).

Kent parklarının bir yola bitişik olması park etrafındaki trafiği artırabilir. Parklara bireysel araç dışında alternatif ulaşım imkanlarının kısıtlı olması araç kullanımını teşvik edebilir ve park kullanımını azaltabilir. Bu nedenle parkların bisiklet ve yürüme yolları ile bütünleştirilmesi çok önemlidir. Aynı şekilde gece aydınlatması ve zemin malzemesinin bisiklet kullanımına ve yürüyüşe uygun olması parkların kullanım oranını artırabilir. Bütün bunlar için belediyelerin bu tür alt yapı yatırımlarına bütçe ayırması gerekmektedir (Ellis ve Schwartz, 2016: 8).

3. KENTSEL FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ

3.1. Kentsel Eşitsizlik Görünümleri

Kentte yaşayan farklı sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel düzeydeki kesimlerin kentsel imkanlardan yararlanma ve kentsel yaşam kalitesindeki artışı ya da azalışı algılama düzeyleri farklıdır. Farklı toplumsal kesimleri kentin farklı mekanlarında farklı eşitsizlikleri deneyimlemektedir.

Kent parklarının kamusal niteliği bu alanlara kentte yaşayan herkesin rahatlıkla erişebilmesini ifade etmekle birlikte aslında söz konusu kamusal nitelik yaşlı, engelli, düşük gelirli gibi kamusal alanlara çok daha fazla gereksinim duyan kent sakinleri için daha da önemlidir (Ellis ve Schwartz, 2016: 2).

Kent parkları da kentsel eşitsizliklerin gerçekleştiği birer mekan olmanın yanı sıra bu eşitsizliklerin gözlemlenebileceği toplumsal kesişim noktalarıdır. Farklı eşitsizlik görünümleri; sosyo-ekonomik eşitsizlik, sağlık sorunları, engellilik, yoksulluk, mekânsal eşitsizlik, etnik ve kültürel eşitsizlikler, cinsiyet eşitsizliği, ulaşım eşitsizliği ve bu konu dahilinde önemli bir eşitsizlik türü olan yeşil alanlara erişim eşitsizliği kentsel fırsat eşitsizliğinin farklı görünümüdür.

3.2. Kent Parklarına Erişim Eşitsizliği

Erişilebilirliğin ölçülmesi kolay değildir. Çünkü kentlerin topoğrafyasına, planlamasına, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel özelliklerine göre erişilebilirliği ölçmek için farklı göstergeler gerekebilir. Lau ve Chiu (2003)'e göre erişilebilirlik bireyin katılmak istediği faaliyete katılma becerisini ifade eder. Breuste ve Rahimi'nin (2015) araştırmasında belirtildiği gibi insanların kentteki yeşil alanlara erişebilmek için kat ettikleri mesafeyi haritalayan çok az çalışma bulunmaktadır. Ancak bunun yanında kent yönetimleri yeşil alanlara erişimle ilgili stratejik planlar ve yönergeler üzerinde çalışmaktadırlar. Bunlar arasında İngiltere'deki Doğal Yeşil Alanlara Erişim Standartları önemli bir yönerge (Breuste ve Rahimi, 2015: 2).

Çok farklı toplum kesimlerinden insanlar kent parklarını kullanmaktadırlar. Ancak kent parkları söz konusu olduğunda kentsel eşitsizlik en çok da erişim eşitsizliği olarak ortaya çıkmaktadır. Özellikle yaşlılar, sağlık sorunları yaşayanlar ve engelli bireyler kent parklarının kullanımında eşitsizlik yaşamaktadırlar (Barker vd., 2017: 9).

Bir diğer önemli husus ise sosyo-ekonomik düzeyi düşük, işçi sınıfının yaşadığı mahallelerde yaşayan bireylerin ve ailelerin gelirlerinden ulaşıma ayırdıkları payın düşük olması ve bu mahallelerden kent merkezine ulaşım olanaklarının zayıf olması nedeniyle kent merkezindeki kent parklarına erişimde eşitsizlik yaşanmaktadır.

4. YÖNTEM

Araştırma sahası Erzincan kent merkezini oluşturan 3 farklı mahalledeki kent parklarıdır. Araştırma kapsamında gözlemlenen kent parkları Atatürk Parkı, Barış Manço Parkı ve Binali Yıldırım Parkı'dır. Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş olup gözlem tekniği kullanılmıştır. Kent parklarına düzensiz aralıklarla gidilerek park kullanımı gözlemi yapılmıştır. Parklara, 2024 yılı içerisinde Ağustos ve Ekim aylarında, 2025 yılı içerisinde Şubat ve Mart aylarında gidilmiş olup parkların hangi gruplar tarafından daha çok kullanıldığı, hangi grupların daha az kullandığı, parkların bakımlı olup olmadığı, donatıların yeterli olup olmadığı, özete parkların nasıl ve ne sıklıkta kullanıldığı gözlem notlarına aktarılmış ve analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında kullanım tercihleri ile deneyim ve beklentiler araştırma dışında tutulmuştur.

5.ARAŞTIRMA BULGULARI

Erzincan Belediyesi mücavir alan sınırları içinde bulunan 73 mahalle bulunmaktadır. Erzincan kent merkezine ana arterlerle bağlantısı sağlanmış olan ve kentsel bütünlüğü oluşturan 24 mahalle bulunmaktadır. Etrafı mahallelerle çevrili ve alanı 2 hektardan büyük olan Atatürk Parkı, Barış Manço Parkı ve Binali Yıldırım Parkları araştırma kapsamında incelenmiştir.

Görsel 1. Erzincan Kentsel Yerleşim Planı

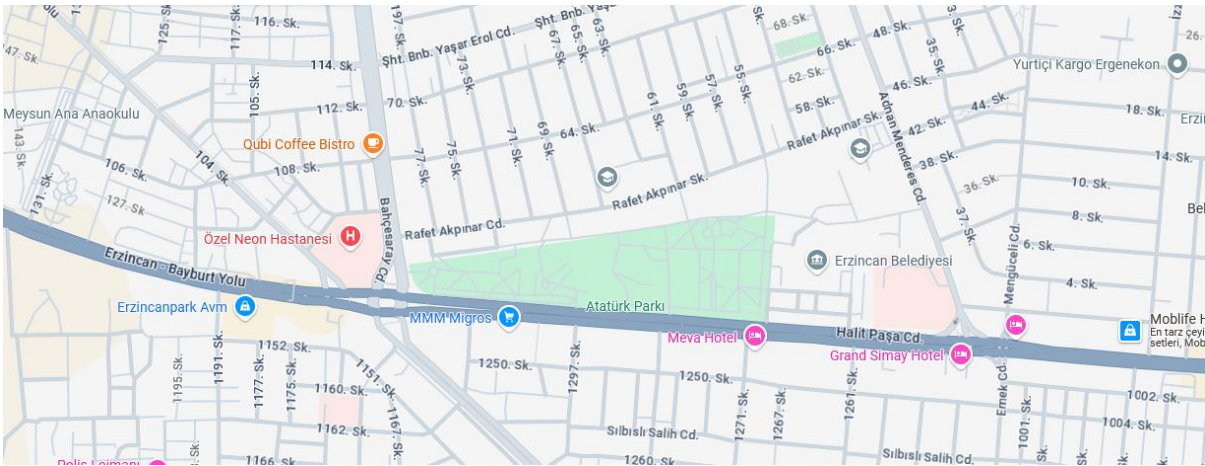
5.1. Atatürk Parkı

Atatürk Parkı, 1970'lerde şu an bulunduğu alan üzerinde konumlandırılmıştır. 1995 yılından sonra planlanmış park olarak kullanıma açılmıştır.

120.000 m²'lik bir alana sahip olan Atatürk Parkı kentin en büyük parkı özelliğindedir. Park içerisinde sarıçam, karaçam, kızılçam, söğüt, çınar gibi ağaç türleri bulunmaktadır. Çocuk oyun parkı ve spor aletlerinden oluşan bir bölüm parkın orta kısmında yer almaktadır. Ayrıca parkın doğu kısmında belediyeye ait toplantı amaçlı kullanılan bir salon ve odalardan oluşan yapı bulunmaktadır. Yine parkın doğu kısmında luna park ve halı saha bulunmaktadır.

Görsel 2. Atatürk Parkı Uydu Görüntüsü (Yandex Maps)

Görsel 3. Atatürk Parkının Harita Üzerinde Gösterimi (Google Maps)

Atatürk parkı kentin doğu kısmında yer almaktadır ve bulunduğu konum itibariyle kentin sosyo-ekonomik düzeyi yüksek nüfusunun ikamet ettiği Ergenekon, Bahçelievler, Halit Paşa ve Mimar Sinan mahallelerinin ortasında yer almaktadır. Parkın batısında 1 adet özel hastane ve 1 adet alışveriş merkezi ile 2 adet büyük süper market yer almaktadır. Parkın kuzeyinde 1 adet ilkökul ile Erzurum'ı doğu-batı ekseninde kesen ve kentin ortasından geçen

Halit Paşa Caddesi yer almaktadır. Parkın doğusunda Erzincan Belediyesi ana binası ile 2 adet hotel mevcuttur. Parkın kuzey sınırında belediye başkanlığı konutu bulunmaktadır. Bu konumlanma nedeniyle Atatürk parkı sadece etrafındaki mahallelerden kaynaklı değil alışveriş merkezleri ve hastane nedeniyle de yoğun bir kullanıma sahiptir.

Görsel 4. Atatürk Parkı Güney Kısımdan Görünüm (Fotoğraf Yazarlara Ait)

Görsel 5. Seyyar Büfeler (Fotoğraf Yazarlara Ait)

Atatürk Parkı'na erişim, parkın kent merkezinde olması, toplu ulaşım hatları üzerinde olması sebebi ile yoğun kullanıma sahiptir. Park içerisindeki büfeler, parkın doğusundaki luna park ve halı saha da kullanımı artırmaktadır. Fakat yaz mevsiminde akşam saatlerinde bu yoğun kullanım halkın yaktığı mangal ateşinden kaynaklı olarak hem hava kirliliği hem de görüntü

kirliliği oluşturmaktadır (Düner, 2016: 117). Bu konuda parkta yakılan mangal ateşinin yol açtığı tahribata ilişkin bilimsel bir proje de yapılmıştır⁴.

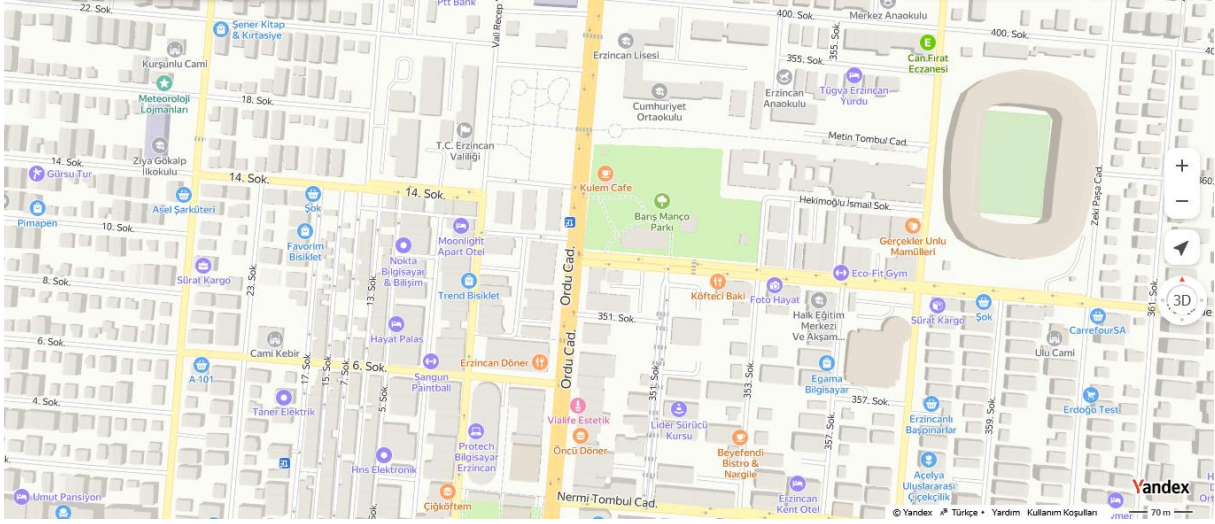
5.2. Barış Manço Parkı

Barış Manço Parkı 21.000 m² alana sahip, kentin en işlek ve merkezi caddesi olan Ordu Caddesi üzerinde yer alan Erzincan'ın en eski parklarından biridir. 1952'de Şehir parkı olarak hizmet vermeye başlayan park uzun bir süre Gençlik Parkı olarak da anılmıştır (Yalçinyavuz ve Yılmaz, 2016: 338). Parkın adı 1999 yılında Barış Manço Parkı olarak değiştirilmiştir. Geçmişte birçok kez yenileme ve bakım çalışmaları yapılan parkta en son ve kapsamlı çalışma 2014 yılı içinde tamamlanmıştır. Parkta, Erzincan'ın nostaljik mekânlarından olan Aşıklar Caddesi'nin de içinde bulunduğu gezinti yolları, 1939 yılında meydana gelen depremde yok olan saat kulesinin bir benzeri olarak inşa edilen saat kulesi ve kule etrafında okullar, çay bahçesi ve kafeteryalar bulunmaktadır. Ayrıca park çevresinde İl Kültür Müdürlüğü'ne bağlı olarak hizmet veren kütüphane ile Gazeteciler Cemiyeti, konferans ve sergi salonu binaları yer almaktadır.

Görsel 6. Barış Manço Parkı Uydu Görünümü (Yandex Maps)

⁴ Bkz. <https://www.kenthaber24.com/ataturk-parkinin-gorulmeyen-degerleri-tubitak-2209-a-ogrenci-projeleri-kapsaminda-desteklendi/>

Görsel 6. Barış Manço Parkı Harita Üzerinde Gösterimi (Yandex Maps)

Görsel 7. Park İçinde Sabit Oturma Grupları (Fotoğraf Yazarlara Ait)

Park içinde sabit ve seyyar banklar dışında oturma grupları veya piknik masaları bulunmamaktadır. Bu nedenle mangal veya piknik yapılması için uygun bir mekan değildir. Park içerisinde büyük havuzlu bir çay bahçesinin bulunması, muhtarlık binasının ve farklı kamu kurumları ile kafelerin çevrelediği bir alan olması ve kentin en işlek caddesi üzerinde ve merkezi bir noktada yer alması nedeniyle park çok fazla insanın yürüyerek erişebildiği, her yaşta insanın uğrak noktası niteliğindedir. Ancak uzun süreli kullanım için uygun bir park

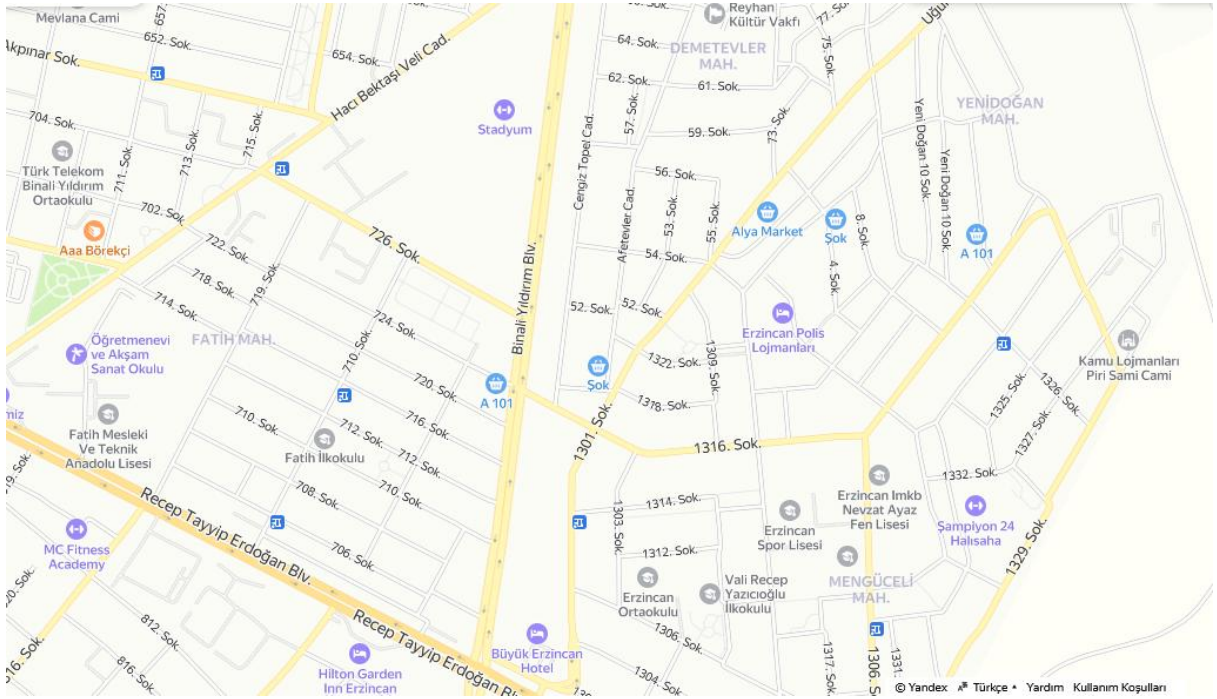
niteliği göstermemektedir. Örneğin park geçirilen zamanı artıracak çocuk oyun parkı veya spor aletleri kısmı gibi rekreatif düzenlemeler bulunmamaktadır.

5.3. Binali Yıldırım Parkı

72.000 m²'lik bir alanda kurulmuş olan Binali Yıldırım Parkı Erzincan'ın doğu kısmında yer almaktadır. 2018 yılında peyzaj çalışmalarının büyük oranda tamamlanmasıyla halkın kullanımına açılmıştır.

Görsel 8. Binali Yıldırım Parkı Uydu Görünümü (Yandex Maps)

Görsel 9. Binali Yıldırım Parkı Harita Üzerinde Gösterimi (Yandex Maps)

Binali Yıldırım Parkı da çalışma kapsamında ele alınan diğer parklarda olduğu gibi etrafında mahalleler olan parklar arasındadır. Ancak Atatürk Parkı ve Barış Manço Parkı gibi kent merkezine yakın bir park değildir. Yenidoğan Mahallesi, Fatih Mahallesi ve Mengüceli Mahallesi sakinleri tarafından yoğun biçimde kullanılmaktadır.

Görsel 10. Parkın İçinden Görünüm (1) (Fotoğraf Yazarlara Ait)

Görsel 11. Parkın İçinden Görünüm (2) (Fotoğraf Yazarlara Ait)

Parkın içerisinde Erzincan Motosiklet Kulübü'ne tahsis edilmiş bir yer bulunmaktadır. Bunun dışında mescit, umumi tuvaletler, kafeler, trampolin işletmesi bulunmaktadır. Bunların yanında parkın içerisinde tematik bazı peyzaj düzenlemeleri yapılmış olup Kız Kulesi, Galata Kulesi gibi yapılar dikkati çekmektedir.

Görsel 12. Parkın İçinden Görünüm (3) (Fotoğraf Yazarlara Ait)

Parkın kullanım yoğunluğunun gözlem yapılan süreler içerisinde son derece düşük olduğu görülmüştür. Bunda parkın içerisindeki geniş ve işlevinin ne olduğu anlaşılamayan boşlukların, bitki çeşitliliğinin az olmasının ve rekreatif donatıların eksikliğinin etkin olduğu düşünülmektedir.

7. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Kamusal nitelikte parklar açısından kullanıcıların büyük oranda yaşadıkları yere yakın parkları kullandıkları belirlenmiştir. İngiltere'nin Leeds kentinde yapılan bir araştırmada kent parkı kullanıcıları, %79 oranında yaşadıkları yere en yakın kent parkını kullandıklarını belirtmişlerdir (Barker vd., 2017: 8). Ancak Leeds kentinde 600'den fazla park ve yeşil alanın bulunduğunu, bu alanların 70'inin büyük kent parkları, 63'ünün ise kamusal nitelikli kent parkları olduğunu belirtmek gerekmektedir. Bu sayılar Erzincan kent merkezindeki kent parkı sayısının çok üzerindedir.

Yalçinyavuz ve Yılmaz'ın (2016) yapmış oldukları araştırmada Atatürk Parkı ve Barış Manço Parkı'nın kullanımına ilişkin olarak yapılan anketler sonucunda ortaya çıkan belirlemeler dikkat çekicidir. Öncelikle Barış Manço Parkı'na ilişkin olarak, yetişkinlerin ve gençlerin spor yapabilecekleri alanların olmaması, yeme-içme imkanlarının tatmin edici olması, güvenlik kaygısının olması, mangal ve piknik için uygun alanın olmaması ve otopark için yeterli alanın olmaması önemli tespitlerdir. Atatürk Parkı için ise huzur verici bir ortam olmadığı, kalabalık ve hareketli bir yer olması, temiz tuvalet olmaması önemli tespitler arasındadır. Bu araştırma kapsamında yapılan gözlemler de hem mekânsal olarak hem de kullanım niteliği olarak Yalçinyavuz ve Yılmaz'ın araştırmasında ortaya konulan tespitlerle örtüşmektedir.

Mekansal açıdan Atatürk Parkı ve Barış Manço Parkı çok yoğun kullanıma sahiptir. Ancak Binali Yıldırım Parkı ele alınan diğer parklara göre daha kullanım yoğunluğu az bir park olarak gözlemlenmiştir. Mescit, tuvalet, kamelya, oturma grupları açısından Atatürk Parkı ve Binali Yıldırım parkı büyük oranda bu olanaklara sahiptir. Barış Manço Parkı yeme-içme imkanları bakımından diğer parklara göre daha niteliklidir.

Piknik ve mangal gibi aktivitelerin en rahat yapılabildiği yerin Atatürk Parkı olduğu tespit edilmiştir. Kent sakinleri bu tür aktiviteler için büyük oranda Atatürk Parkı'nı tercih etmektedir.

Araştırma kapsamında Atatürk Parkı ve Barış Manço Parkı'nın yaşlılar tarafından yoğun biçimde kullanıldığı gözlemlenmiştir. Ancak gözlem yapılan tarihlerde parkları kullanan engelli birey olmamıştır. Barış Manço Parkı kentin merkezinde olması nedeniyle gündüz ve gece saatlerinde yoğun bir kullanıma sahiptir. Yaz aylarında parkın ortasındaki çay bahçesinin faaliyete geçmesi nedeniyle gece geç saatlere kadar yoğunluk devam etmektedir. Ayrıca araştırma kapsamında ele alınan diğer parklara göre büyük oranda yürüyerek ulaşılabilen bir park olması da bunda etkilidir. Binali Yıldırım Parkı daha çok hafta sonu yoğun kullanıma sahiptir. İçinde motosiklet kulübünün olması zaman zaman yoğunluk artışında etkilidir. Hafta içi ise parka yakın okullardan çıkan öğrencilere tarafından kullanıldığı gözlemlenmiştir.

Kentsel mekanların kullanımına ilişkin olarak yerel yönetimlerin aldıkları kararlar çoğu zaman örtülü de olsa bir stratejinin ürünüdür. Kent parklarının kullanımını da bu türden yerel kararlar belirleyebilir. Bu bağlamda kamunun tercihlerini ve değerlendirmelerini dikkate alacak yönetsel uygulamalar kent parklarının sadece yeşil alan olarak değil kent sakinleriyle bütünleşen sosyal alanlar olmasını da sağlayabilir.

Kentteki bazı parkların kullanımının yoğun olması bazılarının ise kullanımının çok az olması gibi bir durum söz konusudur. Kentin merkezinde yer alan ve kullanımı yoğun olan parklar Erzincan'ın sosyo-ekonomik düzeyi düşük mahallelerinde yaşayan kent sakinleri için uzak bir mesafede bulunmaktadır. Erzincan kent merkezinin batısındaki mahalleler Atatürk Parkı ve Barış Manço parkı gibi iki büyük parka daha yakın mesafede yer almaktadır ve bu parklar Erzincan'ın Ergenekon, Mimar Sinan, Bahçelievler gibi sosyo-ekonomik düzeyi yüksek mahallelerinde yaşayan sakinler tarafından daha yoğun kullanılmaktadır. Erzincan'ın doğusunda bulunan İzzetpaşa, Mengüceli, Akşemsettin, Barbaros Mahallelerinde ise çok sayıda mahalle parkı ve cep parkı bulunmakta ancak kent parkı niteliğine sahip bir alan bulunmamaktadır. Binali Yıldırım Parkı da bu mahalleler için ulaşımı güç bir park durumundadır ve parkın rekreatif özellikleri de cazip görünmemektedir.

Erzincan'da rekreasyon alanlarının geneli itibarıyla en önemli sorun, ulaşım imkânlarının yetersizliğidir. Ayrıca parkların temiz tuvalet, içme suyu, mescit gibi alt yapı olanakları artırılmalı, oyun ve spor donatıları daha nitelikli hale getirilmeli, Atatürk Parkı ve Binali Yıldırım Parkı gibi piknik ve mangal aktiviteleri için beton barbeküler gibi denetimi kolaylaştıran sabit yapılar konuşlandırılmalıdır. Bunlarla beraber insanların rekreasyon faaliyetlerini yoğun olarak gerçekleştirdikleri hafta sonları belediye tarafından ücretsiz ring seferleri düzenlenebilir (Düner, 2016: 116).

Erişim eşitsizliklerini azaltmak ve yapılan yatırımın sosyal adalet bakımından denge sağlayacak nitelikte olmasında kent yöneticilerinin kararları oldukça önemlidir. Erzincan genelinde yapılacak bir sosyal doku analizi ve mekânsal ayrışma çalışması, kent planlamasında kent parklarının oluşturulması yönündeki çalışmaları kent sakinlerinin ihtiyaçlarına ve erişim eşitsizliklerine daha duyarlı hale getirecektir.

Kaynakça

- Barker, A. Booth, N. Churchill, D. Crawford, A., *The Future Prospects of Urban Public Parks*, University of Leeds, 2017.
- Breuste, J. Rahimi, A., *Many public urban parks, but who profits from them? The example of Tabriz*, *Ecological Processes*, 4, 6, 2015.
- Chiesura, A., *The Role of Urban Parks for The Sustainability of Cities*, *The Sustainable City III*, N. Marchettini, C. A. Brebbia, E. Tiezzi & L. C. Wadhwa (Editors), WIT Press, 2004.
- Düner, M., *Erzincan Kentinin Rekreatyon Alanları*, Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan, 2016.
- Ellis, D. Schwartz, R. (2016). *The Roles of an Urban Parks System*, <https://www.worldurbanparks.org/images/Documents/The-Roles-of-an-Urban-Parks-System.pdf>, (Erişim tarihi: 18.02.2025)
- Kılıç, S. M. Polat, A. T., *User Awareness for the Benefits of Urban Parks: Ankara City Case*, *Selcuk Journal of Agriculture and Food Sciences*, 33, 3, 2019.
- Konakoğlu, Z. N. Bekar, İ., *Kent Parkları ile Kent Kimliği İlişkisi: Trabzon Örneği*, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9, 118, 2021.
- Kurt Konakoğlu, S. S. Demirel, Ö. Çelik, K. T., *A Research on the Usage Reasons of Urban Parks: A Case Study of Amasya Courthouse Urban Park*, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 12, 1, 2021.
- Lau J. C. Y., Chiu C. C. H., *Accessibility of low-income workers in Hong Kong*, *Cities*, 20, 3, 2003.
- Türkoğlu, H. Kısar Koramaz, E., *İstanbul'da yaşam kalitesinin artırılmasında kent parklarının değerlendirilmesi*, *Kentli Dergisi*, *Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği*, Nisan-Mayıs-Harizan 2017.
- Yalçinyavuz, A. Ü. Yılmaz, S., *Rekreatyonel Alan Kullanım Taleplerinin Belirlenmesi: Erzincan Kenti Örneği*, *Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi*, 16, 2, 2016.

PUBLIC SERVICE ETHICS IN THE MIDDLE EAST: AN EMPIRICAL STUDY

Omar Al-Mansouri, Leila Al-Farsi, Tariq Al-Hashmi

United Arab Emirates University, UAE

Abstract:

The evolving nature of public sector reforms presents significant challenges to public service ethics in the Middle East, affecting both central and local levels of government. This study explores the perceptions of public officials regarding public service ethics and examines the broader understanding of ethics among public servants in the region. By employing a structured, independently administered questionnaire, the research investigates the recognition and implementation of public service ethics within local public organizations. The study gathered 200 completed responses from public servants working at local government levels across various Middle Eastern countries. The analysis reveals how traditional values, social norms, and cultural ethics play a critical role in shaping public service ethics, offering valuable insights into the key factors influencing ethical conduct in public administration. Additionally, the findings underscore the relationship between public service ethics and the political-administrative culture in the Middle East, highlighting their importance in fostering ethical climates within public organizations. This study also contributes to the growing body of research on public service ethics, particularly in developing nations with challenging institutional environments. The results of this investigation offer practical implications for improving public administration practices, emphasizing the need for transparent and accountable governance. This study is one of the first in the region to provide an empirical foundation for advancing the ethical practices in public service and enhancing organizational accountability in the Middle East.

Keywords: Public service ethics, accountability, transparency, public sector reforms, Middle East

DISTINCTIVE FEATURES OF LEGAL RELATIONS IN THE AREA OF SUBSOIL USE, RENEWAL AND PROTECTION IN THE MIDDLE EAST

F. Al-Mohammad, L. Al-Saleh, R. Al-Hassan

University of Beirut, Lebanon

Abstract:

The regulation of subsoil use, renewal, and protection is a key concern for Middle Eastern nations, as it directly impacts their energy security and sustainable resource management. The effective management of subsoil resources is essential for enabling these countries to safeguard their national wealth and ensure the proper redistribution of natural resources for future generations. In the context of the Middle East, governmental authority in the management of subsoil resources typically falls within the jurisdiction of national ministries and regional bodies. Central to these efforts are ministries responsible for energy, environment, and mineral resources, which work together to regulate the exploration, extraction, and environmental protection of subsoil areas. Various regional administrations are also tasked with oversight and enforcement of subsoil use policies, ensuring compliance with national laws. This article explores the distinctive legal relations involved in the public administration of subsoil use, renewal, and protection in the Middle East, focusing on the roles of state bodies, legal frameworks, and their responsibilities. The study emphasizes the need for efficient governance and sustainable development of subsoil resources in the region. It concludes that the legal relationship governing subsoil use and protection is crucial for the long-term stability and prosperity of Middle Eastern nations, characterized by a blend of state control and local governance.

Keywords: Legal relations, public administration, subsoil use, renewal, protection, energy security.

THE CONCEPT AND PRACTICE OF GOOD GOVERNANCE IN AFRICA

Assoc. Prof. Dr. Kwame Ndlovu
Dr. Fatima Diallo

University of Ghana, Ghana
University of Nairobi, Kenya

Abstract:

This article examines the significance of good governance in the African public sector, addressing its role in ensuring effective policy implementation and institutional accountability. The principles of good governance have been shaped by both African Union frameworks and academic discourse, responding to challenges such as political stability, economic development, and regional integration. In Africa, good governance is closely linked to transparency, the rule of law, and citizen participation in decision-making processes at both national and regional levels. Beyond administrative efficiency, it also plays a crucial role in strengthening democratic institutions and fostering social trust in public administration. Ultimately, the application of good governance practices contributes to sustainable development and the legitimacy of governmental institutions across the continent.

Keywords: Good governance, Public administration, African law, African Union.

A FRAMEWORK FOR KNOWLEDGE MANAGEMENT APPLICATION IN PUBLIC ORGANIZATIONS IN AFRICA

Dr. Kwame Mensah, Dr. Amina Ouedraogo

University of Ghana, Ghana
Université de Ouagadougou, Burkina Faso

Abstract:

This study explores the implementation of knowledge management in public organizations across Africa. The objective is to propose a conceptual framework tailored to the unique characteristics of public sector organizations. Findings reveal a growing recognition of knowledge management as a crucial factor in enhancing efficiency and innovation. However, knowledge management practices remain underdeveloped in many African public institutions, often hindered by bureaucratic structures and resource constraints. The increasing emphasis on citizen engagement, transparency, and digital transformation in modern public administration underscores the need for a structured approach to knowledge management. This research argues that knowledge management in public organizations differs fundamentally from that in the private sector due to its stakeholder-oriented nature. Based on empirical insights, a three-dimensional conceptual model is presented, incorporating organizational factors, knowledge-sharing culture, and contextual dynamics. The study concludes that these elements significantly influence the successful adoption of knowledge management in African public institutions.

Keywords: Knowledge management, public organizations in Africa, conceptual framework.

E-GOVERNMENT, DIGITAL TRANSFORMATION, AND THE ONE BELT ONE ROAD INITIATIVE: AFRICA'S OPPORTUNITY

Amina Coulibaly

University of Pretoria, South Africa

Université Félix Houphouët-Boigny, Côte d'Ivoire

Abstract:

The digital divide in African nations, particularly the lack of Information and Communication Technologies (ICT) infrastructure, continues to hinder the widespread adoption and efficiency of e-government services. E-government leverages ICT to modernize governance, enhance transparency, and improve public service delivery. By integrating digital solutions into government operations, countries can foster innovation, efficiency, and accountability. China's Internet Plus initiative and the One Belt One Road strategy provide African nations with a significant opportunity to attract investments from Chinese technology firms, bridging Africa's ICT infrastructure gap. This paper proposes the establishment of the One Belt One Road ICT Development Fund (OBOR ICT Fund) specifically for African nations, aimed at supporting digital infrastructure projects. Such an initiative would accelerate e-government adoption and foster sustainable technological advancement in public administration across the continent.

Keywords: E-government, digital transformation, ICT infrastructure, One Belt One Road, Internet Plus, Africa, China.

CONCEPTUALIZING PRIORITIES IN THE DYNAMICS OF PUBLIC ADMINISTRATION CONTEMPORARY REFORMS

Kwame Osei, Fatima Mbatha, Amina Diallo, Thabo Ndlovu

University of Pretoria, South Africa

Abstract:

This study examines the evolving priorities of public administration amidst contemporary reforms, focusing on the period from the late 20th century to the present. The conceptualization of these priorities has been shaped by globalization, integration, technological advancements, and human rights imperatives. The paper explores the transition from the welfare state model, which emphasized socio-economic security, to the minimal state approach, which underscored individual responsibility. Furthermore, it discusses the emergence of the "effective state," which redefined governance through decentralization, redistribution of power, and increased cooperation with civil society.

A critical analysis is provided on the shifting paradigms of public administration, particularly in post-colonial African states, where governance structures have evolved under the influence of political transitions and socio-economic challenges. The research highlights the interplay between state authority and societal engagement, emphasizing the necessity for transparency, inclusivity, and human-centered governance. Additionally, the study underscores the impact of digital transformation and information imperatives in reshaping managerial approaches, advocating for interactive and decentralized governance frameworks.

The findings suggest that contemporary public administration prioritizes compliance with human rights principles and responsiveness to societal needs. It is argued that ongoing reforms should foster adaptive and participatory governance models that accommodate diverse socio-political and economic realities. Future research should explore the interdisciplinary dimensions of public administration within the context of globalization and regional integration, particularly in the rapidly evolving political landscapes of African democracies.

Keywords: Public administration reforms, governance models, decentralization, human rights, African political transitions.

THE IMPLEMENTATION OF MANDATORY ELECTRONIC DOCUMENT EXCHANGE IN PUBLIC ADMINISTRATION: EXPECTATIONS VERSUS REALITY

Dr. Samuel Njoroge, Dr. Amina Diallo

University of Nairobi, Kenya
Université Cheikh Anta Diop, Senegal

Abstract:

This study explores the introduction of mandatory electronic document exchange in public administration, focusing on the gap between expectations and real-world implementation. The research examines the perceptions of government officials, business entities, and citizens regarding the transition to digital communication systems. By employing both qualitative and quantitative methodologies, the study assesses the preparedness of institutions and individuals to adopt electronic document systems. Furthermore, it identifies key challenges hindering efficient e-communication, including infrastructural limitations, cybersecurity concerns, and resistance to change. The findings provide insights into the necessary steps for enhancing digital adoption in public administration.

Keywords: E-Government, digital transformation, electronic document exchange, public administration, digitalisation.

UTILIZING KNOWLEDGE MANAGEMENT TO FOSTER A KNOWLEDGE SOCIETY THROUGH E-GOVERNMENT SERVICES IN AFRICAN NATIONS

Dr. Samuel Njoroge , Dr. Aisha Abubakar

Ahmadu Bello University, Nigeria

Abstract:

The rapid evolution of eGovernment is transforming public administration across numerous countries, particularly in developing regions. Governments are leveraging information technology—especially the internet—to streamline service delivery and enhance interactions among government agencies, businesses, citizens, and non-governmental organizations. Effective knowledge management within eGovernment systems ensures transparent and efficient information exchange, ultimately fostering the emergence of a knowledge-based society.

This paper examines the critical role of knowledge management in the development and sustainability of eGovernment initiatives in African nations. It highlights the significance of virtual communities as an essential tool for knowledge sharing and collaboration in digital governance. Furthermore, the study identifies key knowledge management technologies that support eGovernment and discusses the challenges faced by developing countries in implementing these strategies. The findings suggest that the integration of knowledge management practices can enhance digital service efficiency, facilitate public engagement, and contribute to the formation of an inclusive knowledge society.

Keywords: eGovernment, knowledge management, digital governance, knowledge society, Africa

ANALYSIS OF THE EVOLUTION OF IN-SERVICE TRAINING IN PUBLIC ADMINISTRATION: FROM PERSONNEL MANAGEMENT TO HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT

Dr. Wei-Lun Zhang, Dr. Noriko Tanaka

National Chengchi University, Taiwan

Abstract:

With the emergence of new public management approaches aimed at enhancing the efficiency and effectiveness of public institutions, the role of in-service training has undergone a significant transformation. The shift from traditional personnel management to human resource development has fostered a change from the concept of "mandatory in-service training" to "continuous professional development." However, many public institutions still struggle to adapt to this evolving paradigm, facing challenges in implementing comprehensive and sustainable training programs.

This study aims to establish a conceptual framework for in-service training and examine the challenges encountered in its implementation during the transition from personnel management to human resource development. Utilizing qualitative research methods, data were gathered through document analysis and observations, followed by content analysis. Findings indicate that, despite legal mandates and increased institutional demand for in-service training, budget allocation, and participant engagement, the shift in training philosophy has not led to a substantial transformation in practice. In many public institutions, in-service training remains a procedural formality rather than an effective tool for professional development.

Keywords: Human resource development, in-service training, personnel management, public administration.

ENHANCING ACCOUNTABILITY IN THE PUBLIC SECTOR: LESSONS FROM A CORRUPTION CASE IN NIGERIA

Adebayo Okonkwo

University of Lagos, Nigeria

Abstract:

This paper explores the concept of accountability and the consequences of its absence within the public sector, using a Nigerian case study to illustrate these dynamics. Ethical conduct among public officials is essential for fostering a democratic system that upholds principles of accountability, transparency, and professionalism. A well-functioning democracy depends on service-oriented leadership that actively engages citizens and promotes public participation. However, Nigeria, like many other developing nations, has struggled with widespread corruption, maladministration, and unethical practices among government officials. Despite the establishment of various oversight mechanisms—including codes of ethics, regulatory frameworks, and anti-corruption legislation—accountability remains a significant challenge in the Nigerian public sector.

This study examines a high-profile corruption case involving a former senior police official, highlighting the systemic failures that enabled misconduct and the broader implications for governance. By analyzing this case, the paper identifies key factors contributing to non-accountability and proposes strategies for strengthening internal control and oversight mechanisms. The findings underscore the critical need for robust enforcement of ethical standards to restore public trust in governmental institutions. Ultimately, this study contributes to the ongoing discourse on improving accountability and governance in Nigeria and similar contexts worldwide.

Keywords: Public sector, accountability, corruption, internal controls, governance, transparency, oversight mechanisms.

EVALUATION OF MEDICATION ADMINISTRATION PROCESS IN A PAEDIATRIC WARD

Hiroshi Takahashi, Mei Lin Zhang, Joon-Soo Park, Nguyen Thanh Binh

Vietnam National University, Vietnam

Abstract:

Paediatric patients are particularly vulnerable to medication errors due to their unique pharmacokinetic and physiological characteristics. The medication administration process represents the final step in pharmacological treatment and is a critical point where errors frequently occur. However, there is limited research on paediatric medication errors in East Asian healthcare settings. This study aims to assess paediatric nurses' adherence to medication administration protocols and identify potential risks associated with medication preparation and administration. A prospective observational study was conducted from May to August 2014, monitoring the entire medication administration process in a paediatric ward in an East Asian hospital. Twelve paediatric nurses managing 90 patients were observed, with a total of 456 drug doses evaluated. Variability in adherence was noted across 7 of the 16 critical procedural steps, with the lowest compliance rates observed in patient allergy verification, dose calculation accuracy, and drug expiry checks. A total of 63 medication preparation and administration errors were identified, corresponding to an error rate of 13.8%. No life-threatening errors were documented, though several logistical and administrative challenges were reported. The findings underscore the urgent need for revising medication administration policies to enhance their practical applicability for nursing staff. Additionally, ongoing education and training should be emphasized to improve nurses' competency in safe medication administration practices.

Keywords: Medication administration errors, Paediatric safety, Nursing compliance, Risk factors

IMPLEMENTING COLLABORATIVE BUSINESS PROCESSES TO MITIGATE INFORMATION LOSS IN PUBLIC ADMINISTRATION

H. Nakamura, S. Liang, K. Tham

Kyushu Institute of Technology, Japan

Abstract:

The rapid adoption of Web 2.0 tools in both corporate and public administration environments has transformed traditional operational and organizational practices, leading to the rise of "Enterprise 2.0." This shift has encouraged knowledge workers to rely heavily on collaborative digital communication platforms. However, the lack of integration between these tools and existing enterprise information systems poses a significant risk of information loss. In public administration, where data retention and accessibility are crucial for efficiency and regulatory compliance, this challenge is particularly concerning. This study explores how collaborative business processes, designed based on structured design patterns, can effectively capture and preserve critical organizational knowledge. By incorporating these processes, organizations can enhance information continuity, improve workflow efficiency, and strengthen institutional memory.

Keywords: Business Process Management, Enterprise Collaboration, Knowledge Retention

A LEGAL OPINION ON MITIGATION AND ADAPTATION AIR POLLUTION STRATEGIES FOR LOCAL GOVERNMENTS IN EAST ASIA

Hiroshi Tanaka, Mei Lin Zhang

Peking University, China

Abstract:

This paper provides an analysis of the evolution and foundational issues surrounding environmental challenges at the local government level, focusing on air pollution in East Asia. Local governments in this region face significant challenges in the context of climate change mitigation and adaptation, given the varying legal frameworks and responsibilities. This paper explores the interaction between local government mandates and constitutional obligations concerning environmental protection, particularly air pollution control. The study examines national and international regulatory frameworks, including specific strategies for air pollution mitigation and adaptation adopted in East Asian countries. The paper presents a qualitative analysis of national legislation in Japan, China, and South Korea, as well as a comparative review of international strategies. A literature review was conducted to explore the legal aspects of air pollution management, assessing the effectiveness of current mitigation and adaptation measures. It also provides an in-depth discussion of local government roles in implementing air quality standards as outlined in national environmental policies, highlighting the complexities of achieving both mitigation and adaptation goals in the face of rapid urbanization and industrial growth. This study ultimately aims to clarify the legal perspectives on the responsibilities of local governments in East Asia in addressing air pollution challenges.

Keywords: Adaptation, climate change, air pollution, local governance, mitigation.

**FROM SEPARATISM TO COALITION: VARIANTS IN LANGUAGE POLITICS
AND LEADERSHIP PATTERN IN DRAVIDIAN MOVEMENT**

Takeshi Yamamoto, Li Wei, Min Ji

University of Tokyo, Japan

Abstract:

This paper examines the evolution of language politics and the role of political leadership within the context of the Dravidian movement, particularly in Tamil Nadu. The study focuses on the transition from separatism to coalition politics, highlighting how these shifts have contributed to sustaining parliamentary democracy and federalism. The study identifies the leadership of the DMK, under figures like Annadurai and Karunanidhi, as central to the shaping of language politics, which they viewed as both a tool for self-determination and a foundation for social and political power. The Tamil language became a symbol of the Dravidian cause, representing a space of national identity and political agency. Despite the prevailing influence of electoral alliances, language politics continues to play a significant role in the political landscape of Tamil Nadu. In a strategic move, the DMK shifted from the periphery to the center, aiming for national recognition for the Tamil people and to enhance its own political leverage. The evolution of this political trajectory can be divided into two distinct phases: first, the use of language politics for party-building, and second, its application in state-building through processes of separatism, representative politics, and coalition formation. The Dravidian Movement, radical in its approach, has democratized its ideological framework to maintain the spirit of parliamentary democracy, securing its political power. This political strength has, in turn, facilitated the realization of the movement's social and political objectives. The leadership pattern and language politics played an instrumental role in this transition from separatism to coalition.

Keywords: Language politics, cultural nationalism, leadership, social justice

HOW DO POLITICIANS RECOVER THEIR COSTS? THE POLITICAL ECONOMY OF REPRESENTATIVE DEMOCRACY IN ASIAN POLITICS

Mei Ling Zhao, Rajiv Kumar

- University of Delhi, India

Abstract:

This paper investigates the political economy underlying the dynamics of representative politics in Asia, focusing on how politicians recover their costs and enhance their wealth. In the context of democratic setups, politics is often seen as a mechanism to acquire and maintain economic benefits. The political system in many Asian countries is marked by competitive populism, forcing emerging leaders and political parties to adjust their ideologies to navigate this competitive environment. Electoral politics and voter behavior are influenced by various factors introduced by politicians, who shape public expectations regarding benefits from state resources. Voters tend to expect financial rewards or tangible benefits in exchange for their votes. The strategies of electoral competitors reflect an evolving approach to investment and return policies, where politicians must navigate the challenges of cost recovery during their tenure. Even in cases where electoral defeat occurs, politicians often employ indirect methods to recover their costs, such as leveraging party funding, campaign financing, and other financial strategies. Despite regulations aiming to limit campaign spending, significant cases of disproportionate wealth accumulation among politicians suggest that money plays a crucial role in the electoral process. The political economy of representative democracy, particularly in Asia, has largely overlooked the mechanisms through which politicians recover their expenditures and multiply their wealth, with power acquisition and maintenance primarily serving to enhance their financial standing.

Keywords: Political economy, representative politics, cost recovery, electoral politics

THE ROLE OF REGIONAL CONCEPTS IN PUBLIC POLICY: A STUDY ON THE SOUTH ASIAN CONTEXT

Rajeev Kumar, Mei Li Zhang, Amira K. Sulaiman

University of Malaya, Malaysia

Abstract:

This paper explores the influence of regional concepts on public policy within the context of South Asia, focusing on the impact of spatialized politics. The study reveals how regional frameworks guide public policy formation and the establishment of long-term policy objectives. Applying a subsystem approach to evaluate the political sustainability of policy regimes, the authors argue that policy regions defined by traditional geographical boundaries maintain greater stability over time. In contrast, regions that diverge from established spatial frameworks tend to experience more fragmented and competitive political dynamics. The research underscores that the spatial practices within policy regions, along with their political orientations, significantly affect the success and endurance of public policies. The authors conclude that policy frameworks should reinforce existing geographical constructs rather than create new, artificial boundaries.

Keywords: Regional policy, spatial politics, public policy, South Asia.

CONTROLLING YOUTHS' PARTICIPATION IN POLITICS IN YANGON: A CONSTRUCTIVE INCLUSIVENESS FOR GOOD GOVERNANCE IN MYANMAR

Aung Kyaw Zin, Mai Thein Lwin

Yangon University of Economics, Myanmar
Mandalay University, Myanmar

Abstract:

Political participation encompasses the active and voluntary involvement of individuals in the political processes that determine their governance and influence societal resource allocation. In Myanmar, the youth play an essential role in political party campaigns and voting to elect leaders and shape the political landscape. This study explores the different types of youth political participation and the factors driving their engagement in politics in Yangon. Through a survey comprising focus group discussions, interviews, and questionnaires conducted across several districts in Yangon, the research identifies three main categories of political involvement: active, moderate, and indifferent participation. The results reveal that 70% of respondents display indifference towards politics, with 40% of youth being unemployed. The paper highlights that unmet basic needs (65%) are significant factors that push youth toward negative political engagement, such as political violence and electoral manipulation. This study recommends that youths be engaged in constructive and rational political activities that foster inclusiveness and promote effective governance. It is expected that the findings will guide both youth and policymakers in creating strategies to mitigate negative political participation and enhance good governance in Myanmar.

Keywords: Democracy, Governance, Inclusiveness, Youth Participation, Politics

İL ENCÜMENİNİN YÖNETİMSEL İŞLEVLERİ VE YEREL YÖNETİMLERE KATKILARI

Bilim Uzm. Mehmet YILDIZ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, yldzml@gmail.com- 0000-0003-4472-7220

Prof. Dr. Erhan GÜMÜŞ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, erhang@comu.edu.tr- 0000-0002-5113-1006

Prof. Dr. Ahmet TUNÇ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ahmet.tunc@comu.edu.tr- 0000-0003-0106-2599

ÖZET

Yerel yönetimler, vatandaşların günlük yaşamına doğrudan etki eden kamu hizmetlerini sunmada ve onların ihtiyaçlarına yanıt vermede hayati bir rol oynar. Yerel yönetimlerin etkinliği, hizmet kalitesinin yüksek olmasına ve vatandaşların yaşam kalitesinin artmasına doğrudan katkıda bulunur. Bu bağlamda, il encümeni, il özel idaresinin temel organlarından biri olarak, ilin yönetimi ve kalkınmasında kritik bir rol oynamaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, il encümeninin görev ve yetkilerini, karar alma süreçlerini ve ilin genel yönetimine olan katkılarını detaylı bir şekilde incelemektir. Çalışma, nitel araştırma yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, ilgili akademik literatür, resmî belgeler ve uygulamaya yönelik dokümanlar detaylı bir şekilde incelenmiştir. İl encümeni, valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçtiği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçtiği iki üyeden oluşur. Vali toplantıya katılmadığında, genel sekreter toplantıya başkanlık eder. Yönetimsel olarak İl encümeni, il özel idaresinin bütçesinin hazırlanmasında aktif rol oynar. Gelir ve gider kalemlerini belirler ve mali kaynakların etkin ve verimli kullanılması için stratejiler geliştirir. İl encümeni, mali kaynakların çeşitlendirilmesi ve etkin yönetimi ile finansal istikrarı sağlar. İl özel idaresinin stratejik yönelimlerini belirleme ve politika geliştirme süreçlerinde etkin rol oynar. Stratejik plan ve performans programı doğrultusunda ilerlemeyi takip eder ve değerlendirmeler yapar. İl encümeni, yatırım programlarını onaylar, imar planlarını görüşür ve kamulaştırma kararlarını alır. Bu süreçlerdeki etkinliği, ilin ekonomik kalkınmasını ve düzenli şehirleşmeyi destekler. Altyapı projelerinin ve kamu yatırımlarının planlanması ve uygulanmasında kritik rol oynar. İl encümeni, yerel yönetimlerin etkin çalışmasını sağlayan önemli bir idari organ olup, ilin kalkınmasına ve vatandaş memnuniyetinin artırılmasına katkı sağlar. Bu nedenle, il encümeninin işleyişinin sürekli olarak iyileştirilmesi, şeffaflığın ve hesap verebilirliğin sağlanması, vatandaş katılımının artırılması büyük önem taşımaktadır. Etkili ve verimli bir şekilde çalışan bir il encümeni, ilin kalkınmasını hızlandırabilir, vatandaşların yaşam kalitesini artırabilir ve yerel demokrasiyi güçlendirebilir. İl encümeninin mali yönetim konusundaki etkinliği, il özel idaresinin mali sürdürülebilirliğini sağlamasına, gelir kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve verimli kullanılması, yerel yönetimlerin finansal istikrarının artmasına yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler: İl Encümeni, Yerel Yönetimler, Yönetimsel İşlevler,

ADMINISTRATIVE FUNCTIONS OF THE PROVINCIAL COUNCIL AND ITS CONTRIBUTION TO LOCAL GOVERNMENTS

ABSTRACT

Local governments play a vital role in providing public services that directly affect the daily lives of citizens and respond to their needs. The effectiveness of local governments directly contributes to the high quality of services and the improvement of the quality of life of citizens. In this context, the provincial council, as one of the main organs of special provincial administration, plays a critical role in the governance and development of the province. The main purpose of this study is to examine in detail the duties and powers of the provincial council, its decision-making processes and its contributions to the general governance of the province. The study was conducted using qualitative research methods. In this context, the relevant academic literature, official documents and practical documents were analyzed in detail. The provincial council is chaired by the governor and consists of the general secretary, three members elected annually by the provincial general assembly from among its members and two members elected annually by the governor from among unit chiefs. When the governor cannot attend the meeting, the secretary general chairs the meeting. Administratively, the Provincial Council plays an active role in the preparation of the budget of the special provincial administration. It determines income and expenditure items and develops strategies for the effective and efficient use of financial resources. The provincial council ensures financial stability through the diversification and effective management of financial resources and plays an active role in determining the strategic orientations and policy development processes of the special provincial administration. It monitors and evaluates progress in line with the strategic plan and performance program. The provincial council approves investment programs, discusses development plans and takes expropriation decisions. Its effectiveness in these processes supports the province's economic development and orderly urbanization. It plays a critical role in the planning and implementation of infrastructure projects and public investments. The provincial council is an important administrative body that ensures the effective functioning of local governments, contributing to the development of the province and increasing citizen satisfaction. Therefore, it is of utmost importance to continuously improve the functioning of the provincial council, ensure transparency and accountability, and increase citizen participation. An effective and efficient provincial council can accelerate provincial development, improve citizens' quality of life and strengthen local democracy. The effectiveness of the provincial council in financial management ensures the financial sustainability of the special provincial administration. Diversification and efficient use of revenue sources helps to increase the financial stability of local governments.

Keywords: Provincial Council, Local Governments, Administrative Functions,

1. GİRİŞ

İl encümeni, Türkiye'nin yerel yönetim yapısının önemli bir bileşeni olarak, il düzeyindeki yönetsel işlevleri yerine getiren ve yerel yönetimlerin etkinliğini artırmayı amaçlayan bir kurumdur. Yerel yönetim sistemindeki hiyerarşik yapı içinde, ilin genel idaresinin yürütülmesinde yardımcı bir organ olarak görev yaparken, hem merkezi idare ile yerel yönetimler arasında köprü kurar hem de yerel halkın ihtiyaç ve beklentilerine uygun hizmetlerin

sunulmasına katkı sağlar. İl encümeni, bu bağlamda hem merkezi hem de yerel düzeyde çeşitli yönetsel işlevleri yerine getirerek, karar alma süreçlerini hızlandırmak ve etkinleştirmek için çalışır. Bunun yanı sıra, yerel kalkınma projelerine destek verme, yatırım kararlarını onaylama ve personel işlemlerinde sorumluluk taşıma gibi görevlerle yerel yönetimlerin gelişimine doğrudan katkıda bulunur. Bu çalışmada, il encümenlerinin yönetsel işlevleri ve yerel yönetimlere katkıları detaylı bir şekilde incelenecektir. İl encümenlerinin görev ve yetkileri, karar alma süreçleri, stratejik planlama ve bütçe yönetimi gibi konular ele alınarak, yerel yönetimlerin işleyişindeki rolleri ve önemi ortaya konulacaktır. Ayrıca, il encümenlerinin yerel kalkınmaya, hizmet sunumuna ve vatandaş katılımına olan etkileri de değerlendirilecektir. Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve etkinliğinin artırılması, demokratik yönetim anlayışının ve vatandaş memnuniyetinin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, il encümenlerinin yönetsel işlevlerinin ve yerel yönetimlere katkılarının kapsamlı bir şekilde incelenmesi, yerel yönetimlerin daha iyi anlaşılmasına ve geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

2.İL ÖZEL İDARESİ, GÖREVLERİ VE KURUMSAL YAPISI

Türkiye’de yerel yönetim kuruluşlarından biri olan İl Özel İdaresi, 2005 yılında düzenlenen 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile oluşturulmuştur. Bu kanunda İl Özel İdaresi, “*ilde yaşayan halkın mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak maksadıyla kurulmuş olan, karar organı seçmenler tarafından seçilerek göreve gelen, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir*” şeklinde tanımlanmıştır (5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, Madde 3).

Büyükşehir olmayan illerde bulunan kendine ait bütçesi ve karar organları ile yerel hizmet gören yapılardır. Vali, il özel idarelerinin başındaki yürütme organıdır. (Tunç, 2016). İl Özel İdaresi, yetkilerini yalnızca il sınırları içerisinde değil, aynı zamanda belediye sınırları dışında da sürdürmektedir. Bu durum, söz konusu yerel idarelerin bakanlıklar ve diğer merkezi hükümet organları ile etkin bir iş birliği ve koordinasyon içerisinde çalışmasını zorunlu kılmaktadır. Örneğin, bir bakanlık belirli bir bölgede yatırım yapmayı planladığında, bu yatırım için ayırdığı bütçeyi il özel idaresine aktarabilir. İl özel idaresi ise kendi bütçesinden katkı sağlayarak bu projelerin finansmanını destekleyebilir. Bu tür iş birlikleri, yerel ve merkezi yönetimlerin ortak bir amaç doğrultusunda uyumlu bir şekilde hareket etmesini hedeflemektedir. (Yıldız, 2024)

Belediye sınırları içinde, gençlik ve spor, sağlık, tarım, sanayi ve ticaret gibi alanlarda; ayrıca, belediye sınırları il sınırı olan büyükşehir belediyeleri hariç olmak üzere, ilin çevre düzeni planı, bayındırlık, iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmetler ve yardımlar, yoksullara mikro kredi sağlanması, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları gibi konularda görev yapmaktadırlar. Bunun yanı sıra ilk ve ortaöğretim kurumlarına yönelik arsa temini, bina yapımı, bakım ve onarım gibi hizmetlerden sorumludurlar.

Belediye sınırları dışında ise imar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre düzenlemesi, acil yardım ve kurtarma çalışmaları, orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma faaliyetleri, park ve bahçe tesislerinin oluşturulması gibi hizmetlerden sorumlu oldukları belirtilmiştir.

İl özel idarelerinin görevleri, kanun kapsamında belirlenmiş ve yerel halkın ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak belediye sınırlarının durumu dikkate alınarak şekillendirilmiştir. Bu görevler, belediye sınırları içi ve dışı olmak üzere iki ana grupta kategorize edilmiştir.

İl özel idarelerinin görevlerini düzenlerken temel amaç, belediye ile arasında oluşabilecek yetki ve görev çatışmalarının önüne geçmektir. Bunun yanında, il sınırları içerisindeki hizmetlerin yürütülmesi esnasında, diğer yerel yönetim birimleri ve merkezi yönetimin taşra teşkilatlarıyla uyum ve koordinasyon içerisinde çalışılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda, koordinasyon görev ve yetkisi valiye verilerek bir bütünlük sağlanması amaçlanmıştır. Bu düzenlemeler, yerel ve merkezi yönetim yapılarının etkin bir şekilde iş birliği içerisinde faaliyet göstermesine olanak tanımaktadır. (Hisoğlu, Ertılav, & Lamba, 2024).

12 Kasım 2012 tarihinde çıkarılan 6360 sayılı Kanun, İl Özel İdaresi yapısında önemli bir değişiklik getirmiştir. Bu düzenlemeyle birlikte, büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde İl Özel İdareleri kaldırılmış ve bu birimlerin görevleri, görevin niteliğine bağlı olarak büyükşehir belediyelerine veya merkezi yönetimin taşra teşkilatlarına devredilmiştir. Böylece Türkiye'de, İl Özel İdarelerinin var olduğu ve olmadığı iller şeklinde ikili bir yönetim yapısı oluşturulmuştur. Bu değişiklik, yerel yönetim sisteminde önemli bir dönüşüm olarak değerlendirilmiştir. (Koçak ve Sadıç, 2020).

2.1. İl Özel İdaresi Organları

İl Özel İdaresinin Organları 5302 Sayılı Kanun'a göre İl Özel İdaresi İl Genel Meclisi, İl Encümeni, Vali olmak üzere üçlü bir yapıda düzenlenmiştir.

İl Genel Meclisi

İl genel meclisi, ilçeler tarafından seçilen üyelerden oluşmaktadır. Meclis başkanı, üyelerin kendi aralarından seçim yapmasıyla belirlenmektedir. İl genel meclisi, il özel idaresinin karar alma organı olarak görev yapar ve yılda on bir ay boyunca düzenli toplantılar gerçekleştirir. Toplantıların gündemi, meclis başkanı tarafından belirlenmektedir. Vali, meclis kararlarını hukuka aykırı bulduğu takdirde, bu kararları yedi gün içerisinde meclise iade etme yetkisine sahiptir. Ancak meclis, iade edilen kararlar konusunda ısrarcı olursa, karar kesinlik kazanır. Kesinleşen meclis kararları ise vali tarafından 10 gün içerisinde idari yargıya taşınabilmektedir. Bu düzenleme, idarenin karar alma süreçlerinde denetim ve uyum mekanizmalarının işleyişini sağlamayı hedeflemektedir. (Kaplan, 2005)

İl Encümeni

İl özel idaresinin önemli bir organı olan il encümeni, il genel meclisinde ele alınacak konuların ön incelemesini gerçekleştiren ve yürütme odaklı görevleri ağır basan bir yapıya sahiptir. 5302 Sayılı Kanun kapsamında, il encümeninin yapısında değişikliğe gidilmiş ve valinin idari amirler arasından atadığı 5 üyenin yanı sıra, meclis üyeleri tarafından kendi aralarından seçilen 5 üye de encümene dâhil edilmiştir. Ayrıca, valinin katılmadığı toplantılarda encümen başkanlığı görevini İl Özel İdaresi genel sekreterinin üstlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu düzenleme, encümenin işleyişinde etkinlik ve denetim mekanizmalarını güçlendirmeyi hedeflemektedir.

İl encümeninin; Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek, yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak, taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tahsisine ilişkin kararları uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek (5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, madde 7) gibi görevleri bulunmaktadır.

Vali

Vali, il özel idaresinin en üst yöneticisi ve tüzel kişiliğin temsilcisi olarak görev yapmaktadır. Bu konumuyla aynı zamanda il özel idaresinde merkezi yönetimin temsilcisidir ve merkezi yönetimin politikalarının il düzeyinde uygulanmasını sağlamaktadır. Eğitim, sağlık, tarım, altyapı ve turizm gibi çeşitli hizmetlerin il genelindeki yürütülmesini sağlamak valinin temel görevlerindedir. Vali, il özel idaresi üzerinde geniş kapsamlı bir denetim yetkisine sahiptir. İl özel idaresi tarafından gerçekleştirilen tüm iş ve işlemleri denetlerken, il genel meclisi ve il encümeni tarafından alınan kararları hukuka uygunluk açısından incelemektedir. Ayrıca vali, il özel idarelerinin stratejik planlarının oluşturulması, performans raporlarının hazırlanması ve bu doğrultuda bütçelerinin düzenlenmesi süreçlerinde önemli bir rol oynamakta ve mali denetimleri de gerçekleştirmektedir. Bu yetkiler, il düzeyinde kamu yönetiminde bütünlük ve işlevselliği sağlamayı amaçlamaktadır. (Ökmen ve Demir, 2013)

2.2. İl Özel İdaresi Teşkilatı

İl özel idaresi teşkilatı, genel sekreterlik, mali işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları ve hukuk işleri birimlerinden oluşmaktadır. Ayrıca, ilin nüfus yoğunluğu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişim potansiyeli dikkate alınarak, ihtiyaç ve norm kadro sistemine göre yeni birimlerin oluşturulması, mevcut birimlerin birleştirilmesi veya kaldırılması il genel meclisinin kararıyla gerçekleştirilir. Büyükşehir belediyesi statüsündeki illerde, bu birimler daire başkanlığı ve müdürlük olarak; diğer illerde ise müdürlük düzeyinde yapılandırılmaktadır.

İl Özel İdaresi Genel Sekreteri, valinin önerisi ve İçişleri Bakanlığı'nın onayı ile atanır. Genel Sekreter, il özel idaresinin hizmetlerini valinin talimatlarına uygun şekilde, yürürlükteki mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, stratejik planlara ve yıllık çalışma programlarına uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu doğrultuda, il özel idaresi bünyesindeki kuruluşlara gerekli emirleri verir, bu emirlerin uygulanmasını gözetir ve sonuçlandırır. Genel Sekreter, tüm bu faaliyetlerden dolayı doğrudan valiye karşı sorumludur. (İller İdaresi Genel Müdürlüğü,2025)

3. İL ENCÜMENİ VE YAPISI

İl encümeni, il özel idaresinin yürütme, danışma ve koordinasyon işlevlerini üstlenen bir organdır. Encümen, il genel meclisinin bazı kararlarının uygulanmasıyla ilgili kararlar alabilirken, aynı zamanda meclisin karar almasını gerektirmeyen ikincil nitelikteki konularda da kararlar alabilmektedir. Ancak, encümenin yürütme organı olarak rolü sınırlı düzeydedir; çünkü yürütme yetkisi genel itibarıyla valinin sorumluluğundadır. Bununla birlikte, encümene yalnızca belli alanlarda yürütme yetkisi tanınmıştır. Encümen, aynı zamanda bir danışma organı olarak da stratejik plan, performans programı, bütçe, kesin hesap gibi konular ve vali tarafından havale edilen diğer meseleler hakkında görüş bildirme görevini üstlenmektedir. Koordinasyon organı olarak işlevi ise, daha çok fiili bir durumu yansıtır. Encümende toplanan birim yöneticileri, encümenin diğer üyeleriyle bazı konuları paylaşma, fikir alışverişinde bulunma ve tartışma olanağı bulmaktadır. Bu yapı, il özel idaresinin etkinliğini artırmayı ve farklı birimlerin uyum içinde çalışmasını sağlamayı amaçlamaktadır. (Bozlağan ve Can 2009).

3.1. İl Encümeninin Tanımı ve Görevleri

İl Özel İdaresi'nin karar ve danışma organı olarak görev yapan İl Encümeni, Vali'nin başkanlık ettiği bir yapıdır. Encümen, Vali'nin yanı sıra Genel Sekreter, İl Genel Meclisi'nin her yıl kendi üyeleri arasından seçtiği üç üye ve Vali'nin birim amirleri arasından her yıl belirlediği iki üyeden oluşmaktadır. Vali'nin toplantılara katılmadığı durumlarda, başkanlık görevini Genel Sekreter üstlenmektedir. Encümen toplantılarına, gündemdeki konulara ilişkin görüş bildirmek

üzere, ilgili birim amirleri Vali tarafından davet edilebilmektedir. Ancak, bu kişiler toplantılarda oy hakkına sahip değildir. Bu yapı, İl Encümeni'nin karar alma süreçlerinde hem etkin bir koordinasyon sağlamak hem de farklı birimlerin görüşlerini alarak kapsayıcı bir işleyiş oluşturmak amacı taşımaktadır. (İÖİK, 2005: Md.25).

3.2. Encümenin Görev ve Yetkileri

Encümenin görev ve yetkileri şunlardır: (İÖİK, 2005: Md.26).

- a) *Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek.*
- b) *Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.*
- c) *Öngörülmeleyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.*
- d) *Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.*
- e) *Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.*
- f) *Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beş milyar Türk Lirasına kadar olan ihtilafların sulhen halline karar vermek.*
- g) *Taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tahsisine ilişkin kararları uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.*
- h) *Belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.*
- i) *Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildirmek.*
- j) *Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.*

Stratejik Plânı İncelemek: 5302 sayılı Kanun'un 31. maddesi uyarınca, valiler mahalli idareler seçimlerinin ardından altı ay içinde stratejik planı ve ilgili olduğu yılbaşından önce yıllık performans planını hazırlayarak il genel meclisine sunmakla yükümlüdür. Vali tarafından hazırlanan stratejik plan, il genel meclisinde karara bağlanmadan önce il encümeninde ele alınmakta ve değerlendirilerek görüş bildirilmektedir. Bu yetki, Kanun'un 26. maddesinin (a) bendi ile il encümenine verilmiştir. İl encümeni, stratejik planı inceleyerek, meclise tavsiye niteliğinde görüş sunma görevini üstlenmiştir. Bu düzenleme, stratejik planlama sürecinde encümenin aktif bir rol oynayarak karar alma mekanizmalarına katkıda bulunmasını sağlamaktadır.

Yıllık Çalışma Programını İncelemek: İl özel idaresi yönetimi, stratejik plana bağlı olarak hazırladığı yıllık çalışma programlarında, yatırımların hangi öncelik ve zaman diliminde gerçekleştirileceğini belirlemektedir. Bu programlar, stratejik planla benzer şekilde, il genel meclisine sunulmadan önce il encümeni tarafından incelenmektedir. Encümen, bu inceleme sonucunda, yıllık çalışma programı ile ilgili görüşlerini içeren bir rapor hazırlayarak meclise sunmaktadır. Bu süreç, programların etkinliğini artırmayı ve meclisin daha bilinçli kararlar almasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Bütçe ve Kesin Hesabı İncelemek: Bütçe, valinin çağrısı doğrultusunda harcama birimleri ve mali hizmet birimi tarafından hazırlanırken, kesin hesap ise mali hizmetler birimi tarafından oluşturulmaktadır. Hem bütçe hem de kesin hesap, il genel meclisinin onayına sunularak karara bağlanmaktadır. Ancak, bu süreçten önce bütçe ve kesin hesap, il encümeni tarafından detaylı bir şekilde incelenmekte ve encümen tarafından hazırlanan görüş raporu meclise sunulmaktadır.

Bu düzenleme, karar alma süreçlerinde daha fazla değerlendirme yapılmasını ve önerilerin dikkate alınmasını sağlamayı hedeflemektedir.

Kamulaştırma Kararı Almak: Kamulaştırma kararı alınması, 5302 sayılı Kanun'un 26. maddesinin (b) bendi ile il encümenine verilen bir görevdir. Bu madde kapsamında, yıllık çalışma programına dahil edilen işlerle ilgili olarak kamulaştırma kararlarının alınması ve uygulanması il encümeninin sorumluluğundadır. Ayrıca, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 5. maddesi gereğince, kamulaştırmalarda kamu yararı kararı verme yetkisi de il encümenine aittir. Bununla birlikte, 2942 sayılı Kanun'un 6/b maddesi, encümenin aldığı kamu yararı kararının kesinleşmesi için vali onayını zorunlu kılmaktadır. Bu düzenlemeler, kamulaştırma süreçlerinin yasal çerçevede gerçekleştirilmesini ve kamu yararına uygunluğun sağlanmasını hedeflemektedir. (Şahin, 2021)

Görüş Bildirmek: 5302 sayılı Kanun'un 26. maddesinin (i) bendi, il encümenine valinin havale edeceği konular hakkında görüş bildirme yetkisi tanımaktadır. Bu kapsamda, il encümenin verdiği kararların hukuki bağlayıcılığı bulunmamakla birlikte, bu kararlar danışma niteliği taşımaktadır. Vali, il özel idaresine ait bazı işlerde encümen kararı alınması zorunlu olmasa bile, kendi kararını somutlaştırmak amacıyla encümenin görüşüne başvurabilir. Ayrıca vali, il özel idaresinin işleyişiyle ilgili kendi görev ve yetki alanına giren tüm konularda encümenin görüşünü talep edebilir. Bu düzenleme, encümenin danışma organı olarak karar süreçlerine katkıda bulunmasını ve değerlendirme mekanizmasını güçlendirmesini amaçlamaktadır. (Gündoğdu ve Köksal 2024)

3.3. İl Encümen Toplantısı ve Aldığı Kararlar

Encümen, haftada en az bir kez, önceden belirlenmiş gün ve saatte toplanmaktadır. Acil durumlarda ise başkan, encümeni olağanüstü toplantıya çağırabilmektedir. Encümenin toplanabilmesi için üye tam sayısının salt çoğunluğu gereklidir ve kararlar toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla alınmaktadır. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf üstün sayılmaktadır; çekimser oy kullanımı ise mümkün değildir. Encümen gündemi, Vali tarafından hazırlanırken üyeler de gündem maddesi önerisinde bulunabilmektedir. Gündemdeki konular, en geç bir hafta içerisinde görüşülüp karara bağlanmaktadır. Alınan kararlar, başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanmakta, karara muhalif kalan üyeler ise gerekçelerini yazılı olarak sunmaktadır (İÖİK, 2005: Md.27).

Vali, kanun, tüzük, yönetmelik veya İl Genel Meclisi kararlarına aykırılık tespit ettiği encümen kararının bir sonraki toplantıda yeniden değerlendirilmesini talep edebilmektedir. Encümen, aynı karar üzerinde ısrarcı olursa, karar kesinleşmektedir. Bu durumda, vali, kesinleşen kararın uygulanmasını durdurma yetkisini kullanabilir ve on gün içinde idari yargıya başvurarak yürütmenin durdurulmasını talep edebilir. İlgili itiraz ise, Danıştay tarafından en geç altmış gün içerisinde karara bağlanmaktadır (İÖİK, 2005: Md.27).

3.4. İl Encümeninin Mali ve Cezai Yetkileri

Öngörülme Giderlerin Harcanmasına Karar Vermek: Bütçe planlaması ve müzakereleri sırasında öngörülme, ancak gerçekleştirilmesi zorunlu hizmetlerin maliyetlerini karşılamak amacıyla ayrılan kaynağa 'öngörülme giderler ödeneği' adı verilir. Bu ödenek, bütçede gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi için kullanılabilir. Bu kapsamda, bütçede yeni kalemler oluşturma, ilgili kalemlere aktarım gerçekleştirme ve bu kalemlerden yapılacak ödemelerin yerini ve esaslarını belirleme yetkisi il encümenine aittir.

Encümenin Bütçede Aktarma Yetkisi: Bütçe sürecinde, belirli bir tertibe ayrılan ancak dönem içerisinde kullanılmayacağı anlaşılan ödeneklerin, ihtiyaç duyulan diğer gider kalemlerine aktarılması işlemine 'aktarma' denilmektedir. Fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyinde gerçekleşen bu tür aktarmalar, encümen kararıyla gerçekleştirilmektedir.

Encümenin Ceza Verme Yetkisi: 5302 sayılı Kanun'un 56. maddesi uyarınca, Kanun'un 55. maddesinde belirtilen cezalara ilişkin kararlar il encümeni tarafından verilmektedir. Ayrıca, Kanun'un 58. maddesi, itiraz edilen ya da edilmeyen cezalara dair düzenlenen tespit tutanaklarının, il encümeni tarafından en geç on beş gün içinde karara bağlanmasını öngörmektedir. Encümenin ceza verme yetkisi yalnızca 5302 sayılı Kanun ile sınırlı değildir. Kanun'un 26. maddesinde geçen 'kanunlarda öngörülen' ifadesi, encümene ceza verme yetkisi tanıyan diğer kanunları da kapsar. Örneğin, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu da il encümenine para cezası verme yetkisi tanımaktadır. (Çalışır ve Toros, 2019)

3.5. İl Encümeninin Yerel Yönetimlere Katkıları

İl encümeni, yerel yönetimlerin etkin işleyişinde ve vatandaşlara sunulan kamu hizmetlerinin kalitesinin artırılmasında önemli bir role sahiptir. İl özel idaresinin yürütme, danışma ve koordinasyon organı olan encümen, yerel yönetimlerin farklı birimleri arasında uyumu sağlarken; stratejik planlama, mali denetim ve kalkınma projelerinin desteklenmesi gibi süreçlerde aktif bir şekilde yer almaktadır. Encümenin, yerel kalkınma projelerine sunduğu destek, mali sürdürülebilirliğe yaptığı katkılar ve karar alma süreçlerini hızlandırması gibi işlevleri, yerel yönetimlerin daha etkin ve verimli çalışmasını mümkün kılmaktadır. Aynı zamanda, yerel yönetimlerin şeffaflık, hesap verebilirlik ve vatandaş memnuniyeti gibi temel ilkelerine uygun bir yapının oluşturulmasında da belirleyici bir görev üstlenmektedir.

Çizelge. 1. Encümenin Yerel Yönetimlere Katkıları

Katkı Alanı	Açıklama
Mali Yönetim ve Bütçe	İl encümeni, il özel idaresinin bütçesini hazırlar ve uygular. Bu, yerel hizmetlerin finansmanını sağlar ve yerel yönetimlerin mali istikrarına katkıda bulunur. Ayrıca, kesin hesabı inceleyerek mali denetimi gerçekleştirir.
Planlama ve Proje Geliştirme	Stratejik plan ve yıllık çalışma programını hazırlar. Bu sayede, yerel ihtiyaçlara yönelik projelerin geliştirilmesi ve uygulanması sağlanır. Örneğin, altyapı projeleri, kırsal kalkınma projeleri ve sosyal projeler bu kapsamda yer alır.
Kırsal Kalkınma ve Altyapı Hizmetleri	İl encümeni, özellikle kırsal alanlarda yaşayan vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak üzere çeşitli hizmetler sunar. Yol yapımı, su temini, kanalizasyon gibi altyapı hizmetlerinin yanı sıra, tarım ve hayvancılığı destekleyici projeler de geliştirir.
Çevre ve İmar	Çevre düzenlemesi, imar planlaması ve çevre koruma konularında kararlar alır. Bu, yerel çevrenin korunmasına ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlar. Ayrıca, kaçak yapılaşma ile mücadele ederek düzenli bir yerleşim düzeni oluşturur.
Eğitim, Kültür ve Sosyal Hizmetler	Eğitim kurumlarının desteklenmesi, kültürel etkinliklerin düzenlenmesi ve sosyal yardım hizmetlerinin sunulması gibi alanlarda faaliyet gösterir. Bu, yerel halkın yaşam kalitesini artırır ve sosyal uyumu güçlendirir.
Hukuki İşlemler ve Denetim	Kamulaştırma kararları almak, kanunlarda öngörülen cezaları vermek ve belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek gibi hukuki işlemleri gerçekleştirir. Ayrıca, il özel idaresinin faaliyetlerini denetleyerek yasalara uygunluğunu sağlar.

Kaynak: Elde edilen veriler ışığında yazar tarafından oluşturulmuştur.

3. SONUÇLAR VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışmanın bulguları ışığında, İl Encümeni'nin yerel yönetimlerde sahip olduğu yönetsel işlevler ve ilin genel kalkınmasına yaptığı katkılar detaylı bir şekilde incelenmiştir. İl Encümeni, karar alma süreçlerinde hız ve etkinlik sağlayan, bütçe planlamasından altyapı projelerine kadar geniş bir yelpazede faaliyet gösteren önemli bir idari organdır. Bu kapsamda şu değerlendirmeler ortaya çıkmıştır:

Yönetsel Etkinlik ve Stratejik Yönetim: İl Encümeni, il özel idaresinin stratejik planlarının oluşturulması, bütçenin hazırlanması ve performans programlarının uygulanmasında kritik bir rol üstlenmektedir. Bu süreçte, mali kaynakların etkin ve verimli kullanımı sağlanarak hem mali sürdürülebilirlik hem de yerel yönetimlerin ekonomik istikrarı desteklenmiştir.

Yerel Kalkınmaya Katkı ve Kaynak Yönetimi: Altyapı projelerinin planlanması, kamulaştırma kararlarının alınması ve yatırım programlarının onaylanması gibi konular, İl Encümeni'nin yerel kalkınmayı destekleyen temel işlevlerinden bazılarıdır. Bu görevler, ilin düzenli şehirleşmesini teşvik etmekte ve vatandaşların yaşam kalitesini artırmaktadır. Ayrıca, kaynakların çeşitlendirilmesi ve etkin yönetimi, uzun vadede finansal istikrarı güçlendirmektedir.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik: İl Encümeni'nin işleyişinde şeffaflık ve hesap verebilirlik unsurları önceliklidir. İl Genel Meclisi ile olan iş birliği ve denetim mekanizmaları, vatandaşların yerel yönetim süreçlerine duyduğu güveni artırmaktadır. Bu durum, yerel demokrasiyi güçlendiren önemli bir unsurdur.

Yerel Yönetim ve Vatandaş Katılımı: İl Encümeni'nin yapısal ve işlevsel iyileştirmelerle desteklenmesi, yerel yönetim süreçlerine vatandaş katılımını artırmakta ve daha kapsayıcı bir yönetim modelini teşvik etmektedir. Bu, hem yönetim süreçlerinde daha geniş bir perspektif sağlamakta hem de vatandaş memnuniyetini artırmaktadır.

Sonuç olarak, İl Encümeni, yerel yönetimlerin etkin bir şekilde çalışmasını sağlayan temel bir organ olup, ilin ekonomik kalkınmasında, düzenli şehirleşmesinde ve vatandaş odaklı hizmet sunumunda önemli bir rol oynamaktadır. İl Encümeni'nin faaliyetlerinin sürekli olarak iyileştirilmesi ve gelişen ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırılması, yerel yönetimlerin karşı karşıya olduğu zorlukların üstesinden gelmesinde belirleyici olacaktır. Bu bağlamda, İl Encümeni'nin işlevselliği, yalnızca yerel yönetimlerin başarısını artırmakla kalmamakta, aynı zamanda vatandaşların yaşam kalitesini ve yerel demokrasiyi güçlendirmektedir. Gelecekte, bu tür mekanizmaların daha etkili çalışması için şeffaflık, hesap verebilirlik ve vatandaş katılımına yönelik uygulamaların geliştirilmesi önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

Bozlağan, R., & Can, A. İl Özel İdaresinde Valinin Yürütme Organı Olması Sorunu ve Bir Çözüm Önerisi. Öneri Dergisi, 8(32), 217-232.
<https://doi.org/10.14783/Maruoneri.696215,2009>

Çalışır, E., Toros, A., İl Özel İdaresi Genel İş ve Yürütümü Teftiş Rehberi T.C. İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı Sayı: 68/4, 62/7 2019

Gündoğdu, H, Köksal, H. İl Özel İdaresi İş ve İşlemleri Teftiş Rehberi T.C. İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı Sayı: H.K. 24/10 H.G. 59/5 Ankara,2024

Hisoğlu Koç, T., Ertlav, A., & Lamba, M. Tarihsel ve Yapısal Olarak Türkiye’de İl Özel İdareleri. Oğuzhan Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2), 137-152.
<https://doi.org/10.55580/oguzhan.1558650,2024>

İller İdaresi Genel Müdürlüğü, <https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi/ozel-idare1>, Erişim Tarihi:10.03.2025

Kaplan, G., Yeni İl Özel İdaresi Kanununa Göre İl Genel Meclisi ve Encümeni Kararları Üzerinde Vesayet Denetimi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 54(3), 121-155,2005

Koçak, B., & Sadıç., V., Türkiye’de Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Çerçevesinde Merkezi Yönetim- Yerel Yönetim İlişkileri: İl Özel İdaresi. *Ekev Akademi Dergisi* (84), 143-160,2020

Ökmen, M., & Demir, F., *Türkiye’de İl Özel İdareleri: Melez Bir Yerel Yönetim Modeli*. Beşinci Yerel Yönetimler Sempozyumu Bildiriler Kitabı (Pp. 21-23). Ankara,2013

Şahin Atilla, İl Özel İdaresi Genel İş ve Yürütümü Teftiş Rehberi T.C. İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı sayı: 159/1 Ankara,2021

Tunç, A, Yerel Yönetimlerde Halkla İlişkiler Uygulamaları: Kilis Belediyesi Örneği. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 6(2), 77-88,2016

Yıldız, M, *Yerel Yönetimlerde Dijitalleşme: Çanakkale Belediyesi Örneği* Yüksek Lisans Tezi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü 2024

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu. (2005, 4 Mart). Resmî Gazete (Sayı: 25745). Adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5302.pdf> ,Erişim Tarihi:11.03.2025

